

УНИВЕРЗИТЕТ УНИОН „НИКОЛА ТЕСЛА“
ФАКУЛТЕТ ЗА ДИПЛОМАТИЈУ И БЕЗБЕДНОСТ

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ И ОЦЕНИ
КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ
И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Београд, септембар 2020. године

САДРЖАЈ

Установа – Факултет за дипломатију и безбедност	3
Студијски програм Основних академских студија – Дипломатија и безбедност	66
Студијски програм Мастер академских студија – Дипломатија и безбедност	129
Студијски програм Мастер академских студија – Корпоративна безбедност	190

ФАКУЛТЕТ ЗА ДИПЛОМАТИЈУ И БЕЗБЕДНОСТ

СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

- Стандард 1: [Стратегија обезбеђења квалитета](#)
- Стандард 2: [Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета](#)
- Стандард 3: [Систем обезбеђења квалитета](#)
- Стандард 4: [Квалитет студијског програма](#)
- Стандард 5: [Квалитет наставног процеса](#)
- Стандард 6: [Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада](#)
- Стандард 7: [Квалитет наставника и сарадника](#)
- Стандард 8: [Квалитет студената](#)
- Стандард 9: [Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса](#)
- Стандард 10: [Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке](#)
- Стандард 11: [Квалитет простора и опреме](#)
- Стандард 12: [Финансирање](#)
- Стандард 13: [Улога студената у самовредновању и провери квалитета](#)
- Стандард 14: [Систематско праћење и периодична провера квалитета](#)
- Стандард 15: [Квалитет докторских студија](#)

[ТАБЕЛЕ](#)

[ПРИЛОЗИ](#)

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

1) Опис

Факултет за дипломатију и безбедност, тежи перманентном унапређењу квалитета високог образовања и укључивању у европски образовни простор. У складу са мисијом и визијом на Факултету за дипломатију и безбедност, стратешки циљеви остваривања квалитета образовања су:

- стални развој квалитета високог образовања на Факултету за дипломатију и безбедност;
- побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- активно укључивање студената у све сегменте рада и одлучивања у складу са Законом и општим актима Факултета;
- повећање ефикасности студија и континуирано унапређење исхода студирања;
- унапређивање дуалног система образовања кроз спој теоријских и практичних знања у оквиру студијских програма;
- унапређивање и развој научноистраживачког и стручног рада;
- рад на побољшавању квалитета укупне академске заједнице на Факултету;
- организација ресурса на рационалан начин

Стратегија обезбеђења квалитета је примарни документ којим се прати развој у области обезбеђења квалитета комплетног образовања на Факултету. Стратегијом се дефинишу приоритети и начин остваривања трајних циљева који се повремено преиспитују, мењају, допуњују и служе као основа свих оперативних планова.

Полазна основа стратегије заснива се на следећим документима:

- Закон о високом образовању
- Статут Факултета
- Правилник о начину и поступку обезбеђивања и самовредновања квалитета на Факултету

Стратегија обезбеђења квалитета садржи:

- опредељење Факултета да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма;
- мисију обезбеђења квалитета на Факултету;
- визију обезбеђења квалитета на Факултету;
- циљеве обезбеђења квалитета на Факултету;
- опис система обезбеђења квалитета на Факултету;
- опредељење за изградњу организационе културе квалитета.

У оквиру Стратегије за обезбеђење квалитета, Факултет је усвојио и стандарде квалитета, као и поступке, односно, процедуре за обезбеђење, оцену и праћење квалитета. Стандарди садрже одговарајући ниво квалитета који Факултет гарантује својим радом.

Као стандарди прихватају се сви стандарди које доноси Национални савет за високо образовање (НСВО) у складу са позитивно-правним прописима. Процедуре за обезбеђење, оцену и праћење квалитета подразумевају могућност анализе и разраде суштине мисије, визије и стратешких планова Факултета, као и одговарајуће ресурсе којима би се подржало спровођење циљева у дугорочном периоду.

Оне прописују поступак њиховог доношења, садрже упутство за примену, критеријуме за оцењивање, обраду добијених резултата, ефекте и мере које се предузимају. Процедуре се доносе посебно за сваку од области у којима се Факултет обавезао својом политиком да обезбеђује квалитет. Кључни елементи процедура за обезбеђење квалитета огледају се у систему:

- алокација ресурса за обезбеђење квалитета;
- доношења релеватних правилника;
- анкетања и/или усменог испитивања заинтересованих страна;

- евалуације и извештавања.

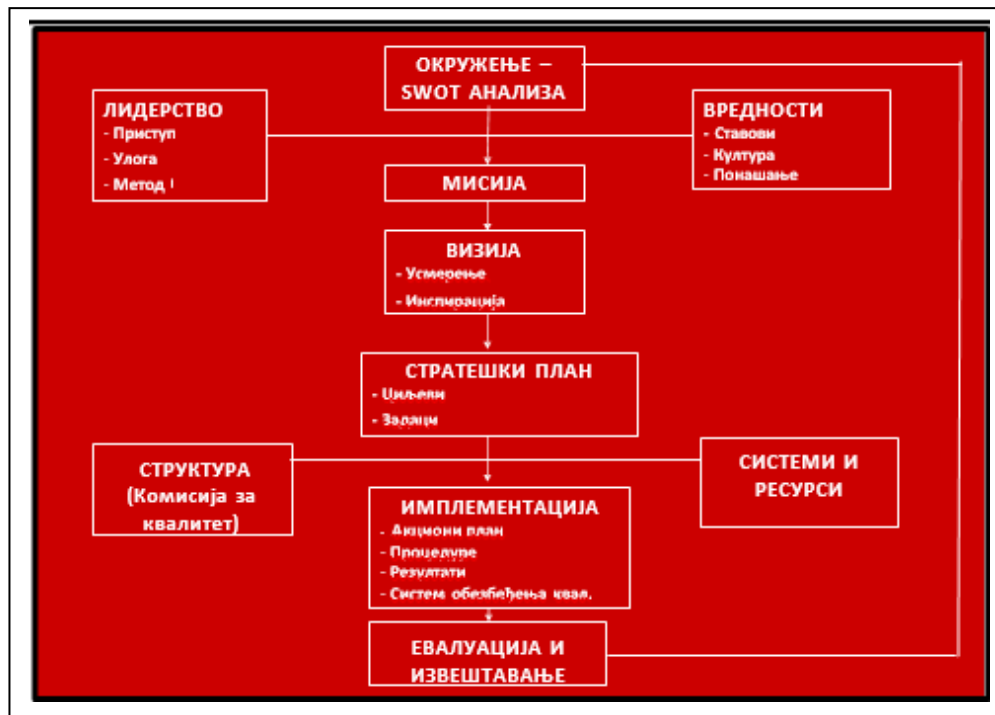
Стратегију обезбеђења квалитета Савет Факултета за дипломатију и безбедност је усвојио на седници и стратегија је доступна на веб-сајту Факултета за дипломатију и безбедност (www.diplomatija.com). Поред тога, Факултет перманентно промовише посматрани концепт у јавности, како институционално, тако и у иступањима управе Факултета, наставника и сарадника. Политика осигурања квалитета уско је повезана са свим релевантним плановима и активностима који су у функцији стратешког менаџмента Факултета. Као што се из Извештаја може видети, применом методе SWOT анализе, Факултет процењује тренутну ситуацију с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања.

Доноси се Акциони план за спровођење стратегије, као и остали потпорни механизми управљачког система. Акциони план Савет Факултета је усвојио на седници Савета. У организационој структури, кључну улогу као носећи субјект који се бави питањима квалитета, одређена је Комисија за обезбеђење квалитета Факултета за дипломатију и безбедност.

Статутом Факултета су дефинисане њене надлежности, као и остали важни параметри система обезбеђења квалитета који су инкорпорирани у процес стратешког менаџмента ове високообразовне институције. Статутом је такође дефинисано да основне задатке утврђује орган управљања, односно Савет Факултета кроз доношење Плана развоја и Годишњег програма рада. Савет усваја и стратегију обезбеђења.

Структура посматраног система може се видети у следећем графику.

Графикон - Структура процеса стратешког менаџмента у процесу управљања квалитетом Факултета за дипломатију и безбедност

Факултет континуирано преиспитује и унапређује систем обезбеђења квалитета. У циклусу од три године, детаљно се преиспитују сви стандарди и процедуре, а континуално врши њихово унапређење и побољшање. Комисија за обезбеђење квалитета је предузела радње за измену важних аката који су у функцији овако постављеног циља.

На основу налаза бројних анализа које су рађене, руководство Факултета је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у *Стратегији обезбеђења квалитета*, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

1) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Постојање Стратегије обезбеђења квалитета усклађене са Законом о високом образовању, националним стандардима и осталим актима којима се регулише питање квалитета на високошколским установама (+++)
- Постојање Комисије за обезбеђење квалитета и њен посвећен, редован и континуирани рад и активности на унапређењу квалитета на Факултету за дипломатију и безбедност (+++)
- Стално праћење и унапређење стандарда и процедура за обезбеђење квалитета (+++)
- Редовно спровођење анкета у складу са процедурама самовредновања Факултета и предлагање конкретних мера у складу са добијеним резултатима у анкетама (+++)
- Координисан рад Комисије за обезбеђење квалитета са Деканом Факултета, Саветом Факултета, продеканима и шефовима студијских програма у циљу унапређења квалитета. (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољна искуства у погледу компаративне међународне праксе (+)
- Недовољно разумевање запослених о значају посматраног процеса (++)
- Тешкоће у персонализовању одговорности субјеката када је реч о квалитету (+)

ШАНСЕ:

- Саветодавна функција Комисије за акредитацију и проверу квалитета (+++)
- Сарадња са високошколским институцијама у иностранству (++)
- Сарадња са средњим школама чији су ученици најчешће студенти (++)
- Сарадња са другим високошколским институцијама у земљи (+)

ОПАСНОСТИ:

- Неразумевање окружења о значају посматраног процеса (+++)
- Непостојање довољне свести послодаваца о примарном значају сарадње са образовним институцијама (+)
- Недовољно прецизан правни оквир у области обезбеђења квалитета (+)
- Учестала промена регулативе (+++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1

На основу бројних анализа које су рађене и изнете у овом Извештају, руководство Факултета је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у *Стратегији обезбеђења квалитета*, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

Мера: Унапређење процеса реализације Стратегије обезбеђења квалитета Факултета за дипломатију и безбедност

Предлог мера и активности за унапређење квалитета су усвојене од стране органа управљања високошколске установе.

Промене су утицале на садржај и одређене активности у програму самоевалуације. Процес је у потпуности објективизован и стандардизован, јер је обезбеђен електронски начин попуњавања и обраде података. Садржај анкета и упитника је у још ближој вези са предметом и циљевима евалуације.

Важна промена у систему односи се и на повећано учешће студената у процесу самовредновања. У програму самоевалуације уведена је обавеза да Комисија за обезбеђење квалитета мора обезбедити Студентском парламенту све неопходне услове за реализацију евалуације рада наставног особља која ће се одвијати непосредно од стране студената – усменом евалуацијом преко фокус група.

Студентски парламент Факултета активно промовише важност учешћа студената у евалуацији наставног процеса и ваннаставних активности, као и квалитета ваннаставног особља и услуге на Факултету. Активна улога Студентског парламента заједно са напорима Комисије за обезбеђење квалитета и управе Факултета, допринела је све већем проценту студената који се одазивају учешћу у процесу евалуације.

На интернет страници, сваки студент може добити све релевантне информације о Факултету. Могу се наћи информације о садржају студијских програма, облицима практичног и истраживачког рада, ваннаставним активностима, облицима партиципације студената у раду Факултета, начину преношења ЕСПБ, могућностима пријављивања за програме студентске размене (мобилности) и слично.

Показатељи и прилози за стандард 1:

Прилог 1.1. [Стратегија обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.2. [Мере и субјекти обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.3. [Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама](#)
(уколико их је било).

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

1) ОПИС

Факултет за дипломатију и безбедност тежи перманентном унапређењу квалитета високог образовања и имплементацији најбоље праксе европског образовног простора ком припада. У складу са мисијом и визијом о високом образовању на Факултету, стратешки циљеви остваривања квалитета образовања су:

- стални развој квалитета високог образовања на Факултету;
- побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- активно укључивање студената у све сегменте рада и одлучивања;
- повећање ефикасности студија;
- развој научно-истраживачког и стручног рада;
- рад на побољшавању квалитета укупне академске заједнице на Факултету;
- рационална организација ресурса.

Комисија за обезбеђење квалитета одговорна је за правовремену, ефикасну и ефективну реализацију процеса обезбеђења квалитета на Факултету. Она је дужна да процес обезбеђења квалитета спроведе у складу са одредбама *Правилника о начину и поступку обезбеђивања и самовредновања квалитета на Факултету за дипломатију и безбедност*. Правилником су дефинисани стандарди и поступци за обезбеђење квалитета свих области рада (наставни процес, оцењивање студената, наставна литература, итд.)

Комисија за обезбеђење квалитета семестрално и годишње, у складу са својим планом рада, анализира и преиспитује постигнуте резултате и планира и предузима корективне мере, односно преиспитује и унапређује стандарде и поступке за обезбеђење квалитета.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Чврста решеност руководства Факултета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета (+++)
- Заокружен институционални оквир Факултета (+++)
- Детерминисани систем стандарда за очување и унапређење квалитета рада Факултета (+++)
- Јасно установљена методологија за праћење и унапређење система квалитета (+++)
- Стандардизација и објективизација система анкетирања (++)
- Доследно спровођење методологије у пракси (++)

СЛАБОСТИ:

- Неразумевање свих актера значаја процеса провере квалитета (+++)
- Недостатак искуства у процесу очувања и унапређења квалитета рада Факултета (+)
- Формулација појединих питања у анкетним обрасцима (+)
- Не примењивање „кластеризације“ у поступку вредновања Факултета (+)

ШАНСЕ:

- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (+++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране Националног савета за високо образовање (НСВО), Националног тела

за акредитацију и проверу квалитета (НАТ), других институција у Републици Србији, као и Европске уније (ЕУ) (++)

- Сарадња са другим високообразованим институцијама у земљи и иностранству (+++)

ОПАСНОСТИ:

- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (+++)
- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Неповећење у објективност рада и самовредновање приватних универзитета/факултета у земљи (++)
- Начин обавештавања високошколских институција у земљи о променама у области обезбеђења квалитета (++)

1) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

SWOT анализа стандарда и поступака за обезбеђење квалитета је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности:

***Мера:** Унапређење метода и техника које се користе у процесу обезбеђења квалитета Факултета за дипломатију и безбедност*

Активности у оквиру мере:

- Ревизија и кориговање методологије за праћење и унапређење система квалитета;
- Реформулација садржаја и структуре питања у анкетним обрасцима;
- Развијеније механизма „кластеризације“ у поступку вредновања Факултета;
- Промоција идеје о значају процеса провере квалитета на Факултету;
- Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета;
- Подстицање учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране НСВО, НАТ, релевантних институција у држави и ЕУ;
- Унапређење комуникације са надлежним институцијама за спољашњу проверу квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 2:

Прилог 2.1. [Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе](#)

Прилог 2.2. [Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета](#)

Прилог 2.3. [Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела \(комисије, одбора, центара\) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе](#)

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

1) ОПИС

Стварање система обезбеђења квалитета представља филозофију пословног понашања, начин управљања и размишљања чији је основни циљ стварање врхунског квалитета у свим аспектима пословања. Основе система обезбеђења квалитета Факултета за дипломатију и безбедност огледају се у следећим поставкама:

- детерминисање одговарајућег правног оквира и његова перманентна примена којом се утврђују области, стална тела и поступци праћења, унапређивања и развоја квалитета студијских програма, наставе и свих услова рада на Факултету;
- утврђивање стандарда и области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, наставници, истраживања, оцењивање студената, уџбеници и литература, библиотека, информациони ресурси, простор и опрема, ненаставно особље, процес управљања и јавност рада);
- избор начина и обезбеђење поступка самовредновања;
- усклађивање поступка самовредновања и оцене квалитета студијских програма и установе са државним стандардима за високо образовање у интервалима од 3 године;
- утврђивање спољашње провере квалитета у складу са националним стандардима коју спроводи Комисија за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању;
- остваривање јединства у обављању делатности високог образовања и научноистраживачког и стручног рада чији се резултати користе за унапређење наставног процеса;
- остваривање међународне сарадње кроз реализацију заједничких студијских програма, истраживања, размену наставника и сарадника;
- перманентно усавршавање запослених, подстицање развоја младих сарадника и њихово напредовање;
- успостављање сарадње са дипломираним студентима и послодавцима и праћење нивоа њихових компетенција;
- обезбеђење инфраструктуре за прикупљање, обраду, анализу и оцену квалитета успешности постављених циљева и задатака кроз контролу квалитета;
- публикавање резултата вредновања квалитета на Интернет страници Факултета и периодичним публикацијама;
- утврђивање сталне промоције квалитета кроз размену информација, искустава и изградњу културе квалитета.

Статутом Факултета за дипломатију и безбедност прописани су улоге и задаци свих субјеката који учествују у доношењу и спровођењу политике, стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета. Реч је о позиционирању места и улоге различитих актера:

- студената;
- наставника и сарадника;
- департамента;
- декана;
- продекана;
- савета;
- Комисије за обезбеђење квалитета.

Наставно-научно веће као највиши стручни орган Факултета има посебно важну улогу у обезбеђењу квалитета свих процеса. Између осталог НН Већа:

- Уређује начин и поступак обезбеђења квалитета и стара се о спровођењу стратегије обезбеђења квалитета;

- Образује тела и дефинише поступке у вези са спровођењем самовредновања, за оцењивање и праћење квалитета;
- Разматра извештаје комисије за обезбеђење квалитета о стању у области квалитета и предузима мере у циљу побољшања и унапређења развоја високог образовања на Факултету; Веома важну улогу у систему обезбеђења квалитета има Комисија за обезбеђење квалитета (у даљем тексту Комисија за квалитет).

Комисија за квалитет на Факултету у свом саставу има:

- секретара Факултета,
- представника наставника,
- представника асистената,
- представника студената,

Мандат чланова комисије траје три године изузев студената, чији мандат траје до завршетка студија. Комисија из реда својих чланова бира председника комисије.

О питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова у органу, односно телу, учествују и представници студената, сходно Закону.

Кључне активности и надлежности Комисије за квалитет огледају се у следећем:

- Припрема, предлагање стандарда, поступака побољшања квалитета и извештаја о самовредновању Факултета које усваја НН Веће.
- Организација, координација и спровођење поступака вредновања и развијање унутрашњих механизма обезбеђивања, унапређења и промовисања квалитета на нивоу Факултета.
- Предлаже и контролише мере за унапређење квалитета рада.
- Прикупљање података о квалитету студијских програма и компетенцијама свршених студената од привредних и ван привредних организација и других релевантних институција.
- У сарадњи са руководством Комисија планира стратегију унапређења квалитета, спроводи програм процене и поступак унапређења квалитета, координира спровођење пројеката за професионални и стручни развој кадрова (академских, административних и техничких) у подручју квалитета.
- Израда годишњег и дугорочног плана активности у складу са Правилником. Комисија има обавезу да подноси извештај о свом деловању НН Већу и Декану Факултета. Извештај се подноси најмање једном годишње, односно у утврђеним роковима спровођења програма у надлежности других формацијских јединица система за квалитет Факултета.
- Обавља друге послове на захтев НН Већа.

Након спроведеног поступка евалуације, Наставно-научном већу Факултета за дипломатију и безбедност Комисија подноси извештај о резултатима свог рада, у складу са роковима утврђеним за сваку активност посебно.

Комисија за квалитет такође обезбеђује услове за реализацију процеса евалуације која ће бити руковођена непосредно од стране студената.

Поред наведеног Комисија за квалитет се састаје ради разматрања оних области обезбеђења квалитета у којима су уочене слабости и ради давања предлога за њихово превазилажење. При томе се нарочито води рачуна о мишљењу представника студената, јер студенти представљају

важну полугу у процесу побољшања рада Факултета - непосредно опажају све добре и лоше стране процедура које се примењују и субјеката који их спроводе.

Резултати самовредновања инкорпорирани су у мере које се биле предузете за унапређење квалитета. У посматраном периоду евалуације, дошло је до:

- модернизовања силабуса одређених наставних предмета у складу са потребама тржишта;
- кориговања уочених недостатака у раду наставног особља и њиховом понашању према студентима;
- примене нових метода у настави и истицања позитивних искустава професора која могу допринети подизању квалитета посматраног процеса;
- стварања бољих услова студирања и рада у „техничком“ смислу речи – вршена су перманентна улагања у објекте и опрему, тако да је наставни и ненаставни простор Факултета за дипломатију и безбедност опремљен најсавременијим наставним средствима и другом врстом опреме;
- континуалног „оснаживања“ капацитета Центра за развој каријере који представља везу са послодавцима, али и „мрежу“ која ће омогућити постизање синергије између добрих студената;
- успостављања комуникације и сарадње са великим бројем алумниста и усвајања њихових предлога у вези са иновацијама у реализацији практичне наставе.

Направљене су одређене измене и у самом систему евалуације. Промене су утицале на садржај и одређене активности у програму самоевалуације. Процес је у потпуности објективизиран и стандардизован, јер је обезбеђен електронски начин попуњавања и обраде података. Садржај анкета и упитника је у још ближој вези са предметом и циљевима евалуације. Важна промена у систему односи се и на „појачано“ учешће студената у процесу самоевалуације. У програму самоевалуације уведена је обавеза да Комисија за квалитет мора обезбедити Студентском парламенту све неопходне услове за реализацију евалуације рада наставног особља која ће се одвијати *непосредно* од стране студената – усменом евалуацијом преко *фокус група*.

У складу са тим можемо закључити да је Факултет посебним мерама обезбедио и учешће студената у доношењу и спровођењу политике, стандарда, процедура и културе обезбеђења квалитета. Оне се огледају у:

- учествовању студената у оцењивању наставног процеса и општих услова студирања на Факултету за дипломатију и безбедност;
- учешћу и раду представника студената у управљачким, пословодним и стручним органима Факултета;
- могућности слободног реализовања процеса оцењивања наставног процеса и општих услова студирања од стране Студентског парламента;
- подношењу иницијатива, предлога и других мера у правцу побољшања квалитета рада Факултета.

Такође, Статутом Факултета прописана је позиција и улога *Студентског парламента* у процесу обезбеђења квалитета рада ове високообразовне институције. У складу са тим, Студентски парламент има следеће надлежности:

- утврђује оцену квалитета студијског програма, наставе и услова рада у поступку самовредновања и поступку обезбеђивања квалитета Факултета;
- даје инструкције представницима студената за рад и поступање на седницама Савета и стручних органа Факултета;
- заузима ставове о питањима од интереса за реализацију наставе, о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, на реформу студијског програма и анализу ефикасности студирања;

- заузима ставове по питању утврђивања етичких начела у односима између наставника и сарадника, других запослених на Факултету и студената;
- даје мишљење о резултатима педагошког рада наставника и сарадника приликом избора у звања наставника и сарадника.

Студентски парламент има своје представнике у раду Наставно-научног већа Факултета и Савета Факултета које бира на својим седницама. Као што смо навели, студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета Факултета за дипломатију и безбедност.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Изграђена организациона структура за систем обезбеђења квалитета (++++)
- Чврста решеност руководства Факултета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета (++++)
- Детерминисани систем стандарда за очување и унапређење квалитета рада Факултета (++++)
- Јасно установљена методологија за праћење и унапређење система квалитета (++++)
- Стандардизација и објективизација система анкетирања (++++)
- Доследно спровођење Методологије у пракси (++++)
- Искуство у процесу очувања и унапређења квалитета рада Факултета (++)
- Обухват студентске популације у посматраним процесима (++)
- Стручност студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (+)

СЛАБОСТИ:

- Преклапање надлежности појединих субјеката обезбеђења квалитета (++++)
- Релативно кратко трајање мандата учешћа студената у органима пословођења Факултета (++++)
- Неразумевање свих актера о значају процеса провере квалитета (++)
- Недефинисане санкције за неспровођење корективних мера (+)
- Недовољна заинтересованост ширег круга студената за ангажман у систему обезбеђења квалитета (+)

ШАНСЕ:

- Јасна решеност надлежних државних органа за примену посматраног начина рада високошколских установа у земљи (++++)
- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (++++)
- Сарадња са другим високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у националним и међународним обукама и пројектима из ове области (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (++++)
- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (++)
- Селективна примена Закона и недовољна контрола свих приватних и државних високошколских институција (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3:

Мера 1: Унапређење институционалних и организационих претпоставки система обезбеђења квалитета

Активности у оквиру мере 1:

1. Промоција идеје о важности процеса провере квалитета на Факултету.
2. Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета.
3. Ажурирање стандарда и процедура за обезбеђење квалитета у складу са развојем Факултета.
4. Редифинисање надлежности појединих субјеката обезбеђења квалитета.
5. Ревизија мандата учешћа студената у органима пословођења Факултета.
6. Утврђивање механизма санкција за неспровођење корективних мера и грешака које су пронађене у процесу евалуације.

Мера 2: Мотивација студената и Студентског парламента за квалитетно учешће у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета за дипломатију и безбедност

Активности у оквиру мере 2:

1. Организовање трибина о значају система квалитета у образовном процесу
2. Истицање важности учествовања студената у процесу самовредновања и провере квалитета кроз организовање различитих предавања, догађаја и радионица.
3. Обука већег броја студената за спровођење анкетних испитивања и самосталну евалуацију наставног процеса.
4. Представљање предузетих корективних мера на основу досадашњих резултата провере квалитета,
5. Организовање радионица на тему мерења исхода студирања.
6. Подстицање организовања фокус група од стране Студентског парламента ради самовредновања и провере квалитета Факултета унутар студентске популације.
7. Обука и интегрисање страних студената у све процесе провере квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 3:

Прилог 3.1. [Формално успостављено тело \(комисија, одбор\) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи \(извод из Статута\) и опис рада \(до 100 речи\).](#)

Прилог 3.2. [Списак свих анкета](#)

Прилог 3.3 [Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера](#)

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

1) ОПИС

Са циљем да се омогући оцена квалитета акредитованих студијских програма, Факултет за дипломатију и безбедност врши разноврсне активности, укључујући и следеће:

1. спровођење анкета, путем којих се од послодавца, представника Националне службе за запошљавање и других релевантних организација редовно прибављају повратне информације о квалитету студија и студијских програма;
2. укључивање студента у процес оцењивања квалитета студијских програма;
3. упоређивање, анализа и осавремењавање курикулума студијских програма, како би се студенти усмерили на иновативност, дедуктивни начин истраживања и примену стечених знања и вештина у практичне сврхе.

Константним радом на подизању квалитета свог односа са студентима, родитељима, послодавцима и јавности уопште, Факултет је кроз постављање интерактивног веб-сајта створио услове за приступ информацијама које су неопходне за процес студирања и стицање дипломе одређеног нивоа образовања.

Како би се обезбедио адекватан ниво квалитета студијских програма који су акредитовани на Факултету, у систем рада су уведене посебне процедуре за одобравање, праћење, контролу и оцену студијских програма.

Основни циљ наведених процедура јесте редовно и систематско проверавање и ревидирање:

- циљева студијских програма и њихове усаглашености са основним задацима и циљевима рада Факултета;
- структуре и садржаја студијских програма у погледу односа опште академских, теоријско-методолошких, научно стручних и стручно-апликативних дисциплина;
- оптерећења студената изражено кроз ЕСПБ;
- исхода и оспособљености студенти када заврше студије - било да ступају у радни однос или теже даљем образовању.

У оквиру Факултета, акредитовани су следећи студијски програми:

- Основне академске студије – Дипломатија и безбедност
- Мастер академске студије – Дипломатија и безбедност
- Мастер академске студије – Корпоративна безбедност

Број уписаних студената приказан је у [Табели 4.1.](#) Такође, студијски програми су доступни јавности путем интернет странице Факултета: www.diplomatija.com

Постојећа структура студијских програма резултат је претходно извршене акредитације Факултета. У том смислу, треба имати у виду да су одређени резултати евалуације, поготово дипломаца и студената завршних година студија (треће или четврте године) везани и за „старе“ курикулуме. У погледу обима и структури студијских програма за које је рађена поновна акредитација, није дошло до значајних промена у „софтверској“ димензији излазних резултата, већ више до организационих и „хардверских“ промена у систему пословања Факултета.

Од прве акредитације, и поновне реакредитације Факултет за дипломатију и безбедност редовно и систематски проверава и прати циљеве својих студијских програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима установе. Ове активности спроводе организоване комисије, као и представници студената укључени у рад органа управљања Факултета.

Праћење и провера студијских програма

На основу одредби Правилника о начину и поступку обезбеђења и самовредновања квалитета на Факултету, НН Веће доноси акциони план (Програм) реализације процеса провере квалитета за одређену школску годину. Њиме је уређена методологија самовредновања „излазних“ резултата студијских програма, наставног процеса и општих услова рада на Факултету. Важан циљ, вредновање педагошког рада наставника, постиже се кроз прикупљање ставова студената о квалитету наставног процеса на Факултету и студијских програма у његовом саставу, а што се чини ради редовног праћења реализације стратегије квалитета у овом домену функционисања институције.

Евалуација педагошког рада наставника и сарадника у настави од стране студената обавља се или у зимском и летњем семестру понаособ или једном годишње за оба семестра. Она се спроводи кроз анкету, путем упитника израђеног за сваки предмет и предметног наставника, а кроз серију изабраних питања на основу којих студент оцењује. У случају да резултати евалуације показују ванредно ниске или неубичајено високе вредности, Комисија за обезбеђење квалитета утврђује могуће разлоге и предузима мере за остваривање резултата у оквиру планираних или очекиваних.

Евалуација рада наставника и сарадника у настави само је један од сегмената евалуационог процеса који се обавља на Факултету. Остале сегменте интегрисане евалуације чине: евалуација научно-истраживачког рада наставника и сарадника, учешће у пројектима, учешће у промоцији, оцена наставника од стране управе Факултета, као и међусобне оцене наставника. Све ове оцене се пондеришу и добија се интегрисана оцена свеукупног рада наставника и сарадника на Факултету за дипломатију и безбедност.

Без обзира на добре оцене које је наставно особље постигло у посматраном периоду извештавања, неопходно је предузети мере подстицаја професора, сарадника и асистената на активнији однос са студентима у циљу повећања квалитета рада.

Након претходног процеса самовредновања усталили смо праксу да се стално залажемо за унапређење квалитета односа на релацији професор – студент, што је постигнуто кроз повећање броја часова консултација професора са студентима и менторског рада. Наравно, неопходно је наставити са оваквим настојањима, првенствено кроз повећање компетенција наставног особља, писање научно-стручних радова и учешће на додатним едукацијама.

Да би реализација стратегије обезбеђења квалитета Факултета била дугорочно одржива, јасно је да се мора заснивати на начелу континуираног, систематског праћења и периодичне провере различитих аспеката њиховог рада у пракси. У том смислу, поред вредновања педагошког рада наставног особља, врло је важно обезбедити и мониторинг Факултета за дипломатију и безбедност у домену:

- квантитета и квалитета простора, опреме и осталих материјално-техничких услова за рад;
- квалитета уџбеника, приручника и осталих наставних инструмената;
- организације студијских програма;
- рада самих студената и њиховог укључивања у систем самовредновања;
- осталих аспеката рада који су битни за ваљано испуњење мисије, визије и стратешких циљева одржања, али и унапређења квалитета рада Факултета у будућности.

Имајући у виду овако постављене захтеве, у процесу самовредновања користимо дубински интервју кроз фокус групе. За овај приступ смо се определили јер на тај начин сазнајемо ставове студената – непосредних корисника услуга сваког студијског програма по посматраним аспектима оцењивања. Он се користи и ради комплементарне провере квалитета наставног процеса, тако што у себи садржи одређена питања која се референтно „наслањају“ на поједине аспекте посматраног вида евалуације у пракси.

Оцена исхода учења на Факултету је постављена у раван евалуације жељених излазних резултата наставног процеса која кореспондира са реализацијом општих и посебних стратешких циљева ове високо-образовне институције. Читав систем је постављен на макро и микро управљачком нивоу.

На макро нивоу, исходи учења су стављени у функцију обезбеђивања вертикалне и хоризонталне конзистентности студијских програма, али доприносе и процесу комуникације са спољним окружењем, посебно са послодавцима. Наравно, они имају важну улогу у процесу интерне и екстерне евалуације рада Факултета.

На макро нивоу исходи студијских програма усаглашени су са Националним оквиром квалификација (<http://noks.mpn.gov.rs/>) за ниво 6.2 Основне академске студије (180 ЕСПБ) и за ниво 7.1 (мастер студије 180 ЕСПБ + 120 ЕСП). Класификација квалификација у Националном оквиру квалификација Србије заснована је на међународној стандардној класификацији образовања ISCED 2013-f (*International Standard Classification of Education*) коју је публикувао UNESCO.

На микро нивоу, детерминисање излазних резултата помаже реализаторима наставног процеса да:

- утврде шта се очекује од студента да зна, разуме, може да оствари, односно шта се може вредновати као крајњи резултат процеса учења;
- предоче студентима шта се од њих очекује у току наставног процеса и приликом испитивања;
- припреме материјале, наставне методе, тестове и друге елементе наставног процеса;
- побољшају комуникацију о циљевима предмета са интерним и екстерним окружењем;
- створе ширу слику о исходима студијског програма у оквиру кога изводе наставни процес;
- установе методе и излазне резултате процеса учења у складу са контекстом студијског програма.

За потребе осигурања вертикалне и хоризонталне конзистентности студијских програма, на Факултету одређено је пет кључних исхода студирања:

- Исход 1 - Поседовање теоријског знања из референтне области студијског програма;
- Исход 2 - Разумевање и вредновање науч(е)них спознаја и стављање у корелацију са глобалним процесима који се одвијају у свету;
- Исход 3 - Коришћење методолошких приступа у решавању проблемских ситуација;
- Исход 4 - Примена знања у пракси;
- Исход 5 - Овладавање техникама тимског рада, комуницирања и другим практичним вештинама.

Сваки исход се мора квантификовати у распону од 0 – 3, при чему: 0 - не подразумева тај исход;

1 - исход заступљен у незнатној мери; 2 - исход делимично заступљен;

3 - исход потпуно заступљен.

Суштина Исхода 1, огледа се у оцени спознаје научних теорија и способности студената да категоризују, класификују и дефинишу појмове из референтне области студија.

Способност рангирања и имплементације знања у ширем научном контексту, разумевање глобалних процеса и трендова развоја међународне заједнице у будућности, као и способност критичког погледа „на свет“ представља важно опредељење наставног процеса на Факултету. Због тога је оно формализовано као Исход 2.

Оцена обима и квалитета самосталне употребе методолошких метода и техника у поступку решавања проблемских ситуација, као и способност закључивања и стварања нових синтетичких целина на основу прикупљених података током анализе, представља један од суштинских делова процеса студирања и академског погледа на стварност. Ово представља садржај Исхода 3. Способност самосталног савладавања проблема у „реалном свету“ и изналажење нових (иновативних) решења чини суштину Исхода 4.

Имајући у виду захтеве послодавца да запошљавају стручњаке који су шире образовани и владају разним вештинама, које не морају да буду у чврстој вези са ужестручним знањима везаним за студијски програм, Факултет је у наставни процес укључио и стицање способности рада у тиму,

(не)вербалног изражавања и других вештина које јачају персоналне квалитете студената. Излазни резултати овог сегмента студирања евалуирају се преко Исхода 5.

Посматрани сет исхода ставља се у корелацију са активностима студената на основу којих се и врши крајње оцењивање њиховог рада у току семестра. Праћење и евалуација рада студената врши се на основу оцењивања следећих активности којима се таргетирају жељени исходи студијског програма:

- учествовање студената у процесу наставе, као и израда: а) семинарског рада; б) практичног рада; в) пројекта; г) самосталног истраживања;
- полагање колоквијума;
- полагање завршног испита.

Одобравање, праћење и контрола програма студија

Имајући у виду захтев *Стандарда 4* којим се уређује и прати систем квалитета студијског програма, високошколска установа има дужност да редовно и систематски проверава:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа опште академских, научно-стручних, стручно-уметничких и стручно-апликативних дисциплина;
- радно оптерећење студената мерено ЕСПБ;
- исходе и стручност које студенти стичу када заврше студије, као и могућности запошљавања и даљег школовања.

У том смислу, задатак руководиоца студијских програма је да непрекидно осавременавају садржај курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа. Важан инструмент у том процесу је мапирање предмета.

У оквиру микро управљачког нивоа, сви носиоци наставних предмета су дужни да направе својеврсну матрицу у којој су, поред исхода студирања и облика активности уз помоћ којих ће се вршити оцењивање студената, назначили и:

1. конкретну врсту активности или рада који ће се применити у посматраном процесу;
2. циљану област учења;
3. метод оцене;
4. структуру бодова.

Носиоци наставног предмета морају измерити и оптерећење студената на свом предмету, узимајући у обзир све активности које треба реализовати на студијском програму и изван њега, да би се постигли планирани исходи учења. У том смислу, користи се систем ЕСПБ бодова којим се утврђује количина времена која је студентима потребна да би извршили све обавезе везане за наставу и учење (присуство предавањима, израда семинарских радова и пројеката, припрема за наставу, спремање завршног испита и сл.), а које су потребне да би се постигли очекивани исходи (резултати) учења. У просеку, износ радног оптерећења студента у току школске године је 60 бодова. Ако се има у виду да радно оптерећење студента у једној години осцилује између 1500 и 1800 сати, може се извести закључак да један бод износи од 25 до 30 сати рада.

Још у процесу акредитације, носиоци предмета имали су обавезу да измере ангажовање студената. Студенти су били упитани за временско трајање активности које су им биле потребне у процесу испуњавања предиспитних и испитних обавеза на предмету. На основу добијених резултата одређен је систем ЕСПБ бодовања, где се налазе две групе предмета – са 8 или са 6 ЕСПБ бодова.

На конкретном примеру једног предмета из сваке области одговарајућег научног поља, дат је опис свих активности учења потребних за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет. Процену оптерећења студената

на предмету врше наставници приликом припреме курикулума за акредитацију, а преиспитују је и при евентуалним мањим модификацијама које су могуће на почетку сваке школске године. Приликом ове процене полази се од спецификације предмета и плана извођења наставе на предмету, одређује се календар провера знања и начин утврђивања коначне оцене, а затим се процењује време потребно за све студентске активности и утврђује веза са бројем ЕСПБ за тај предмет.

На основу дефинисаних исхода извршена је провера вертикалне и хоризонталне конзистентности студијских програма који су се реализовали у претходној школској години и то на:

- основним студијама, и
- мастер студијама.

Повратне информације од привредних и пословних представника

У посматраном периоду Факултет је остварио тесну сарадњу са домаћим и страним привредним друштвима. Сарадња са привредним и пословним представницима се обавља у обостраном интересу. Факултет на тај начин може да осавремени наставни програм и подигне квалитет наставног процеса, док са друге стране привредни и пословни представници могу да добију приступ квалитетној понуди високо образоване радне снаге.

Студенти Факултета имају могућност да обаве стручну праксу у току студирања у одговарајућим привредним друштвима, са становишта студијског програма који студирају, а што им омогућава да стечено знање примене у решавању практичних проблема. На тај начин, студенти се упознају са савременим научним достигнућима и пословним решењима, а у циљу употпуњавања академског знања које стичу током студирања. Након обављене праксе, студенти изражавају своје задовољство или незадовољство стеченим искуством и практичним знањем, што омогућава унапређење сарадње Факултета са привредним и пословним представницима. Такође, Факултет врши анкетирање привредних и пословних представника у којима су студенти обавили стручну праксу, чиме се стиче увид у потребе које представници имају у погледу високо образованог кадра. Привредни и пословни представници имају изузетно важну улогу у организовању стручних и научних скупова на Факултету, на којима годинама редовно учествују. На тај начин, односно кроз континуирану едукацију запослених у привредним и пословним организацијама, ширење значаја науке, као и везе између науке и праксе Факултет доприноси и развоју привреде наше земље.

Факултет је у посматраном периоду био организатор научних скупова на којима су представници привреде и пословања из Републике Србије и окружења узели учешће на панел дискусијама и изнели практичне предлоге у погледу унапређења пословања привредних друштава. Са друге стране, студенти Факултета су имали прилику да се упознају са проблемима савременог пословања и остваре директан контакт са привредом.

Такође, у посматраном периоду организовали су се округли столови на актуелне теме са представницима привреде који се рачунају као континуирана едукација стручњака из одређене области.

Учешће студената у осигурању квалитета студијских програма

На Факултету, студенти су укључени у рад Факултета посредством представника које бирају, а који су укључени у процес управљања Факултетом. Поред тога, студенти учествују у скоро свим активностима самовредновања и унапређења квалитета студијских програма, али и извођења наставе на истим. У последњој активности, улога студената је незамењива, међутим и квалитет студијских програма је активност у којој је њихова улога веома важна јер доприносе да Факултет добија повратне информације које су од непроцењивог значаја за подизање квалитета наставног плана студијских програма. Наиме, студенти путем анкета имају могућност да изразе своје задовољство или незадовољство наставним планом, као и да предложе мере за подизање његовог квалитета.

Студентски парламент је представнички орган студената свих студијских програма, који на тај начин остварују своје право на учешће у процесу самовредновања. Поред осталих, Студентски парламент обавља активности везане за оцену квалитета наставног плана студијских програма, као и реформу студијских програма и оцену њихове ефикасности.

Савременост курикулума

Редовно се врши провера усклађености студијских програма и курикулума предмета са студијским програмима других високо-образовних установа из иностранства и домаће привреде. Тиме се повећава квалитет наставног плана, али и омогућава неометан процес међународног признавања диплома које Факултет издаје.

Поред тога, наставни курикулуми се унапређују инкорпорирањем савремених научних достигнућа за одговарајуће студијске програме. У том смислу, Факултет има развијену комуникацију са домицилним и иностраним привредним друштвима, као потенцијалним изворима информација које ће осавременити курикулуме студијских програма.

Услед високог нивоа конкуренције, привредна друштва су присиљена да осавременевају начин рада, производње и пружања услуга, примењујући најновија научна и технолошка достигнућа. Са друге стране, Факултет жели да одговори на тражњу привредних друштава за адекватно образованим кадром који ће бити упознат са савременим научним достигнућима и моћи да испрати пословање које подразумева њихову употребу.

Наставници и студенти упознати су са дефинисаним захтевима које завршни рад у оквиру предмета Практична истраживања и пословне вештине треба да испуни, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања.

Подстицај студената на стваралачки и истраживачки рад

На Факултету су у посматраном периоду спроведене различите активности како би се студенти подстакли на стваралачки и истраживачки рад. Услов за даљи развој и подстицање студената на стваралачки и истраживачки рад јесте увођење савремених техника рада и средстава у наставни процес, али и ангажовање савременог образовног и наставног кадра. На тај начин студенти се мотивишу да учествују у различитим научним пројектима и писању научних радова.

Анализирањем успеха студената Факултета на основним и мастер студијама врши се одабир студената који су остварили најбоље резултате након завршене школске године. На основу прецизних података о ангажовању и резултатима рада најуспешнијих студената, Факултет сваке године расписује конкурс за стипендирање студената на свим нивоима, чиме се даље мотивише њихов развој и напредак у стручном и стваралачком смислу.

Изузетна пажња посвећена је студентима мастер студија, који у току студија морају показати квалитетне резултате научно-истраживачког рада, у складу са дефинисаним условима пријаве и одбране мастер рада. У посматраном периоду, студенти на свим нивоима студија имали су на располагању приступ светским базама научних радова, књига и монографија.

Наставно особље и други научноистраживачки кадар подстиче студенте у смеру научноистраживачког рада кроз организацију различитих врста додатне наставе, семинара и научних скупова. У посматраном периоду, Факултет је био организатор научне конференције. Студенти основних академских и мастер студија имали су прилику да уз помоћ наставног особља факултета, као ментора при дефинисању тема, узму учешће у научним скуповима. У оквиру конференција постоји студентска секција где се студенти охрабрују да пишу своје прве научне радове и тако подстичу на научни допринос и оснажују за наставак студија на докторским академским студијама. На тај начин, студенти Факултета су били подстакнути да се даље развијају у правцу научног рада и презентовања резултата рада из различитих научних области.

Услови за стицање академског звања

На Факултету јасно су дефинисани услови за стицање академског звања. Наставно особље је информисано о томе које услове је неопходно испунити, како би стекли одговарајуће звање. Услови за стицање академског звања покривају различите области академског рада, укључујући квалитет извођења наставе, као и активности наставника ка широј друштвеној заједници Позитивна евалуација рада наставника. Позитивна евалуација рада наставника од стране студената користи се као један од услова за стицање академског звања, у складу са правилником који регулише избор наставника и сарадника на Факултету.

Поред тога, надлежна комисија оцењује учешће наставног кадра у међународној сарадњи и промоцији Факултета на другим међународним академским установама. За сва научна поља прописана су правила категоризације научних радова, са којима је упознат наставни кадар. Наставник мора имати одговарајући број објављених радова у међународним и домаћим часописима одређене категоризације, како би био изабран у адекватно академско звање. Поред тога, комисија врши оцену учешћа наставног кадра у органима управљања Факултета и развоју и подизању квалитета наставног процеса уопште.

Прописани су јасни услови које наставник треба да испуни да би могао да предаје или буде именован за ментора на мастер студијама.

Примереност услова за стицање академског звања се редовно проверава и осавременује, како би ниво квалитета наставног особља био одговарајући и унапређен. Поред тога, услови за стицање академског звања се упоређују са условима осталих домаћих и иностраних академских институција.

Наставно особље се мотивише да наведене услове испуни, чиме се омогућава подизање квалитета наставног особља и посредно квалитета извођења наставе на свим нивоима. Посебна пажња је посвећена селекцији и мотивацији студената да се укључе у академски рад, чиме се подмлађује наставни кадар. Уз помоћ професора у улози ментора, студенти се мотивишу да учествују у научним конференцијама и пишу радове за научне часописе.

Алумни асоцијација

Факултет за дипломатију и безбедност основао је Алумни Асоцијацију са циљем да окупи све бивше студенте Факултета, како би одржао контакт са својим дипломцима који сада граде успешне каријере у земљи и у свету. Оваква вид повезивања пружа бројне могућности за размену искустава, знања, пословних контаката између алумниста, али такође отвара могућност за пренос знања и искуства бивших студената са редовним студентима. Једном годишње се организује Алумни скуп где се окупљају дипломирани студенти, а данас успешни, млади професионалци из области дипломатије и безбедности, политикологије, економије, менаџмента и бизниса, права и др.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Усаглашеност исхода, циља и сврхе студијских програма са националним и стандардима Европске уније. (+++)
- Усаглашеност исхода учења са Националним оквиром за квалификације Србије (НОКС) (+++)
- Реализација наставе на основним и мастер студијама на српском језику. (+++)
- Препознатљивост програма и предмета у националном и ширем међународном контексту. (+++)
- Савремен простор и опрема који се користе у извођењу наставе. (+++)
- Учешће Факултета у пројектима које финансира Фонд за науку Републике Србије. (+)

- Квалитет и компетенције наставног особља на свим нивоима студија. (++)
- Усаглашеност програма са савременим трендовима и захтевима тржишта рада. (++)
- Усаглашеност студијских програма са иностраним студијским програмима. (++)
- Садржај студијских програма и предмета одражава основне идеје Болоњског процеса. (++)
- Терминолошка и методолошка усклађеност са Болоњским процесом. (++)
- Редовна евалуација студената. (++)
- Способност функционалне интеграције знања и вештина, посебно код студената који су у радном односу или имају претходно радно искуство, у делатностима везаним за студијске програме. (++)
- Раст научно-истраживачких активности у последње три године према интерним анализама броја објављених научних радова. (+)

СЛАБОСТИ:

- Недовољно развијени дескриптори за мерење исхода учења. (+++)
- Недовољно ангажовање на пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја. (+++)
- Недовољно развијен систем подстицања успешних студената у виду одговарајућих активности у настави. (++)
- Мобилност студената и наставног особља у оквиру држава чланица Европске уније. (+)

ШАНСЕ:

- Сарадња са другим универзитетима и научним институтима у држави и иностранству при извођењу наставе. (+++)
- Ангажовање кандидата на пројектима научних института. (++)
- Учешће у међународним пројектима. (++)
- Пројекти и сарадња са привредном и ресорним министарствима. (++)
- Стварање заједничких инкубатор фирми са другим компанијама или студентима. (++)
- Могућност посредовања при ступању студената у радни однос кроз уговоре о сарадњи са домаћим и међународним привредним друштвима и организацијама. (++)
- Развијање система стипендија кроз сарадњу са привредом и стипендија од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја. (+)
- Доживотно образовање. (+)

ОПАСНОСТИ:

- Нефлексибилност наставног плана и програма услед немогућности његове промене у циљу осавремењивања истих. (+++)
- Дефинисано предзнање нових студената. (+++)
- Друштвено-економске и демографске карактеристике окружења. (+++)
- Одлив потенцијалних студената на иностране универзитете због високог квалитета студија и развијеног система стипендија. (+++)
- Неусклађеност понуде и тражње за квалификованим кандидатима на тржишту рада. (++)
- Лоша социјално-економска ситуација у привреди, која условљава низак материјални статус студената. (++)

- Демографски фактор смањења популације. (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

SWOT анализа квалитета свих студијских програма је указала на одређене слабости и иницирала усвајање одређених мера и активности за унапређење квалитета. У том смислу, наредни период треба да буде заснован на предузимању следећих облика деловања:

Мера 1: Подизање квалитета студијских програма

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Развијати студијске програме у складу са Стратегијом образовања Републике Србије и Националним оквиром за квалификације, праћење научних и практичних достигнућа у овом процесу
- 2) Повећати спектар понуђених мастер програма који одговарају захтевима тржишта
- 3) Вршење мањих измена силабуса у складу са савременим научним достигнућима и праксом
- 4) Осавремењавање литературе у силабусима појединих предмета
- 5) Примена нових наставних метода и практичних примера у реализацији студијских програма
- 6) Унапређивање и осавремењавање метода практичне наставе
- 7) Интензивнија размена искустава, научних прилога, наставника и студената са реномираним универзитетима са којима Факултет за дипломатију и безбедност има споразуме о сарадњи
- 8) Јачање компетенција наставног кадра на мастер студијама
- 9) Ангажовање гостујућих професора и предавача
- 10) Интернационализација студијских програма обезбеђивањем актуелних европских научноистраживачких пројеката као окоснице студијско истраживачког рада и израде финалних мастер радова.

Мера 2: Наставак развијања концепта „Студент у центру пажње“

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Измена редоследа предмета на основу искуства из претходног периода ради равномернијег оптерећења студента
- 2) Организовање додатних тренинг програма за наставно особље у области примене концепта „студент у центру учења“
- 3) Развијање стручних и генеричких вештина студената
- 4) Спровођење мера и активности у циљу повећања одговорности студената у процесу учења
- 5) Развој сарадње и комуникације између кандидата на студијским мастер студијама у циљу промовисања мултидисциплинарности, чиме би се подстакла иновативност и креирање нових научних достигнућа
- 6) Интензивније укључивање студената мастер студија у научно-истраживачке активности кроз писање научних радова и учествовање на научним скуповима
- 7) Континуирано унапређивање пословних комуникацијских и других вештина студената

Мера 3: Унапређење система мерења квалитета студијског програма

Активности у оквиру мере 3:

- 1) Рад на бољем разумевању улоге исхода учења у развоју курикулума и болоњским препорукама

- 2) Развијати студијски програм у складу са Стратегијом образовања Републике Србије и националним оквиром за квалификације, праћење научних и практичних достигнућа у овом процесу и усклађивање наставног плана
- 3) Развијање савремених студијских програма кроз анализу светских трендова нарочито у области безбедностних наука.
- 4) Континуирано унапређивати систем мерења исхода учења, а у циљу још бољег вредновања студијских програма
- 5) Константно унапређивати систем оцењивања у складу са иновираним исходима учења

Мера 4: Успостављање боље сарадње са пословним сектором и тржиштем рада

Активности у оквиру мере 4:

- 1) Продубљивати сарадњу са привредним друштвима из окружења и учествовање у отварању нових привредних друштава у различитим областима
- 2) Повезивати студенте и привредне субјекте и кроз израду завршних радова на основним и мастер студијама који би директно били примењиви у пракси
- 3) Испитивање послодаваца о врстама неопходних знања и вештина којима треба да се располаже на тржишту знања
- 4) Унапређење и проширење курсева за сертификате које препознаје тржиште
- 5) Интензивирање маркетиншких активности усмерених према привреди (промоција Факултета на сајмовима привреде, запошљавања, образовања и сл.)
- 6) Већу диференцираност студијских програма (посебно мастер студија) треба постићи кроз промоцију међу привредним друштвима и кроз израду пројеката везаних за та друштва

Мера 5: Подизање квалитета студената

Активности у оквиру мере 5:

- 1) Наставни процес везивати са стварним проблемима и потребама праксе;
- 2) На свим предметима увести рад на рачунару;
- 3) Од прве године код студената треба развијати тимски рад;
- 4) Треба захтевати од студената да се унапред спремају за предавања и вежбе;
- 5) Студенти треба да добију прилику да се изражавају и писмено и усмено;
- 6) Треба мотивисати студенте да током предавања постављају питања, дискутују и износе критички поглед на свет;
- 7) Унапређивати пословне комуникацијске вештине;
- 8) Развој сарадње и комуникације између кандидата на студијским програмима мастер студија у циљу промовисања мултидисциплинарности, чиме би се подстакла иновативност и креирање нових научних достигнућа.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. [Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

Табела 4.2. [Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.](#) Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. [Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.](#) Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. [Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.](#)

Прилог 4.2. [Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.](#)

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

1) ОПИС

Наставни процес на Факултету за дипломатију и безбедност изводи се у складу са захтевима стандарда квалитета, односно предузимањем низа активности којима се обезбеђује одржавање и побољшање квалитета реализације наставног процеса. Интерактивност наставе, укључивање примера и студија случаја у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу, стална су пракса на Факултету.

Поред наведеног, важно је истаћи да се на Факултету за дипломатију и безбедност стандард квалитета наставног процеса подједнако реализује и прати на оба нивоа студија, на студијским програмима на српском језику.

Квалитет наставе на Факултету обезбеђује се комбинацијом одличних предавања, преношења знања и вештина студентима, истраживањима и пружањем услуга друштвеној заједници. Наш приступ је „студент у центру пажње“, односно посвећени смо томе да студентима обезбедимо најбоље окружење за стицање знања и каснијег запослења.

Професионалан однос

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и у складу са највишим стандардима етике. Сви чланови академске заједнице, а пре свега наставници и сарадници савесно обављају своје радне обавезе, у складу са законом, статутом, донесеним правилницима, стратегијама итд.

Током реализације предавања и вежби, али и свих осталих професионалних и академских активности и обавеза према студентима наставници и сарадници Факултета дужни су да се понашају одговорно, савесно, професионално, поштујући начела објективности, непристрасности и међусобног уважавања. Наставници и сарадници у погледу стандарда академског интегритета имају професионалну обавезу да:

- поштују образовне циљеве, стратегије и стандарде високошколске установе;
- обезбеде репрезентативност, релевантност, тачност, и прецизност садржаја предмета и примерену позицију предмета унутар студијског програма;
- теже постизању и преношењу квалитетних научних сазнања из своје научне области и предмета који се изводе на студијама;
- понуде свим студентима исте могућности за стицање знања;
- вреднују рад студената отворено, праведно, објективно и благовремено;
- савесно провере сваки писани рад студента и да обрате посебну пажњу на то да ли тај рад садржи неки од облика неакадемског понашања;
- обезбеде транспарентност и јавност испита и објективност оцењивања.

Факултет је дужан да у току трајања студија, а посебно на почетку прве године свих нивоа студија, упознају студенте са правилима академског интегритета, правилима за навођење идеја и радова других аутора, односно правилима цитирања и препричавања.

Наставници и сарадници имају и конкретне обавезе у складу са правилима организације и извођења студија да:

- стално усавршавају предметну материју и комуникацију са студентом у циљу

- унапређења квалитета наставе;
- воде уредну евиденцију о присуству студената настави;
 - студенту омогуће да у току семестра полаже два колоквијума са правом на један поправни за сваки колоквијум;
 - студенту омогуће израду семинарских радова у току семестра, односно домаћих задатака и интерактиван однос у извођењу наставе;
 - уредно одржавају предавања, вежбе и консултације и друге облике активне наставе;
 - најкасније 24 часа од одржаних предавања, вежби и консултација упишу одржану наставу у одговарајућу књигу евиденције (писане и електронске евиденције);
 - резултате колоквијума саопште студентима најкасније 5 дана по одржаном колоквијуму и то анонимизовано уз само саопштавање броја индекса и остварених поена;
 - студенту признају све поене са завршног колоквијума, сагласно Болоњској декларацији;
 - најкасније 7 дана пре првог испитног рока, после одржаних предавања, поставе на странице предмета укупне поене које је студент остварио на настави у одређеном семестру
 - објаве резултате испита и унесу их у Факултетски информациони систем,
 - се труде да напишу квалитетне уџбенике потребне за предмет које предају и да наставно градиво предају искључиво по уџбеницима које је надлежни орган одобрио;
 - код одбране завршних радова у свему поступају према утврђеним правилима и роковима за одбрану завршних радова;
 - излазе у сусрет студентима око свих питања која се тичу студирања и недоумица које могу да се појаве, а у оквирима дефинисаних правила;
 - помажу студентима у тражењу решења и давања тачних информација на питања која студенти постављају.

Усклађеност плана и програма

За извођење студијског програма обезбеђена је и потребна информационо технолошка подршка. Студентима се по почетку наставе додељује приступ факултетском мејлу, а кроз информациони систем се води и обрађује свака активност.

Електронски сервиси представљају део факултетског информационог система који обједињује више сервиса намењених бољој информисаности студената и лакшем обављању појединих административних активности. Студентима је омогућено бирање изборних предмета путем интернета, студенти имају преглед уплата и дуговања за школарину, као и план предрачуна школарине - датуме доспећа сваке рате појединачно.

План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

С обзиром да је на Факултету први приоритет прихватљивост распореда са аспекта студената, води се рачуна о томе да сви захтеви наставног особља пре свега морају да буду усклађени са правилима која омогућавају бољи распоред за студенте.

Интерактивност наставе

Настава на Факултету се реализује путем савремених интерактивних наставних метода са циљем да студентима омогући да остваре шире образовне циљеве и планиране исходе на сваком предмету.

Сваки наставник и сарадник има академску слободу да предлаже нове курсеве или промене постојећих. Сви курсеви се редовно иновирају да би пратили савремене трендове и знања. Концепт извођења наставе на свим предавањима и вежбама је у највећој мери уједначен и

подразумева укључивање студената у наставни процес, односно наставни стилови и методи су интерактивни и подржавају приступ „студент у центру пажње“.

Интерактивни стил наставе на нашој високошколској установи првенствено обезбеђује: мотивацију студената, прилагодљивост потребама и могућностима студената, мерљивост напретка студената и усвајање не само теоријских знања већ и практичних вештина које могу да примене. Примењивост стечених знања и вештина наших студената најбоље се проверава, контролише и унапређује од стране наших екстерних партнера из пословног окружења- на праксама које студенти обављају већ на трећој и четвртој години основних студија. Путем боравка на пракси студенти стичу увид у реалну проблематику и узроке/последнице укључивања примера из праксе у наставу. Због тога је од велике важности за рад Факултета успостављање добрих односа са привредним друштвима из окружења.

Дакле, наставници и сарадници Факултета за дипломатију и безбедност:

- подстичу активно учешће студената у раду на часовима, дискусијама и дебатама;
- постављају питања којима подстичу студенте на размишљање, формирање својих ставова и закључака, као и на слободно изражавање истих у атмосфери међусобног уважавања и
- толеранције;
- подстичу студенте мастер студија на објављивање резултата истраживања у оквиру студентских секција на конференцијама, научним конференцијама изван Факултета и релевантним научним часописима;
- подстичу и организују групни рад или рад у паровима;
- организују рад у лабораторијама;
- организују рад на студијама случајева;
- користе савремена наставна средства којима се придобија и одржава пажња студената.

Крајњи исходи учења су у потпуности задовољени примењеним методама наставе, наставним плановима и програмима и квалитетом референца наставника и сарадника, који реализују наставу на оба нивоа студија.

Поред поменутих начина реализације наставног процеса, на Факултету се организују и други облици наставних и других педагошких активности, као што су:

- ваннаставно тематска предавања домаћих и гостујућих професора и стручњака из различитих области;
- радионице;
- семинари;
- летње и зимске школе;
- обуке;
- персоналне и пословне вештине;
- посете привредним субјектима;
- округли столови;
- стручна и спортска такмичења,
- екскурзије;
- тематски догађаји, итд.

Доступност плана рада

Пре почетка сваког семестра Факултет доноси и студентима чини доступним (путем веб сајта и страница предмета на српском језику) план рада на свим студијским програмима, односно свим појединачним предметима оба нивоа студија:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услови;
- циљеве и исходе предмета;

- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Подршка за странице предмета је реализована преко портала. Странице предмета имају за циљ да студентима омогуће стални приступ презентацијама предавања и вежби, додатним материјалима, тренутним актуелним информацијама о предмету, резултатима испита и свему осталом што је студенту битно а односи се на предмете које полаже и предмете професоре. Периодично се врше провере усклађености појединих курсева у смислу обима, ЕСПБ (кредита) и пролазности.

Праћење квалитета наставе

Наставници и сарадници су дужни да се током реализације наставних активности и делатности у настави придржавају Закона о високом образовању, Кодекса о академском интегритету, Правилника о раду, важећих Правилника и Статута Факултета. Комисија коју чине: декан, продекани, руководиоци студијских програма константно прати реализацију наставе и предузима корективне мере, уколико дође до одступања од правила и кодекса према важећим правилницима и процедурама Факултета.

План извођења наставе подразумева план ангажовања наставника и сарадника на појединим предметима, места извођења наставе, почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе. Њиме се дефинишу облици извођења наставе (предавања, вежбе, консултације, семинари и друго), начин полагања испита, испитни рокови, попис литературе, могућност извођења наставе на страном језику итд. План ангажовања се односи на дефинисање наставника и сарадника који учествују у извођењу предавања, односно вежби. Приликом формирања плана ангажовања, води се рачуна о оптерећености појединих наставника и сарадника.

Са оквирним терминима одржавања колоквијумске недеље испитних рокова, студенти се упознају приликом објављивања календара наставе и то на страницама факултета и страницама предмета. Детаљне информације о одржавању колоквијума, тј. испита благовремено се објављују на огласним таблама предмета и на веб порталима за студенте и запослене.

У прављењу распореда колоквијума и испита основну улогу имају задужено стручно лице из Студентског сервиса, Продекан за наставу, али и представници студената (Студент продекан и студенти делегати). У процесу прављења распореда, води се рачуна о међусобном временском размаку између испита за одређене модуле и у том смислу се разматра оптерећености студената.

Праћење извођења предавања и вежби се врши:

- посетом часова;
- праћењем и увидом у материјале и информације које се постављају на странице предмета;
- контролом књига евиденција (писаних и електронских) наставе и одржаних консултација;
- директном комуникацијом са студентима, итд.

У случају да се установи да се наставник или сарадник не придржава плана рада на предмету или распореда испита (и наставе) или не постиже одговарајући квалитет наставе, Комисија упозорава наставника, захтева од њега предлог корективних мера и прати реализацију предложених мера.

Стручна, организациона и текућа питања се дискутују на седницама научно-наставног већа, чији је члан и студент.

Редовне консултације руководиоца и чланова студентског парламента доприносе оптималној реализацији наставе и континуираном праћењу критичних тачака у наставном процесу, као и брзом отклањању неправилности.

Факултет за дипломатију и безбедност константно подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника запослених на Факултету кроз стално учешће у следећим активностима (конференције, летње школе, размене наставног кадра, стручна усавршавања, стручна предавања). У прилогу је дат приказ активности у периоду претходне три школске године.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Придржавање извођења наставе по календару рада, плану, програму и распореду часова испита (+++)
- Компетентност наставника и сарадника који имају и академску слободу да иновирају постојеће курсеве или предлажу нове (++)
- Систем праћења квалитета наставе и могућност студената да увек добију повратну информацију о својим залагањима на настави или испитима (+++)
- Посвећеност примени концепта “студент у центру пажње” (++)
- Интерактивно учешће студената у наставном процесу (+)
- Систематско праћење и оцењивање квалитета наставе (++)
- Избор метода наставе и учења, којима се постиже савладавање исхода учења (+)
- Јако добро развијен систем комуницирања са студентима преко *Странице предмета* (++)
- Реализација стручне праксе у привредним друштвима чија је делатност непосредни део струке за коју се стичу компетенције. (++)

СЛАБОСТИ:

- Потреба за успостављањем још боље равнотеже између различитих типова активности и исхода учења (++)
- Мотивација студената да учествују у вредновању рада својих наставника и сарадника (++)
- Неравномерност оптерећења наставника и сарадника (+)

ШАНСЕ:

- Сарадња са привредним субјектима – нарочито у процесу реализације студентске праксе (+++)
- Активно укључивање резултата истраживања у наставни процес (++)
- Сарадња са Универзитетима и факултетима из иностранства - коришћење њихових позитивних искустава у организацији наставног процеса и увођења нових метода наставе (++)
- Учесће на пројектима који могу омогућити средства за додатно опремање лабораторија (+)

ОПАСНОСТИ:

- Економска криза у земљи (++)

- Проблем запошљавања у земљи (++)
- Недовољна свест дипломираних студената о само запошљавању кроз развој сопствених предузетничких идеја(+)
- Одлазак младих и стручњака у иностранство (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

SWOT анализа квалитета наставног процеса је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера: *Учвршћивање везе између исхода учења, стратегија наставе, студентских активности и начина провере знања*

Активности у оквиру мере:

- 1) Успостављање још боље равнотеже између исхода учења и различитих типова наставних активности;
- 2) Наставити са подизањем квалитета наставног процеса;
- 3) Растерећење наставног особља ваннаставним обавезама;
- 4) Наставити са редовном евалуацијом наставног процеса и предузимањем мера у случају уочених недостатака;
- 5) Развијати даље вредновање наставног процеса с аспекта употребе исхода учења;
- 6) Константно унапређивати систем реализације наставе у складу са иновираним исходима учења;
- 7) Едуковати студенте о систему ЕСПБ бодовања и постизања жељених исхода учења;
- 8) Усклађивати планове и програме у складу са потребама тржишта, а у сарадњи са привредним представницима.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. [Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

Прилог 5.2. [Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.](#)

Прилог 5.3. [Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

1) ОПИС

Значајне активности и процеси у раду Факултета су у функцији остваривања комплементарности образовног, научноистраживачког и стручног рада, тј. наставног и научно-истраживачког рада. Факултет поседује структуру и ресурсе за реализацију научно-истраживачког и стручног рада. Структура и ресурси за остваривање и организовање основних, развојних и примењених истраживања, као и стручног рада, детаљније су описани у оквиру других Стандарда. У те ресурсе спадају:

- наставници и сарадници, чији квалитет у смислу поступака селекције и избора на основу резултата научноистраживачког рада дефинише Стандард 7;
- квалитетне лабораторије са припадајућом опремом, које су приказане у оквиру Стандарда 11;
- информатичка и библиотечка подршка, значајна за научноистраживачки рад, приказана у Стандарду 9.

Садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности усклађени су са стратешким циљем Факултета, али и са циљевима и стандардима високог образовања у земљи и иностранству. О достигнутим високим стандардима у области научно-истраживачког рада сведочи и то да је године 2020, Факултет за дипломатију и безбедност акредитивона као научноистраживачка организација у пољу политиколошких наука и у пољу безбедносних наука ([Акт о акредитацији](#)).

Факултет је установа која је тиме стекла потребан услов да буде носилац пројекта Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Наставни кадар је такође већ ангажован у одређеном броју пројектима финансираним од стране Министарства. Последњих година значајан број професора са Факултета учествовао је у различитим међународним научним и истраживачким пројектима.

Услови за избор наставника и сарадника на Факултету у потпуности су усклађени са обавезујућим критеријумима Националног савета за високо образовање (НСВО), критеријумима који важе за сва поља за која је акредитован Факултет и то друштвено хуманистичко поље. [Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника](#) је јавно доступан на веб сајту Факултета. Детаљно поређење ових критеријума дато је у Стандарду 7 и показује да су у великој већини случајева критеријуми Факултета строжији у односу на минималне критеријуме које је прописао Национални савет. Поступак избора је потпуно транспарентан, а комплетан материјал за сваког кандидата дат је на сајту Факултета.

Именовање наставника и ментора на студијским програмима мастер студија обављено је у складу са важећим стандардима за акредитацију студијских програма мастер студија у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља.

Научни и истраживачки рад наставника и сарадника прати се систематски сваке године, док се план научног и истраживачког рада прати кроз годишњи извештај о раду Факултета, а такође и кроз план научно-истраживачког рада, који је усвојен на Наставно-научном већу Факултета, за период од 2017. до 2020. године, у складу са критеријумима за акредитацију Факултета за научну и истраживачку делатност. Наставници и сарадници имплементирају стечена знања у настави, иновирањем методике наставе и применом савремених наставних

метода, најновијег софтвера у наставном процесу, унапређивањем основне уџбеничке и помоћне литературе и друго.

Успостављена је интензивна међународна сарадња са великим бројем високошколских установа у иностранству. Наставно особље Факултета, учествују у програмима међународне размене ЕРАЗМУС, што додатно доприноси њиховим научно - истраживачким компетенцијама. Еминентни професори из иностранства чланови су научних одбора међународних научних конференција које се организују сваке године на Факултету. Такође, професори из иностранства су гостујући предавачи на међународним научним конференцијама.

Знања до којих се долази спровођењем посматраних активности активно се укључују у наставни процес. Намера је да се изврши обезбеђење интегрисаности истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме академских студија Факултета. Научно-истраживачки рад наставника и сарадника прати се континуирано на више начина:

- Уносом свих научно-истраживачких резултата са категоризацијом по стандардима ресорног министарства, у информациони систем Факултета и лични профил сваког наставника и сарадника;
- Подношењем годишњег или периодичног извештаја о научном и истраживачком раду наставника и сарадника;
- Анализом напретка и развоја научно-истраживачког рада, коју спроводи периодично управа Факултета, у циљу повећања конкурентности наставника и сарадника Факултета, у односу на друге високошколске институције у држави и иностранству.

Наведеним мерама се повећава мотивација наставника и сарадника, када је реч о научно-истраживачком раду и подстиче се објављивање научно-истраживачких резултата у еминентним часописима на референтним националним и интернационалним листама часописа (SCI индексацијом). Наставници Факултета учествују као рецензенти у домаћим и иностраним научним часописима, националним и међународним научним конференцијама.

Савременом организацијом Факултета, усклађеном са одредбама Закона о високом образовању и интенцијама Болоњске декларације створен је оквир за савремени развој и унапређење научноистраживачког рада. Акредитовањем Факултета за обављање научноистраживачке делатности створени су услови за активно укључивање наставног и истраживачког кадра у научне пројекте, пројекте привредних организација, међународне академске и научне заједнице. Посебан вид реализације научноистраживачког рада остварен је ангажовањем последипломаца у оригиналним научним истраживањима при изради мастер радова. Резултати делимичних или целокупних истраживања видљиви су тако што су публиковани у домаћим и међународним часописима категорисаним на SCI/SSCI листи или су саопштени на међународним скуповима у иностранству и Србији.

Реализација научноистраживачког рада на Факултету према систематизованим пројектним задацима, различитог трајања, усмерена је на комплексне проблеме из области дипломатије и безбедности, економске науке, менаџмента и бизниса. Одређивање истраживачких стратегија и циљева у складу је са стратешком оријентацијом Републике Србије у овој области. Факултет обавља издавачку делатност. Издавачка делатност Факултета дефинисана је

[Правилником о уџбеницима и другим наставним средствима.](#)

Факултет пружа подршку наставницима и сарадницима да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом.

2) SWOT анализа

CHANCE:

- Систематско праћење и подстицање истраживачких и стручних активности наставника и сарадника (++++)

- Постојање научног часописа Факултета, који је рангиран као часопис националног значаја M54 (++)
- Ангажовање у развоју научно-истраживачког подмлатка (+++)
- У саглашеност научноистраживачког и стручног рада са стратешким опредељењем Факултета, земље и европским циљевима (++)
- Континуираност научно истраживања и међународне сарадње са високообразовним институцијама из иностранства (++)
- Искуства са научноистраживачким пројектима у земљи и иностранству (++)

СЛАБОСТИ:

- Заузетост наставног особља великим бројем (не)наставних обавеза (+++)
- Недовољан број наставника и сарадника укључених у научноистраживачке пројекте (+++)
- Недовољна цитираност наставника и сарадника (+++)
- Подстицање наставника и сарадника на публикување резултата истраживања (++)
- Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи (++)

ШАНСЕ:

- Оживљавање привредне активности у земљи (+++)
- Пројектне активности релевантних министарстава и осталих државних институција преко којих би наставници и сарадници могли да обаве значајан број својих научних истраживања (+++)
- Размена наставника и сарадника са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству (++)
- Европске интеграције Србије (++)

ОПАСНОСТИ:

- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Пад привредних активности у земљи (+++)
- Мали број пројеката из домена хуманистичких наука (+++)
- Одвојеност научно истраживачког и стручног рада од привредних субјеката (++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6:

Мера: Унапређење научноистраживачких и стручних компетенција наставника и сарадника

Активности у оквиру мере:

- 1) Набавка научно-стручних часописа и литературе из релевантних области студијских програма
- 2) Обезбеђење материјалних услова за учешће наставника и сарадника на научним скуповима, саветовањима и симпозијумима
- 3) Финансирање трошкова мастер радова
- 4) Организација научних скупова, саветовања и симпозијума – међународне научне конференције на Факултету
- 5) Укључивање наставника и сарадника у научно-истраживачке пројекте
- 6) Стварање интердисциплинарних тела у оквиру Факултета преко којих би се експерти из различитих области бавили истом темом, свако са свог аспекта

- 7) Подстицање објављивања научноистраживачких радова наставника и сарадника и годишња евалуација НИР-а наставника и сарадника
- 8) Пропорционално растерећење наставног особља ваннаставним обавезама
- 9) Подизање квалитета факултетског научног часописа, у складу са стандардима из правилника прописаног од стране ресорног министарства, којим се регулише уређивање научних часописа и другим правним прописима.

Показатељи и прилози за стандард 6:

[Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.](#)

[Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима](#)

[Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.](#)

[Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период.](#) (Навести референце са редним бројем)

[Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката \(име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати\) у високошколској установи у претходне три школске године](#)

[Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.](#)

[Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.](#)

[Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.](#)

[Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.](#)

[Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.](#)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

1) ОПИС

Имајући у виду да је један од најважнијих услова и показатеља квалитета рада високообразованих институција компетентан и одговоран наставни кадар, на Факултету утврђени су строги критеријуми који су у складу са Минималним критеријумима за избор наставника и сарадника, дефинисаним од стране Националног савета за високо образовање.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника

Поступак за избор наставника и сарадника су у напред утврђени, јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступак као и сами услови су предмет периодичне провере, усавршавања и усклађивања са актуелним прописима и потребама Факултета.

Услови и прописи приликом избора наставника и сарадника

Приликом избора у звања Факултет се придржава следећих услова и прописа:

- услови за избор сарадника и наставника су унапред познати и утврђени у складу са Законом о високом образовању, Минималним критеријумима за избор наставника и сарадника прописаним од стране Националног савета за високо образовање, Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника и Статутом Факултета;
- поступак избора је јаван и доступан оцени стручне и шире јавности на адреси www.diplomatija.com
- позиви за избор (конкурси) су објављени у Службеном гласнику РС - Националној служби за запошљавање и широко доступни јавности:

Избор у звање наставника на Факултету заснива се на оствареним и мерљивим резултатима рада кандидата, који се исказују кроз:

- обавезне елементе: наставни рад; научно-истраживачки, односно уметнички рад.
- изборне елементе: стручно-професионални допринос; допринос академској и широкој заједници; сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким, односно уметничким институцијама и институцијама културе у земљи и иностранству.

Систематско праћење, оцењивање, селекција и напредак наставног кадра

Факултет подстиче учешће наставног кадра на стручно-научним скуповима, аплицирању и реализацији научно-истраживачких пројеката или у активностима успостављања сарадње са привредом. Факултет систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку активност наставника и сарадника кроз дефинисање и усвајање Програма научно- истраживачког рада на сваких 4 године. Програм научно - истраживачког рада, усвојен децембра 2016. године на Факултету дефинисан је у складу са Законом о научно-истраживачкој делатности, Законом о високом образовању и делатностима факултета. Наставници, сарадници и истраживачи запослени на Факултету се баве истраживањима учествујући у реализацији основних (фундаменталних), примењених и развојних пројектата у области друштвених наука. Посебно планирање и истраживачки приоритети су усклађени са Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године, Стратегијом економског развоја. Факултет систематски прати, оцењује и подстиче и педагошку активност наставника и сарадника. Поступак вредновања спроводи се на основу резултата добијених анкетањем студената, наставног и ненаставног особља. Мерила за оцењивање учесника у наставном

процесу су: редовност извођења наставе, редовност одржавања консултација, поштовање термина за одржавање наставе, квалитет предавања и вежби, однос према студентима, критеријуми наставника при оцењивању знања студената, квалитет и доступност литературе предвиђене програмом предмета.

Дугорочна политика селекције младих кадрова

Посебна пажња се посвећује квалитетној селекцији младих кадрова, њиховом даљем напретку и различитим облицима усавршавања. Факултет систематски ради на развоју и селекцији младих кадрова израдом Програма развоја научноистраживачког подмлатка као и Плана развоја научноистраживачког подмлатка. Поменуте активности се односе на укључивање научноистраживачког подмлатка у осмишљавање тема, писање и објављивање научних радова, учествовање у пројектима су-финансираним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја или Европске уније чиме се повећава њихова компетенција и научно искуство. Посебна пажња на Факултету се посвећује одабиру квалитетног научно-истраживачког подмлатка који ће ступањем у радни однос и радним ангажовањем осавременити и подмладити наставни кадар, што представља основу за даљи развој.

Перманентна едукација и усавршавање наставника и сарадника

Научно-истраживачки рад је кључни сегмент рада Факултета и због тога се константно прати и подстиче. Учешће на конференцијама (домаћим и међународним) представља могућност да се непосредно саопште први резултати неког истраживања, студије и представљају идеално место за размену искуства са другим учесницима.

Предуслов за научне пројекте је одређени број објављених радова, а верификацију резултата и сагласност за учешће на пројектима врши министарство.

Повезаност рада у образовању са радом на пројектима и другим областима привредног и друштвеног живота

Избор у звање наставника на Факултету условљен је оствареним и мерљивим резултатима рада кандидата који се исказују кроз обавезне и изборне елементе. Сваки изборни елемент мора да садржи неколико ближих одредница, као: стручно-професионални допринос; допринос академској и широј заједници; сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким, односно институцијама културе или уметности у земљи и иностранству.

Факултет подстиче учешће наставног кадра на стручно-научним скуповима, аплицирању и реализацији научно-истраживачких пројеката или у активностима успостављања сарадње са привредом. У том смислу, евалуира се чланство и рад у стручним и научним организацијама, укључивање наставника и сарадника у пројекте у привреди, као рад са студентима ван образовног процеса (на пример, успостављање контакта са потенцијалним послодавцима за дипломиране студенте, одржавање контакта и праћење дипломираних студената). Од великог значаја је и учешће наставног особља у сертификованим тренинзима; консалтинг услугама; скуповима и саветовањима; различитим облицима пословне сарадње; међународне сарадње; организацији и реализацији у различитим гостовањима и предавањима у струци. Посебно се подржава комуникација између академског особља и релевантних професионалних удружења. У оквиру конференција Факултета одговарајуће сесије у којима учествују представници професионалних удружења се рачунају као континуирана едукација што указује да Факултет има обезбеђене предуслове и прилике за континуирану едукацију својих хуманих ресурса.

Вредновање педагошке способности наставника и сарадника

У звање наставника може бити изабран кандидат који испуњава услове прописане Законом о високом образовању, Статутом Факултета и Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника на Факултету. Избор у звање наставника врши Сенат Универзитета на

предлог НН Већа. Приликом оцене рада у настави кандидата, узима се у обзир и мишљење студената исказано на евалуационој анкети. Оцена рада у настави се нарочито заснива на томе како се оцењује:

- способност кандидата да на најбољи начин презентује градиво и да пренесе знања и вештине,
- однос кандидата према студентима,
- однос кандидата према наставним и професионалним обавезама,
- квалитет припремљених материјала за учење и наставу,
- припрему и вођење студијских програма,
- предусретљивост и доступност за консултације,
- добијене награде и признања за рад у настави

За кандидате који се први пут бирају у звање наставника и немају педагошко искуство, способност за наставни рад Комисија за избор у звање оцењује на основу приступног предавања које организује Факултет.

1) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Усаглашеност поступка избора наставника са законодавним оквиром земље (+++)
- Подстицање компетенција наставног особља (+++)
- Вредновање педагошких способности (+++)
- Континуирана примена евалуације рада путем студентских анкета (+++)
- Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољно материјалних средстава за перманентну едукацију наставног кадра и њиховог усавршавања (+++)
- Заузетост наставног особља великим бројем (не)наставних обавеза (+++)
- Релативно мали број наставника и сарадника укључених у научноистраживачке пројекте (++)
- Слаба примена корективних акција (санкција) када се уоче недостаци у раду наставног особља (+)

ШАНСЕ:

- Квалитетна понуда на тржишту интелектуалног рада (++)
- Размена наставника и сарадника са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству (++)
- Запошљавање наставника који су докторирали на престижним универзитетима у иностранству

ОПАСНОСТИ:

- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Одвојеност научно истраживачког и стручног рада од привредних субјеката (++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (++)

2) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

SWOT анализа квалитета наставника и сарадника је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера: Унапређење педагошких способности наставника и сарадника

Активности у оквиру предложене мере:

- 1) Растеређење наставног особља ваннаставним обавезама
- 2) Редовна евалуација наставног процеса и предузимање корективних мера у случају недостатака
- 3) Организовање обука за наставнике и сараднике из области методике наставе
- 4) Обучавање наставног особља у погледу увођења савремених метода тестирања студената у складу са жељеним исходима учења
- 5) Организовање радионица за наставнике и сараднике из области подстицања креативности код студената
- 6) Формирање тела које се бави професионалним и академским развојем наставног и стручног особља Факултета
- 7) Набавка научно-стручних часописа и литературе из релевантних области студијских програма
- 8) Обезбеђење материјалних услова за учешће наставника и сарадника на научним скуповима, саветовањима и симпозијумима

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. [Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Табела 7.2. [Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Прилог 7.1. [Правилник о избору наставника и сарадника](#)

Прилог 7.2. [Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

1) ОПИС

Систем обезбеђења квалитета студената на Факултету за дипломатију и безбедност остварује се вршењем следећих активности:

- упис и селекција студената;
- утврђивање критеријума и праћење резултата оцењивања студената;
- анализа успешности и пролазности студената;
- заштита равноправности и права студената;
- праћење и подстицање организовања студената;
- детерминисање и предузимање мера у циљу побољшања квалитета студената на Факултету.

Пружање информација потенцијалним студентима

Кроз активну сарадњу са заједницом средњих школа Факултет добија информације о образовном профилу и квалитету потенцијалних студената. Кроз заједничке активности са средњим школама ученици се припремају за период студирања, односно савладавају основна правила академске комуникације и кодекса понашања што скраћује и унапређује процес прилагођавања на период студирања. То даље позитивно утиче на квалитет уписаних студената, квалитет извођења наставе и општи успех студената на ранијим годинама студија. Организација заједничких активности, обухвата: стручне праксе за средњошколце на Факултету, зимске и летње школе, предавања за матуранте, такмичења средњошколаца и слично. Кроз њих стичемо прилику да препознамо таленте и ученике који су посебно мотивисани да студирају на Факултету.

Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама путем веб сајта www.diplomatija.com.

Селекција студената

Упис и селекција студената врши се у складу са законом прописаном процедуром. При томе се вреднују резултати постигнути у претходном школовању и резултати постигнути на класификационом испиту, током кога се проверавају и склоност и мотивација за студирањем. Услови уписа на студије, критеријуми за упис и процедура формирања ранг листе дефинисани су Правилником о условима и поступку уписа студената на студијске програме Факултета.

Правилником су прецизирани:

- услови уписа и начин рангирања кандидата;
- мерила за утврђивање редоследа кандидата;
- поступак спровођења конкурса;
- начин и рокови за подношење жалбе на утврђени редослед.

Процедура пријема студената се спроводи по следећем корацима:

- ПРЕТПРИЈАВА. На веб сајту www.diplomatija.com, преко странице *on-line пријава* студенти се пријављују за упис на факултет. Када попуне пријаву добијају број који представља њихово корисничко име за логовање на апликацију, а за лозинку користе свој ЈМБГ.
- ПРИЈАВА. Електронска потврда пријаве учешћа.
- ПРИЈЕМНИ ИСПИТ. Пријемни испит обавља се на један од следећих начина: форма интервјуа на српском језику (само на катедри за Продукцију драмских и аудиовизуелних уметности и медија од школске 2020/2021, тест интелигенције и логичког расуђивања.

- ПОТПИСИВАЊЕ ПРЕДУГОВОРА. Кандидат може да потпише предуговор од тренутка када положи пријемни испит до попуњавања уписних квота. Уплатом 10% школарине и потписивањем предуговора кандидатима се гарантује место за упис на Факултет.
- КОНАЧНЕ РАНГ ЛИСТЕ. На основу резултата пријемног испита и успеха из средње школе објављује се коначна ранг листа на сајту Факултета.
- УПИС. Приликом уписа потребно је доставити диплому и сведочанства за сва 4 разреда средње школе, 2 слике 3.5 x 4.5 цм, доказ о уплати школарине и уписног материјала и извод из матичне књиге рођених.

Број студената који се уписује усклађен је са кадровским, просторним и техничко-технолошким могућностима Факултета.

Једнакост и равноправност

Факултет обезбеђује услове студирања свим студентима, укључујући и особе из осетљивих друштвених група. Поштује се и гарантује једнакост и равноправност свих студената по свим основама без обзира на расу, боју коже, пол, сексуалну оријентацију, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање. Зарад остварења ових права обезбеђени су: материјално-технички услови за извођење наставе; индивидуални приступ у раду наставног и ваннаставног особља у случајевима када је то потребно.

Инфраструктура за студенте (клуб, студентска служба и библиотека) испуњава захтеве који важе за све високошколске институције у земљи.

Обавеза праћења наставе

Сваки наставник дужан је да први час у семестру посвети упознавању студената са начином стицања поена из предиспитних и испитних обавеза у оквиру свог предмета. У посматраном процесу, важну улогу има и страница предмета уз помоћ које се студенти унапред упознају са обавезом праћења наставе, начином испитивања и оцењивања, (пред)испитним обавезама и садржајем силабуса, по сваком предмету, појединачно.

Праћење наставе је важан критеријум за формирање оцене, па се на тај начин студенти мотивишу да редовно долазе на наставу. Кроз редовно присуство и активност на часу се може остварити 10% од укупног броја бодова на основу којих се формира коначна оцена (10 од укупно 100 бодова). Наставници су дужни да на сваком часу воде евиденцију о присутним студентима и да на захтев управе доставе податке о посећености наставе. У ситуацији када су студенти у дужем периоду спречени да долазе на наставу (запослени, боравак у иностранству и слично), студентима је на располагању платформа за подршку запосленим студентима преко које могу преузети видео записе предавања и вежби.

Правилник о оцењивању

Оцењивање студената је на основу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Приликом оцењивања наставници су обавезни да се коректно и професионално понашају, а и поступају у складу са принципима објективност и јавности. Методе оцењивања усклађене су са циљевима, садржајима и обимом студијских програма. Оне се систематски анализирају, оцењују и усавршавају. Овде се строго води брига о: 1) прилагодљивости методе оцењивања садржају и исходу предмета студирања, 2) самосталности и способности студената да примени стечено знање у теорији и пракси, али и 3) континуираности процеса оцењивања.

Анализа и унапређење система оцењивања

У оквиру студијских програма систематски се прати пролазност и успешност студената на испитима и предузимају корективне мере у случајевима појаве одступања. У дистрибуцији оцена

није дозвољено појављивање сувише високих или ниских оцена ни неравномеран распоред у дужем периоду. При томе мора бити задовољен гаусов распоред за период од три узастопна испитна рока. Уколико просечна оцена на појединим предметима сувише одступа од унапред дефинисаног распона просечне оцене, наставник има обавезу да осмисли и предложи унапређења наставе и система оцењивања на предмету како би се превазишло одступање које је настало.

Континуирано се прати систем и резултат оцењивања на свим предметима, а предлози унапређења система оцењивања се иницирају како од стране управе, тако и од стране наставника и студената. Информације добијене кроз директну комуникацију са студентима и кроз студентске анкете омогућавају да се начин испитивања и систем оцењивања унапређују.

Професионално понашање и оцењивање

Наставници су дужни да на професионалан начин организују испите и врше оцењивање студената на предметима. Постоји растући тренд електронског тестирања студената, чиме се унапређује објективност формирања оцене. Термин полагања за редовне студенте и термин полагања за запослене студенте омогућава студентима да на адекватан начин и без стреса обаве своје академске обавезе.

Важно је истаћи професионални и хумани приступ наставника у посебно у ситуацијама када су студенти погођени одређеним инвалидитетом, језичком баријером или другим привременим и хроничним ограничењима. У тим случајевима се начин испитивања прилагођава појединцима, односно интензивира се консултативни рад, како би студент могао да савлада прописано градиво и постигне очекивани резултат.

Провера оцена студената

Студенти имају право да у периоду од годину дана након полагања неког дела испита погледају свој тест и уложе приговор уколико закључе да је дошло до грешке у оцењивању. То се односи како на писане, тако и на електронске тестове.

Након колоквијума или испита наставници су дужни да у кратком року објаве резултате на страницама предмета. Истог момента студенти могу преузети резултате и проверити их. Коришћење електронског система за евиденцију резултата испита такође омогућава студентима да на својим налозима у реалном времену могу видети унете резултате колоквијума и испита. Тако студенти могу указати на евентуалне неправилности у броју унетих бодова или формираној оцени. У испитним роковима наставници имају обавезу да објаве прелиминарни списак резултата и дефинишу период у којем ће студенти моћи да провере остварене бодове. Након тога се електронски записници закључавају и архивирају.

Провера пролазности

У оквиру студијских програма и појединачних предмета системски се прати и проверава пролазност студената. Уколико је је пролазност већа или мања од унапред дефинисаног распона за период од три узастопна испитна рока, предлажу се и спроводе корективне акције како би се унапредили исходи полагања испита и формирања оцене.

Организовање студената

Студентски парламент је орган Факултета преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе у високошколској установи у којој су уписани, у складу са Законом, Статутом и Правилником о раду студентског парламента. Студентски парламент има своје представнике у раду НН Већа и Савета Факултета које бира на својим седницама. Студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета. Поред редовне наставе, студенти иницирају и организовање различитих трибина, манифестација и других активности где могу испољити своје различите таленте и потребе. Студентски парламент такође има и своје канцеларије за састанке и студентске активности.

2) SWOT анализа

CHANCE:

- Добро уређен систем пријема студената (+++)
- Постојање наставног кадра са педагошким искуством (+++)
- Доступност информација (+++)
- Успостављена добра комуникација руководства Факултета са студентском популацијом (+++)
- Постојање различитих облика удруживања студената (++)
- Традиција евалуације рада наставника од стране студената (+++)
- Традиција изласка у сусрет потребама и захтевима студената (+)
- Критеријуми оцењивања студената (++)
- Прозлазност студената (++)

СЛАБОСТИ:

- Током релевантног периода евалуације Факултета су уписивали ученици са релативно slabим предзнањима (+)
- У последњим годинама повећан је број запослених студената (+++)
- Осипање броја студената на вишим годинама студија (++)

ШАНСЕ:

- Добра сарадња са средњим школама (+++)
- Повећање заинтересованости средњошколаца за студије на Факултету (+++)
- Повезивање Факултета са сродним универзитетима и факултетима у земљи иностранству (++)
- Могућност међународне размене студената (++)
- Сарадња са локалном самоуправом (+)

ОПАСНОСТИ:

- Положај образовања и вредносни систем у земљи (+++)
- Неповољна економска и демографска кретања (+++)
- Растући број нестандартних радних уговора за младе који ступају на тржиште рада(+++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (+++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

SWOT анализа квалитета студената је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Контрола квалитета и критеријума оцењивања

Активности у оквиру предложене мере 1:

- 1) Праћење и контрола критеријума оцењивања студената, односно објективности и принципијелности наставника у процесу оцењивања
- 2) Наставити са усклађивањем метода оцењивања са исходима студијског програма
 - a. Усклађивање наставног садржаја са начином испитивања и оценом знања студената
 - b. Повећати број часова менторског рада
- 3) Организовање допунске наставе за студенте и индивидуални приступ у раду са студентима

који се суочавају са баријером у учењу и полагању испита

Мера 2: Подстицање квалитетних матураната да се упишу на неки од студијских програма Факултета

Активности у оквиру предложене мере 2:

- 1) Привлачење средњошколаца кроз организовање изложби, такмичења и других манифестација
- 2) Посете средњим школама и промоција Факултета
- 3) Медијско наступање професора који су признати у струци
- 4) Промоција вредности Факултета
- 5) Организовање стручних предавања у средњим школама која би држали професори
- 6) Факултета
- 7) Учешће Факултета на сајмовима привреде, образовања.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. [Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

Табела 8.2. [Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

Табела 8.3. [Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

Прилог 8.1. [Правилник о процедури пријема студената](#)

Прилог 8.2. [Правилник о оцењивању](#)

Прилог 8.3. [Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

1) ОПИС

Факултет обезбеђује студентима уџбенике и наставне материјале неопходне за праћење наставе, који су унапред познати и објављени на време, у потребној количини да се обезбеди нормално одвијање наставног процеса. Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и помоћним наставним материјалима, при чему је значајан број предмета покривен уџбеницима и монографијама чији су аутори наставници запослени на Факултету.

Правилником о уџбеницима и другим наставним средствима се утврђује и уређује поступак избора и издавања уџбеника и наставних материјала, затим врста, обим, тираж, цена, садржај, рецензија, лекторисање и технички квалитет свих публикација у издању Факултета, као и научног часописа *Дипломатија и безбедност*. У складу са Правилником, координатор за издавачку делатност Факултета систематично прати, оцењује квалитет уџбеника са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандарде бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим.

Библиотека Факултета се налази у згради Факултета у Београду, Милорада Екмечића 2 и снабдевена је са преко 3000 страних и домаћих издања из дипломатије и безбедности, менаџмента и бизниса, економије, хуманистичких наука и других релевантних области. Такође, Библиотека располаже свим до сада објављеним мастер радовима, а библиотечка грађа својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном процесу и научноистраживачком раду. У Библиотеци је обезбеђен приступ Кобсону, који пружа увид у фонд домаћих и страних издања. Факултет располаже рачунарском учионицом која има приступ интернету, као и свом информатичком опремом, која је неопходна за студирање и научноистраживачки рад. У правилним временским размацима се врши обука наставног особља и студената у циљу ефективног коришћења Библиотеке и осталих информатичких ресурса. Поред студената, библиотечки материјал могу да користе сви запослени и пензионисани наставници и сарадници Факултета, као и особе изван Факултета. По својој функцији, Библиотека Факултета за дипломатију и безбедност обавља следеће послове:

1. пријем,
2. инвентарисање,
3. каталогизација,
4. класификовање,
5. чување,
6. заштите и давања на коришћење библиотечког материјала,
7. пружање информације,
8. као и све остале библиотечке послове у складу са Законом.

Особље које је запослено у Библиотеци по својој стручној квалификацији одговара националним и европским стандардима за пружање квалитетних услуга. У Библиотеци тренутно ради 1 библиотекар. Руководство Факултета систематично прати и оцењује компетентност и мотивисаност особља за подршку у Библиотеци, читаоници и Рачунарском центру.

Радно време Библиотеке је од 8 до 20 часова, сваког радног дана у недељи и суботом од 9 до 15 часова. У летњим месецима оно се прилагођава радном времену Факултета. Простор Библиотеке, кога чине читаоница и магацин књига, архивског и осталог материјала, смештен је у одговарајућем делу зграде, модерно је опремљен и пружа свим корисницима адекватне услове за рад. Коришћење библиотечких ресурса уређено је *Правилником о раду Библиотеке*.

Управа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда.

Обезбеђено је испуњење стандарда по ком библиотека располаже са најмање 1,000 библиотечких јединица из области из које изводи наставни процес.

Преко огласних табли и веб-страница студенти су упознати са начином рада у Библиотеци. Факултет обезбеђује студентима и неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Приступ интернету је стаалан у читаоници.

По резултатима периодичне евалуације, квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, Факултет је на задовољавајућем нивоу.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Постојање општег акта - Правилника о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности у складу са којим се поступа (+++)
- Адекватност услова за рад (простор, радно време) (+++)
- Постојање значајног броја уџбеника чији су аутори наставници Факултета (+++)
- Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа) (++)
- Број и стручна спрема запослених у Библиотеци (++)
- Богат и добро структуриран библиотечки фонд (+++)
- Намера руководства Факултета ка формирању квалитетне колекције књига и периодике (+++)
- Посвећеност послу запослених у Библиотеци (+++)
- Обезбеђена покривеност предмета уџбеницима и помоћним училима (++)
- Добра сарадња са издавачким кућама у земљи и иностранству (++)
- Добра сарадња са Националном библиотеком (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољно материјалних средстава за потребе Библиотеке (+++)
- Мањак читаоничког простора (++)

ШАНСЕ:

- Чвршћа сарадња са библиотечким јединицама других високошколских институција у земљи и иностранству (+++)
- Донаторски програми и пројектне активности Факултета (++)
- Подршка иновацијама у погледу увођења нових колекција, сервиса и технологија (++)

ОПАСНОСТИ:

- Смањена заинтересованост младих за коришћење библиотечког фонда (+++)
- Проблеми у примени Закона о библиотечкој делатности (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

SWOT анализа квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса је указала на одређене слабости и на основу тога иницирано је усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Подстицање студената за коришћење библиотеке и рачунарског центра Факултета

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Промовисање рада Библиотеке и Рачунарског центра међу студентском популацијом
- 2) Укључивање студената у рад Библиотеке и Рачунарског центра
- 3) Едуковање студената о коришћењу и начину претраге фонда
- 4) Проширење читаонице

Мера 2: Побољшање обима, структуре и квалитета фонда библиотеке

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Обезбеђење средстава за куповину нових библиотечких јединица
- 2) Израда дугорочног плана развоја библиотечке делатности Факултета
- 3) Куповина права на коришћење стручне литературе са Интернета
- 4) Периодична евалуација квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса
- 5) Унапређење квалитета уџбеника

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. [Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

Табела 9.2. [Попис информатичких ресурса](#)

Прилог 9.1 [Општи акт о уџбеницима](#)

Прилог 9.2. [Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

Прилог 9.3. [Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

1) ОПИС

Органи управљања и пословођења на Факултету

Савет је орган управљања *Факултетом*. Савет има 7 чланова и то 3 представника оснивача и један представник студента. Надлежност Савета је регулисана *Статутом Факултета* у складу са Законом о високом образовању.

Надлежност Савета као органа управљања:

- доноси Статут *Факултета* на предлог стручног органа;
- бира и разрешава органе пословођења;
- одлучује по жалби против првостепених одлука органа пословођења;
- доноси финансијски план;
- усваја извештај о пословању и годишњи обрачун на предлог стручног органа;
- усваја план коришћења средстава за инвестиције;
- даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
- даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
- доноси одлуку о висини школарине за студије које организује Факултет;
- подноси оснивачима извештај о пословању једанпут годишње;
- доноси одлуке о оснивању, статусним променама, промени назива и седишта високошколских јединица у саставу Факултета;
- доноси одлуке о оснивању и укидању организационих јединица чији је оснивач Факултет, као и о оснивању високошколских јединица изван свога седишта;
- врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета;
- доноси општи акт о дисциплинској одговорности студената;
- доноси и друге акте и обавља друге послове у складу са Законом и Статутом.

Савет разрешава орган пословођења најкасније у року од 30 дана од дана сазнања за не поступање по правоснажном акту инспектора прописан Законом о високом образовању. Савет доноси одлуку већином гласова укупног броја чланова Савета.

Председник НН Већа је Декан Факултета. Декан Факултета представља и заступа Факултет са неограниченим овлашћењима. Надлежности Декана су:

1. врши надзор, даје правац и промовише ефикасан рад Факултета;
2. води Факултет, тако што идентификује предности, слабости, изазове, могућности и развија стратегију, кроз одређену визију, старајући се да је Факултет аплицира у целисти;
3. надгледа целокупни рад Факултета и свих департамана, студијских програма и служби са циљем синхронизације Факултета;
4. промовише и иницира факултетску улогу у побољшању економске ситуације, истраживања и развоја глобалне конкурентности студената и универзитетске заједнице;
5. омогућава ефективно партнерство и комуникацију између свих руководиоца у циљу стратешког развоја Факултета;
6. иновације и развој академских програма у складу са стандардима акредитације, а у складу са законима и прописима;
7. управља финансијама, како би се остварила визија и мисија Факултета;
8. утврђује финансијске потребе, обуставља или елиминише академске програме, спроводи смањење радне снаге и утврђује стандарде за пријем студената, попусте за студенте,

- ослобађање од плаћања и друга питања везана за плаћања;
9. креира и спроводи инвестициону политику;
 10. запошљавање и ангажовање наставника, сарадника и административног кадра;
 11. одлучује о појединима правима, обавезама и одговорностима запослених, закључивању уговора о раду, доноси решења из радних односа радника и решења по захтевима студената везана за статусна питања;
 12. доноси одлуке о именовању, престанку и разрешењу продекана, руководиоца департмана, института, избора секретара и других носиоца функција;
 13. именује чланове сталних и повремених комисија;
 14. доноси Правилник о зарадама и додатним ангажовањима на Факултету;
 15. даје предлог за избор и разрешење руководиоца студијских програма;
 16. доноси одлуку о пријему ваннаставног особља;
 17. представља Факултет у јавним пословима;
 18. обавља промоцију мастер кандидата;
 19. стара се о спровођењу одлука Савета;
 20. одлучује и доноси хитне одлуке ради евентуалног спречавања и угрожавања имовине и интегритета Факултета, а све у циљу рада и развоја Факултета. Одлуке верификује Савет.

Систематско праћење и оцењивање рада управљачког и ненаставног особља

Факултет систематски прати и оцењује организацију и управљање установом и предузима мере за њихово унапређење. У том смислу, вреднује се рад управљачког и ненаставног особља, али и предузимају мере за унапређење квалитета њиховог рада.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења.

Однос ваннаставног особља према студентима и наставном особљу, студенти и наставно особље су оцењивали кроз следеће констатације: Професионалност у послу, Љубазност у послу, Квалитет услуге. Такође се ради и само евалуација ваннаставног особља

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља

Универзитет је услове и поступак за заснивање радног односа дефинисао Статуом, Правилником о раду, организацији и систематизацији радних места ненаставног особља на Факултету, у складу са Законом о раду.

Квалитет ненаставног особља

Ненаставно особље на Факултету својим радом индиректно обезбеђује реализацију студијских програма и основних циљева Факултета. Факултет је, у потребном броју, обезбедио стручан, квалитетан и професионалан ненаставни кадар за успешну реализацију студијских програма у седишту Факултета и у високошколским јединицама.

Подршка ненаставног особља студијским програмима на Факултету је задовољавајућа. Библиотекарски, књижничарски послови, послови студентске службе, послови информатичког администратора и финансијске службе су ефикасно организовани.

Квалитет ненаставног и управљачког особља се огледа и у континуираном усавршавању кроз различите опште и стручне обуке, семинаре, тренинге као и кроз сарадњу са другим високошколским установама у земљи и свету.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Организациона структура и надлежности органа управљања су јасно дефинисани

(+++)

- Рад стручних служби је јасно и добро дефинисан (+++)
- Обезбеђен је добар информациони систем и комуникација између органа управљања и органа пословођења на Факултету
- Врши се редовна евалуација рада органа управљања и стручних служби од стране студената, наставног особља и ненаставног особља (+++)
- Институционални оквир Факултета усклађен је са позитивним законским прописима (++)
- Рад на усавршавању свих запослених на Факултету (++)

СЛАБОСТИ:

- Рад органа управљања и стручних служби није довољно координисан унутар организационе структуре Факултета (+++)
- Недовољно развијен тимски рад на Факултету (++)
- Пропусти у раду нису адекватно санкционисани од стране органа управљања (++)
- Постоји простор за још бољи рад студентске службе, али и осталих пратећих служби на Факултету (++)

ШАНСЕ:

- Јасно утврђена својинска основа и статус Факултета (+++)
- Сарадња са Универзитетима и факултетима из иностранства - коришћење њихових позитивних искустава у организацији и управљању (++)
- Конкуренција са осталим високошколским установама у земљи (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Ограничене законске могућности за санкционисање кршења радних обавеза и радне дисциплине (++)
- Законски оквир земље који усложњава процедуре и успорава рад администрације (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

Мера 1: Подизање квалитета организације и координације рада на Факултету

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Доношење нових интерних прописа у циљу подизања квалитета организације и координације рада на Факултету
- 2) Развијање тимског начина рада на Факултету (вршење обука, *team-building*)
- 3) Рад на новим информатичким алатима и другим управљачким полугама ради постизања што боље координације унутар организационе структуре Факултета
- 4) Едукација запослених у Студентској служби
- 5) Обезбеђење материјалне подршке ради унапређења рада пратећих служби на Факултету
- 6) Растеређење наставног особља ваннаставним обавезама

Мера 2: Унапређење система евалуације квалитета управљања и ненаставне подршке на Факултету

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Ревизија постојећег система евалуације квалитета управљања и ненаставне подршке на Факултету
- 2) Увођење система мониторинга над радом свих организационих ентитета Факултета

- 3) Вршење корективних мера у односу на уочене пропусте у раду организационих ентитета Факултета
- 4) Санкционисање неодговорног односа према раду у складу са Законом о раду

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. [Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Прилог 10.1. [Шематска организациона структура високошколске установе](#)

Прилог 10.2. [Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

1) ОПИС

Факултет поседује одговарајуће просторне капацитете за несметано одвијање наставе и других својих делатности у складу са стандардима високо образовног система у земљи. Факултет располаже са преко потребним бројем m^2 површине укључујући амфитеатре, учионице, лабораторије, организационе јединице и службе.

Имајући у виду стандард, по коме је потребно обезбедити захтев да укупна бруто квадратура у односу на укупан број студената не сме да буде мања од $2 m^2$ по студенту, може се извести закључак да је Факултет премашио задате норме.

У свим активностима Факултета приметно је коришћење информационе технологије како у наставном процесу, тако и у раду ненаставног особља.

Факултет поседује адекватну и савремену техничку и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија. Руководство Факултета континуирано прати и усклађује просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената. Сва опрема је у власништву Факултета, што се може видети у пословним књигама или листи основних средстава Факултета.

Запосленима и студентима обезбеђен је несметан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно образовне, истраживачке и оперативне сврхе. Као што се могло видети, Факултет поседује своју e-mail адресу, као и своју Интернет страницу. Веб-сајт се редовно ажурира и осим података о Факултету и запосленима, садржи и актуелне податке као што су:

- курикулуму студијског програма;
- силабусу свих наставних предмета;
- распореду часова;
- резултатима испита;
- вестима о дешавањима везаним за студијски програм и Факултет;
- осталим подацима потребним студентима,

Веб-сајт је уређен тако да сваки наставни предмет има своју страницу на којој се студенти могу редовно информисати и преузимати адекватне садржаје са њих. Поред запослених, сваки студент на првој години студија добија бесплатан e-mail, на своје име, који може користити сходно својим потребама.

Све пратеће службе Факултета опремљене су рачунарима, штампачима и осталом потребном опремом:

- студентска служба има 5 рачунара умрежена и са подршком програма за вођење евиденције везане за послове студентске службе (у овој бази података унесени су сви студенти који су тренутно на студијама на Факултету).
- финансијско-рачуноводствена служба има 3 рачунара од којих је један умрежен са студентском службом, а намењени су и поседују програме за обраду и реализацију свих послова везаних за ову службу;
- административно-управна служба броји 2 рачунара, који су, такође, умрежени и повезани сталном везом са Интернетом.

Студентска служба и финансијско-рачуноводствена служба су, као важни управљачки подсистеми, обезбеђени посебним софтвером којим се обезбеђује заштита података од корисника

на мрежи. Приступ поверљивим подацима је одобрен само одређеним лицима и рачунарима у систему.

Факултет промовише дисиминацију наставних и ненаставних материјала у електронском и мултимедијалном облику. За ту намену студентима, наставном и ненаставном особљу на располагању су:

- коришћење рачунарског центра, читаонице, библиотеке, инфо-пултова опремљених савременим техничким и осталим уређајима, који студентима и особљу омогућава рад на рачунарима и коришћење услуга рачунарског центра, преузимање материјала (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање ЦД и ДВД материјала);
- 20 рачунара за потребе библиотеке и читаонице;

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Створени су просторни и технички услови за научно-истраживачки рад (+++)
- Усклађени просторни капацитети са укупним бројем студената (+++)
- Амфитеатар и слушаонице имају инсталирану опрему за одржавање најзахтевнијих мултимедијалних презентација (+++)
- Обезбеђени су комплети преносне опреме за мултимедијалне презентације (видео-бим, лаптоп, звучници) (+++)
- Обезбеђена је бежична Интернет веза-линк којој је могуће приступити из свих делова Факултета (+++)
- Студентима је обезбеђен простор за рад студентског парламента, али и за одређене слободне активности (++)
- Обезбеђен простор за наставно особље Факултета (+++)

СЛАБОСТИ:

- Квалитативна структура опреме, учила и софтвера (++)
- Неадекватан прилаз главној згради са другог улаза у улици Милорада Екмечића (++)
- Недостатак довољно паркинг простора у (+)

ШАНСЕ:

- Европске интеграције Србије и могућност учествовања у донаторским пројектима (+++)
- Сарадња са високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++)
- Добре везе са привредним друштвима (++)
- Још веће учешће у развојним програмима и пројектима у земљи и иностранству (++)
- Добри односи са градском општином Савски Венац (++)

ОПАСНОСТИ:

- Лоша економска ситуација у земљи (+++)
- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Нелојална конкуренција са другим високо образовним институцијама у земљи (+++)
- Затвореност надлежних министарстава у земљи у погледу сарадње са приватним факултетима и Универзитетима (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

SWOT анализа квалитета простора и опреме је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следеће мере и активности за унапређење квалитета:

Мера: Наставак процеса подизања квалитета простора и опреме у складу са растом и развојем Факултета

Активности у оквиру мере :

- 1) Наставак проширења простора Факултета
- 2) Обезбеђење кабинета за сво наставно особље Факултета
- 3) Увођење савремене информатичке опреме, учила и софтвера
- 4) Решавање проблема прилазишта и паркинг простора у ул. Милорада Екмечића
- 5) Учешће у донаторским и развојним програмима или пројектима
- 6) Иницирање нових и унапређење постојећих партнерстава са субјектима из земљи и иностранства
- 7) Учешће Факултета на сајмовима привреде, технике, образовања

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. [Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

Табела 11.2. [Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

Табела 11.3. [Наставно-научне и стручне базе](#)

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

1) ОПИС

Факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставног процеса, научно-истраживачких пројеката и других пословних активности. На оперативном нивоу рада, Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава чиме обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Поред тога, обезбеђена је и јавност извора финансирања, као и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја Савет Факултета.

Финансијска средства која је Факултет остваривао у посматраном периоду рада долазила су, махом, из следећих извора финансирања:

- средства која је обезбедио оснивач;
- школарине студената;
- остваривањем програма научних истраживања која се реализују по уговорима чији је институционални носилац Факултет;
- средстава од продаје књига и уџбеника,
- других извора, у складу са законом.

Посматрана пропорција указује на висок степен зависности од висине и обима прилива финансијских средстава на основу школарине студената. Ова околност је важан фактор ризика у пословању Факултета.

Начин трошења финансијских средстава је транспарентан и јаван. На почетку сваке нове школске године, Декан Факултета подноси Савету *Извештај о раду* и *Финансијски извештај Факултета за претходну академску годину*. Након тога, Савет усваја *Финансијски план* и *План рада за наредну академску годину*.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Простор и опрема у сопственом власништву (+++)
- Квалитетан кадровски потенцијал за пружање разних видова услуга трећим лицима (пројектне, истраживачко-развојне, едукативне и сл.) (+++)
- Реноме Факултета у одређеним сегментима тржишта рада (++)
- Стабилност финансирања Факултета (++)
- Квалитет простора и опреме у смислу могућности пружања услуга по тржишним принципима пословања (++)

СЛАБОСТИ:

- Нееластичност у финансирању, јер постоје мале могућности проширења извора финансирања (+++)
- Високи фиксни трошкови пословања (+++)
- Самостално финансирање одређених научноистраживачких пројеката (+)
- Самостално финансирање развоја људских потенцијала (усавршавање наставног особља у иностранству) (+)

ШАНСЕ:

- Европске интеграције Србије и могућност учествовања у донаторским пројектима (+++)
- Повећање интересовања средњошколаца за студије на Факултету (+++)
- Повезаност са привредним друштвима (++)
- Развојни програми и пројекти у земљи и иностранству (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Недовољан обим привредних активности које ограничавају тражњу за дипломцима (+++)
- Ниска платежна моћ становништва (+++)
- Нелојална конкуренција са другим високо образовним институцијама у земљи (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12:

SWOT анализа испуњености Стандарда 12 је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета финансирања

Мера 1: Повећање броја студената на Факултету

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Утврђивање Маркетинг плана Факултета (посете средњим школама и промоција Факултета, привлачење средњошколаца кроз организовање изложби, такмичења и других манифестација)
- 2) Промоција вредности Факултета
- 3) Акредитација нових студијских програма
- 4) Константно осавременавање студијских програма

Мера 2: Обезбеђивање додатних извора финансирања

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Израда вишегодишњег плана финансирања Факултета
- 2) Учешће у донаторским и развојним програмима и пројектима
- 3) Креирање сопствених развојних програма и пројеката
- 4) Смањење фиксних трошкова пословања Факултета
- 5) Иницирање нових и унапређење постојећих партнерстава са привредним субјектима у земљи и иностранству
- 6) Комерцијално пружање услуга привреди

Показатељи и прилози за стандард 12:

Прилог 12.1. [Финансијски план](#)

Прилог 12.2. [Финансијски извештај за претходну календарску годину](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

1) ОПИС

Сходно стратешким интересима и програмским опредељењем да је „студент у центру учења“, учешће студената у процесу самовредновања и провери квалитета је од круцијалне важности за Факултет. Улога студентске популације у посматраним процесима је регулисана свим стратешким и оперативним документима Факултета.

Представници студената

Студентски парламент је конституисан Статутом као посебан орган Факултета. Начин и поступак избора чланова Студентског парламента, начин рада, доношење одлука и закључака уређени су Правилником о организовању и раду студентског парламента. Студентски парламент чине представници свих уписаних студената по студијским програмима и годинама студија – по три студента на сваком студијском програму по години студија. Њихов мандат траје годину дана. Избор чланова студентског парламента одржава се сваке године у октобру месецу, тајним и непосредним гласањем.

Студентски парламент има своје представнике у раду НН Већа и Савета Факултета које бира на својим седницама. Студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета Факултета. Преко Парламента студенти остварују своја права и штите своје интересе, у складу са Законом, Статутом и другим општим актима Факултета. Студентски парламент има надлежности у области заштите права и интереса студената, у области обезбеђења и контроле квалитета високог образовања на Факултету, у области развоја студијских програма, наставе и побољшања услова студирања и унапређења студентског стандарда.

Изражавање мишљења

Од стране најважнијих управних и пословодних органа Факултета студенти се позивају да дају мишљење о стратегији, стандардима, резултатима самовредновања, као и осталим поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет рада Факултета. То исто важи и за процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развоја метода оцењивања. Важно опредељење руководства Факултета је да учешће и активности студената у осигурању квалитета почивају на отвореној, искреној и конструктивној комуникацији и (само)критици. Идеја је да се стално врше промене на боље како у погледу рада високошколске установе, тако и самих студената.

Студентска анкета

Један од значајних видова улоге студената у процесу самовредновања и провери квалитета представља студентска анкета. Анкета је анонимног карактера и конципирана је тако да садржи затворена и отворена питања, остављајући простор сваком студенту да исказе лични став. Анкета се ради електронским путем и представља обавезу свих студената који пријављују испит у првом року након летњег семестра. Важан принцип који се примењује у овом процесу је да се анкетањем особи увек даје могућност за:

- исказивање личног става;
- критички и самокритички осврт;
- давање идеја и одређених сугестија;
- покретање иницијатива и сл.

Као што је већ указано, у процесу анкетирања студената вреднују се два важна сегмента рада Факултета:

1. вредновање педагошког рада наставног особља;
2. оцењивање стандарда квалитета наставног процеса, садржаја градива и временског ангажовања студената израженим у ЕСПБ-у.

Поред студентске анкете, Комисија за обезбеђење квалитета у чијем саставу се налазе и представници студената, делегирани од стране Студентског парламента, као стандард у овом процесу увели су и квалитативну технику самовредновања и провере квалитета у виду Фокус група. Фокус групе спроводе се на сваке две године. Њихова организација поверена је студентима члановима Комисије за обезбеђење квалитета уз поштовање унапред утврђених правила и начела које се морају испоштовати.

Процес организације фокус група састоји се из следећих активности:

- Реализовање радионице која је посвећена припреми фокус група ради ваљаног одвијања посматраног процеса.
- Мапирања учесника, где се, у сарадњи са Студентским парламентом, врши одабир студената из II, III, IV и V године студија, са свих студијских програма.
- Непосредног рада фокус група, при чему свака фокус група оцењује референтни студијски програм.
- Реализовања радионице корективних акција, чији је циљ креирање и усаглашавање акционих планова сваког студијског програма у складу са резултатима фокус група.
- Обезбеђења мониторинга посматраног процеса - по један продекан, са сваког студијског програма одговоран је за праћење примене акционог плана у пракси.
- Обраде података и сачињавање извештаја, који садржи и део са препорукама за побољшање наставног процеса и рада самих наставника и студената.
- Достављања Извештаја председнику, Декану, Савету Факултета и Комисији за обезбеђење квалитета.
- Омогућавање увида у Извештај свим студентима Факултета.

Приликом организације и припреме фокус група Студентски парламент је дужан да испоштује следећа начела:

- Начело *студијског програма* – сваки студијски програм мора бити пропорционално заступљен бројем студената по студијском програму.
- Начело *година студија* – свака година студија мора бити заступљена са истим бројем студената по години студија.
- Начело *присутности* – испитаници морају имати најмање 6 бодова из сегмента оцењивања присутности и активности на часу за већину предмета на години студија;
- Начело *успеха на студијама* – у евалуацији морају учествовати и студенти са добрим и лошим просеком
- Критеријум *објективности и озбиљности испитаника* – испитаници морају показати критички став, реалност и „зрелост“ или озбиљност током процеса евалуације.

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета утврдила је 5 кључних области процене ради унапређења квалитета наставног процеса. У питању је оцена:

1. *Садржаја студијског програма* у оквиру кога је евалуирана: а) структура студијског програма – предмети; б) актуелност садржаја у односу на потребе тржишта; в) уџбеничка литература, било у односу *штампана vs. електронска* форма, било кроз додатне наставне материјале (странице предмета).
2. *Методологија рада* у смислу оцене:
 - Излагања наставника и асистената (занимљивост излагања материје, објашњавање кључних појмова, интеракција са студентима).
 - Предиспитне обавезе (колоквијуми, семинари, писмено *vs.* усмено полагање,

бодовање и сл.).

- Консултације/индивидуалног рада са студентима.
- 3. *Однос са студентима*, где се оцењује: коректна комуникација (е-комуникација, усмена комуникација, предавања и вежбе)
- 4. *Логистика наставног процеса*, при чему се евалуира:
 - Рад декана и продекана
 - Рад студентског сервиса
 - Рад библиотеке и читаонице
 - Функционисање и коришћење услуга Центра за развој каријере.
- 5. *Исход студирања* у смислу оцене конкурентности студената/дипломаца на тржишту рада и утисака које имају након обављене праксе.

На основу резултата фокус група реализованих 2017. и 2019. године, могу се извести следећи сумарни закључци:

- Рад наставног особља је добар. Корекције се морају вршити само у малом броју појединачних случајева.
- Литература је добила похвале од студената. Треба размишљати о „ширем“ коришћењу преведених књига са познатих светских универзитета или факултета.
- Постојање електронских страница предмета је изузетно похваљено од стране студената. Странице су ажурне, јасне и прегледне.
- Потребно је интензивирати учење другог страног језика на већини студијских програма.
- Консултације и индивидуални рад су посебно похваљени од стране студената.
- Организација стручне праксе на Факултету је веома добро оцењена у свим спроведеним фокус групама.
- Студенти су похвалили праксу организације гостујућих предавања, уз напомену да би требало да их буде још више.
- У важним сегментима евалуације као што је *однос са студентима* и *логистика наставног процеса* (библиотека/читаоница, студентски сервис, однос са продеканима и деканима) запажени су само позитивни ставови испитаника. Ипак, студенти истичу да неке ваннаставне садржаје треба интензивирати и више промовисати, уз сугестију да је неопходно оснивање Центра за развој каријере.

Врло је важно истаћи озбиљан, реалан и добронамеран став испитаника. Треба истаћи да се руководство Факултета у значајној мери ослања(ло) на закључке посматраног начина евалуације у процесу акредитације и (ре)успостављања система наставног и ненаставног процеса, као и обезбеђења општих услова рада и студирања на Факултету током периода којим се бави овај Извештај.

Перманентно осмишљавање

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета посвећена је перманентном осмишљавању и унапређењу квалитета свих процеса у оквиру установе.

2) SWOT анализа

CHANCE:

- Већ створена традиција да студенти учествују у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета (+++)
- Посматрани процес почива на отвореној, искреној и конструктивној критици, у циљу промена на боље (+++)

- Обезбеђено је учешће студената у органима управљања и пословођења Факултета (++)
- Проактивно учешће студената у раду Комисије за обезбеђење квалитета Факултета (++)
- Развијена методологија прикупљања и обраде података анонимним путем (постојање софтвера за обраду података) (+++)
- Мотивисаност студената да учествују у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета (++)
- Створени су материјални услови за рад Студентског парламента (++)
- Сатисфакција студената учешћем у процесу доношења одлука на Факултету (++)
- Стручност студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (++)
- Рад Студентског парламента (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољна заступљеност студената из радног односа у квалитативној евалуацији (++)
- Релативно кратко трајање мандата учешћа студената у органима пословођења Факултета (++)
- Нејасно дефинисан систем финансирања студентског парламента (++)
- Несразмерно учешће студената из радног односа у процесу доношења одлука (++)

ШАНСЕ:

- Постојање и рад школских парламената (+++)
- Сарадња студентске организације са другим организацијама сличне врсте у земљи и иностранству (++)
- Институционални оквир који подстиче учешће студената у посматраним процесима (++)
- Стварање климе за активније учешће студената у раду високошколских институција (++)
- Изградња капацитета студената кроз активно учешће у европским пројектима (+)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Неповећење у објективност рада и самовредновање приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Замирање привредних активности које води драстичном смањењу броја студената (+)
- Економски и демографски трендови (++)
- Растућа незаинтересованост омладинске популације за учествовање у процесима институционалног одлучивања (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

SWOT анализа улоге студената у самовредновању и провери квалитета је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: *Образовање студената за самостално и квалитетно учешће у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета*

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Организовање трибина на факултету са запосленим студентима о значају система квалитета у образовном процесу

- 2) Вршење обука на факултету са запосленим студентима за самосталну евалуацију наставног процеса
- 3) Организовање радионица на тему мерења исхода студирања са запосленим студентима

Мера 2: Подстицање активности Студентског парламента

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Дефинисање годишњег буџета за рад студентског парламента
- 2) Подстицање вршњачког образовања
- 3) Подстицање организовања фокус група од стране Студентског парламента ради самовредновања и провере квалитета Факултета унутар студентске популације запослених судената

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1. [Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

1) ОПИС

Постизање квалитета представља процес непрекидног усавршавања наставно-образовног, научно-истраживачког и педагошког рада, односно константне управљачке акције која је усмерена ка побољшању свих аспеката деловања департмана за основне и постдипломске студије, а посебно у сегменту пружања и оцењивања знања студената, које би требало да је засновано на синтези теорије и праксе из одређене научне области. У суштини, виђење квалитета на Факултету може се сублимирати у следећих десет тачака:

1. Потребне и захтеви студената су наш примарни интерес.
2. Савремени наставни садржаји обезбеђују квалитетно образовање.
3. Подизање квалитета је наше трајно опредељење.
4. Стална обука, перманентно учење и научно-истраживачки рад запослених су наша свакодневна обавеза.
5. Запослени су дужни да примењују прописане стандарде квалитета у циљу свеукупног развоја Факултета.
6. Задовољство студената, њихових родитеља, привреде и запослених су гаранција нашег континуираног напретка.
7. Квалитетни услови за студирање, адекватан простор, савремена опрема, акредитовани студијски програми и квалитетан наставни кадар воде задовољству послодаваца и квалитету стечених диплома.
8. Развијање и одржавање партнерских односа са домаћим и страним академским установама доприноси расту нашег угледа у земљи и свету.
9. Поштовање релевантне законске регулативе.
10. Радимо у служби општег интереса и очувања животне средине.

Рад Факултета је усмерен ка обезбеђивању и спровођењу општеприхваћених стандарда и поступака за оцењивање квалитета. У свакој школској години обавља се периодично самовредновање и провера нивоа квалитета у циљу оцене реализације Стратегије за обезбеђење квалитета у пракси. Руководство Факултета обезбеђује и материјалне (пред)услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Самовредновање се спроводи најмање једном у три године, иако се тежи да се свака школска година искористи као шанса за унапређење рада. Важну улогу у посматраном процесу игра и студентска популација. Учешће студената у процесу самовредновања Факултета се огледа у томе што се врши оцењивање:

- стандарда квалитета наставног процеса;
- квалитета студијских програма и наставног градива;
- резултата наставног процеса;
- научно-истраживачког рада наставног особља;
- рада административног особља;
- руководеће структуре департмана и Факултета;
- материјално-техничких, социјално-психолошких и осталих фактора који утичу на квалитет студирања, живота и рада департмана и Факултета.

Факултет настоји да обезбеди повратну информацију од послодаваца, са тржишта рада, од бивших студената и других о компетенцијама дипломираних студената. Такође, важан сегмент спољњег прстена евалуације чини испитивање ставова представника пословног окружења. Анкетирање студената који су дипломирали одвија се једанпут годишње, и то пре преузимања дипломе. У

процесу одржавања односа са бившим студентима важну улогу игра *ALUMNI* Факултета. Факултет обезбеђује упоређивање са домаћим и страним високошколским установама путем редовног праћења рада оних високошколских установа у свету и нарочито у окружењу које имају сличне студијске програме и настоји да успостави сарадњу са њима.

Са резултатима самовредновања Факултет упознаје све кључне припаднике заинтересованих страна посматраног процеса:

- наставнике и сараднике преко пословодних и стручних органа;
- студенте преко Студентског парламента;
- јавност преко веб-сајта Факултета ;
- надлежне државне органе преко веб-сајта Факултета и посебних извештаја који се достављају у поступку редовне контроле и (ре)акредитације.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Чврста решеност руководства Факултета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета (+++)
- Доследно спровођење Методологије за праћење и унапређење система квалитета у пракси (+++)
- Реализоване активности евалуације различитих димензија рада Факултета (++)
- Изграђена организациона структура за систем обезбеђења квалитета (++)
- Бројни подаци и извештаји о евалуацији наставног процеса, студијских програма и општих услова рада на Факултету (++)

СЛАБОСТИ:

- Неразумевање свих актера значаја процеса провере квалитета (+++)
- Непостојање система *benchmarking-a* са другим високо образовним институцијама у земљи и иностранству (+++)
- Недовољна заинтересованост ширег круга студената за ангажман у систему обезбеђења квалитета (+++)
- Недостатак стручности студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (+++)
- Недостатак искуства у процесу очувања и унапређења квалитета рада Факултета (+ +)

ШАНСЕ:

- Јасна решеност надлежних државних органа за примену посматраног начина рада високошколских установа у земљи (+++)
- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране националног савета и ЕУ (++)
- Сарадња са другим високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Интровертност привредних субјеката (+++)
- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (++)
- Немогућност добијања података значајних за процену и унапређење квалитета од појединих институција (Национална служба за запошљавање и сл.) (+)
- Економска криза у земљи (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

SWOT анализа систематског праћење и периодичне провере квалитета је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Укључивање актера „спољног прстена“ евалуације у процес самовредновања Факултета

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Промоција идеје о значају процеса провере квалитета на Факултету
- 2) Укључивање субјеката пословног сектора у различите аспекте рада Факултета
- 3) Одржавање семинара и стручних обука из релевантних области студијских програма Факултета за запослене у пословном сектору
- 4) Организовање разговора са дипломцима о значају система квалитета у образовном процесу
- 5) Редовно праћење професионалног успеха бивших студената Факултета
- 6) Анкетирање свршених студената о новим потребним знањима за обављање професионалне праксе
- 7) Унапређење комуникације са надлежним институцијама за спољашњу проверу квалитета

Мера 2: Подизање капацитета интерних евалуатора на Факултету

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Организовање трибина о значају система квалитета у образовном процесу
- 2) Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета
- 3) Развијање механизма „кластеризације“ у поступку вредновања Факултета
- 4) Подстицање учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране националног савета и ЕУ
- 5) Развијање система *benchmarking*-а са другим високообразним институцијама у земљи и иностранству

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

1) ОПИС

Факултет не изводи наставу на докторским студијама.

Показатељи и прилози за стандард 15:

Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,

Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе

Прилог 15.1 Правилник докторских студија

Прилог 15.2 Извод из Статута који регулише докторске студије

Прилог 15.3 Правилник о раду докторске школе

Прилог 15.4 Правилник о избору ментора

Прилог 15.5 Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта

ФАКУЛТЕТ ЗА ДИПЛОМАТИЈУ И БЕЗБЕДНОСТ

СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА – ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ

- Стандард 1: [Стратегија обезбеђења квалитета](#)
- Стандард 2: [Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета](#)
- Стандард 3: [Систем обезбеђења квалитета](#)
- Стандард 4: [Квалитет студијског програма](#)
- Стандард 5: [Квалитет наставног процеса](#)
- Стандард 6: [Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада](#)
- Стандард 7: [Квалитет наставника и сарадника](#)
- Стандард 8: [Квалитет студената](#)
- Стандард 9: [Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса](#)
- Стандард 10: [Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке](#)
- Стандард 11: [Квалитет простора и опреме](#)
- Стандард 12: [Финансирање](#)
- Стандард 13: [Улога студената у самовредновању и провери квалитета](#)
- Стандард 14: [Систематско праћење и периодична провера квалитета](#)
- Стандард 15: [Квалитет докторских студија](#)

ТАБЕЛЕ

ПРИЛОЗИ

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

1) Опис

Факултет за дипломатију и безбедност, тежи перманентном унапређењу квалитета високог образовања и укључивању у европски образовни простор. У складу са мисијом и визијом на Факултету за дипломатију и безбедност, стратешки циљеви остваривања квалитета образовања су:

- стални развој квалитета високог образовања на Факултету за дипломатију и безбедност;
- побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- активно укључивање студената у све сегменте рада и одлучивања у складу са Законом и општим актима Факултета;
- повећање ефикасности студија и континуирано унапређење исхода студирања;
- унапређивање дуалног система образовања кроз спој теоријских и практичних знања у оквиру студијских програма;
- унапређивање и развој научноистраживачког и стручног рада;
- рад на побољшавању квалитета укупне академске заједнице на Факултету;
- организација ресурса на рационалан начин

Стратегија обезбеђења квалитета је примарни документ којим се прати развој у области обезбеђења квалитета комплетног образовања на Факултету. Стратегијом се дефинишу приоритети и начин остваривања трајних циљева који се повремено преиспитују, мењају, допуњују и служе као основа свих оперативних планова.

Полазна основа стратегије заснива се на следећим документима:

- Закон о високом образовању
- Статут Факултета
- Правилник о начину и поступку обезбеђивања и самовредновања квалитета на Факултету

Стратегија обезбеђења квалитета садржи:

- опредељење Факултета да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма;
- мисију обезбеђења квалитета на Факултету;
- визију обезбеђења квалитета на Факултету;
- циљеве обезбеђења квалитета на Факултету;
- опис система обезбеђења квалитета на Факултету;
- опредељење за изградњу организационе културе квалитета.

У оквиру Стратегије за обезбеђење квалитета, Факултет је усвојио и стандарде квалитета, као и поступке, односно, процедуре за обезбеђење, оцену и праћење квалитета. Стандарди садрже одговарајући ниво квалитета који Факултет гарантује својим радом.

Као стандарди прихватају се сви стандарди које доноси Национални савет за високо образовање (НСВО) у складу са позитивно-правним прописима. Процедуре за обезбеђење, оцену и праћење квалитета подразумевају могућност анализе и разраде суштине мисије, визије и стратешких планова Факултета, као и одговарајуће ресурсе којима би се подржало спровођење циљева у дугорочном периоду.

Оне прописују поступак њиховог доношења, садрже упутство за примену, критеријуме за оцењивање, обраду добијених резултата, ефекте и мере које се предузимају. Процедуре се доносе посебно за сваку од области у којима се Факултет обавезао својом политиком да обезбеђује квалитет. Кључни елементи процедура за обезбеђење квалитета огледају се у систему:

- алокација ресурса за обезбеђење квалитета;

- доношења релеватних правилника;
- анкетања и/или усменог испитивања заинтересованих страна;
- евалуације и извештавања.

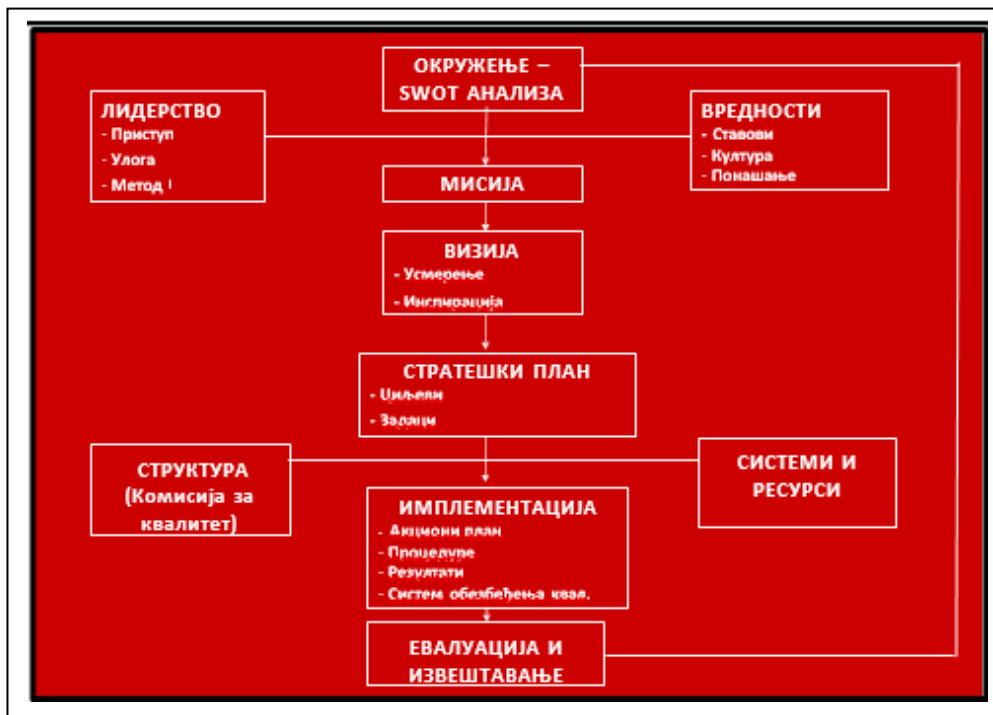
Стратегију обезбеђења квалитета Савет Факултета за дипломатију и безбедност је усвојио на седници и стратегија је доступна на веб-сајту Факултета за дипломатију и безбедност (www.diplomatija.com). Поред тога, Факултет перманентно промовише посматрани концепт у јавности, како институционално, тако и у иступањима управе Факултета, наставника и сарадника. Политика осигурања квалитета уско је повезана са свим релевантним плановима и активностима који су у функцији стратешког менаџмента Факултета. Као што се из Извештаја може видети, применом методе SWOT анализе, Факултет процењује тренутну ситуацију с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања.

Доноси се Акциони план за спровођење стратегије, као и остали потпорни механизми управљачког система. Акциони план Савет Факултета је усвојио на седници Савета. У организационој структури, кључну улогу као носећи субјект који се бави питањима квалитета, одређена је Комисија за обезбеђење квалитета Факултета за дипломатију и безбедност.

Статутом Факултета су дефинисане њене надлежности, као и остали важни параметри система обезбеђења квалитета који су инкорпорирани у процес стратешког менаџмента ове високообразовне институције. Статутом је такође дефинисано да основне задатке утврђује орган управљања, односно Савет Факултета кроз доношење Плана развоја и Годишњег програма рада. Савет усваја и стратегију обезбеђења.

Структура посматраног система може се видети у следећем графику.

Графикон - Структура процеса стратешког менаџмента у процесу управљања квалитетом Факултета за дипломатију и безбедност

Факултет континуирано преиспитује и унапређује систем обезбеђења квалитета. У циклусу од три године, детаљно се преиспитују сви стандарди и процедуре, а континуално врши

њихово унапређење и побољшање. Комисија за обезбеђење квалитета је предузела радње за измену важних аката који су у функцији овако постављеног циља.

На основу налаза бројних анализа које су рађене, руководство Факултета је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у *Стратегији обезбеђења квалитета*, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

1) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Постојање Стратегије обезбеђења квалитета усклађене са Законом о високом образовању, националним стандардима и осталим актима којима се регулише питање квалитета на високошколским установама (+++)
- Постојање Комисије за обезбеђење квалитета и њен посвећен, редован и континуирани рад и активности на унапређењу квалитета на Факултету за дипломатију и безбедност (+++)
- Стално праћење и унапређење стандарда и процедура за обезбеђење квалитета (+++)
- Редовно спровођење анкета у складу са процедурама самовредновања Факултета и предлагање конкретних мера у складу са добијеним резултатима у анкетама (+++)
- Координисан рад Комисије за обезбеђење квалитета са Деканом Факултета, Саветом Факултета, продеканима и шефовима студијских програма у циљу унапређења квалитета. (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољна искуства у погледу компаративне међународне праксе (+)
- Недовољно разумевање запослених о значају посматраног процеса (++)
- Тешкоће у персонализовању одговорности субјеката када је реч о квалитету (+)

ШАНСЕ:

- Саветодавна функција Комисије за акредитацију и проверу квалитета (+++)
- Сарадња са високошколским институцијама у иностранству (++)
- Сарадња са средњим школама чији су ученици најчешће студенти (++)
- Сарадња са другим високошколским институцијама у земљи (+)

ОПАСНОСТИ:

- Неразумевање окружења о значају посматраног процеса (+++)
- Непостојање довољне свести послодаваца о примарном значају сарадње са образовним институцијама (+)
- Недовољно прецизан правни оквир у области обезбеђења квалитета (+)
- Учестала промена регулативе (+++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1

На основу бројних анализа које су рађене и изнете у овом Извештају, руководство Факултета је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у Стратегији обезбеђења квалитета, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

Мера: Унапређење процеса реализације Стратегије обезбеђења квалитета Факултета у дипломатију и безбедност

Предлог мера и активности за унапређење квалитета су усвојене од стране органа управљања високошколске установе.

Промене су утицале на садржај и одређене активности у програму самоевалуације. Процес је у потпуности објективизован и стандардизован, јер је обезбеђен електронски начин попуњавања и обраде података. Садржај анкета и упитника је у још ближој вези са предметом и циљевима евалуације.

Важна промена у систему односи се и на повећано учешће студената у процесу самовредновања. У програму самоевалуације уведена је обавеза да Комисија за обезбеђење квалитета мора обезбедити Студентском парламенту све неопходне услове за реализацију евалуације рада наставног особља која ће се одвијати непосредно од стране студената – усменом евалуацијом преко фокус група.

Студентски парламент Факултета активно промовише важност учешћа студената у евалуацији наставног процеса и ваннаставних активности, као и квалитета ваннаставног особља и услуге на Факултету. Активна улога Студентског парламента заједно са напорима Комисије за обезбеђење квалитета и управе Факултета, допринела је све већем проценту студената који се одазивају учешћу у процесу евалуације.

На интернет страници, сваки студент може добити све релевантне информације о Факултету. Могу се наћи информације о садржају студијских програма, облицима практичног и истраживачког рада, ваннаставним активностима, облицима партиципације студената у раду Факултета, начину преношења ЕСПБ, могућностима пријављивања за програме студентске размене (мобилности) и слично.

Показатељи и прилози за стандард 1:

Прилог 1.1. [Стратегија обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.2. [Мере и субјекти обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.3. [Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама](#)
(уколико их је било).

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

3) ОПИС

Факултет за дипломатију и безбедност тежи перманентном унапређењу квалитета високог образовања и имплементацији најбоље праксе европског образовног простора ком припада. У складу са мисијом и визијом о високом образовању на Факултету, стратешки циљеви остваривања квалитета образовања су:

- стални развој квалитета високог образовања на Факултету;
- побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- активно укључивање студената у све сегменте рада и одлучивања;
- повећање ефикасности студија;
- развој научно-истраживачког и стручног рада;
- рад на побољшавању квалитета укупне академске заједнице на Факултету;
- рационална организација ресурса.

Комисија за обезбеђење квалитета одговорна је за правовремену, ефикасну и ефективну реализацију процеса обезбеђења квалитета на Факултету. Она је дужна да процес обезбеђења квалитета спроведе у складу са одредбама *Правилника о начину и поступку обезбеђивања и самовредновања квалитета на Факултету за дипломатију и безбедност*. Правилником су дефинисани стандарди и поступци за обезбеђење квалитета свих области рада (наставни процес, оцењивање студената, наставна литература, итд.)

Комисија за обезбеђење квалитета семестрално и годишње, у складу са својим планом рада, анализира и преиспитује постигнуте резултате и планира и предузима корективне мере, односно преиспитује и унапређује стандарде и поступке за обезбеђење квалитета.

4) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Чврста решеност руководства Факултета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета (++++)
- Заокружен институционални оквир Факултета (++++)
- Детерминисани систем стандарда за очување и унапређење квалитета рада Факултета (++++)
- Јасно установљена методологија за праћење и унапређење система квалитета (++++)
- Стандардизација и објективизација система анкетирања (++)
- Доследно спровођење методологије у пракси (++)

СЛАБОСТИ:

- Неразумевање свих актера значаја процеса провере квалитета (++++)
- Недостатак искуства у процесу очувања и унапређења квалитета рада Факултета (+)
- Формулација појединих питања у анкетним обрасцима (+)
- Не примењивање „кластеризације“ у поступку вредновања Факултета (+)

ШАНСЕ:

- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (++++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих

од стране Националног савета за високо образовање (НСВО), Националног тела за акредитацију и проверу квалитета (НАТ), других институција у Републици Србији, као и Европске уније (ЕУ) (++)

- Сарадња са другим високообразованим институцијама у земљи и иностранству (+++)

ОПАСНОСТИ:

- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (+++)
- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Неповећење у објективност рада и самовредновање приватних универзитета/факултета у земљи (++)
- Начин обавештавања високошколских институција у земљи о променама у области обезбеђења квалитета (++)

2) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

SWOT анализа стандарда и поступака за обезбеђење квалитета је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности:

***Мера:** Унапређење метода и техника које се користе у процесу обезбеђења квалитета Факултета за дипломатију и безбедност*

Активности у оквиру мере:

- Ревизија и кориговање методологије за праћење и унапређење система квалитета;
- Реформулација садржаја и структуре питања у анкетним обрасцима;
- Развијеније механизма „кластеризације“ у поступку вредновања Факултета;
- Промоција идеје о значају процеса провере квалитета на Факултету;
- Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета;
- Подстицање учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране НСВО, НАТ, релевантних институција у држави и ЕУ;
- Унапређење комуникације са надлежним институцијама за спољашњу проверу квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 2:

Прилог 2.1. [Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе](#)

Прилог 2.2. [Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета](#)

Прилог 2.3. [Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела \(комисије, одбора, центара\) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе](#)

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

4) ОПИС

Стварање система обезбеђења квалитета представља филозофију пословног понашања, начин управљања и размишљања чији је основни циљ стварање врхунског квалитета у свим аспектима пословања. Основе система обезбеђења квалитета Факултета за дипломатију и безбедност огледају се у следећим поставкама:

- детерминисање одговарајућег правног оквира и његова перманентна примена којом се утврђују области, стална тела и поступци праћења, унапређивања и развоја квалитета студијских програма, наставе и свих услова рада на Факултету;
- утврђивање стандарда и области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, наставници, истраживања, оцењивање студената, уџбеници и литература, библиотека, информациони ресурси, простор и опрема, ненаставно особље, процес управљања и јавност рада);
- избор начина и обезбеђење поступка самовредновања;
- усклађивање поступка самовредновања и оцене квалитета студијских програма и установе са државним стандардима за високо образовање у интервалима од 3 године;
- утврђивање спољашње провере квалитета у складу са националним стандардима коју спроводи Комисија за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању;
- остваривање јединства у обављању делатности високог образовања и научноистраживачког и стручног рада чији се резултати користе за унапређење наставног процеса;
- остваривање међународне сарадње кроз реализацију заједничких студијских програма, истраживања, размену наставника и сарадника;
- перманентно усавршавање запослених, подстицање развоја младих сарадника и њихово напредовање;
- успостављање сарадње са дипломираним студентима и послодавцима и праћење нивоа њихових компетенција;
- обезбеђење инфраструктуре за прикупљање, обраду, анализу и оцену квалитета успешности постављених циљева и задатака кроз контролу квалитета;
- публикавање резултата вредновања квалитета на Интернет страници Факултета и периодичним публикацијама;
- утврђивање сталне промоције квалитета кроз размену информација, искустава и изградњу културе квалитета.

Статутом Факултета за дипломатију и безбедност прописани су улоге и задаци свих субјеката који учествују у доношењу и спровођењу политике, стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета. Реч је о позиционирању места и улоге различитих актера:

- студената;
- наставника и сарадника;
- департамента;
- декана;
- продекана;
- савета;
- Комисије за обезбеђење квалитета.

Наставно-научно веће као највиши стручни орган Факултета има посебно важну улогу у обезбеђењу квалитета свих процеса. Између осталог НН Већа:

- Уређује начин и поступак обезбеђења квалитета и стара се о спровођењу стратегије

обезбеђења квалитета;

- Образује тела и дефинише поступке у вези са спровођењем самовредновања, за оцењивање и праћење квалитета;
 - Разматра извештаје комисије за обезбеђење квалитета о стању у области квалитета и предузима мере у циљу побољшања и унапређења развоја високог образовања на Факултету;
- Веома важну улогу у систему обезбеђења квалитета има Комисија за обезбеђење квалитета (у даљем тексту Комисија за квалитет).

Комисија за квалитет на Факултету у свом саставу има:

- секретара Факултета,
- представника наставника,
- представника асистената,
- представника студената,

Мандат чланова комисије траје три године изузев студената, чији мандат траје до завршетка студија. Комисија из реда својих чланова бира председника комисије.

О питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова у органу, односно телу, учествују и представници студената, сходно Закону.

Кључне активности и надлежности Комисије за квалитет огледају се у следећем:

- Припрема, предлагање стандарда, поступака побољшања квалитета и извештаја о самовредновању Факултета које усваја НН Веће.
- Организација, координација и спровођење поступака вредновања и развијање унутрашњих механизма обезбеђивања, унапређења и промовисања квалитета на нивоу Факултета.
- Предлаже и контролише мере за унапређење квалитета рада.
- Прикупљање података о квалитету студијских програма и компетенцијама свршених студената од привредних и ван привредних организација и других релевантних институција.
- У сарадњи са руководством Комисија планира стратегију унапређења квалитета, спроводи програм процене и поступак унапређења квалитета, координира спровођење пројеката за професионални и стручни развој кадрова (академских, административних и техничких) у подручју квалитета.
- Израда годишњег и дугорочног плана активности у складу са Правилником. Комисија има обавезу да подноси извештај о свом деловању НН Већу и Декану Факултета. Извештај се подноси најмање једном годишње, односно у утврђеним роковима спровођења програма у надлежности других формацијских јединица система за квалитет Факултета.
- Обавља друге послове на захтев НН Већа.

Након спроведеног поступка евалуације, Наставно-научном већу Факултета за дипломатију и безбедност Комисија подноси извештај о резултатима свог рада, у складу са роковима утврђеним за сваку активност посебно.

Комисија за квалитет такође обезбеђује услове за реализацију процеса евалуације која ће бити руковођена непосредно од стране студената.

Поред наведеног Комисија за квалитет се састаје ради разматрања оних области обезбеђења квалитета у којима су уочене слабости и ради давања предлога за њихово превазилажење. При

томе се нарочито води рачуна о мишљењу представника студената, јер студенти представљају важну полугу у процесу побољшања рада Факултета - непосредно опажају све добре и лоше стране процедура које се примењују и субјеката који их спроводе.

Резултати самовредновања инкорпорирани су у мере које се биле предузете за унапређење квалитета. У посматраном периоду евалуације, дошло је до:

- модернизовања силабуса одређених наставних предмета у складу са потребама тржишта;
- кориговања уочених недостатака у раду наставног особља и њиховом понашању према студентима;
- примене нових метода у настави и истицања позитивних искустава професора која могу допринети подизању квалитета посматраног процеса;
- стварања бољих услова студирања и рада у „техничком“ смислу речи – вршена су перманентна улагања у објекте и опрему, тако да је наставни и ненаставни простор Факултета за дипломатију и безбедност опремљен најсавременијим наставним средствима и другом врстом опреме;
- континуалног „оснаживања“ капацитета Центра за развој каријере који представља везу са послодавцима, али и „мрежу“ која ће омогућити постизање синергије између добрих студената;
- успостављања комуникације и сарадње са великим бројем алумниста и усвајања њихових предлога у вези са иновацијама у реализацији практичне наставе.

Направљене су одређене измене и у самом систему евалуације. Промене су утицале на садржај и одређене активности у програму самоевалуације. Процес је у потпуности објективизиран и стандардизован, јер је обезбеђен електронски начин попуњавања и обраде података. Садржај анкета и упитника је у још ближој вези са предметом и циљевима евалуације. Важна промена у систему односи се и на „појачано“ учешће студената у процесу самоевалуације. У програму самоевалуације уведена је обавеза да Комисија за квалитет мора обезбедити Студентском парламенту све неопходне услове за реализацију евалуације рада наставног особља која ће се одвијати *непосредно* од стране студената – усменом евалуацијом преко *фокус група*.

У складу са тим можемо закључити да је Факултет посебним мерама обезбедио и учешће студената у доношењу и спровођењу политике, стандарда, процедура и културе обезбеђења квалитета. Оне се огледају у:

- учествовању студената у оцењивању наставног процеса и општих услова студирања на Факултету за дипломатију и безбедност;
- учешћу и раду представника студената у управљачким, пословодним и стручним органима Факултета;
- могућности слободног реализовања процеса оцењивања наставног процеса и општих услова студирања од стране Студентског парламента;
- подношењу иницијатива, предлога и других мера у правцу побољшања квалитета рада Факултета.

Такође, Статутом Факултета прописана је позиција и улога *Студентског парламента* у процесу обезбеђења квалитета рада ове високообразовне институције. У складу са тим, Студентски парламент има следеће надлежности:

- утврђује оцену квалитета студијског програма, наставе и услова рада у поступку самовредновања и поступку обезбеђивања квалитета Факултета;
- даје инструкције представницима студената за рад и поступање на седницама Савета и стручних органа Факултета;
- заузима ставове о питањима од интереса за реализацију наставе, о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, на реформу студијског програма и анализу ефикасности

студирања;

- заузима ставове по питању утврђивања етичких начела у односима између наставника и сарадника, других запослених на Факултету и студената;
- даје мишљење о резултатима педагошког рада наставника и сарадника приликом избора у звања наставника и сарадника.

Студентски парламент има своје представнике у раду Наставно-научног већа Факултета и Савета Факултета које бира на својим седницама. Као што смо навели, студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета Факултета за дипломатију и безбедност.

5) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Изграђена организациона структура за систем обезбеђења квалитета (+++)
- Чврста решеност руководства Факултета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета (+++)
- Детерминисани систем стандарда за очување и унапређење квалитета рада Факултета (+++)
- Јасно установљена методологија за праћење и унапређење система квалитета (+++)
- Стандардизација и објективизација система анкетања (+++)
- Доследно спровођење Методологије у пракси (+++)
- Искуство у процесу очувања и унапређења квалитета рада Факултета (++)
- Обухват студентске популације у посматраним процесима (++)
- Стручност студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (+)

СЛАБОСТИ:

- Преклапање надлежности појединих субјеката обезбеђења квалитета (+++)
- Релативно кратко трајање мандата учешћа студената у органима пословођења Факултета (+++)
- Неразумевање свих актера о значају процеса провере квалитета (++)
- Недефинисане санкције за неспровођење корективних мера (+)
- Недовољна заинтересованост ширег круга студената за ангажман у систему обезбеђења квалитета (+)

ШАНСЕ:

- Јасна решеност надлежних државних органа за примену посматраног начина рада високошколских установа у земљи (+++)
- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (+++)
- Сарадња са другим високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у националним и међународним обукама и пројектима из ове области (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (++)
- Селективна примена Закона и недовољна контрола свих приватних и државних високошколских институција (++)

б) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3:

Мера 1: Унапређење институционалних и организационих претпоставки система обезбеђења квалитета

Активности у оквиру мере 1:

7. Промоција идеје о важности процеса провере квалитета на Факултету.
8. Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета.
9. Ажурирање стандарда и процедура за обезбеђење квалитета у складу са развојем Факултета.
10. Редифинисање надлежности појединих субјеката обезбеђења квалитета.
11. Ревизија мандата учешћа студената у органима пословођења Факултета.
12. Утврђивање механизма санкција за неспровођење корективних мера и грешака које су пронађене у процесу евалуације.

Мера 2: Мотивација студената и Студентског парламента за квалитетно учешће у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета за дипломатију и безбедност

Активности у оквиру мере 2:

8. Организовање трибина о значају система квалитета у образовном процесу
9. Истицање важности учествовања студената у процесу самовредновања и провере квалитета кроз организовање различитих предавања, догађаја и радионица.
10. Обука већег броја студената за спровођење анкетних испитивања и самосталну евалуацију наставног процеса.
11. Представљање предузетих корективних мера на основу досадашњих резултата провере квалитета,
12. Организовање радионица на тему мерења исхода студирања.
13. Подстицање организовања фокус група од стране Студентског парламента ради самовредновања и провере квалитета Факултета унутар студентске популације.
14. Обука и интегрисање страних студената у све процесе провере квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 3:

Прилог 3.1. [Формално успостављено тело \(комисија, одбор\) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи \(извод из Статута\) и опис рада \(до 100 речи\).](#)

Прилог 3.2. [Списак свих анкета](#)

Прилог 3.3. [Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера](#)

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

4) ОПИС

Основне академске студије – Дипломатија и безбедност

Основне академске студије (I степена) на Факултету за дипломатију и безбедност имају 180 ЕСПБ бодова. На студијски програм основних академских студија може се уписати лице које је завршило средње образовање у четворогодишњем трајању. Студијски програм је дефинисан у складу са Законом о високом образовању републике Србије и Болоњском декларацијом. Реализују се у оквиру једног студијског програма - дипломатија и безбедност. Основне академске студије се одвијају током шест семестара (три године). Студијски програм основних академских студија је скуп обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем: академско-општеобразовни предмети (22,11%), теоријско-методолошки предмети (33,16%) научно-стручни предмети (21,58%) и стручно-апликативни предмети (23,16%), чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине политиколога за дипломатију и безбедност. У првој години студија кандидат слуша и полаже 14 предмета, који носе укупно 60 ЕСПБ бодова. У другој години кандидат бира, слуша и полаже 10 предмета из листе обавезних предмета и 2 изборна предмета из листе 4 могућих изборних предмета. Обавезни и изборни предмети носе укупно 60 ЕСПБ бодова. У трећој години кандидат бира, слуша и полаже 10 предмета из листе обавезних предмета и 2 изборна предмета из листе 4 могућих изборних предмета. Обавезни и изборни предмети носе укупно 60 ЕСПБ бодова. У другом семестру треће године реализује се виртуелизација, као савремена едукативна технологија у дипломатији и безбедности, у форми тзв. виртуелне амбаседе и институције безбедности, што се заснива на примени савремених наставних метода и техника очигледности наставног процеса у којем студенти стичу и интегришу практична знања из области реаговања разних институција у процесу решавања неке кризе. У моделу виртуелне амбаседе и институције безбедности дефинисан је модуларни скуп инструмената свих наставних предмета, у обуци за практично решавање послова, задатака и проблема политиколога, користећи методе експерименталног учења, и принципе активаног и динамичког приступа раду, применом савремених интегрисаних информационих система у форми програмских пакета за пословне процесе, електронско комуницирање, и аутоматизовану подршку одлучивања на стратегијском нивоу. Модел виртуелне амбаседе и институције безбедности, као нови систем едукације студената, реализује се кроз тренинг за постизање различитих вештина, у специфичним кабинетским амбијентима на Факултету за дипломатију и безбедност, Универзитета „УНИОН - НИКОЛА ТЕСЛА“ у Београду. Модел се креира на модуларним принципима који важе за реалну ситуацију, применом тренинг софтвера, јер протока реалних информација нема. Крајњи циљ и резултат едукације студената у виртуелним институцијама је развој оперативних и лидерских знања, вештина и способности дипломате, или функционера у систему безбедности, посредством метода и техника симулације пословних функција и процеса у реалним институцијама.

У току школовања студенти обилазе неке од поменутих институција у земљи и иностранству. У току треће године кандидат је обавезан да уради и одбрани завршни рад, који носи 6 ЕСПБ бодова. По предметима се организује настава у облику предавања и вежби. Испити се полагају кроз семинарски рад, писмено и/или усмено. Завршни рад се ради методом менторства.

Сврха студијског програма основних академских студија је образовање студената за стицање стручних теоријских и практичних знања и компетенција у области дипломатије и безбедности.

Исход студијског програма је образовани политиколог, способан да самостално реализује задатке и доноси оптималне одлуке у процесима планирања, организације, спровођења, координације и контроле у делатности дипломатије и безбедности. Основне академске студије оспособљавају студенте за наставак студија другог нивоа високог образовања, и са стеченим квалификацијама дају могућност запошљавања на одређеним стручним пословима у дипломатији и елементима система безбедности у земљи и иностранству. Основне академске студије трају три године, а њиховим окончањем се стиче 180 ЕСПБ бодова, и стручни назив политиколог за дипломатију и безбедност, у сладу са акредитованим студијским програмом првог степена. Улога студијског програма у образовном систему Факултета је кључна у реализацији образовног процеса високо образованих кадрова политиколога. На понуђени студијски програм основних академских студија Факултету за дипломатију и безбедност, Универзитета „УНИОН - НИКОЛА ТЕСЛА“ у Београду, могу се уписати сви кандидати који су завршили средње образовање у четворогодишњем и реогодишњем трајању. Студенти сродних факултета могу уписати II или III годину, на основу уверења о положеним испитима, а лица са завршеном вишом школом могу уписати III годину на основу дипломе о завршеној вишој школи. Кандидати који конкуришу за упис у прву годину основних академских студија полажу пријемни испит, односно тест опште информисаности, а они који долазе са других факултета, положу диференцијалне испите. Упис кандидата на студије спроводи се на основу конкурса.

Са циљем да се омогући оцена квалитета акредитованог студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност, Факултет за дипломатију и безбедност врши разноврсне активности, укључујући и следеће:

1. спровођење анкета, путем којих се од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других релевантних организација редовно прибављају повратне информације о квалитету студија и акредитованог студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност;
2. укључивање студента у процес оцењивања квалитета студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност;
3. упоређивање, анализа и осавремењавање курикулума студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност, како би се студенти усмерили на иновативност, дедуктивни начин истраживања и примену стечених знања и вештина у практичне сврхе.

Константним радом на подизању квалитета свог односа са студентима, родитељима, послодавцима и јавности уопште, Факултет је кроз постављање интерактивног веб-сајта створио услове за приступ информацијама које су неопходне за процес студирања и стицање дипломе ОАС Дипломатија и безбедност.

Како би се обезбедио адекватан ниво квалитета студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност који је акредитован на Факултету, у систем рада су уведене посебне процедуре за одобравање, праћење, контролу и оцену овог студијског програма.

Основни циљ наведених процедура јесте редовно и систематско проверавање и ревидирање:

- циљева студијског програма и његове усаглашености са основним задацима и циљевима рада Факултета;
- структуре и садржаја студијског програма у погледу односа опште академских, теоријско-методолошких, научно стручних и стручно-апликативних дисциплина;
- оптерећења студената изражено кроз ЕСПБ;
- исхода и оспособљености студенти када заврше студије - било да ступају у радни однос или теже даљем образовању.

Постојећа структура студијског програма резултат је претходно извршене акредитације Факултета. У погледу обима и структури студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност за

које је рађена поновна акредитација, није дошло до значајних промена у „софтверској“ димензији излазних резултата, већ више до организационих и „хардверских“ промена у систему пословања Факултета.

Од прве акредитације, и поновне реакредитације Факултет за дипломатију и безбедност редовно и систематски проверава и прати циљеве студијског програма и његову усклађеност са основним задацима и циљевима установе. Ове активности спроводе организоване комисије, као и представници студената укључени у рад органа управљања Факултета.

Праћење и провера студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност

На основу одредби Правилника о начину и поступку обезбеђења и самовредновања квалитета на Факултету, НН Веће доноси акциони план (Програм) реализације процеса провере квалитета за одређену школску годину. Њиме је уређена методологија самовредновања „излазних“ резултата студијског програма, наставног процеса и општих услова рада на Факултету. Важан циљ, вредновање педагошког рада наставника, постиже се кроз прикупљање ставова студената о квалитету наставног процеса на Факултету и студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност у његовом саставу, а што се чини ради редовног праћења реализације стратегије квалитета у овом домену функционисања институције.

Евалуација педагошког рада наставника и сарадника у настави од стране студената обавља се или у зимском и летњем семестру понаособ или једном годишње за оба семестра. Она се спроводи кроз анкету, путем упитника израђеног за сваки предмет и предметног наставника, а кроз серију изабраних питања на основу којих студент оцењује. У случају да резултати евалуације показују ванредно ниске или неуобичајено високе вредности, Комисија за обезбеђење квалитета утврђује могуће разлоге и предузима мере за остваривање резултата у оквиру планираних или очекиваних.

Евалуација рада наставника и сарадника у настави само је један од сегмената евалуационог процеса који се обавља на Факултету. Остале сегменте интегрисане евалуације чине: евалуација научно-истраживачког рада наставника и сарадника, учешће у пројектима, учешће у промоцији, оцена наставника од стране управе Факултета, као и међусобне оцене наставника. Све ове оцене се пондеришу и добија се интегрисана оцена свеукупног рада наставника и сарадника на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност Факултета за дипломатију и безбедност.

Без обзира на добре оцене које је наставно особље постигло у посматраном периоду извештавања, неопходно је предузети мере подстицаја професора, сарадника и асистената на активнији однос са студентима у циљу повећања квалитета рада.

Након претходног процеса самовредновања усталили смо праксу да се стално залажемо за унапређење квалитета односа на релацији професор – студент, што је постигнуто кроз повећање броја часова консултација професора са студентима и менторског рада. Наравно, неопходно је наставити са оваквим настојањима, првенствено кроз повећање компетенција наставног особља, писање научно-стручних радова и учешће на додатним едукацијама.

Оцена исхода учења на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност је постављена у равн евалуације жељених излазних резултата наставног процеса која кореспондира са реализацијом општих и посебних стратешких циљева ове високо-образовне институције. Читав систем је постављен на макро и микро управљачком нивоу.

На макро нивоу, исходи учења су стављени у функцију обезбеђивања вертикалне и хоризонталне конзистентности студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност, али доприносе и процесу комуникације са спољним окружењем, посебно са послодавцима. Наравно, они имају важну улогу у процесу интерне и екстерне евалуације рада Факултета.

На макро нивоу исход студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност усаглашен је са Националним оквиром квалификација за ниво Основне академске студије (180 ЕСПБ). Класификација у Националном оквиру квалификација Србије заснована је на међународној стандардној класификацији образовања ISCED 2013-f (*International Standard Classification of Education*) коју је публиковао UNESCO.

На микро нивоу, детерминисање излазних резултата помаже реализаторима наставног процеса да:

- утврде шта се очекује од студента да зна, разуме, може да оствари, односно шта се може вредновати као крајњи резултат процеса учења;
- предоче студентима шта се од њих очекује у току наставног процеса и приликом испитивања;
- припреме материјале, наставне методе, тестове и друге елементе наставног процеса;
- побољшају комуникацију о циљевима предмета са интерним и екстерним окружењем;
- створе ширу слику о исходима студијског програма у оквиру кога изводе наставни процес;
- установе методе и излазне резултате процеса учења у складу са контекстом студијског програма.

За потребе осигурања вертикалне и хоризонталне конзистентности студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност, на Факултету одређено је пет кључних исхода студирања:

Исход 1 - Поседовање теоријског знања из области студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност;

Исход 2 - Разумевање и вредновање науч(е)них спознаја и стављање у корелацију са глобалним процесима који се одвијају у свету;

Исход 3 - Коришћење методолошких приступа у решавању проблемских ситуација;

Исход 4 - Примена знања у пракси;

Исход 5 - Овладавање техникама тимског рада, комуницирања и другим практичним вештинама.

Сваки исход се мора квантификовати у распону од 0 – 3, при чему: 0 - не подразумева тај исход;

1 - исход заступљен у незнатној мери; 2 - исход делимично заступљен;

3 - исход потпуно заступљен.

Суштина Исхода 1, огледа се у оцени спознаје научних теорија и способности студената да категоризују, класификују и дефинишу појмове из референте области студија.

Способност рангирања и имплементације знања у ширем научном контексту, разумевање глобалних процеса и трендова развоја међународне заједнице у будућности, као и способност критичког погледа „на свет“ представља важно опредељење наставног процеса на Факултету. Због тога је оно формализовано као Исход 2.

Оцена обима и квалитета самосталне употребе методолошких метода и техника у поступку решавања проблемских ситуација, као и способност закључивања и стварања нових синтетичких целина на основу прикупљених података током анализе, представља један од суштинских делова процеса студирања и академског погледа на стварност. Ово представља садржај Исхода 3. Способност самосталног савладавања проблема у „реалном свету“ и изналажење нових (иновативних) решења чини суштину Исхода 4.

Имајући у виду захтеве послодаваца да запошљавају стручњаке који су шире образовани и владају разним вештинама, које не морају да буду у чврстој вези са уже стручним знањима везаним за студијски програм, Факултет је у наставни процес укључио и стицање способности рада у тиму, (не)вербалног изражавања и других вештина које јачају персоналне квалитете студената. Излазни резултати овог сегмента студирања евалуирају се преко Исхода 5.

Посматрани сет исхода ставља се у корелацију са активностима студената на основу којих се и врши крајње оцењивање њиховог рада у току семестра. Праћење и евалуација рада студената врши се на основу оцењивања следећих активности којима се таргетирају жељени исходи студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност:

- учествовање студената у процесу наставе, као и израда: а) семинарског рада; б) практичног рада; в) самосталног истраживања;
- полагање колоквијума;
- полагање завршног испита.

Одобравање, праћење и контрола програма студија ОАС Дипломатија и безбедност

Имајући у виду захтеве *Стандарда 4* којим се уређује и прати систем квалитета студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност, високошколска установа има дужност да редовно и систематски проверава:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа опште академских, научно-стручних, стручно-уметничких и стручно-апликативних дисциплина;
- радно оптерећење студената мерено ЕСПБ;
- исходе и стручност које студенти стичу када заврше студије, као и могућности запошљавања и даљег школовања.

У том смислу, задатак руководиоца студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност је да непрекидно осавремењавају садржај курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа. Важан инструмент у том процесу је мапирање предмета.

У оквиру микро управљачког нивоа, сви носиоци наставних предмета су дужни да направе својеврсну матрицу у којој су, поред исхода студирања и облика активности уз помоћ којих ће се вршити оцењивање студената, назначили и:

5. конкретну врсту активности или рада који ће се применити у посматраном процесу;
6. циљану област учења;
7. метод оцене;
8. структуру бодова.

Носиоци наставног предмета морају измерити и оптерећење студената на свом предмету, узимајући у обзир све активности које треба реализовати на студијском програму и изван њега, да би се постигли планирани исходи учења. У том смислу, користи се систем ЕСПБ бодова којим се утврђује количина времена која је студентима потребна да би извршили све обавезе везане за наставу и учење (присуство предавањима, израда семинарских радова и пројеката, припрема за наставу, спремање завршног испита и сл.), а које су потребне да би се постигли очекивани исходи (резултати) учења. У просеку, износ радног оптерећења студента у току школске године је 60 бодова. Ако се има у виду да радно оптерећење студента у једној години осцилује између 1500 и 1800 сати, може се извести закључак да један бод износи од 25 до 30 сати рада.

Још у процесу акредитације, носиоци предмета имали су обавезу да измере ангажовање студената. Студенти су били упитани за временско трајање активности које су им биле потребне у процесу испуњавања предиспитних и испитних обавеза на предмету. На основу добијених резултата одређен је систем ЕСПБ бодовања.

На конкретном примеру једног предмета из сваке области одговарајућег научног поља, дат је опис свих активности учења потребних за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет. Процену оптерећења студената на предмету врше наставници приликом припреме курикулума за акредитацију, а преиспитују је и при евентуалним мањим модификацијама које су могуће на почетку сваке школске године. Приликом ове процене полази се од спецификације предмета и плана извођења наставе на предмету, одређује се календар провера знања и начин утврђивања коначне оцене, а затим се процењује време потребно за све студентске активности и утврђује веза са бројем ЕСПБ за тај предмет.

Повратне информације од привредних и пословних представника

У посматраном периоду Факултет је остварио тесну сарадњу са домаћим и страним привредним друштвима. Сарадња са привредним и пословним представницима се обавља у обостраном интересу. Факултет на тај начин може да осавремени наставни програм и подигне квалитет наставног процеса, док са друге стране привредни и пословни представници могу да добију приступ квалитетној понуди високо образоване радне снаге.

Студенти Факултета имају могућност да обаве стручну праксу у току студирања у одговарајућим привредним друштвима, са становишта студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност, а што им омогућава да стечено знање примене у решавању практичних проблема. На тај начин, студенти се упознају са савременим научним достигнућима и пословним решењима, а у циљу употпуњавања академског знања које стичу током студирања. Након обављене праксе, студенти изражавају своје задовољство или незадовољство стеченим искуством и практичним знањем, што омогућава унапређење сарадње Факултета са привредним и пословним представницима. Такође, Факултет врши анкетање привредних и пословних представника у којима су студенти обавили стручну праксу, чиме се стиче увид у потребе које представници имају у погледу високо образованог кадра студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност.

Учешће студената у осигурању квалитета студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност

На Факултету, студенти су укључени у рад Факултета посредством представника које бирају, а који су укључени у процес управљања Факултетом. Поред тога, студенти учествују у скоро свим активностима самовредновања и унапређења квалитета студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност, али и извођења наставе на истим. У последњој активности, улога студената је незамењива, међутим и квалитет студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност је активност у којој је њихова улога веома важна јер доприносе да Факултет добија повратне информације које су од непроцењивог значаја за подизање квалитета наставног плана студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност. Наиме, студенти путем анкета имају могућност да изразе своје задовољство или незадовољство наставним планом, као и да предложе мере за подизање његовог квалитета.

Студентски парламент је представнички орган студената свих студијских програма, који на тај начин остварују своје право на учешће у процесу самовредновања. Поред осталих, Студентски парламент обавља активности везане за оцену квалитета наставног плана студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност, као и реформу студијског програма и оцену његове ефикасности.

Савременост курикулума

Редовно се врши провера усклађености студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност и курикулума предмета са студијским програмима других високо-образовних установа из иностранства и домаће привреде. Тиме се повећава квалитет наставног плана, али и омогућава неометан процес међународног признавања диплома које Факултет издаје.

Поред тога, наставни курикулуми се унапређују инкорпорирањем савремених научних достигнућа за студијски програм ОАС Дипломатија и безбедност. У том смислу, Факултет има развијену комуникацију са домицилним и иностраним привредним друштвима, као потенцијалним изворима информација које ће осавременити курикулуме студијског програма.

Услед високог нивоа конкуренције, привредна друштва су присиљена да осавременењавају начин рада, производње и пружања услуга, примењујући најновија научна и технолошка достигнућа. Са друге стране, Факултет жели да одговори на тражњу привредних друштава за адекватно образованим кадром који ће бити упознат са савременим научним достигнућима и моћи да испрати пословање које подразумева њихову употребу.

Подстицај студената на стваралачки и истраживачки рад

На студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност су у посматраном периоду спроведене различите активности како би се студенти подстакли на стваралачки и истраживачки рад. Услов за даљи развој и подстицање студената на стваралачки и истраживачки рад јесте увођење савремених техника рада и средстава у наставни процес, али и ангажовање савременог образовног и наставног кадра. На тај начин студенти се мотивишу да учествују у различитим научним пројектима и писању научних радова.

Анализирањем успеха студената Факултета на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност врши се одабир студената који су остварили најбоље резултате након завршене школске године. На основу прецизних података о ангажовању и резултатима рада најуспешнијих студената, Факултет сваке године расписује конкурс за стипендирање студената на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност, чиме се даље мотивише њихов развој и напредак у стручном и стваралачком смислу.

Наставно особље и други научноистраживачки кадар подстиче студенте у смеру научноистраживачког рада кроз организацију различитих врста додатне наставе, семинара и научних скупова. У посматраном периоду, Факултет је био организатор низа научних конференција. Студенти основних студија имали су прилику да уз помоћ наставног особља факултета, као ментора при дефинисању тема, узму учешће у научним скуповима. У оквиру конференција постоји студентска секција где се студенти охрабрују да пишу своје прве научне радове и тако подстичу на научни допринос и оснажују за наставак студија. На тај начин, студенти Факултета су били подстакнути да се даље развијају у правцу научног рада и презентовања резултата рада из различитих научних области.

5) SWOT анализа студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност

СНАГЕ:

- Усаглашеност исхода, циља и сврхе студијског програма са националним и стандардима Европске уније. (+++)
- Усаглашеност исхода учења са Националним оквиром за квалификације Србије (НОКС) (+++)
- Реализација наставе на основним студијама на српском језику. (+++)
- Препознатљивост програма и предмета у националном и ширем међународном контексту. (+++)
- Савремен простор и опрема који се користе у извођењу наставе. (+++)
- Квалитет и компетенције наставног особља на првом нивоу студија. (++)
- Усаглашеност студијског програма са савременим трендовима и захтевима тржишта рада. (++)
- Усаглашеност студијског програма са иностраним студијским програмима. (++)
- Садржај студијског програма и предмета одражава основне идеје Болоњског процеса. (++)
- Терминолошка и методолошка усклађеност са Болоњским процесом. (++)
- Редовна евалуација студената. (++)
- Способност функционалне интеграције знања и вештина, посебно код студената који су у радном односу или имају претходно радно искуство, у делатностима везаним за студијске програме. (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољно развијени дескриптори за мерење исхода учења. (+++)
- Недовољно развијен систем подстицања успешних студената у виду

одговарајућих активности у настави. (++)

- Мобилност студената и наставног особља у оквиру држава чланица Европске уније. (+)

ШАНСЕ:

- Сарадња са другим универзитетима и научним институтима у држави и иностранству при извођењу наставе. (+++)
- Пројекти и сарадња са привредном и ресорним министарствима. (++)
- Стварање заједничких инкубатор фирми са другим компанијама или студентима. (++)
- Могућност посредовања при ступању студената у радни однос кроз уговоре о сарадњи са домаћим и међународним привредним друштвима и организацијама. (++)
- Развијање система стипендија кроз сарадњу са привредом и стипендија од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја. (+)
- Доживотно образовање. (+)

ОПАСНОСТИ:

- Нефлексибилност наставног плана и програма услед немогућности његове промене у циљу осавремењивања истих. (+++)
- Дефинисано предзнање нових студената. (+++)
- Друштвено-економске и демографске карактеристике окружења. (+++)
- Одлив потенцијалних студената на иностране универзитете због високог квалитета студија и развијеног система стипендија. (+++)
- Неусклађеност понуде и тражње за квалификованим кандидатима на тржишту рада. (++)
- Лоша социјално-економска ситуација у привреди, која условљава низак материјални статус студената. (++)
- Демографски фактор смањења популације. (++)

6) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

SWOT анализа квалитета студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност је указала на одређене слабости и иницирала усвајање одређених мера и активности за унапређење квалитета. У том смислу, наредни период треба да буде заснован на предузимању следећих облика деловања:

Мера 1: Подизање квалитета студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност

Активности у оквиру мере 1:

- 11) Развијати студијски програм у складу са Стратегијом образовања Републике Србије и Националним оквиром за квалификације, праћење научних и практичних достигнућа у овом процесу
- 12) Вршење мањих измена силабуса у складу са савременим научним достигнућима и праксом
- 13) Осавремењавање литературе у силабусима појединих предмета
- 14) Примена нових наставних метода и практичних примера у реализацији студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност
- 15) Унапређивање и осавремењавање метода практичне наставе
- 16) Интензивнија размена искустава, научних прилога, наставника и студената са

реномираним универзитетима са којима Факултет за дипломатију и безбедност има споразуме о сарадњи

17) Јачање компетенција наставног кадра на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност

18) Ангажовање гостујућих професора и предавача

Мера 2: Наставак развијања концепта „Студент у центру пажње“

Активности у оквиру мере 2:

8) Измена редоследа предмета на основу искуства из претходног периода ради равномернијег оптерећења студента

9) Организовање додатних тренинг програма за наставно особље у области примене концепта „студент у центру учења“

10) Развијање стручних и генеричких вештина студената

11) Спровођење мера и активности у циљу повећања одговорности студената у процесу учења

12) Развој сарадње и комуникације између кандидата на основним студијама у циљу промовисања мултидисциплинарности, чиме би се подстакла иновативност и креирање нових научних достигнућа

13) Континуирано унапређивање пословних комуникацијских и других вештина студената

Мера 3: Унапређење система мерења квалитета студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност

Активности у оквиру мере 3:

6) Рад на бољем разумевању улоге исхода учења у развоју курикулума и болоњским препорукама

7) Развијати студијски програм у складу са Стратегијом образовања Републике Србије и националним оквиром за квалификације, праћење научних и практичних достигнућа у овом процесу и усклађивање наставног плана

8) Развијање савременог студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност кроз анализу светских трендова нарочито у области безбедносних наука.

9) Континуирано унапређивати систем мерења исхода учења, а у циљу још бољег вредновања студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност

10) Константно унапређивати систем оцењивања у складу са иновираним исходима учења

Мера 4: Успостављање боље сарадње са пословним сектором и тржиштем рада

Активности у оквиру мере 4:

7) Продубљивати сарадњу са привредним друштвима из окружења и учествовање у отварању нових привредних друштава у различитим областима

8) Повезивати студенте и привредне субјекте

9) Испитивање послодаваца о врстама неопходних знања и вештина којима треба да се располаже на тржишту знања

10) Унапређење и проширење курсева за сертификате које препознаје тржиште

11) Интензивирање маркетиншких активности усмерених према привреди (промоција студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност на сајмовима привреде, запошљавања, образовања и сл.)

12) Већу диференцираност студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност треба постићи кроз промоцију међу привредним друштвима и кроз израду пројеката везаних за та друштва

Мера 5: Подизање квалитета студената

Активности у оквиру мере 5:

- 9) Наставни процес везивати са стварним проблемима и потребама праксе;
- 10) На свим предметима увести рад на рачунару;
- 11) Од прве године код студената треба развијати тимски рад;
- 12) Треба захтевати од студената да се унапред спремају за предавања и вежбе;
- 13) Студенти треба да добију прилику да се изражавају и писмено и усмено;
- 14) Треба мотивисати студенте да током предавања постављају питања, дискутују и износе критички поглед на свет;
- 15) Унапређивати пословне комуникацијске вештине;
- 16) Развој сарадње и комуникације између кандидата на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност у циљу промовисања мултидисциплинарности, чиме би се подстакла иновативност и креирање нових научних достигнућа.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. [Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

Табела 4.2. [Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.](#) Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. [Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.](#) Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. [Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.](#)

Прилог 4.2. [Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.](#)

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

1) ОПИС

Наставни процес на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност изводи се у складу са захтевима стандарда квалитета, односно предузимањем низа активности којима се обезбеђује одржавање и побољшање квалитета реализације наставног процеса. Интерактивност наставе, укључивање примера и студија случаја у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу, стална су пракса на Факултету.

Квалитет наставе на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност обезбеђује се комбинацијом одличних предавања, преношења знања и вештина студентима, истраживањима и пружањем услуга друштвеној заједници. Наш приступ је „студент у центру пажње“, односно посвећени смо томе да студентима обезбедимо најбоље окружење за стицање знања и каснијег запослења.

Професионалан однос

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и у складу са највишим стандардима етике. Сви чланови академске заједнице, а пре свега наставници и сарадници савесно обављају своје радне обавезе, у складу са законом, Кодексом о академском интегритету на Факултету и Правилником о правилима и организацији студија.

Током реализације предавања и вежби, али и свих осталих професионалних и академских активности и обавеза према студентима наставници и сарадници Факултета дужни су да се понашају одговорно, савесно, професионално, поштујући начела објективности, непристрасности и међусобног уважавања. Наставници и сарадници у погледу стандарда академског интегритета имају професионалну обавезу да:

- поштују образовне циљеве, стратегије и стандарде високошколске установе;
- обезбеде репрезентативност, релевантност, тачност, и прецизност садржаја предмета и примерену позицију предмета унутар студијског програма;
- теже постизању и преношењу квалитетних научних сазнања из своје научне области и предмета који се изводе на студијама;
- понуде свим студентима исте могућности за стицање знања;
- вреднују рад студената отворено, праведно, објективно и благовремено;
- савесно провере сваки писани рад студента и да обрате посебну пажњу на то да ли тај рад садржи неки од облика неакадемског понашања;
- обезбеде транспарентност и јавност испита и објективност оцењивања.

Факултет је дужан да у току трајања студија, а посебно на почетку прве године на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност, упознају студенте са правилима академског интегритета, правилима за навођење идеја и радова других аутора, односно правилима цитирања и препричавања. Наставници и сарадници имају и конкретне обавезе у складу са правилима организације и извођења студија да:

- стално усавршавају предметну материју и комуникацију са студентом у циљу унапређења квалитета наставе на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност;
- воде уредну евиденцију о присуству студената настави;

- студенту омогуће да у току семестра полаже два колоквијума са правом на један поправни за сваки колоквијум;
- студенту омогуће израду семинарских радова у току семестра, односно домаћих задатака и интерактиван однос у извођењу наставе;
- уредно одржавају предавања, вежбе и консултације и друге облике активне наставе;
- најкасније 24 часа од одржаних предавања, вежби и консултација упишу одржану наставу у одговарајућу књигу евиденције;
- резултате колоквијума саопште студентима најкасније 5 дана по одржаном колоквијуму;
- студенту признају све поене са завршног колоквијума, сагласно Болоњској декларацији;
- најкасније 7 дана пре првог испитног рока, после одржаних предавања, поставе на странице предмета укупне поене које је студент остварио на настави у одређеном семестру;
- објаве резултате испита и унесу их у Факултетски информациони систем,
- се труде да напишу квалитетне уџбенике потребне за предмет које предају и да наставно градиво предају искључиво по уџбеницима које је надлежни орган одобрио;
- код одбране завршних радова у свему поступају према утврђеним правилима и роковима за одбрану завршних радова;
- излазе у сусрет студентима око свих питања која се тичу студирања и недоумица које могу да се појаве, а у оквирима дефинисаних правила;
- помажу студентима у тражењу решења и давања тачних информација на питања која студенти постављају.

Усклађеност плана и програма

За извођење студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност обезбеђена је и потребна информационо технолошка подршка. Студентима се по почетку наставе додељује приступ факултетском мејлу, и електронским страницама предмета.

План и распоред наставе (предавања и вежби) на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

Факултет води евиденцију одржане наставе на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност, упоређује податке са Планом рада и извештава на дневном, месечном, семестралном и на годишњем нивоу.

Интерактивност наставе

Настава на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност се реализује путем савремених интерактивних наставних метода са циљем да студентима омогући да остваре шире образовне циљеве и планиране исходе на сваком предмету.

Сваки наставник и сарадник има академску слободу да предлаже нове курсеве или промене постојећих. Сви курсеви се редовно иновирају да би пратили савремене трендове и знања. Концепт извођења наставе на свим предавањима и вежбама је у највећој мери уједначен и подразумева укључивање студената у наставни процес, односно наставни стилови и методи су интерактивни и подржавају приступ „студент у центру пажње“.

Интерактивни стил наставе на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност првенствено обезбеђује: мотивацију студената, прилагодљивост потребама и могућностима студената, мерљивост напретка студената и усвајање не само теоријских знања већ и практичних вештина које могу да примене. Примењивост стечених знања и вештина наших студената најбоље се проверава, контролише и унапређује од стране наших екстерних партнера из пословног окружења - на праксама које студенти обављају већ на трећој и четвртој години студијског програма ОАС

Дипломатија и безбедност. Путем боравка на пракси студенти стичу увид у реалну проблематику и узроке/последнице укључивања примера из праксе у наставу. Због тога је од велике важности за рад Факултета успостављање добрих односа са привредним друштвима из окружења.

Дакле, наставници и сарадници Факултета за дипломатију и безбедност:

- подстичу активно учешће студената у раду на часовима, дискусијама и дебатама;
- постављају питања којима подстичу студенте на размишљање, формирање својих ставова и закључака, као и на слободно изражавање истих у атмосфери међусобног уважавања и толеранције;
- подстичу и организују групни рад или рад у паровима;
- организују рад на студијама случајева;
- користе савремена наставна средства којима се придобија и одржава пажња студената.

Крајњи исходи учења су у потпуности задовољени примењеним методама наставе и квалитетом референца наставника и сарадника, који реализују наставу на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност.

Поред поменутих начина реализације наставног процеса, на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност се организују и други облици наставних и других педагошких активности, као што су:

- ваннаставно тематска предавања домаћих и гостујућих професора и стручњака из различитих области;
- радионице;
- семинари;
- обуке;
- персоналне и пословне вештине;
- посете привредним субјектима;
- округли столови;
- екскурзије;
- тематски догађаји, итд.

Доступност плана рада

Пре почетка сваког семестра Факултет доноси и студентима чини доступним (путем веб сајта и страница предмета на српском језику) план рада на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност, односно свим појединачним предметима:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услови;
- циљеве и исходе предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Подршка за странице предмета је реализована преко портала. Странице предмета имају за циљ да студентима омогуће стални приступ презентацијама предавања и вежби, додатним материјалима, тренутним актуелним информацијама о предмету, резултатима испита и свему осталом што је студенту битно а односи се на предмете које полаже и предмете професоре.

Периодично се врше провере усклађености појединих курсева у смислу обима, ЕСПБ (кредита) и пролазности.

Праћење квалитета наставе

Наставници и сарадници су дужни да се током реализације наставних активности и делатности у настави придржавају Закона о високом образовању, универзалних кодекса академског понашања, усвојених правилника и Статута Факултета. Комисија коју чине: декан, продекани, руководиоци студијских програма константно прати реализацију наставе и предузима корективне мере, уколико дође до одступања од правила и кодекса према важећим правилницима и процедурама Факултета.

План извођења наставе подразумева план ангажовања наставника и сарадника на појединим предметима, места извођења наставе, почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе. Њиме се дефинишу облици извођења наставе (предавања, вежбе, консултације, семинари и друго), начин полагања испита, испитни рокови, попис литературе, могућност извођења наставе на страном језику итд. План ангажовања се односи на дефинисање наставника и сарадника који учествују у извођењу предавања и вежби. Приликом формирања плана ангажовања, води се рачуна о оптерећености појединих наставника и сарадника.

Са оквирним терминима одржавања колоквијумске недеље испитних рокова, студенти се упознају приликом објављивања календара наставе и то на страницама факултета и страницама предмета. Детаљне информације о одржавању колоквијума, тј. испита благовремено се објављују на огласним таблама предмета и на Веб порталима за студенте и запослене.

У прављењу распореда колоквијума и испита основну улогу имају наставници на предметима, Продекан за наставу, али и представници студената. У процесу прављења распореда на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност, води се рачуна о међусобном временском размаку између испита за одређене модуле и у том смислу се разматра оптерећености студената.

Праћење извођења предавања и вежби се врши:

- посетом часова;
- праћењем и увидом у материјале и информације које се постављају на странице предмета;
- контролом књига евиденција (писаних и електронских) наставе и одржаних консултација;
- директном комуникацијом са студентима, итд.

У случају да се на установи наставник или сарадник не придржава плана рада на предмету или распореда испита (и наставе) или не постиже одговарајући квалитет наставе, Комисија упозорава наставника, захтева од њега предлог корективних мера и прати реализацију предложених мера.

Стручна, организациона и текућа питања се дискутују на седницама наставно-научног већа, чији је члан и студент.

Редовне консултације руководиоца и чланова студентског парламента доприносе оптималној реализацији наставе и континуираном праћењу критичних тачака у наставном процесу студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност, као и брзом отклањању неправилности.

Факултет за дипломатију и безбедност константно подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника запослених на Факултету кроз стално учешће у следећим активностима (конференције, летње школе, размене наставног кадра, стручна усавршавања, стручна предавања).

2) SWOT анализа студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност

СНАГЕ:

- Придржавање извођења наставе по календару рада, плану, програму и распореду часова испита (++++)
- Компетентност наставника и сарадника који имају и академску слободу да иновирају постојеће курсеве или предлажу нове (++)
- Систем праћења квалитета наставе и могућност студената да увек добију повратну информацију о својим залагањима на настави или испитима (++++)

- Посвећеност примени концепта “студент у центру пажње” (++)
- Интерактивно учешће студената у наставном процесу (+)
- Систематско праћење и оцењивање квалитета наставе (++)
- Избор метода наставе и учења, којима се постиже савладавање исхода учења (+)
- Јако добро развијен систем комуницирања са студентима преко *Странице предмета* (++)
- Реализација стручне праксе у привредним друштвима чија је делатност непосредни део струке за коју се стичу компетенције. (++)

СЛАБОСТИ:

- Потреба за успостављањем још боље равнотеже између различитих типова активности и исхода учења (++)
- Мотивација студената да учествују у вредновању рада својих наставника и сарадника (++)
- Неравномерност оптерећења наставника и сарадника (+)

ШАНСЕ:

- Сарадња са привредним субјектима – нарочито у процесу реализације студентске праксе (++++)
- Активно укључивање резултата истраживања у наставни процес (++)
- Сарадња са Универзитетима и факултетима из иностранства - коришћење њихових позитивних искустава у организацији наставног процеса и увођења нових метода наставе (++)

ОПАСНОСТИ:

- Економска криза у земљи (++)
- Проблем запошљавања у земљи (++)
- Недовољна свест дипломираних студената о само запошљавању кроз развој сопствених предузетничких идеја(+)
- Одлазак младих и стручњака у иностранство (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

SWOT анализа квалитета наставног процеса на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера: Учвршћивање везе између исхода учења, стратегија наставе, студентских активности и начина провере знања

Активности у оквиру мере:

- 9) Успостављање још боље равнотеже између исхода учења и различитих типова наставних активности;
- 10) Наставити са подизањем квалитета наставног процеса на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност;
- 11) Растерећење наставног особља ваннаставним обавезама;
- 12) Наставити са редовном евалуацијом наставног процеса и предузимањем мера у случају уочених недостатака;
- 13) Развијати даље вредновање наставног процеса с аспекта употребе исхода учења;

- 14) Константно унапређивати систем реализације наставе у складу са иновираним исходима учења;
- 15) Едуковати студенте о систему ЕСПБ бодовања и постизања жељених исхода учења;
- 16) Усклађивати планове и програме у складу са потребама тржишта, а у сарадњи са привредним представницима.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. [Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

Прилог 5.2. [Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.](#)

Прилог 5.3. [Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

4) ОПИС

Значајне активности и процеси у раду Факултета су у функцији остваривања комплементарности образовног, научноистраживачког и стручног рада, тј. наставног и научно-истраживачког рада. Факултет поседује структуру и ресурсе за реализацију научно-истраживачког и стручног рада. Структура и ресурси за остваривање и организовање основних, развојних и примењених истраживања, као и стручног рада, детаљније су описани у оквиру других Стандарда. У те ресурсе спадају:

- наставници и сарадници, чији квалитет у смислу поступака селекције и избора на основу резултата научноистраживачког рада дефинише Стандард 7;
- квалитетне лабораторије са припадајућом опремом, које су приказане у оквиру Стандарда 11;
- информатичка и библиотечка подршка, значајна за научноистраживачки рад, приказана у Стандарду 9.

Садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности усклађени су са стратешким циљем Факултета, али и са циљевима и стандардима високог образовања у земљи и иностранству. О достигнутом високом стандардима у области научно-истраживачког рада сведочи и то да је године 2020, Факултет за дипломатију и безбедност акредитивона као научноистраживачка организација у пољу политиколошких наука и у пољу безбедносних наука ([Акт о акредитацији](#)).

Факултет је установа која је тиме стекла потребан услов да буде носилац пројекта Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Наставни кадар је такође већ ангажован у одређеном броју пројектима финансираним од стране Министарства. Последњих година значајан број професора са Факултета учествовао је у различитим међународним научним и истраживачким пројектима.

Услови за избор наставника и сарадника на Факултету у потпуности су усклађени са обавезујућим критеријумима Националног савета за високо образовање (НСВО), критеријумима који важе за сва поља за која је акредитован Факултет и то друштвено хуманистичко поље. [Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника](#) је јавно доступан на веб сајту Факултета. Детаљно поређење ових критеријума дато је у Стандарду 7 и показује да су у великој већини случајева критеријуми Факултета строжији у односу на минималне критеријуме које је прописао Национални савет. Поступак избора је потпуно транспарентан, а комплетан материјал за сваког кандидата дат је на сајту Факултета.

Именовање наставника и ментора на студијским програмима мастер студија обављено је у складу са важећим стандардима за акредитацију студијских програма мастер студија у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља.

Научни и истраживачки рад наставника и сарадника прати се систематски сваке године, док се план научног и истраживачког рада прати кроз годишњи извештај о раду Факултета, а такође и кроз план научно-истраживачког рада, који је усвојен на Наставно-научном већу Факултета, за период од 2017. до 2020. године, у складу са критеријумима за акредитацију Факултета за научну и истраживачку делатност. Наставници и сарадници имплементирају стечена знања у настави, иновирањем методике наставе и применом савремених наставних

метода, најновијег софтвера у наставном процесу, унапређивањем основне уџбеничке и помоћне литературе и друго.

Успостављена је интензивна међународна сарадња са великим бројем високошколских установа у иностранству. Наставно особље Факултета, учествују у програмима међународне размене ЕРАЗМУС, што додатно доприноси њиховим научно - истраживачким компетенцијама. Еминентни професори из иностранства чланови су научних одбора међународних научних конференција које се организују сваке године на Факултету. Такође, професори из иностранства су гостујући предавачи на међународним научним конференцијама.

Знања до којих се долази спровођењем посматраних активности активно се укључују у наставни процес. Намера је да се изврши обезбеђење интегрисаности истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме академских студија Факултета. Научно-истраживачки рад наставника и сарадника прати се континуирано на више начина:

- Уносом свих научно-истраживачких резултата са категоризацијом по стандардима ресорног министарства, у информациони систем Факултета и лични профил сваког наставника и сарадника;
- Подношењем годишњег или периодичног извештаја о научном и истраживачком раду наставника и сарадника;
- Анализом напретка и развоја научно-истраживачког рада, коју спроводи периодично управа Факултета, у циљу повећања конкурентности наставника и сарадника Факултета, у односу на друге високошколске институције у држави и иностранству.

Наведеним мерама се повећава мотивација наставника и сарадника, када је реч о научно-истраживачком раду и подстиче се објављивање научно-истраживачких резултата у еминентним часописима на референтним националним и интернационалним листама часописа (SCI индексацијом). Наставници Факултета учествују као рецензенти у домаћим и иностраним научним часописима, националним и међународним научним конференцијама.

Савременом организацијом Факултета, усклађеном са одредбама Закона о високом образовању и интенцијама Болоњске декларације створен је оквир за савремени развој и унапређење научноистраживачког рада. Акредитовањем Факултета за обављање научноистраживачке делатности створени су услови за активно укључивање наставног и истраживачког кадра у научне пројекте, пројекте привредних организација, међународне академске и научне заједнице. Посебан вид реализације научноистраживачког рада остварен је ангажовањем последипломаца у оригиналним научним истраживањима при изради мастер радова. Резултати делимичних или целокупних истраживања видљиви су тако што су публиковани у домаћим и међународним часописима категорисаним на SCI/SSCI листи или су саопштени на међународним скуповима у иностранству и Србији.

Реализација научноистраживачког рада на Факултету према систематизованим пројектним задацима, различитог трајања, усмерена је на комплексне проблеме из области дипломатије и безбедности, економске науке, менаџмента и бизниса. Одређивање истраживачких стратегија и циљева у складу је са стратешком оријентацијом Републике Србије у овој области. Факултет обавља издавачку делатност. Издавачка делатност Факултета дефинисана је

[Правилником о уџбеницима и другим наставним средствима.](#)

Факултет пружа подршку наставницима и сарадницима да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом.

5) SWOT анализа

CHANCE:

- Систематско праћење и подстицање истраживачких и стручних активности наставника и сарадника (+++)

- Постојање научног часописа Факултета, који је рангиран као часопис националног значаја M54 (++)
- Ангажовање у развоју научно-истраживачког подмлатка (+++)
- У саглашеност научноистраживачког и стручног рада са стратешким опредељењем Факултета, земље и европским циљевима (++)
- Континуираност научно истраживања и међународне сарадње са високообразовним институцијама из иностранства (++)
- Искуства са научноистраживачким пројектима у земљи и иностранству (++)

СЛАБОСТИ:

- Заузетост наставног особља великим бројем (не)наставних обавеза (+++)
- Недовољан број наставника и сарадника укључених у научноистраживачке пројекте (+++)
- Недовољна цитираност наставника и сарадника (+++)
- Подстицање наставника и сарадника на публикување резултата истраживања (++)
- Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи (++)

ШАНСЕ:

- Оживљавање привредне активности у земљи (+++)
- Пројектне активности релевантних министарстава и осталих државних институција преко којих би наставници и сарадници могли да обаве значајан број својих научних истраживања (+++)
- Размена наставника и сарадника са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству (++)
- Европске интеграције Србије (++)

ОПАСНОСТИ:

- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Пад привредних активности у земљи (+++)
- Мали број пројеката из домена хуманистичких наука (+++)
- Одвојеност научно истраживачког и стручног рада од привредних субјеката (++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (++)

6) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6:

Мера: Унапређење научноистраживачких и стручних компетенција наставника и сарадника
Активности у оквиру мере:

- 1) Набавка научно-стручних часописа и литературе из релевантних области студијских програма
- 2) Обезбеђење материјалних услова за учешће наставника и сарадника на научним скуповима, саветовањима и симпозијумима
- 3) Финансирање трошкова мастер радова
- 4) Организација научних скупова, саветовања и симпозијума – међународне научне конференције на Факултету
- 5) Укључивање наставника и сарадника у научно-истраживачке пројекте
- 6) Стварање интердисциплинарних тела у оквиру Факултета преко којих би се експерти из различитих области бавили истом темом, свако са свог аспекта

- 7) Подстицање објављивања научноистраживачких радова наставника и сарадника и годишња евалуација НИР-а наставника и сарадника
- 8) Пропорционално растерећење наставног особља ваннаставним обавезама
- 9) Подизање квалитета факултетског научног часописа, у складу са стандардима из правилника прописаног од стране ресорног министарства, којим се регулише уређивање научних часописа и другим правним прописима.

Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

3) ОПИС

Имајући у виду да је један од најважнијих услова и показатеља квалитета рада високообразованих институција компетентан и одговоран наставни кадар, на Факултету утврђени су строги критеријуми који су у складу са Минималним критеријумима за избор наставника и сарадника, дефинисаним од стране Националног савета за високо образовање.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника

Поступак за избор наставника и сарадника су у напред утврђени, јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступак као и сами услови су предмет периодичне провере, усавршавања и усклађивања са актуелним прописима и потребама Факултета.

Услови и прописи приликом избора наставника и сарадника

Приликом избора у звања Факултет се придржава следећих услова и прописа:

- услови за избор сарадника и наставника су унапред познати и утврђени у складу са Законом о високом образовању, Минималним критеријумима за избор наставника и сарадника прописаним од стране Националног савета за високо образовање, Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника и Статутом Факултета;
- поступак избора је јаван и доступан оцени стручне и шире јавности на адреси www.diplomatija.com
- позиви за избор (конкурси) су објављени у Службеном гласнику РС - Националној служби за запошљавање и широко доступни јавности:

Избор у звање наставника на Факултету заснива се на оствареним и мерљивим резултатима рада кандидата, који се исказују кроз:

- обавезне елементе: наставни рад; научно-истраживачки, односно уметнички рад.
- изборне елементе: стручно-професионални допринос; допринос академској и широкој заједници; сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким, односно уметничким институцијама и институцијама културе у земљи и иностранству.

Систематско праћење, оцењивање, селекција и напредак наставног кадра

Факултет подстиче учешће наставног кадра на стручно-научним скуповима, аплицирању и реализацији научно-истраживачких пројеката или у активностима успостављања сарадње са привредом. Факултет систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку активност наставника и сарадника кроз дефинисање и усвајање Програма научно- истраживачког рада на сваких 4 године. Програм научно - истраживачког рада, усвојен децембра 2016. године на Факултету дефинисан је у складу са Законом о научно-истраживачкој делатности, Законом о високом образовању и делатностима факултета. Наставници, сарадници и истраживачи запослени на Факултету се баве истраживањима учествујући у реализацији основних (фундаменталних), примењених и развојних пројектата у области друштвених наука. Посебно планирање и истраживачки приоритети су усклађени са Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године, Стратегијом економског развоја. Факултет систематски прати, оцењује и подстиче и педагошку активност наставника и сарадника. Поступак вредновања спроводи се на основу резултата добијених анкетањем студената, наставног и ненаставног особља. Мерила за оцењивање учесника у наставном

процесу су: редовност извођења наставе, редовност одржавања консултација, поштовање термина за одржавање наставе, квалитет предавања и вежби, однос према студентима, критеријуми наставника при оцењивању знања студената, квалитет и доступност литературе предвиђене програмом предмета.

Дугорочна политика селекције младих кадрова

Посебна пажња се посвећује квалитетној селекцији младих кадрова, њиховом даљем напретку и различитим облицима усавршавања. Факултет систематски ради на развоју и селекцији младих кадрова израдом Програма развоја научноистраживачког подмлатка као и Плана развоја научноистраживачког подмлатка. Поменуте активности се односе на укључивање научноистраживачког подмлатка у осмишљавање тема, писање и објављивање научних радова, учествовање у пројектима су-финансираним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја или Европске уније чиме се повећава њихова компетенција и научно искуство. Посебна пажња на Факултету се посвећује одабиру квалитетног научно-истраживачког подмлатка који ће ступањем у радни однос и радним ангажовањем осавременити и подмладити наставни кадар, што представља основу за даљи развој.

Перманентна едукација и усавршавање наставника и сарадника

Научно-истраживачки рад је кључни сегмент рада Факултета и због тога се константно прати и подстиче. Учешће на конференцијама (домаћим и међународним) представља могућност да се непосредно саопште први резултати неког истраживања, студије и представљају идеално место за размену искуства са другим учесницима.

Предуслов за научне пројекте је одређени број објављених радова, а верификацију резултата и сагласност за учешће на пројектима врши министарство.

Повезаност рада у образовању са радом на пројектима и другим областима привредног и друштвеног живота

Избор у звање наставника на Факултету условљен је оствареним и мерљивим резултатима рада кандидата који се исказују кроз обавезне и изборне елементе. Сваки изборни елемент мора да садржи неколико ближих одредница, као: стручно-професионални допринос; допринос академској и широј заједници; сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким, односно институцијама културе или уметности у земљи и иностранству.

Факултет подстиче учешће наставног кадра на стручно-научним скуповима, аплицирању и реализацији научно-истраживачких пројеката или у активностима успостављања сарадње са привредом. У том смислу, евалуира се чланство и рад у стручним и научним организацијама, укључивање наставника и сарадника у пројекте у привреди, као рад са студентима ван образовног процеса (на пример, успостављање контакта са потенцијалним послодавцима за дипломиране студенте, одржавање контакта и праћење дипломираних студената). Од великог значаја је и учешће наставног особља у сертификованим тренинзима; консалтинг услугама; скуповима и саветовањима; различитим облицима пословне сарадње; међународне сарадње; организацији и реализацији у различитим гостовањима и предавањима у струци. Посебно се подржава комуникација између академског особља и релевантних професионалних удружења. У оквиру конференција Факултета одговарајуће сесије у којима учествују представници професионалних удружења се рачунају као континуирана едукација што указује да Факултет има обезбеђене предуслове и прилике за континуирану едукацију својих хуманих ресурса.

Вредновање педагошке способности наставника и сарадника

У звање наставника може бити изабран кандидат који испуњава услове прописане Законом о високом образовању, Статутом Факултета и Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника на Факултету. Избор у звање наставника врши Сенат Универзитета на

предлог НН Већа. Приликом оцене рада у настави кандидата, узима се у обзир и мишљење студената исказано на евалуационој анкети. Оцена рада у настави се нарочито заснива на томе како се оцењује:

- способност кандидата да на најбољи начин презентује градиво и да пренесе знања и вештине,
- однос кандидата према студентима,
- однос кандидата према наставним и професионалним обавезама,
- квалитет припремљених материјала за учење и наставу,
- припрему и вођење студијских програма,
- предусретљивост и доступност за консултације,
- добијене награде и признања за рад у настави

За кандидате који се први пут бирају у звање наставника и немају педагошко искуство, способност за наставни рад Комисија за избор у звање оцењује на основу приступног предавања које организује Факултет.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Усаглашеност поступка избора наставника са законодавним оквиром земље (+++)
- Подстицање компетенција наставног особља (+++)
- Вредновање педагошких способности (+++)
- Континуирана примена евалуације рада путем студентских анкета (+++)
- Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољно материјалних средстава за перманентну едукацију наставног кадра и њиховог усавршавања (+++)
- Заузетост наставног особља великим бројем (не)наставних обавеза (+++)
- Релативно мали број наставника и сарадника укључених у научноистраживачке пројекте (++)
- Слаба примена корективних акција (санкција) када се уоче недостаци у раду наставног особља (+)

ШАНСЕ:

- Квалитетна понуда на тржишту интелектуалног рада (++)
- Размена наставника и сарадника са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству (++)
- Запошљавање наставника који су докторирали на престижним универзитетима у иностранству

ОПАСНОСТИ:

- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Одвојеност научно истраживачког и стручног рада од привредних субјеката (++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (++)

4) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

SWOT анализа квалитета наставника и сарадника је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера: Унапређење педагошких способности наставника и сарадника

Активности у оквиру предложене мере:

- 9) Растеређење наставног особља ваннаставним обавезама
- 10) Редовна евалуација наставног процеса и предузимање корективних мера у случају недостатака
- 11) Организовање обука за наставнике и сараднике из области методике наставе
- 12) Обучавање наставног особља у погледу увођења савремених метода тестирања студената у складу са жељеним исходима учења
- 13) Организовање радионица за наставнике и сараднике из области подстицања креативности код студената
- 14) Формирање тела које се бави професионалним и академским развојем наставног и стручног особља Факултета
- 15) Набавка научно-стручних часописа и литературе из релевантних области студијских програма
- 16) Обезбеђење материјалних услова за учешће наставника и сарадника на научним скуповима, саветовањима и симпозијумима

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. [Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Табела 7.2. [Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Прилог 7.1. [Правилник о избору наставника и сарадника](#)

Прилог 7.2. [Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

4) ОПИС

Систем обезбеђења квалитета студената на Факултету за дипломатију и безбедност остварује се вршењем следећих активности:

- упис и селекција студената;
- утврђивање критеријума и праћење резултата оцењивања студената;
- анализа успешности и пролазности студената;
- заштита равноправности и права студената;
- праћење и подстицање организовања студената;
- детерминисање и предузимање мера у циљу побољшања квалитета студената на Факултету.

Пружање информација потенцијалним студентима

Кроз активну сарадњу са заједницом средњих школа Факултет добија информације о образовном профилу и квалитету потенцијалних студената. Кроз заједничке активности са средњим школама ученици се припремају за период студирања, односно савладавају основна правила академске комуникације и кодекса понашања што скраћује и унапређује процес прилагођавања на период студирања. То даље позитивно утиче на квалитет уписаних студената, квалитет извођења наставе и општи успех студената на ранијим годинама студија. Организација заједничких активности, обухвата: стручне праксе за средњошколце на Факултету, зимске и летње школе, предавања за матуранте, такмичења средњошколаца и слично. Кроз њих стичемо прилику да препознамо таленте и ученике који су посебно мотивисани да студирају на Факултету.

Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама путем веб сајта www.diplomatija.com.

Селекција студената

Упис и селекција студената врши се у складу са законом прописаном процедуром. При томе се вреднују резултати постигнути у претходном школовању и резултати постигнути на класификационом испиту, током кога се проверавају и склоност и мотивација за студирањем. Услови уписа на студије, критеријуми за упис и процедура формирања ранг листе дефинисани су Правилником о условима и поступку уписа студената на студијске програме Факултета.

Правилником су прецизирани:

- услови уписа и начин рангирања кандидата;
- мерила за утврђивање редоследа кандидата;
- поступак спровођења конкурса;
- начин и рокови за подношење жалбе на утврђени редослед.

Процедура пријема студената се спроводи по следећем корацима:

- ПРЕТПРИЈАВА. На веб сајту www.diplomatija.com, преко странице *on-line пријава* студенти се пријављују за упис на факултет. Када попуне пријаву добијају број који представља њихово корисничко име за логовање на апликацију, а за лозинку користе свој ЈМБГ.
- ПРИЈАВА. Електронска потврда пријаве учешћа.
- ПРИЈЕМНИ ИСПИТ. Пријемни испит обавља се на један од следећих начина: форма интервјуа на српском језику (само на катедри за Продукцију драмских и аудиовизуелних уметности и медија од школске 2020/2021, тест интелигенције и логичког расуђивања.

- ПОТПИСИВАЊЕ ПРЕДУГОВОРА. Кандидат може да потпише предуговор од тренутка када положи пријемни испит до попуњавања уписних квота. Уплатом 10% школарине и потписивањем предуговора кандидатима се гарантује место за упис на Факултет.
- КОНАЧНЕ РАНГ ЛИСТЕ. На основу резултата пријемног испита и успеха из средње школе објављује се коначна ранг листа на сајту Факултета.
- УПИС. Приликом уписа потребно је доставити диплому и сведочанства за сва 4 разреда средње школе, 2 слике 3.5 x 4.5 цм, доказ о уплати школарине и уписног материјала и извод из матичне књиге рођених.

Број студената који се уписује усклађен је са кадровским, просторним и техничко-технолошким могућностима Факултета.

Једнакост и равноправност

Факултет обезбеђује услове студирања свим студентима, укључујући и особе из осетљивих друштвених група. Поштује се и гарантује једнакост и равноправност свих студената по свим основама без обзира на расу, боју коже, пол, сексуалну оријентацију, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање. Зарад остварења ових права обезбеђени су: материјално-технички услови за извођење наставе; индивидуални приступ у раду наставног и ваннаставног особља у случајевима када је то потребно.

Инфраструктура за студенте (клуб, студентска служба и библиотека) испуњава захтеве који важе за све високошколске институције у земљи.

Обавеза праћења наставе

Сваки наставник дужан је да први час у семестру посвети упознавању студената са начином стицања поена из предиспитних и испитних обавеза у оквиру свог предмета. У посматраном процесу, важну улогу има и страница предмета уз помоћ које се студенти унапред упознају са обавезом праћења наставе, начином испитивања и оцењивања, (пред)испитним обавезама и садржајем силабуса, по сваком предмету, појединачно.

Праћење наставе је важан критеријум за формирање оцене, па се на тај начин студенти мотивишу да редовно долазе на наставу. Кроз редовно присуство и активност на часу се може остварити 10% од укупног броја бодова на основу којих се формира коначна оцена (10 од укупно 100 бодова). Наставници су дужни да на сваком часу воде евиденцију о присутним студентима и да на захтев управе доставе податке о посећености наставе. У ситуацији када су студенти у дужем периоду спречени да долазе на наставу (запослени, боравак у иностранству и слично), студентима је на располагању платформа за подршку запосленим студентима преко које могу преузети видео записе предавања и вежби.

Правилник о оцењивању

Оцењивање студената је на основу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Приликом оцењивања наставници су обавезни да се коректно и професионално понашају, а и поступају у складу са принципима објективности и јавности. Методе оцењивања усклађене су са циљевима, садржајима и обимом студијских програма. Оне се систематски анализирају, оцењују и усавршавају. Овде се строго води брига о: 1) прилагодљивости методе оцењивања садржају и исходу предмета студирања, 2) самосталности и способности студената да примени стечено знање у теорији и пракси, али и 3) континуираности процеса оцењивања.

Анализа и унапређење система оцењивања

У оквиру студијских програма систематски се прати пролазност и успешност студената на испитима и предузимају корективне мере у случајевима појаве одступања. У дистрибуцији оцена

није дозвољено појављивање сувише високих или ниских оцена ни неравномеран распоред у дужем периоду. При томе мора бити задовољен гаусов распоред за период од три узастопна испитна рока. Уколико просечна оцена на појединим предметима сувише одступа од унапред дефинисаног распона просечне оцене, наставник има обавезу да осмисли и предложи унапређења наставе и система оцењивања на предмету како би се превазишло одступање које је настало.

Континуирано се прати систем и резултат оцењивања на свим предметима, а предлози унапређења система оцењивања се иницирају како од стране управе, тако и од стране наставника и студената. Информације добијене кроз директну комуникацију са студентима и кроз студентске анкете омогућавају да се начин испитивања и систем оцењивања унапређују.

Професионално понашање и оцењивање

Наставници су дужни да на професионалан начин организују испите и врше оцењивање студената на предметима. Постоји растући тренд електронског тестирања студената, чиме се унапређује објективност формирања оцене. Термин полагања за редовне студенте и термин полагања за запослене студенте омогућава студентима да на адекватан начин и без стреса обаве своје академске обавезе.

Важно је истаћи професионални и хумани приступ наставника у посебно у ситуацијама када су студенти погођени одређеним инвалидитетом, језичком баријером или другим привременим и хроничним ограничењима. У тим случајевима се начин испитивања прилагођава појединцима, односно интензивира се консултативни рад, како би студент могао да савлада прописано градиво и постигне очекивани резултат.

Провера оцена студената

Студенти имају право да у периоду од годину дана након полагања неког дела испита погледају свој тест и уложе приговор уколико закључе да је дошло до грешке у оцењивању. То се односи како на писане, тако и на електронске тестове.

Након колоквијума или испита наставници су дужни да у кратком року објаве резултате на страницама предмета. Истог момента студенти могу преузети резултате и проверити их. Коришћење електронског система за евиденцију резултата испита такође омогућава студентима да на својим налозима у реалном времену могу видети унете резултате колоквијума и испита. Тако студенти могу указати на евентуалне неправилности у броју унетих бодова или формираној оцени. У испитним роковима наставници имају обавезу да објаве прелиминарни списак резултата и дефинишу период у којем ће студенти моћи да провере остварене бодове. Након тога се електронски записници закључавају и архивирају.

Провера пролазности

У оквиру студијских програма и појединачних предмета системски се прати и проверава пролазност студената. Уколико је је пролазност већа или мања од унапред дефинисаног распона за период од три узастопна испитна рока, предлажу се и спроводе корективне акције како би се унапредили исходи полагања испита и формирања оцене.

Организовање студената

Студентски парламент је орган Факултета преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе у високошколској установи у којој су уписани, у складу са Законом, Статутом и Правилником о раду студентског парламента. Студентски парламент има своје представнике у раду НН Већа и Савета Факултета које бира на својим седницама. Студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета. Поред редовне наставе, студенти иницирају и организовање различитих трибина, манифестација и других активности где могу испољити своје различите таленте и потребе. Студентски парламент такође има и своје канцеларије за састанке и студентске активности.

5) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Добро уређен систем пријема студената (+++)
- Постојање наставног кадра са педагошким искуством (+++)
- Доступност информација (+++)
- Успостављена добра комуникација руководства Факултета са студентском популацијом (+++)
- Постојање различитих облика удруживања студената (++)
- Традиција евалуације рада наставника од стране студената (+++)
- Традиција изласка у сусрет потребама и захтевима студената (+)
- Критеријуми оцењивања студената (++)
- Прозлазност студената (++)

СЛАБОСТИ:

- Током релевантног периода евалуације Факултета су уписивали ученици са релативно slabим предзнањима (+)
- У последњим годинама повећан је број запослених студената (+++)
- Осипање броја студената на вишим годинама студија (++)

ШАНСЕ:

- Добра сарадња са средњим школама (+++)
- Повећање заинтересованости средњошколаца за студије на Факултету (+++)
- Повезивање Факултета са сродним универзитетима и факултетима у земљи иностранству (++)
- Могућност међународне размене студената (++)
- Сарадња са локалном самоуправом (+)

ОПАСНОСТИ:

- Положај образовања и вредносни систем у земљи (+++)
- Неповољна економска и демографска кретања (+++)
- Растући број нестандартних радних уговора за младе који ступају на тржиште рада(+++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (+++)

6) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

SWOT анализа квалитета студената је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Контрола квалитета и критеријума оцењивања

Активности у оквиру предложене мере 1:

- 4) Праћење и контрола критеријума оцењивања студената, односно објективности и принципијелности наставника у процесу оцењивања
- 5) Наставити са усклађивањем метода оцењивања са исходима студијског програма
 - a. Усклађивање наставног садржаја са начином испитивања и оценом знања студената
 - b. Повећати број часова менторског рада
- 6) Организовање допунске наставе за студенте и индивидуални приступ у раду са студентима

који се суочавају са баријером у учењу и полагању испита

Мера 2: Подстицање квалитетних матураната да се упишу на неки од студијских програма Факултета

Активности у оквиру предложене мере 2:

- 8) Привлачење средњошколаца кроз организовање изложби, такмичења и других манифестација
- 9) Посете средњим школама и промоција Факултета
- 10) Медијско наступање професора који су признати у струци
- 11) Промоција вредности Факултета
- 12) Организовање стручних предавања у средњим школама која би држали професори
- 13) Факултета
- 14) Учешће Факултета на сајмовима привреде, образовања.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. [Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

Табела 8.2. [Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

Табела 8.3. [Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

Прилог 8.1. [Правилник о процедури пријема студената](#)

Прилог 8.2. [Правилник о оцењивању](#)

Прилог 8.3. [Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

2) ОПИС

Факултет обезбеђује студентима уџбенике и наставне материјале неопходне за праћење наставе на студијском програму ОАС Дипломатије и безбедности, који су унапред познати и објављени на време, у потребној количини да се обезбеди нормално одвијање наставног процеса. Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и помоћним наставним материјалима, при чему је значајан број предмета покривен уџбеницима и монографијама чији су аутори наставници запослени на Факултету.

Правилником о уџбеницима и другим наставним средствима се утврђује и уређује поступак избора и издавања уџбеника и наставних материјала, затим врста, обим, тираж, цена, садржај, рецензија, лекторисање и технички квалитет свих публикација у издању Факултета, као и научног часописа *Дипломатија и безбедност*. У складу са Правилником, координатор за издавачку делатност Факултета систематично прати, оцењује квалитет уџбеника са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандарде бивају побољшани или повучени из наставе на студијском програму ОАС Дипломатија и безбедност и замењени квалитетнијим.

Библиотека Факултета се налази у згради Факултета у Београду, Милорада Екмечића бр. 2 и снабдевена је са преко 3000 страних и домаћих издања из дипломатије и безбедности, менаџмента и бизниса, економије, хуманистичких наука и других релевантних области. Такође, Библиотека располаже свим до сада објављеним мастер радовима, а библиотечка грађа својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном процесу на студијском програму ОАС Дипломатије и безбедности и научноистраживачком раду.

У Библиотеци је обезбеђен приступ Кобсону, који пружа увид у фонд домаћих и страних издања. Факултет располаже рачунарском учионицом која има приступ интернету, као и свом информатичком опремом, која је неопходна за студирање и научноистраживачки рад. У правилним временским размацима се врши обука наставног особља и студената у циљу ефективног коришћења Библиотеке и осталих информационалних ресурса. Поред студената, библиотечки материјал могу да користе сви запослени и пензионисани наставници и сарадници Факултета, као и особе изван Факултета. По својој функцији, Библиотека Факултета за дипломатију и безбедност обавља следеће послове:

1. пријем,
2. инвентарисање,
3. каталогизација,
4. класификовање,
5. чување,
6. заштите и давања на коришћење библиотечког материјала,
7. пружање информације,
8. као и све остале библиотечке послове у складу са Законом.

Особље које је запослено у Библиотеци по својој стручној квалификацији одговара националним и европским стандардима за пружање квалитетних услуга. У Библиотеци тренутно ради 1 библиотекар. Руководство Факултета систематично прати и оцењује компетентност и мотивисаност особља за подршку у Библиотеци, читаоници и рачунарској учионици.

Радно време Библиотеке је од 8 до 20 часова, сваког радног дана у недељи и суботом од 9 до 15 часова. У летњим месецима оно се прилагођава радном времену Факултета. Простор Библиотеке, кога чине читаоница и магацин књига, архивског и осталог материјала, смештен је у

одговарајућем делу зграде, модерно је опремљен и пружа свим корисницима адекватне услове за рад. Коришћење библиотечких ресурса уређено је [Правилником о раду Библиотеке](#).

Управа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Обезбеђено је испуњење стандарда по ком библиотека располаже са најмање 1,000 библиотечких јединица из области из које изводи наставни процес на студијском програму ОАС Дипломатије и безбедности.

Преко огласних табли и веб-страница студенти су упознати са начином рада у Библиотеци. Факултет обезбеђује студентима и неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Приступ интернету је сталан у читаоници.

По резултатима периодичне евалуације, квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, Факултет је на задовољавајућем нивоу.

2) SWOT анализа студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности

СНАГЕ:

- Постојање општег акта – Правилника о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности у складу са којим се поступа (+++)
- Адекватност услова за рад (простор, радно време) (+++)
- Постојање значајног броја уџбеника чији су аутори наставници Факултета (+++)
- Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа) (++)
- Број и стручна спрема запослених у Библиотеци (++)
- Богат и добро структуриран библиотечки фонд (+++)
- Намера руководства Факултета ка формирању квалитетне колекције књига и периодике (+++)
- Посвећеност послу запослених у Библиотеци (+++)
- Обезбеђена покривеност предмета уџбеницима и помоћним училима (++)
- Добра сарадња са издавачким кућама у земљи и иностранству (++)
- Добра сарадња са Националном библиотеком (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољно материјалних средстава за потребе Библиотеке (+++)
- Мањак читаоничког простора (++)

ШАНСЕ:

- Чвршћа сарадња са библиотечким јединицама других високошколских институција у земљи и иностранству (+++)
- Донаторски програми и пројектне активности Факултета (++)
- Подршка иновацијама у погледу увођења нових колекција, сервиса и технологија (++)

ОПАСНОСТИ:

- Смањена заинтересованост младих за коришћење библиотечког фонда (+++)
- Проблеми у примени Закона о библиотечкој делатности (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

SWOT анализа квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса је указала на одређене слабости и на основу тога иницирано је усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Подстицање студената за коришћење библиотеке и рачунарског центра Факултета
Активности у оквиру мере 1:

- 1) Промовисање рада Библиотеке и рачунарске читаонице међу студентском популацијом
- 2) Укључивање студената у рад Библиотеке и рачунарске учионице
- 3) Едуковање студената о коришћењу и начину претраге фонда
- 4) Проширење читаонице

Мера 2: Побољшање обима, структуре и квалитета фонда библиотеке
Активности у оквиру мере 2:

- 1) Обезбеђење средстава за куповину нових библиотечких јединица
- 2) Израда дугорочног плана развоја библиотечке делатности Факултета
- 3) Куповина права на коришћење стручне литературе са Интернета
- 4) Периодична евалуација квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса
- 5) Унапређење квалитета уџбеника

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. [Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

Табела 9.2. [Попис информатичких ресурса](#)

Прилог 9.1 [Општи акт о уџбеницима](#)

Прилог 9.2. [Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

Прилог 9.3. [Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

4) ОПИС

Органи управљања и пословођења на Факултету

Савет је орган управљања *Факултетом*. Савет има 7 чланова и то 3 представника оснивача и један представник студента. Надлежност Савета је регулисана *Статутом Факултета* у складу са Законом о високом образовању.

Надлежност Савета као органа управљања:

- доноси Статут *Факултета* на предлог стручног органа;
- бира и разрешава органе пословођења;
- одлучује по жалби против првостепених одлука органа пословођења;
- доноси финансијски план;
- усваја извештај о пословању и годишњи обрачун на предлог стручног органа;
- усваја план коришћења средстава за инвестиције;
- даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
- даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
- доноси одлуку о висини школарине за студије које организује Факултет;
- подноси оснивачима извештај о пословању једанпут годишње;
- доноси одлуке о оснивању, статусним променама, промени назива и седишта високошколских јединица у саставу Факултета;
- доноси одлуке о оснивању и укидању организационих јединица чији је оснивач Факултет, као и о оснивању високошколских јединица изван свога седишта;
- врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета;
- доноси општи акт о дисциплинској одговорности студената;
- доноси и друге акте и обавља друге послове у складу са Законом и Статутом.

Савет разрешава орган пословођења најкасније у року од 30 дана од дана сазнања за не поступање по правоснажном акту инспектора прописан Законом о високом образовању. Савет доноси одлуку већином гласова укупног броја чланова Савета.

Председник НН Већа је Декан Факултета. Декан Факултета представља и заступа Факултет са неограниченим овлашћењима. Надлежности Декана су:

1. врши надзор, даје правац и промовише ефикасан рад Факултета;
2. води Факултет, тако што идентификује предности, слабости, изазове, могућности и развија стратегију, кроз одређену визију, старајући се да је Факултет аплицира у целисти;
3. надгледа целокупни рад Факултета и свих департамана, студијских програма и служби са циљем синхронизације Факултета;
4. промовише и иницира факултетску улогу у побољшању економске ситуације, истраживања и развоја глобалне конкурентности студената и универзитетске заједнице;
5. омогућава ефективно партнерство и комуникацију између свих руководиоца у циљу стратешког развоја Факултета;
6. иновације и развој академских програма у складу са стандардима акредитације, а у складу са законима и прописима;
7. управља финансијама, како би се остварила визија и мисија Факултета;
8. утврђује финансијске потребе, обуставља или елиминише академске програме, спроводи смањење радне снаге и утврђује стандарде за пријем студената, попусте за студенте,

- ослобађање од плаћања и друга питања везана за плаћања;
9. креира и спроводи инвестициону политику;
 10. запошљавање и ангажовање наставника, сарадника и административног кадра;
 11. одлучује о појединима правима, обавезама и одговорностима запослених, закључивању уговора о раду, доноси решења из радних односа радника и решења по захтевима студената везана за статусна питања;
 12. доноси одлуке о именовању, престанку и разрешењу продекана, руководиоца департмана, института, избора секретара и других носиоца функција;
 13. именује чланове сталних и повремених комисија;
 14. доноси Правилник о зарадама и додатним ангажовањима на Факултету;
 15. даје предлог за избор и разрешење руководиоца студијских програма;
 16. доноси одлуку о пријему ваннаставног особља;
 17. представља Факултет у јавним пословима;
 18. обавља промоцију мастер кандидата;
 19. стара се о спровођењу одлука Савета;
 20. одлучује и доноси хитне одлуке ради евентуалног спречавања и угрожавања имовине и интегритета Факултета, а све у циљу рада и развоја Факултета. Одлуке верификује Савет.

Систематско праћење и оцењивање рада управљачког и ненаставног особља

Факултет систематски прати и оцењује организацију и управљање установом и предузима мере за њихово унапређење. У том смислу, вреднује се рад управљачког и ненаставног особља, али и предузимају мере за унапређење квалитета њиховог рада.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења.

Однос ваннаставног особља према студентима и наставном особљу, студенти и наставно особље су оцењивали кроз следеће констатације: Професионалност у послу, Љубазност у послу, Квалитет услуге. Такође се ради и само евалуација ваннаставног особља

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља

Универзитет је услове и поступак за заснивање радног односа дефинисао Статуом, Правилником о раду, организацији и систематизацији радних места ненаставног особља на Факултету, у складу са Законом о раду.

Квалитет ненаставног особља

Ненаставно особље на Факултету својим радом индиректно обезбеђује реализацију студијских програма и основних циљева Факултета. Факултет је, у потребном броју, обезбедио стручан, квалитетан и професионалан ненаставни кадар за успешну реализацију студијских програма у седишту Факултета и у високошколским јединицама.

Подршка ненаставног особља студијским програмима на Факултету је задовољавајућа. Библиотекарски, књижничарски послови, послови студентске службе, послови информатичког администратора и финансијске службе су ефикасно организовани.

Квалитет ненаставног и управљачког особља се огледа и у континуираном усавршавању кроз различите опште и стручне обуке, семинаре, тренинге као и кроз сарадњу са другим високошколским установама у земљи и свету.

5) SWOT анализа студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност

СНАГЕ:

- Организациона структура и надлежности органа управљања су јасно дефинисани

(+++)

- Рад стручних служби је јасно и добро дефинисан (+++)
- Обезбеђен је добар информациони систем и комуникација између органа управљања и органа пословођења на Факултету
- Врши се редовна евалуација рада органа управљања и стручних служби од стране студената, наставног особља и ненаставног особља (+++)
- Институционални оквир Факултета усклађен је са позитивним законским прописима (++)
- Рад на усавршавању свих запослених на Факултету (++)

СЛАБОСТИ:

- Рад органа управљања и стручних служби није довољно координисан унутар организационе структуре Факултета (+++)
- Недовољно развијен тимски рад на Факултету (++)
- Пропусти у раду нису адекватно санкционисани од стране органа управљања (++)
- Постоји простор за још бољи рад студентске службе, али и осталих пратећих служби на Факултету (++)

ШАНСЕ:

- Јасно утврђена својинска основа и статус Факултета (+++)
- Сарадња са Универзитетима и факултетима из иностранства - коришћење њихових позитивних искустава у организацији и управљању (++)
- Конкуренција са осталим високошколским установама у земљи (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Ограничене законске могућности за санкционисање кршења радних обавеза и радне дисциплине (++)
- Законски оквир земље који усложњава процедуре и успорава рад администрације (++)

б) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

Мера 1: Подизање квалитета организације и координације рада на Факултету

Активности у оквиру мере 1:

- 7) Доношење нових интерних прописа у циљу подизања квалитета организације и координације рада на Факултету
- 8) Развијање тимског начина рада на Факултету (вршење обука, *team-building*)
- 9) Рад на новим информатичким алатима и другим управљачким полугама ради постизања што боље координације унутар организационе структуре Факултета
- 10) Едукација запослених у Студентској служби
- 11) Обезбеђење материјалне подршке ради унапређења рада пратећих служби на Факултету
- 12) Растеређење наставног особља ваннаставним обавезама

Мера 2: Унапређење система евалуације квалитета управљања и ненаставне подршке на Факултету

Активности у оквиру мере 2:

- 5) Ревизија постојећег система евалуације квалитета управљања и ненаставне подршке на Факултету
- 6) Увођење система мониторинга над радом свих организационих ентитета Факултета

- 7) Вршење корективних мера у односу на уочене пропусте у раду организационих ентитета Факултета
- 8) Санкционисање неодговорног односа према раду у складу са Законом о раду

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. [Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Прилог 10.1. [Шематска организациона структура високошколске установе](#)

Прилог 10.2. [Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

4) ОПИС

Факултет поседује одговарајуће просторне капацитете за несметано одвијање наставе и других својих делатности у складу са стандардима високо образовног система у земљи. Факултет располаже са преко потребним бројем m^2 површине укључујући амфитеатре, учioniце, лабораторије, организационе јединице и службе.

Имајући у виду стандард, по коме је потребно обезбедити захтев да укупна бруто квадратура у односу на укупан број студената не сме да буде мања од $2 m^2$ по студенту, може се извести закључак да је Факултет премашио задате норме.

У свим активностима Факултета приметно је коришћење информационе технологије како у наставном процесу студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности, тако и у раду ненаставног особља.

Факултет поседује адекватну и савремену техничку и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на студијском програму ОАС Дипломатије и безбедности. Руководство Факултета континуирано прати и усклађује просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности и бројем студената. Сва опрема је у власништву Факултета, што се може видети у пословним књигама или листи основних средстава Факултета.

Запосленима и студентима обезбеђен је несметан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно образовне, истраживачке и оперативне сврхе. Као што се могло видети, Факултет поседује своју e-mail адресу, као и своју Интернет страницу. Веб-сајт се редовно ажурира и осим података о Факултету и запосленима, садржи и актуелне податке као што су:

- курикулуму студијског програма;
- силабусу свих наставних предмета;
- распореду часова;
- резултатима испита;
- вестима о дешавањима везаним за студијски програм ОАС Дипломатије и безбедности и Факултет;
- осталим подацима потребним студентима,

Веб-сајт је уређен тако да сваки наставни предмет има своју страницу на којој се студенти могу редовно информисати и преузимати адекватне садржаје са њих. Поред запослених, сваки студент на првој години студија добија бесплатан e-mail, на своје име, који може користити сходно својим потребама.

Све пратеће службе Факултета опремљене су рачунарима, штампачима и осталом потребном опремом:

- студентска служба има 5 рачунара умрежена и са подршком програма за вођење евиденције везане за послове студентске службе (у овој бази података унесени су сви студенти који су тренутно на студијама на Факултету).
- финансијско-рачуноводствена служба има 3 рачунара од којих је један умрежен са студентском службом, а намењени су и поседују програме за обраду и реализацију свих послова везаних за ову службу;
- административно-управна служба броји 2 рачунара, који су, такође, умрежени и повезани сталном везом са Интернетом.

Студентска служба и финансијско-рачуноводствена служба су, као важни управљачки подсистеми, обезбеђени посебним софтвером којим се обезбеђује заштита података од корисника

на мрежи. Приступ поверљивим подацима је одобрен само одређеним лицима и рачунарима у систему.

Факултет промовише дисиминацију наставних и ненаставних материјала у електронском и мултимедијалном облику. За ту намену студентима, наставном и ненаставном особљу на располагању су:

- коришћење рачунарског центра, читаонице, библиотеке, инфо-пултова опремљених савременим техничким и осталим уређајима, који студентима и особљу омогућава рад на рачунарима и коришћење услуга рачунарског центра, преузимање материјала (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање ЦД и ДВД материјала);
- 20 рачунара за потребе библиотеке и читаонице;

5) SWOT анализа студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности

СНАГЕ:

- Створени су просторни и технички услови за научно-истраживачки рад (+++)
- Усклађени просторни капацитети са укупним бројем студената (+++)
- Амфитеатар и слушаонице имају инсталирану опрему за одржавање најзахтевнијих мултимедијалних презентација (+++)
- Обезбеђени су комплети преносне опреме за мултимедијалне презентације (видео-бим, лаптоп, звучници) (+++)
- Обезбеђена је бежична Интернет веза-линк којој је могуће приступити из свих делова Факултета (+++)
- Студентима је обезбеђен простор за рад студентског парламента, али и за одређене слободне активности (++)
- Обезбеђен простор за наставно особље Факултета (+++)

СЛАБОСТИ:

- Квалитативна структура опреме, учила и софтвера (++)
- Неадекватан прилаз главној згради са другог улаза у улици Милорада Екмечића (++)
- Недостатак довољно паркинг простора у (+)

ШАНСЕ:

- Европске интеграције Србије и могућност учествовања у донаторским пројектима (+++)
- Сарадња са високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++)
- Добре везе са привредним друштвима (++)
- Још веће учешће у развојним програмима и пројектима у земљи и иностранству (++)
- Добри односи са градском општином Савски Венац (++)

ОПАСНОСТИ:

- Лоша економска ситуација у земљи (+++)
- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Нелојална конкуренција са другим високо образовним институцијама у земљи (+++)
- Затвореност надлежних министарстава у земљи у погледу сарадње са приватним факултетима и Универзитетима (++)

6) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

SWOT анализа квалитета простора и опреме је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следеће мере и активности за унапређење квалитета:

Мера: Наставак процеса подизања квалитета простора и опреме у складу са растом и развојем Факултета

Активности у оквиру мере :

- 8) Наставак проширења простора Факултета
- 9) Обезбеђење кабинета за сво наставно особље Факултета
- 10) Увођење савремене информатичке опреме, учила и софтвера
- 11) Решавање проблема прилазишта и паркинг простора у ул. Милорада Екмечића
- 12) Учешће у донаторским и развојним програмима или пројектима
- 13) Иницирање нових и унапређење постојећих партнерстава са субјектима из земљи и иностранства
- 14) Учешће Факултета на сајмовима привреде, технике, образовања

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. [Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

Табела 11.2. [Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

Табела 11.3. [Наставно-научне и стручне базе](#)

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

4) ОПИС

Факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставног процеса студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности, научно-истраживачких пројеката и других пословних активности. На оперативном нивоу рада, Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава чиме обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Поред тога, обезбеђена је и јавност извора финансирања, као и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја Савет Факултета.

Финансијска средства која је Факултет остваривао у посматраном периоду рада долазила су, махом, из следећих извора финансирања:

- средства која је обезбедио оснивач;
- школарине студената за студијски програм ОАС Дипломатије и безбедности;
- остваривањем програма научних истраживања која се реализују по уговорима чији је институционални носилац Факултет;
- средстава од продаје књига и уџбеника,
- других извора, у складу са законом.

Посматрана пропорција указује на висок степен зависности од висине и обима прилива финансијских средстава на основу школарине студената студијског програма ОАС Дипломатија и безбедности. Ова околност је важан фактор ризика у пословању Факултета.

Начин трошења финансијских средстава је транспарентан и јаван. На почетку сваке нове школске године, Декан Факултета подноси Савету *Извештај о раду* и *Финансијски извештај Факултета за претходну академску годину*. Након тога, Савет усваја *Финансијски план* и *План рада за наредну академску годину*.

5) SWOT анализа студијског програма ОАС Дипломатија и безбедност

СНАГЕ:

- Простор и опрема у сопственом власништву (+++)
- Квалитетан кадровски потенцијал за пружање разних видова услуга трећим лицима (пројектне, истраживачко-развојне, едукативне и сл.) (+++)
- Реноме Факултета у одређеним сегментима тржишта рада (++)
- Стабилност финансирања Факултета (++)
- Квалитет простора и опреме у смислу могућности пружања услуга по тржишним принципима пословања (++)

СЛАБОСТИ:

- Нееластичност у финансирању, јер постоје мале могућности проширења извора финансирања (+++)
- Високи фиксни трошкови пословања (+++)
- Самостално финансирање одређених научноистраживачких пројеката (+)
- Самостално финансирање развоја људских потенцијала (усавршавање наставног особља у иностранству) (+)

ШАНСЕ:

- Европске интеграције Србије и могућност учествовања у донаторским пројектима (+++)
- Повећање интересовања средњошколаца за студије на Факултету (+++)
- Повезаност са привредним друштвима (++)
- Развојни програми и пројекти у земљи и иностранству (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Недовољан обим привредних активности које ограничавају тражњу за дипломцима (+++)
- Ниска платежна моћ становништва (+++)
- Нелојална конкуренција са другим високо образовним институцијама у земљи (++)

6) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12:

SWOT анализа испуњености Стандарда 12 је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета финансирања

Мера 1: Повећање броја студената на Факултету

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Утврђивање Маркетинг плана Факултета (посете средњим школама и промоција Факултета, привлачење средњошколаца кроз организовање изложби, такмичења и других манифестација)
- 2) Промоција вредности Факултета
- 3) Акредитација нових студијских програма
- 4) Константно осавременавање студијских програма

Мера 2: Обезбеђивање додатних извора финансирања

Активности у оквиру мере 2:

- 7) Израда вишегодишњег плана финансирања Факултета
- 8) Учешће у донаторским и развојним програмима и пројектима
- 9) Креирање сопствених развојних програма и пројеката
- 10) Смањење фиксних трошкова пословања Факултета
- 11) Иницирање нових и унапређење постојећих партнерстава са привредним субјектима у земљи и иностранству
- 12) Комерцијално пружање услуга привреди

Показатељи и прилози за стандард 12:

Прилог 12.1. [Финансијски план](#)

Прилог 12.2. [Финансијски извештај за претходну календарску годину](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

4) ОПИС

Сходно стратешким интересима и програмским опредељењем да је „студент у центру учења“, учешће студената у процесу самовредновања и провери квалитета је од круцијалне важности за студијски програм ОАС Дипломатије и безбедности. Улога студентске популације у посматраним процесима је регулисана свим стратешким и оперативним документима Факултета.

Представници студената

Студентски парламент је конституисан Статутом као посебан орган Факултета. Начин и поступак избора чланова Студентског парламента, начин рада, доношење одлука и закључака уређени су Правилником о организовању и раду студентског парламента. Студентски парламент чине представници свих уписаних студената по студијским програмима и годинама студија – по три студента на сваком студијском програму по години студија. Њихов мандат траје годину дана. Избор чланова студентског парламента одржава се сваке године у октобру месецу, тајним и непосредним гласањем.

Студентски парламент има своје представнике у раду НН Већа и Савета Факултета које бира на својим седницама. Студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета Факултета. Преко Парламента студенти остварују своја права и штите своје интересе, у складу са Законом, Статутом и другим општим актима Факултета. Студентски парламент има надлежности у области заштите права и интереса студената, у области обезбеђења и контроле квалитета високог образовања на Факултету, у области развоја студијских програма, наставе и побољшања услова студирања и унапређења студентског стандарда.

Изражавање мишљења

Од стране најважнијих управних и пословодних органа Факултета студенти се позивају да дају мишљење о стратегији, стандардима, резултатима самовредновања, као и осталим поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет рада Факултета. То исто важи и за процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развоја метода оцењивања. Важно опредељење руководства Факултета је да учешће и активности студената у осигурању квалитета почивају на отвореној, искреној и конструктивној комуникацији и (само)критици. Идеја је да се стално врше промене на боље како у погледу рада високошколске установе, тако и самих студената.

Студентска анкета

Један од значајних видова улоге студената у процесу самовредновања и провери квалитета представља студентска анкета. Анкета је анонимног карактера и конципирана је тако да садржи затворена и отворена питања, остављајући простор сваком студенту да исказе лични став. Анкета се ради електронским путем и представља обавезу свих студената који пријављују испит у првом року након летњег семестра. Важан принцип који се примењује у овом процесу је да се анкетираној особи увек даје могућност за:

- исказивање личног става;
- критички и самокритички осврт;
- давање идеја и одређених сугестија;
- покретање иницијатива и сл.

Као што је већ указано, у процесу анкетирања студената вреднују се два важна сегмента рада Факултета:

1. вредновање педагошког рада наставног особља;
2. оцењивање стандарда квалитета наставног процеса, садржаја градива и временског ангажовања студената израженим у ЕСПБ-у.

Поред студентске анкете, Комисија за обезбеђење квалитета у чијем саставу се налазе и представници студената, делегирани од стране Студентског парламента, као стандард у овом процесу увели су и квалитативну технику самовредновања и провере квалитета у виду Фокус група. Фокус групе спроводе се на сваке две године. Њихова организација поверена је студентима члановима Комисије за обезбеђење квалитета уз поштовање унапред утврђених правила и начела које се морају испоштовати.

Процес организације фокус група састоји се из следећих активности:

- Реализовање радионице која је посвећена припреми фокус група ради ваљаног одвијања посматраног процеса.
- Мапирања учесника, где се, у сарадњи са Студентским парламентом, врши одабир студената из II, III, IV и V године студија, са свих студијских програма.
- Непосредног рада фокус група, при чему свака фокус група оцењује референтни студијски програм.
- Реализовања радионице корективних акција, чији је циљ креирање и усаглашавање акционих планова сваког студијског програма у складу са резултатима фокус група.
- Обезбеђења мониторинга посматраног процеса - по један продекан, са сваког студијског програма одговоран је за праћење примене акционог плана у пракси.
- Обраде података и сачињавање извештаја, који садржи и део са препорукама за побољшање наставног процеса и рада самих наставника и студената.
- Достављања Извештаја председнику, Декану, Савету Факултета и Комисији за обезбеђење квалитета.
- Омогућавање увида у Извештај свим студентима Факултета.

Приликом организације и припреме фокус група Студентски парламент је дужан да испоштује следећа начела:

- Начело *студијског програма* – сваки студијски програм мора бити пропорционално заступљен бројем студената по студијском програму.
- Начело *година студија* – свака година студија мора бити заступљена са истим бројем студената по години студија.
- Начело *присутности* – испитаници морају имати најмање 6 бодова из сегмента оцењивања присутности и активности на часу за већину предмета на години студија;
- Начело *успеха на студијама* – у евалуацији морају учествовати и студенти са добрим и лошим просеком
- Критеријум *објективности и озбиљности испитаника* – испитаници морају показати критички став, реалност и „зрелост“ или озбиљност током процеса евалуације.

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета утврдила је 5 кључних области процене ради унапређења квалитета наставног процеса. У питању је оцена:

6. *Садржаја студијског програма* у оквиру кога је евалуирана: а) структура студијског програма – предмети; б) актуелност садржаја у односу на потребе тржишта; в) уџбеничка литература, било у односу *штампана vs. електронска* форма, било кроз додатне наставне материјале (странице предмета).

7. *Методологија рада* у смислу оцене:

- Излагања наставника и асистената (занимљивост излагања материје, објашњавање кључних појмова, интеракција са студентима).
- Предиспитне обавезе (колоквијуми, семинари, писмено *vs.* усмено полагање,

бодовање и сл.).

- Консултације/индивидуалног рада са студентима.

8. *Однос са студентима*, где се оцењује: коректна комуникација (е-комуникација, усмена комуникација, предавања и вежбе)

9. *Логистика наставног процеса*, при чему се евалуира:

- Рад декана и продекана

- Рад студентског сервиса

- Рад библиотеке и читаонице

- Функционисање и коришћење услуга Центра за развој каријере.

10. *Исход студирања* у смислу оцене конкурентности студената/дипломаца на тржишту рада и утисака које имају након обављене праксе.

На основу резултата фокус група реализованих 2017. и 2019. године, могу се извести следећи сумарни закључци:

- Рад наставног особља је добар. Корекције се морају вршити само у малом броју појединачних случајева.

- Литература је добила похвале од студената. Треба размишљати о „ширем“ коришћењу преведених књига са познатих светских универзитета или факултета.

- Постојање електронских страница предмета је изузетно похваљено од стране студената. Странице су ажурне, јасне и прегледне.

- Потребно је интензивирати учење другог страног језика на већини студијских програма.

- Консултације и индивидуални рад су посебно похваљени од стране студената.

- Организација стручне праксе на Факултету је веома добро оцењена у свим спроведеним фокус групама.

- Студенти су похвалили праксу организације гостујућих предавања, уз напомену да би требало да их буде још више.

- У важним сегментима евалуације као што је *однос са студентима* и *логистика наставног процеса* (библиотека/читаоница, студентски сервис, однос са продеканима и деканима) запажени су само позитивни ставови испитаника. Ипак, студенти истичу да неке ваннаставне садржаје треба интензивирати и више промовисати, уз сугестију да је неопходно оснивање Центра за развој каријере.

Врло је важно истаћи озбиљан, реалан и добронамеран став испитаника. Треба истаћи да се руководство Факултета у значајној мери ослања(ло) на закључке посматраног начина евалуације у процесу акредитације и (ре)успостављања система наставног и ненаставног процеса, као и обезбеђења општих услова рада и студирања на Факултету током периода којим се бави овај Извештај.

Перманентно осмишљавање

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета посвећена је перманентном осмишљавању и унапређењу квалитета свих процеса у оквиру установе.

5) SWOT анализа студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности

СНАГЕ:

- Већ створена традиција да студенти учествују у процесу самовредновања и провере квалитета студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности (+++)
- Посматрани процес почива на отвореној, искреној и конструктивној критици, у циљу промена на боље (+++)

- Обезбеђено је учешће студената у органима управљања и пословођења Факултета (++)
- Проактивно учешће студената у раду Комисије за обезбеђење квалитета Факултета (++)
- Развијена методологија прикупљања и обраде података анонимним путем (постојање софтвера за обраду података) (+++)
- Мотивисаност студената да учествују у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета (++)
- Створени су материјални услови за рад Студентског парламента (++)
- Сатисфакција студената учешћем у процесу доношења одлука на Факултету (++)
- Стручност студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (++)
- Рад Студентског парламента (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољна заступљеност студената из радног односа у квалитативној евалуацији (++)
- Релативно кратко трајање мандата учешћа студената у органима пословођења Факултета (++)
- Нејасно дефинисан систем финансирања студентског парламента (++)
- Несразмерно учешће студената из радног односа у процесу доношења одлука (++)

ШАНСЕ:

- Постојање и рад школских парламената (+++)
- Сарадња студентске организације са другим организацијама сличне врсте у земљи и иностранству (++)
- Институционални оквир који подстиче учешће студената у посматраним процесима (++)
- Стварање климе за активније учешће студената у раду високошколских институција (++)
- Изградња капацитета студената кроз активно учешће у европским пројектима (+)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Неповећење у објективност рада и самовредновање приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Замирање привредних активности које води драстичном смањењу броја студената (+)
- Економски и демографски трендови (++)
- Растућа незаинтересованост омладинске популације за учествовање у процесима институционалног одлучивања (++)

6) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

SWOT анализа улоге студената у самовредновању и провери квалитета је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: *Образовање студената за самостално и квалитетно учешће у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета*

Активности у оквиру мере 1:

- 4) Организовање трибина на факултету са запосленим студентима о значају система квалитета у образовном процесу

- 5) Вршење обука на факултету са запосленим студентима за самосталну евалуацију наставног процеса
- 6) Организовање радионица на тему мерења исхода студирања са запосленим студентима

Мера 2: Подстицање активности Студентског парламента

Активности у оквиру мере 2:

- 4) Дефинисање годишњег буџета за рад студентског парламента
- 5) Подстицање вршњачког образовања
- 6) Подстицање организовања фокус група од стране Студентског парламента ради самовредновања и провере квалитета Факултета унутар студентске популације запослених судената

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1 [Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

4) ОПИС

Постизање квалитета представља процес непрекидног усавршавања наставно-образовног, научно-истраживачког и педагошког рада, односно константне управљачке акције која је усмерена ка побољшању свих аспеката деловања департмана за студијски програм ОАС Дипломатије и безбедности, а посебно у сегменту пружања и оцењивања знања студената, које би требало да је засновано на синтези теорије и праксе из одређене научне области. У суштини, виђење квалитета на Факултету може се сублимирати у следећих десет тачака:

1. Потребне и захтеви студената су наш примарни интерес.
2. Савремени наставни садржај студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности обезбеђују квалитетно образовање.
3. Подизање квалитета је наше трајно опредељење.
4. Стална обука, перманентно учење и научно-истраживачки рад запослених су наша свакодневна обавеза.
5. Запослени су дужни да примењују прописане стандарде квалитета у циљу свеукупног развоја Факултета.
6. Задовољство студената, њихових родитеља, привреде и запослених су гаранција нашег континуираног напретка.
7. Квалитетни услови за студирање, адекватан простор, савремена опрема, акредитовани студијски програми и квалитетан наставни кадар воде задовољству послодаваца и квалитету стечених диплома.
8. Развијање и одржавање партнерских односа са домаћим и страним академским установама доприноси расту нашег угледа у земљи и свету.
9. Поштовање релевантне законске регулативе.
10. Радимо у служби општег интереса и очувања животне средине.

Рад Факултета на студијском програму ОАС Дипломатије и безбедности је усмерен ка обезбеђивању и спровођењу општеприхваћених стандарда и поступака за оцењивање квалитета. У свакој школској години обавља се периодично самовредновање и провера нивоа квалитета у циљу оцене реализације Стратегије за обезбеђење квалитета у пракси. Руководство Факултета обезбеђује и материјалне (пред)услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Самовредновање се спроводи најмање једном у три године, иако се тежи да се свака школска година искористи као шанса за унапређење рада. Важну улогу у посматраном процесу игра и студентска популација. Учешће студената у процесу самовредновања Факултета се огледа у томе што се врши оцењивање:

- стандарда квалитета наставног процеса студијски програм ОАС Дипломатија и безбедност;
- квалитета студијских програма и наставног градива;
- резултата наставног процеса студијски програм ОАС Дипломатија и безбедност;
- научно-истраживачког рада наставног особља;
- рада административног особља;
- руководеће структуре департмана и Факултета;
- материјално-техничких, социјално-психолошких и осталих фактора који утичу на квалитет студирања, живота и рада департмана и Факултета.

Факултет настоји да обезбеди повратну информацију од послодаваца, са тржишта рада, од бивших студената и других о компетенцијама дипломираних студената студијског програма ОАС

Дипломатије и безбедности. Такође, важан сегмент спољњег прстена евалуације чини испитивање ставова представника пословног окружења. Анкетирање студената који су дипломирали одвија се једанпут годишње, и то пре преузимања дипломе. У процесу одржавања односа са бившим студентима важну улогу игра *ALUMNI* Факултета. Факултет обезбеђује упоређивање са домаћим и страним високошколским установама путем редовног праћења рада оних високошколских установа у свету и нарочито у окружењу које имају сличне студијске програме ОАС Дипломатије и безбедности и настоји да успостави сарадњу са њима.

Са резултатима самовредновања Факултет упознаје све кључне припаднике заинтересованих страна посматраног процеса студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности:

- наставнике и сараднике преко пословодних и стручних органа;
- студенте преко Студентског парламента;
- јавност преко веб-сајта Факултета ;
- надлежне државне органе преко веб-сајта Факултета и посебних извештаја који се достављају у поступку редовне контроле и (ре)акредитације.

5) SWOT анализа студијски програм ОАС Дипломатија и безбедност

СНАГЕ:

- Чврста решеност руководства Факултета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности (+++)
- Доследно спровођење Методологије за праћење и унапређење система квалитета у пракси (+++)
- Реализоване активности евалуације различитих димензија рада Факултета (++)
- Изграђена организациона структура за систем обезбеђења квалитета (++)
- Бројни подаци и извештаји о евалуацији наставног процеса, студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности и општих услова рада на Факултету (++)

СЛАБОСТИ:

- Неразумевање свих актера значаја процеса провере квалитета студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности (+++)
- Непостојање система *benchmarking-a* са другим високо образовним институцијама у земљи и иностранству (+++)
- Недовољна заинтересованост ширег круга студената за ангажман у систему обезбеђења квалитета (+++)
- Недостатак стручности студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (+++)
- Недостатак искуства у процесу очувања и унапређења квалитета рада Факултета (+ +)

ШАНСЕ:

- Јасна решеност надлежних државних органа за примену посматраног начина рада високошколских установа у земљи (+++)
- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране националног савета и ЕУ (++)
- Сарадња са другим високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Интровертност привредних субјеката (+++)

- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (++)
- Немогућност добијања података значајних за процену и унапређење квалитета од појединих институција (Национална служба за запошљавање и сл.) (+)
- Економска криза у земљи (+)

6) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

SWOT анализа систематског праћење и периодичне провере квалитета студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Укључивање актера „спољног прстена“ евалуације у процес самовредновања

студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности Активности у оквиру мере 1:

- 8) Промоција идеје о значају процеса провере квалитета студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности на Факултету
- 9) Укључивање субјеката пословног сектора у различите аспекте рада Факултета
- 10) Одржавање семинара и стручних обука из релевантних области студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности за запослене у пословном сектору
- 11) Организовање разговора са дипломцима о значају система квалитета у образовном процесу
- 12) Редовно праћење професионалног успеха бивших студената студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности
- 13) Анкетирање свршених студената о новим потребним знањима за обављање професионалне праксе
- 14) Унапређење комуникације са надлежним институцијама за спољашњу проверу квалитета

Мера 2: Подизање капацитета интерних евалуатора на студијском програму ОАС Дипломатије и безбедности

Активности у оквиру мере 2:

- 6) Организовање трибина о значају система квалитета у образовном процесу
- 7) Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности
- 8) Развијање механизма „кластеризације“ у поступку вредновања студијског програма ОАС Дипломатије и безбедности
- 9) Подстицање учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране националног савета и ЕУ
- 10) Развијање система *benchmarking*-а са другим високообразним институцијама у земљи и иностранству

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

1) ОПИС

Факултет не изводи наставу на докторским студијама.

Показатељи и прилози за стандард 15:

Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,

Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе

Прилог 15.1 Правилник докторских студија

Прилог 15.2 Извод из Статута који регулише докторске студије

Прилог 15.3 Правилник о раду докторске школе

Прилог 15.4 Правилник о избору ментора

Прилог 15.5 Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта

ФАКУЛТЕТ ЗА ДИПЛОМАТИЈУ И БЕЗБЕДНОСТ

СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА – ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ

- Стандард 1: [Стратегија обезбеђења квалитета](#)
- Стандард 2: [Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета](#)
- Стандард 3: [Систем обезбеђења квалитета](#)
- Стандард 4: [Квалитет студијског програма](#)
- Стандард 5: [Квалитет наставног процеса](#)
- Стандард 6: [Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада](#)
- Стандард 7: [Квалитет наставника и сарадника](#)
- Стандард 8: [Квалитет студената](#)
- Стандард 9: [Квалитет удбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса](#)
- Стандард 10: [Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке](#)
- Стандард 11: [Квалитет простора и опреме](#)
- Стандард 12: [Финансирање](#)
- Стандард 13: [Улога студената у самовредновању и провери квалитета](#)
- Стандард 14: [Систематско праћење и периодична провера квалитета](#)
- Стандард 15: [Квалитет докторских студија](#)

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

1) Опис

Факултет за дипломатију и безбедност, тежи перманентном унапређењу квалитета високог образовања и укључивању у европски образовни простор. У складу са мисијом и визијом на Факултету за дипломатију и безбедност, стратешки циљеви остваривања квалитета образовања су:

- стални развој квалитета високог образовања на Факултету за дипломатију и безбедност;
- побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- активно укључивање студената у све сегменте рада и одлучивања у складу са Законом и општим актима Факултета;
- повећање ефикасности студија и континуирано унапређење исхода студирања;
- унапређивање дуалног система образовања кроз спој теоријских и практичних знања у оквиру студијских програма;
- унапређивање и развој научноистраживачког и стручног рада;
- рад на побољшавању квалитета укупне академске заједнице на Факултету;
- организација ресурса на рационалан начин

Стратегија обезбеђења квалитета је примарни документ којим се прати развој у области обезбеђења квалитета комплетног образовања на Факултету. Стратегијом се дефинишу приоритети и начин остваривања трајних циљева који се повремено преиспитују, мењају, допуњују и служе као основа свих оперативних планова.

Полазна основа стратегије заснива се на следећим документима:

- Закон о високом образовању
- Статут Факултета
- Правилник о начину и поступку обезбеђивања и самовредновања квалитета на Факултету

Стратегија обезбеђења квалитета садржи:

- опредељење Факултета да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма;
- мисију обезбеђења квалитета на Факултету;
- визију обезбеђења квалитета на Факултету;
- циљеве обезбеђења квалитета на Факултету;
- опис система обезбеђења квалитета на Факултету;
- опредељење за изградњу организационе културе квалитета.

У оквиру Стратегије за обезбеђење квалитета, Факултет је усвојио и стандарде квалитета, као и поступке, односно, процедуре за обезбеђење, оцену и праћење квалитета. Стандарди садрже одговарајући ниво квалитета који Факултет гарантује својим радом.

Као стандарди прихватају се сви стандарди које доноси Национални савет за високо образовање (НСВО) у складу са позитивно-правним прописима. Процедуре за обезбеђење, оцену и праћење квалитета подразумевају могућност анализе и разраде суштине мисије, визије и стратешких планова Факултета, као и одговарајуће ресурсе којима би се подржало спровођење циљева у дугорочном периоду.

Оне прописују поступак њиховог доношења, садрже упутство за примену, критеријуме за оцењивање, обраду добијених резултата, ефекте и мере које се предузимају. Процедуре се доносе посебно за сваку од области у којима се Факултет обавезао својом политиком да обезбеђује квалитет. Кључни елементи процедура за обезбеђење квалитета огледају се у систему:

- алокација ресурса за обезбеђење квалитета;
- доношења релеватних правилника;

- анкетирања и/или усменог испитивања заинтересованих страна;
- евалуације и извештавања.

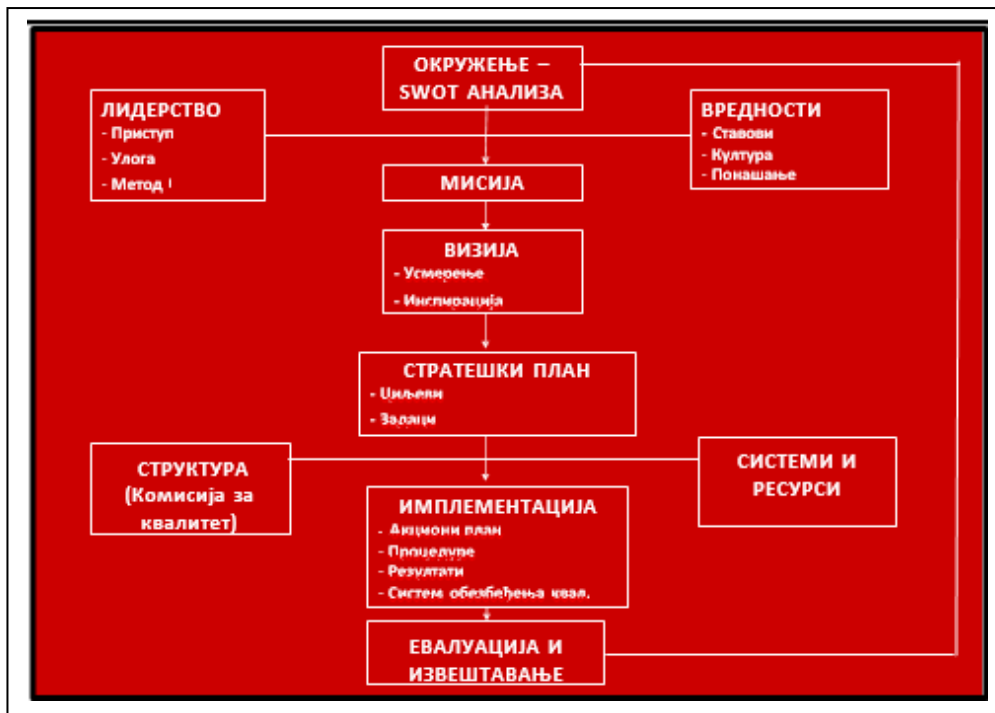
Стратегију обезбеђења квалитета Савет Факултета за дипломатију и безбедност је усвојио на седници и стратегија је доступна на веб-сајту Факултета за дипломатију и безбедност (www.diplomatija.com). Поред тога, Факултет перманентно промовише посматрани концепт у јавности, како институционално, тако и у иступањима управе Факултета, наставника и сарадника. Политика осигурања квалитета уско је повезана са свим релевантним плановима и активностима који су у функцији стратешког менаџмента Факултета. Као што се из Извештаја може видети, применом методе SWOT анализе, Факултет процењује тренутну ситуацију с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања.

Доноси се Акциони план за спровођење стратегије, као и остали потпорни механизми управљачког система. Акциони план Савет Факултета је усвојио на седници Савета. У организационој структури, кључну улогу као носећи субјект који се бави питањима квалитета, одређена је Комисија за обезбеђење квалитета Факултета за дипломатију и безбедност.

Статутом Факултета су дефинисане њене надлежности, као и остали важни параметри система обезбеђења квалитета који су инкорпорирани у процес стратешког менаџмента ове високообразовне институције. Статутом је такође дефинисано да основне задатке утврђује орган управљања, односно Савет Факултета кроз доношење Плана развоја и Годишњег програма рада. Савет усваја и стратегију обезбеђења.

Структура посматраног система може се видети у следећем графику.

Графикон - Структура процеса стратешког менаџмента у процесу управљања квалитетом Факултета за дипломатију и безбедност

Факултет континуирано преиспитује и унапређује систем обезбеђења квалитета. У циклусу од три године, детаљно се преиспитују сви стандарди и процедуре, а континуално врши њихово унапређење и побољшање. Комисија за обезбеђење квалитета је предузела радње за измену важних аката који су у функцији овако постављеног циља.

На основу налаза бројних анализа које су рађене, руководство Факултета је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у *Стратегији обезбеђења квалитета*, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

1) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Постојање Стратегије обезбеђења квалитета усклађене са Законом о високом образовању, националним стандардима и осталим актима којима се регулише питање квалитета на високошколским установама (+++)
- Постојање Комисије за обезбеђење квалитета и њен посвећен, редован и континуирани рад и активности на унапређењу квалитета на Факултету за дипломатију и безбедност (+++)
- Стално праћење и унапређење стандарда и процедура за обезбеђење квалитета (+++)
- Редовно спровођење анкета у складу са процедурама самовредновања Факултета и предлагање конкретних мера у складу са добијеним резултатима у анкетама (+++)
- Координисан рад Комисије за обезбеђење квалитета са Деканом Факултета, Саветом Факултета, продеканима и шефовима студијских програма у циљу унапређења квалитета. (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољна искуства у погледу компаративне међународне праксе (+)
- Недовољно разумевање запослених о значају посматраног процеса (++)
- Тешкоће у персонализовању одговорности субјеката када је реч о квалитету (+)

ШАНСЕ:

- Саветодавна функција Комисије за акредитацију и проверу квалитета (+++)
- Сарадња са високошколским институцијама у иностранству (++)
- Сарадња са средњим школама чији су ученици најчешће студенти (++)
- Сарадња са другим високошколским институцијама у земљи (+)

ОПАСНОСТИ:

- Неразумевање окружења о значају посматраног процеса (+++)
- Непостојање довољне свести послодаваца о примарном значају сарадње са образовним институцијама (+)
- Недовољно прецизан правни оквир у области обезбеђења квалитета (+)
- Учестала промена регулативе (+++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1

На основу бројних анализа које су рађене и изнете у овом Извештају, руководство Факултета је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у Стратегији

обезбеђења квалитета, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

Мера: Унапређење процеса реализације Стратегије обезбеђења квалитета Факултета за дипломатију и безбедност

Предлог мера и активности за унапређење квалитета су усвојене од стране органа управљања високошколске установе.

Промене су утицале на садржај и одређене активности у програму самоевалуације. Процес је у потпуности објективизован и стандардизован, јер је обезбеђен електронски начин попуњавања и обраде података. Садржај анкета и упитника је у још ближој вези са предметом и циљевима евалуације.

Важна промена у систему односи се и на повећано учешће студената у процесу самовредновања. У програму самоевалуације уведена је обавеза да Комисија за обезбеђење квалитета мора обезбедити Студентском парламенту све неопходне услове за реализацију евалуације рада наставног особља која ће се одвијати непосредно од стране студената – усменом евалуацијом преко фокус група.

Студентски парламент Факултета активно промовише важност учешћа студената у евалуацији наставног процеса и ваннаставних активности, као и квалитета ваннаставног особља и услуге на Факултету. Активна улога Студентског парламента заједно са напорима Комисије за обезбеђење квалитета и управе Факултета, допринела је све већем проценту студената који се одазивају учешћу у процесу евалуације.

На интернет страници, сваки студент може добити све релевантне информације о Факултету. Могу се наћи информације о садржају студијских програма, облицима практичног и истраживачког рада, ваннаставним активностима, облицима партиципације студената у раду Факултета, начину преношења ЕСПБ, могућностима пријављивања за програме студентске размене (мобилности) и слично.

Показатељи и прилози за стандард 1:

Прилог 1.1. [Стратегија обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.2. [Мере и субјекти обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.3. [Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама](#)
(уколико их је било).

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

1) ОПИС

Факултет за дипломатију и безбедност тежи перманентном унапређењу квалитета високог образовања и имплементацији најбоље праксе европског образовног простора ком припада. У складу са мисијом и визијом о високом образовању на Факултету, стратешки циљеви остваривања квалитета образовања су:

- стални развој квалитета високог образовања на Факултету;
- побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- активно укључивање студената у све сегменте рада и одлучивања;
- повећање ефикасности студија;
- развој научно-истраживачког и стручног рада;
- рад на побољшавању квалитета укупне академске заједнице на Факултету;
- рационална организација ресурса.

Комисија за обезбеђење квалитета одговорна је за правовремену, ефикасну и ефективну реализацију процеса обезбеђења квалитета на Факултету. Она је дужна да процес обезбеђења квалитета спроведе у складу са одредбама *Правилника о начину и поступку обезбеђивања и самовредновања квалитета на Факултету за дипломатију и безбедност*. Правилником су дефинисани стандарди и поступци за обезбеђење квалитета свих области рада (наставни процес, оцењивање студената, наставна литература, итд.)

Комисија за обезбеђење квалитета семестрално и годишње, у складу са својим планом рада, анализира и преиспитује постигнуте резултате и планира и предузима корективне мере, односно преиспитује и унапређује стандарде и поступке за обезбеђење квалитета.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Чврста решеност руководства Факултета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета (++++)
- Заокружен институционални оквир Факултета (++++)
- Детерминисани систем стандарда за очување и унапређење квалитета рада Факултета (++++)
- Јасно установљена методологија за праћење и унапређење система квалитета (++++)
- Стандардизација и објективизација система анкетирања (++)
- Доследно спровођење методологије у пракси (++)

СЛАБОСТИ:

- Неразумевање свих актера значаја процеса провере квалитета (++++)
- Недостатак искуства у процесу очувања и унапређења квалитета рада Факултета (+)
- Формулација појединих питања у анкетним обрасцима (+)
- Не примењивање „кластеризације“ у поступку вредновања Факултета (+)

ШАНСЕ:

- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (++++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих

од стране Националног савета за високо образовање (НСВО), Националног тела за акредитацију и проверу квалитета (НАТ), других институција у Републици Србији, као и Европске уније (ЕУ) (++)

- Сарадња са другим високообразованим институцијама у земљи и иностранству (+++)

ОПАСНОСТИ:

- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (+++)
- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Неповећење у објективност рада и самовредновању приватних универзитета/факултета у земљи (++)
- Начин обавештавања високошколских институција у земљи о променама у области обезбеђења квалитета (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

SWOT анализа стандарда и поступака за обезбеђење квалитета је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности:

***Мера:** Унапређење метода и техника које се користе у процесу обезбеђења квалитета Факултета за дипломатију и безбедност*

Активности у оквиру мере:

- Ревизија и кориговање методологије за праћење и унапређење система квалитета;
- Реформулација садржаја и структуре питања у анкетним обрасцима;
- Развијеније механизма „кластеризације“ у поступку вредновања Факултета;
- Промоција идеје о значају процеса провере квалитета на Факултету;
- Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета;
- Подстицање учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране НСВО, НАТ, релевантних институција у држави и ЕУ;
- Унапређење комуникације са надлежним институцијама за спољашњу проверу квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 2:

Прилог 2.1. [Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе](#)

Прилог 2.2. [Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета](#)

Прилог 2.3. [Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела \(комисије, одбора, центара\) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе](#)

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

1) ОПИС

Стварање система обезбеђења квалитета представља филозофију пословног понашања, начин управљања и размишљања чији је основни циљ стварање врхунског квалитета у свим аспектима пословања. Основе система обезбеђења квалитета Факултета за дипломатију и безбедност огледају се у следећим поставкама:

- детерминисање одговарајућег правног оквира и његова перманентна примена којом се утврђују области, стална тела и поступци праћења, унапређивања и развоја квалитета студијских програма, наставе и свих услова рада на Факултету;
- утврђивање стандарда и области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, наставници, истраживања, оцењивање студената, уџбеници и литература, библиотека, информациони ресурси, простор и опрема, ненаставно особље, процес управљања и јавност рада);
- избор начина и обезбеђење поступка самовредновања;
- усклађивање поступка самовредновања и оцене квалитета студијских програма и установе са државним стандардима за високо образовање у интервалима од 3 године;
- утврђивање спољашње провере квалитета у складу са националним стандардима коју спроводи Комисија за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању;
- остваривање јединства у обављању делатности високог образовања и научноистраживачког и стручног рада чији се резултати користе за унапређење наставног процеса;
- остваривање међународне сарадње кроз реализацију заједничких студијских програма, истраживања, размену наставника и сарадника;
- перманентно усавршавање запослених, подстицање развоја младих сарадника и њихово напредовање;
- успостављање сарадње са дипломираним студентима и послодавцима и праћење нивоа њихових компетенција;
- обезбеђење инфраструктуре за прикупљање, обраду, анализу и оцену квалитета успешности постављених циљева и задатака кроз контролу квалитета;
- публикавање резултата вредновања квалитета на Интернет страници Факултета и периодичним публикацијама;
- утврђивање сталне промоције квалитета кроз размену информација, искустава и изградњу културе квалитета.

Статутом Факултета за дипломатију и безбедност прописани су улоге и задаци свих субјеката који учествују у доношењу и спровођењу политике, стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета. Реч је о позиционирању места и улоге различитих актера:

- студената;
- наставника и сарадника;
- департамента;
- декана;
- продекана;
- савета;
- Комисије за обезбеђење квалитета.

Наставно-научно веће као највиши стручни орган Факултета има посебно важну улогу у обезбеђењу квалитета свих процеса. Између осталог НН Већа:

- Уређује начин и поступак обезбеђења квалитета и стара се о спровођењу стратегије

обезбеђења квалитета;

- Образује тела и дефинише поступке у вези са спровођењем самовредновања, за оцењивање и праћење квалитета;
 - Разматра извештаје комисије за обезбеђење квалитета о стању у области квалитета и предузима мере у циљу побољшања и унапређења развоја високог образовања на Факултету;
- Веома важну улогу у систему обезбеђења квалитета има Комисија за обезбеђење квалитета (у даљем тексту Комисија за квалитет).

Комисија за квалитет на Факултету у свом саставу има:

- секретара Факултета,
- представника наставника,
- представника асистената,
- представника студената,

Мандат чланова комисије траје три године изузев студената, чији мандат траје до завршетка студија. Комисија из реда својих чланова бира председника комисије.

О питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова у органу, односно телу, учествују и представници студената, сходно Закону.

Кључне активности и надлежности Комисије за квалитет огледају се у следећем:

- Припрема, предлагање стандарда, поступака побољшања квалитета и извештаја о самовредновању Факултета које усваја НН Веће.
- Организација, координација и спровођење поступака вредновања и развијање унутрашњих механизма обезбеђивања, унапређења и промовисања квалитета на нивоу Факултета.
- Предлаже и контролише мере за унапређење квалитета рада.
- Прикупљање података о квалитету студијских програма и компетенцијама свршених студената од привредних и ван привредних организација и других релевантних институција.
- У сарадњи са руководством Комисија планира стратегију унапређења квалитета, спроводи програм процене и поступак унапређења квалитета, координира спровођење пројеката за професионални и стручни развој кадрова (академских, административних и техничких) у подручју квалитета.
- Израда годишњег и дугорочног плана активности у складу са Правилником. Комисија има обавезу да подноси извештај о свом деловању НН Већу и Декану Факултета. Извештај се подноси најмање једном годишње, односно у утврђеним роковима спровођења програма у надлежности других формацијских јединица система за квалитет Факултета.
- Обавља друге послове на захтев НН Већа.

Након спроведеног поступка евалуације, Наставно-научном већу Факултета за дипломатију и безбедност Комисија подноси извештај о резултатима свог рада, у складу са роковима утврђеним за сваку активност посебно.

Комисија за квалитет такође обезбеђује услове за реализацију процеса евалуације која ће бити руковођена непосредно од стране студената.

Поред наведеног Комисија за квалитет се састаје ради разматрања оних области обезбеђења квалитета у којима су уочене слабости и ради давања предлога за њихово превазилажење. При томе се нарочито води рачуна о мишљењу представника студената, јер студенти представљају

важну полугу у процесу побољшања рада Факултета - непосредно опажају све добре и лоше стране процедура које се примењују и субјеката који их спроводе.

Резултати самовредновања инкорпорирани су у мере које се биле предузете за унапређење квалитета. У посматраном периоду евалуације, дошло је до:

- модернизовања силабуса одређених наставних предмета у складу са потребама тржишта;
- кориговања уочених недостатака у раду наставног особља и њиховом понашању према студентима;
- примене нових метода у настави и истицања позитивних искустава професора која могу допринети подизању квалитета посматраног процеса;
- стварања бољих услова студирања и рада у „техничком“ смислу речи – вршена су перманентна улагања у објекте и опрему, тако да је наставни и ненаставни простор Факултета за дипломатију и безбедност опремљен најсавременијим наставним средствима и другом врстом опреме;
- континуалног „оснаживања“ капацитета Центра за развој каријере који представља везу са послодавцима, али и „мрежу“ која ће омогућити постизање синергије између добрих студената;
- успостављања комуникације и сарадње са великим бројем алумниста и усвајања њихових предлога у вези са иновацијама у реализацији практичне наставе.

Направљене су одређене измене и у самом систему евалуације. Промене су утицале на садржај и одређене активности у програму самоевалуације. Процес је у потпуности објективизиран и стандардизован, јер је обезбеђен електронски начин попуњавања и обраде података. Садржај анкета и упитника је у још ближој вези са предметом и циљевима евалуације. Важна промена у систему односи се и на „појачано“ учешће студената у процесу самоевалуације. У програму самоевалуације уведена је обавеза да Комисија за квалитет мора обезбедити Студентском парламенту све неопходне услове за реализацију евалуације рада наставног особља која ће се одвијати *непосредно* од стране студената – усменом евалуацијом преко *фокус група*.

У складу са тим можемо закључити да је Факултет посебним мерама обезбедио и учешће студената у доношењу и спровођењу политике, стандарда, процедура и културе обезбеђења квалитета. Оне се огледају у:

- учествовању студената у оцењивању наставног процеса и општих услова студирања на Факултету за дипломатију и безбедност;
- учешћу и раду представника студената у управљачким, пословодним и стручним органима Факултета;
- могућности слободног реализовања процеса оцењивања наставног процеса и општих услова студирања од стране Студентског парламента;
- подношењу иницијатива, предлога и других мера у правцу побољшања квалитета рада Факултета.

Такође, Статутом Факултета прописана је позиција и улога *Студентског парламента* у процесу обезбеђења квалитета рада ове високообразовне институције. У складу са тим, Студентски парламент има следеће надлежности:

- утврђује оцену квалитета студијског програма, наставе и услова рада у поступку самовредновања и поступку обезбеђивања квалитета Факултета;
- даје инструкције представницима студената за рад и поступање на седницама Савета и стручних органа Факултета;
- заузима ставове о питањима од интереса за реализацију наставе, о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, на реформу студијског програма и анализу ефикасности студирања;

- заузима ставове по питању утврђивања етичких начела у односима између наставника и сарадника, других запослених на Факултету и студената;
- даје мишљење о резултатима педагошког рада наставника и сарадника приликом избора у звања наставника и сарадника.

Студентски парламент има своје представнике у раду Наставно-научног већа Факултета и Савета Факултета које бира на својим седницама. Као што смо навели, студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета Факултета за дипломатију и безбедност.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Изграђена организациона структура за систем обезбеђења квалитета (++++)
- Чврста решеност руководства Факултета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета (++++)
- Детерминисани систем стандарда за очување и унапређење квалитета рада Факултета (++++)
- Јасно установљена методологија за праћење и унапређење система квалитета (++++)
- Стандардизација и објективизација система анкетирања (++++)
- Доследно спровођење Методологије у пракси (++++)
- Искуство у процесу очувања и унапређења квалитета рада Факултета (++)
- Обухват студентске популације у посматраним процесима (++)
- Стручност студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (+)

СЛАБОСТИ:

- Преклапање надлежности појединих субјеката обезбеђења квалитета (++++)
- Релативно кратко трајање мандата учешћа студената у органима пословођења Факултета (++++)
- Неразумевање свих актера о значају процеса провере квалитета (++)
- Недефинисане санкције за неспровођење корективних мера (+)
- Недовољна заинтересованост ширег круга студената за ангажман у систему обезбеђења квалитета (+)

ШАНСЕ:

- Јасна решеност надлежних државних органа за примену посматраног начина рада високошколских установа у земљи (++++)
- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (++++)
- Сарадња са другим високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у националним и међународним обукама и пројектима из ове области (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (++++)
- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (++)
- Селективна примена Закона и недовољна контрола свих приватних и државних високошколских институција (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3:

Мера 1: Унапређење институционалних и организационих претпоставки система обезбеђења квалитета

Активности у оквиру мере 1:

13. Промоција идеје о важности процеса провере квалитета на Факултету.
14. Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета.
15. Ажурирање стандарда и процедура за обезбеђење квалитета у складу са развојем Факултета.
16. Редифинисање надлежности појединих субјеката обезбеђења квалитета.
17. Ревизија мандата учешћа студената у органима пословођења Факултета.
18. Утврђивање механизма санкција за неспровођење корективних мера и грешака које су пронађене у процесу евалуације.

Мера 2: Мотивација студената и Студентског парламента за квалитетно учешће у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета за дипломатију и безбедност

Активности у оквиру мере 2:

15. Организовање трибина о значају система квалитета у образовном процесу
16. Истицање важности учествовања студената у процесу самовредновања и провере квалитета кроз организовање различитих предавања, догађаја и радионица.
17. Обука већег броја студената за спровођење анкетних испитивања и самосталну евалуацију наставног процеса.
18. Представљање предузетих корективних мера на основу досадашњих резултата провере квалитета,
19. Организовање радионица на тему мерења исхода студирања.
20. Подстицање организовања фокус група од стране Студентског парламента ради самовредновања и провере квалитета Факултета унутар студентске популације.
21. Обука и интегрисање страних студената у све процесе провере квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 3:

Прилог 3.1. [Формално успостављено тело \(комисија, одбор\) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи \(извод из Статута\) и опис рада \(до 100 речи\).](#)

Прилог 3.2. [Списак свих анкета](#)

Прилог 3.3. [Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера](#)

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

1) ОПИС

Студијски програм мастер академских студија – Дипломатија и безбедност

Циљеви студијског програма мастер академских студија Дипломатија и безбедност су: да доследном применом најбољих домаћих, европских и светских стандарда организује висококвалитетне студије из области дипломатије и безбедности; да се образовни процес одвија по студијском програму и наставним методама које се непрестано иновирају; да студенти овладају најактуелнијим знањима, умећима и вештинама, да се оспособе за креативан рад и тиме стекну сигурну основу за успешно запошљавање; да студенти стекну током школовања квалитативно теоретско знање, а тиме сигурну основу за успешно обављање сложених задатака у области међународне сарадње у дипломатско-конзуларној и безбедносној сфери; да студенти упознају механизме функционисања међународних безбедносних институција, и да се оспособе да раде на остваривању интереса Србије у оквиру сарадње са њима; да студенте образује у форми новог профила стручњака за 21. век, како би се добили образовани академски стручњаци за дипломатију и безбедност, што би значајно допринело унапређивању рада домаћих безбедносних и дипломатских служби и позитивно утицало на односе Србије са Европском унијом и другим међународним организацијама; да се студенти оспособе за тимски рад и рад у мултикултуралној средини.

Мастер академске студије реализују се у трајању од две године (четири семестара). Исход учења на мастер студијама је, поред компетенција које чине исход учења на основним студијама, и посебна креативна способност која студентима после завршетка студија дипломатије и безбедности на мастер нивоу омогућава да у сфери својих компетенција дају најактуелнију критичку анализу сваког актуелног, задатог проблема и ефикасно донесу најцелисходније одлуке, које воде ка оптималној солуцији у добу које карактерише мултилатерална дипломатија, глобализација, посебне карактеристике процеса међународних интеграција и безбедност у националном и интегралном процесу. По завршетку студија студенти стичу стручни назив – мастер политиколог за дипломатију и безбедност. На мастер академске студије може се уписати лице: Са завршеним основним академским студијама у складу са Законом о високом образовању; са завршеним основним универзитетским студијама, у складу са старим Законом о универзитету, у трајању од најмање четири године и лице које поседује неопходна претходна знања дефинисана у опису дипломских академских студија, а завршило је трогодишње студије. Лице које не испуњава последњи услов може се условно уписати на мастер академске студије, али не може полагати испите док не положи диференцијалне испите којим доказује испуњење услова свих услова. У случају неиспуњења услова под 3, декан решењем одређује програм диференцијалних испита које лице из става 1. мора да положи као предуслов за полагање испита мастер академских студија.

Са циљем да се омогући оцена квалитета акредитованог студијског програма МАС Дипломатија и безбедност, Факултет за дипломатију и безбедност врши разноврсне активности, укључујући и следеће:

1. спровођење анкета, путем којих се од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других релевантних организација редовно прибављају повратне информације о квалитету студија и акредитованог студијског програма МАС Дипломатија и безбедност;

2. укључивање студента у процес оцењивања квалитета студијског програма МАС

Дипломатија и безбедност;

3. упоређивање, анализа и осавремењавање курикулума студијског програма МАС

Дипломатија и безбедност, како би се студенти усмерили на иновативност, дедуктивни начин истраживања и примену стечених знања и вештина у практичне сврхе.

Константним радом на подизању квалитета свог односа са студентима, родитељима, послодавцима и јавности уопште, Факултет је кроз постављање интерактивног веб - сајта створио услове за приступ информацијама које су неопходне за процес студирања и стицање дипломе МАС Дипломатија и безбедност.

Како би се обезбедио адекватан ниво квалитета студијског програма МАС Дипломатија и безбедност који је акредитован на Факултету, у систем рада су уведене посебне процедуре за одобравање, праћење, контролу и оцену овог студијског програма.

Основни циљ наведених процедура јесте редовно и систематско проверавање и ревидирање:

- циљева студијског програма и његове усаглашености са основним задацима и циљевима рада Факултета;
- структуре и садржаја студијског програма у погледу односа опште академских, теоријско-методолошких, научно стручних и стручно-апликативних дисциплина;
- оптерећења студената изражено кроз ЕСПБ;
- исхода и оспособљености студенти када заврше студије - било да ступају у радни однос или теже даљем образовању.

Постојећа структура студијског програма резултат је претходно извршене акредитације Факултета. У погледу обима и структури студијског програма МАС Дипломатија и безбедност за које је рађена поновна акредитација, није дошло до значајних промена у „софтверској“ димензији излазних резултата, већ више до организационих и „хардверских“ промена у систему пословања Факултета.

Од прве акредитације, и поновне реакредитације Факултет за дипломатију и безбедност редовно и систематски проверава и прати циљеве студијског програма и његову усклађеност са основним задацима и циљевима установе. Ове активности спроводе организоване комисије, као и представници студената укључени у рад органа управљања Факултета.

Праћење и провера студијског програма МАС Дипломатија и безбедност

На основу одредби Правилника о начину и поступку обезбеђења и самовредновања квалитета на Факултету, НН Веће доноси акциони план (Програм) реализације процеса провере квалитета за одређену школску годину. Њиме је уређена методологија самовредновања „излазних“ резултата студијског програма, наставног процеса и општих услова рада на Факултету. Важан циљ, вредновање педагошког рада наставника, постиже се кроз прикупљање ставова студената о квалитету наставног процеса на Факултету и студијског програма МАС Дипломатија и безбедност у његовом саставу, а што се чини ради редовног праћења реализације стратегије квалитета у овом домену функционисања институције.

Евалуација педагошког рада наставника и сарадника у настави од стране студената обавља се или у зимском и летњем семестру понаособ или једном годишње за оба семестра. Она се спроводи кроз анкету, путем упитника израђеног за сваки предмет и предметног наставника, а кроз серију изабраних питања на основу којих студент оцењује. У случају да резултати евалуације показују ванредно ниске или неубичајено високе вредности, Комисија за обезбеђење квалитета утврђује могуће разлоге и предузима мере за остваривање резултата у оквиру планираних или очекиваних.

Евалуација рада наставника и сарадника у настави само је један од сегмената евалуационог процеса који се обавља на Факултету. Остале сегменте интегрисане евалуације чине: евалуација научно-истраживачког рада наставника и сарадника, учешће у пројектима, учешће у промоцији, оцена наставника од стране управе Факултета, као и међусобне оцене наставника. Све ове оцене

се пондеришу и добија се интегрисана оцена свеукупног рада наставника и сарадника на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност Факултета за дипломатију и безбедност. Без обзира на добре оцене које је наставно особље постигло у посматраном периоду извештавања, неопходно је предузети мере подстицаја професора, сарадника и асистената на активнији однос са студентима у циљу повећања квалитета рада.

Након претходног процеса самовредновања усталили смо праксу да се стално залажемо за унапређење квалитета односа на релацији професор – студент, што је постигнуто кроз повећање броја часова консултација професора са студентима и менторског рада. Наравно, неопходно је наставити са оваквим настојањима, првенствено кроз повећање компетенција наставног особља, писање научно-стручних радова и учешће на додатним едукацијама.

Оцена исхода учења на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност је постављена у раван евалуације жељених излазних резултата наставног процеса која кореспондира са реализацијом општих и посебних стратешких циљева ове високо-образовне институције. Читав систем је постављен на макро и микро управљачком нивоу.

На макро нивоу, исходи учења су стављени у функцију обезбеђивања вертикалне и хоризонталне конзистентности студијског програма МАС Дипломатија и безбедност, али доприносе и процесу комуникације са спољним окружењем, посебно са послодавцима. Наравно, они имају важну улогу у процесу интерне и екстерне евалуације рада Факултета.

На макро нивоу исход студијског програма МАС Дипломатија и безбедност усаглашен је са Националним оквиром квалификација за ниво Мастер академске студије (120 ЕСПБ). Класификација у Националном оквиру квалификација Србије заснована је на међународној стандардној класификацији образовања ISCED 2013-f (*International Standard Classification of Education*) коју је публикувао UNESCO.

На микро нивоу, детерминисање излазних резултата помаже реализаторима наставног процеса да:

- утврде шта се очекује од студента да зна, разуме, може да оствари, односно шта се може вредновати као крајњи резултат процеса учења;
- предоче студентима шта се од њих очекује у току наставног процеса и приликом испитивања;
- припреме материјале, наставне методе, тестове и друге елементе наставног процеса;
- побољшају комуникацију о циљевима предмета са интерним и екстерним окружењем;
- створе ширу слику о исходима студијског програма у оквиру кога изводе наставни процес;
- установе методе и излазне резултате процеса учења у складу са контекстом студијског програма.

За потребе осигурања вертикалне и хоризонталне конзистентности студијског програма МАС Дипломатија и безбедност, на Факултету одређено је пет кључних исхода студирања:

Исход 1 - Поседовање теоријског знања из области студијског програма МАС Дипломатија и безбедност;

Исход 2 - Разумевање и вредновање науч(е)них спознаја и стављање у корелацију са глобалним процесима који се одвијају у свету;

Исход 3 - Коришћење методолошких приступа у решавању проблемских ситуација;

Исход 4 - Примена знања у пракси;

Исход 5 - Овладавање техникама тимског рада, комуницирања и другим практичним вештинама.

Сваки исход се мора квантификовати у распону од 0 – 3, при чему: 0 - не подразумева тај исход;

1 - исход заступљен у незнатној мери; 2 - исход делимично заступљен;

3 - исход потпуно заступљен.

Суштина Исхода 1, огледа се у оцени спознаје научних теорија и способности студената да категоризују, класификују и дефинишу појмове из референте области студија.

Способност рангирања и имплементације знања у ширем научном контексту, разумевање глобалних процеса и трендова развоја међународне заједнице у будућности, као и способност критичког погледа „на свет“ представља важно опредељење наставног процеса на Факултету. Због тога је оно формализовано као Исход 2.

Оцена обима и квалитета самосталне употребе методолошких метода и техника у поступку решавања проблемских ситуација, као и способност закључивања и стварања нових синтетичких целина на основу прикупљених података током анализе, представља један од суштинских делова процеса студирања и академског погледа на стварност. Ово представља садржај Исхода 3. Способност самосталног савладавања проблема у „реалном свету“ и изналажење нових (иновативних) решења чини суштину Исхода 4.

Имајући у виду захтеве послодаваца да запошљавају стручњаке који су шире образовани и владају разним вештинама, које не морају да буду у чврстој вези са уже стручним знањима везаним за студијски програм, Факултет је у наставни процес укључио и стицање способности рада у тиму, (не)вербалног изражавања и других вештина које јачају персоналне квалитете студената. Излазни резултати овог сегмента студирања евалуирају се преко Исхода 5.

Посматрани сет исхода ставља се у корелацију са активностима студената на основу којих се и врши крајње оцењивање њиховог рада у току семестра. Праћење и евалуација рада студената врши се на основу оцењивања следећих активности којима се таргетирају жељени исходи студијског програма МАС Дипломатија и безбедност:

- учествовање студената у процесу наставе, као и израда: а) семинарског рада; б) практичног рада; в) самосталног истраживања;
- полагање колоквијума;
- полагање завршног испита.

Одобравање, праћење и контрола програма студија МАС Дипломатија и безбедност

Имајући у виду захтеве *Стандарда 4* којим се уређује и прати систем квалитета студијског програма МАС Дипломатија и безбедност, високошколска установа има дужност да редовно и систематски проверава:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа опште академских, научно-стручних, стручно-уметничких и стручно-апликативних дисциплина;
- радно оптерећење студената мерено ЕСПБ;
- исходе и стручност које студенти стичу када заврше студије, као и могућности запошљавања и даљег школовања.

У том смислу, задатак руководиоца студијског програма МАС Дипломатија и безбедност је да непрекидно осавремењавају садржај курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа. Важан инструмент у том процесу је мапирање предмета.

У оквиру микро управљачког нивоа, сви носиоци наставних предмета су дужни да направе својеврсну матрицу у којој су, поред исхода студирања и облика активности уз помоћ којих ће се вршити оцењивање студената, назначили и:

1. конкретну врсту активности или рада који ће се применити у посматраном процесу;
2. циљану област учења;
3. метод оцене;
4. структуру бодова.

Носиоци наставног предмета морају измерити и оптерећење студената на свом предмету, узимајући у обзир све активности које треба реализовати на студијском програму и изван њега, да би се постигли планирани исходи учења. У том смислу, користи се систем ЕСПБ бодова којим се утврђује количина времена која је студентима потребна да би извршили све обавезе везане за

наставу и учење (присуство предавањима, израда семинарских радова и пројеката, припрема за наставу, спремање завршног испита и сл.), а које су потребне да би се постигли очекивани исходи (резултати) учења. У просеку, износ радног оптерећења студента у току школске године је 60 бодова. Ако се има у виду да радно оптерећење студента у једној години осцилује између 1500 и 1800 сати, може се извести закључак да један бод износи од 25 до 30 сати рада.

Још у процесу акредитације, носиоци предмета имали су обавезу да измере ангажовање студената. Студенти су били упитани за временско трајање активности које су им биле потребне у процесу испуњавања предиспитних и испитних обавеза на предмету. На основу добијених резултата одређен је систем ЕСПБ бодовања.

На конкретном примеру једног предмета из сваке области одговарајућег научног поља, дат је опис свих активности учења потребних за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет. Процену оптерећења студената на предмету врше наставници приликом припреме курикулума за акредитацију, а преиспитују је и при евентуалним мањим модификацијама које су могуће на почетку сваке школске године. Приликом ове процене полази се од спецификације предмета и плана извођења наставе на предмету, одређује се календар провера знања и начин утврђивања коначне оцене, а затим се процењује време потребно за све студентске активности и утврђује веза са бројем ЕСПБ за тај предмет.

Повратне информације од привредних и пословних представника

У посматраном периоду Факултет је остварио тесну сарадњу са домаћим и страним привредним друштвима. Сарадња са привредним и пословним представницима се обавља у обостраном интересу. Факултет на тај начин може да осавремени наставни програм и подигне квалитет наставног процеса, док са друге стране привредни и пословни представници могу да добију приступ квалитетној понуди високо образоване радне снаге.

Студенти Факултета имају могућност да обаве стручну праксу у току студирања у одговарајућим привредним друштвима, са становишта студијског програма МАС Дипломатија и безбедност, а што им омогућава да стечено знање примене у решавању практичних проблема. На тај начин, студенти се упознају са савременим научним достигнућима и пословним решењима, а у циљу употпуњавања академског знања које стичу током студирања. Након обављене праксе, студенти изражавају своје задовољство или незадовољство стеченим искуством и практичним знањем, што омогућава унапређење сарадње Факултета са привредним и пословним представницима. Такође, Факултет врши анкетање привредних и пословних представника у којима су студенти обавили стручну праксу, чиме се стиче увид у потребе које представници имају у погледу високо образованог кадра студијског програма МАС Дипломатија и безбедност.

Учешће студената у осигурању квалитета студијског програма МАС Дипломатија и безбедност

На Факултету, студенти су укључени у рад Факултета посредством представника које бирају, а који су укључени у процес управљања Факултетом. Поред тога, студенти учествују у скоро свим активностима самовредновања и унапређења квалитета студијског програма МАС Дипломатија и безбедност, али и извођења наставе на истим. У последњој активности, улога студената је незамењива, међутим и квалитет студијског програма МАС Дипломатија и безбедност је активност у којој је њихова улога веома важна јер доприноси да Факултет добија повратне информације које су од непроцењивог значаја за подизање квалитета наставног плана студијског програма МАС Дипломатија и безбедност. Наиме, студенти путем анкета имају могућност да изразе своје задовољство или незадовољство наставним планом, као и да предложе мере за подизање његовог квалитета.

Студентски парламент је представнички орган студената свих студијских програма, који на тај начин остварују своје право на учешће у процесу самовредновања. Поред осталих, Студентски парламент обавља активности везане за оцену квалитета наставног плана студијског програма МАС Дипломатија и безбедност, као и реформу студијског програма и оцену његове ефикасности.

Савременост курикулума

Редовно се врши провера усклађености студијског програма МАС Дипломатија и безбедност и курикулума предмета са студијским програмима других високо-образовних установа из иностранства и домаће привреде. Тиме се повећава квалитет наставног плана, али и омогућава неометан процес међународног признавања диплома које Факултет издаје.

Поред тога, наставни курикулуми се унапређују инкорпорирањем савремених научних достигнућа за студијски програм МАС Дипломатија и безбедност. У том смислу, Факултет има развијену комуникацију са домицилним и иностраним привредним друштвима, као потенцијалним изворима информација које ће осавременили курикулуме студијског програма.

Услед високог нивоа конкуренције, привредна друштва су присиљена да осавремењавају начин рада, производње и пружања услуга, примењујући најновија научна и технолошка достигнућа. Са друге стране, Факултет жели да одговори на тражњу привредних друштава за адекватно образованим кадром који ће бити упознат са савременим научним достигнућима и моћи да испрати пословање које подразумева њихову употребу.

Подстицај студената на стваралачки и истраживачки рад

На студијском програму МАС Дипломатија и безбедност у посматраном периоду спроведене различите активности како би се студенти подстакли на стваралачки и истраживачки рад. Услов за даљи развој и подстицање студената на стваралачки и истраживачки рад јесте увођење савремених техника рада и средстава у наставни процес, али и ангажовање савременог образовног и наставног кадра. На тај начин студенти се мотивишу да учествују у различитим научним пројектима и писању научних радова.

Анализирањем успеха студената Факултета на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност врши се одабир студената који су остварили најбоље резултате након завршене школске године. На основу прецизних података о ангажовању и резултатима рада најуспешнијих студената, Факултет сваке године расписује конкурс за стипендирање студената на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност, чиме се даље мотивише њихов развој и напредак у стручном и стваралачком смислу.

Наставно особље и други научноистраживачки кадар подстиче студенте у смеру научноистраживачког рада кроз организацију различитих врста додатне наставе, семинара и научних скупова. У посматраном периоду, Факултет је био организатор низа научних конференција. Студенти мастер студија имали су прилику да уз помоћ наставног особља факултета, као ментора при дефинисању тема, узму учешће у научним скуповима. У оквиру конференција постоји студентска секција где се студенти охрабрују да пишу своје прве научне радове и тако подстичу на научни допринос и оснажују за наставак студија. На тај начин, студенти Факултета су били подстакнути да се даље развијају у правцу научног рада и презентовања резултата рада из различитих научних области.

2) SWOT анализа студијског програма МАС Дипломатија и безбедност

СНАГЕ:

- Усаглашеност исхода, циља и сврхе студијског програма са националним и стандардима Европске уније. (++)
- Усаглашеност исхода учења са Националним оквиром за квалификације

Србије (НОКС) (+++)

- Реализација наставе на мастер студијама на српском језику. (+++)
- Препознатљивост програма и предмета у националном и ширем међународном контексту. (+++)
- Савремен простор и опрема који се користе у извођењу наставе. (++)
- Квалитет и компетенције наставног особља на првом нивоу студија. (++)
- Усаглашеност студијског програма са савременим трендовима и захтевима тржишта рада. (+++)
- Усаглашеност студијског програма са иностраним студијским програмима. (++)
- Садржај студијског програма и предмета одражава основне идеје Болоњског процеса. (++)
- Терминолошка и методолошка усклађеност са Болоњским процесом. (++)
- Редовна евалуација студената. (++)
- Способност функционалне интеграције знања и вештина, посебно код студената који су у радном односу или имају претходно радно искуство, у делатностима везаним за студијске програме. (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољно развијени дескриптори за мерење исхода учења. (++)
- Недовољно развијен систем подстицања успешних студената у виду одговарајућих активности у настави. (++)
- Мобилност студената и наставног особља у оквиру држава чланица Европске уније. (++)

ШАНСЕ:

- Сарадња са другим универзитетима и научним институтима у држави и иностранству при извођењу наставе. (++)
- Пројекти и сарадња са привредном и ресорним министарствима. (+++)
- Стварање заједничких инкубатор фирми са другим компанијама или студентима. (++)
- Могућност посредовања при ступању студената у радни однос кроз уговоре о сарадњи са домаћим и међународним привредним друштвима и организацијама. (+++)
- Развијање система стипендија кроз сарадњу са привредом и стипендија од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја. (+)
- Доживотно образовање. (+)

ОПАСНОСТИ:

- Нефлексибилност наставног плана и програма услед немогућности његове промене у циљу осавремењивања истих. (+++)
- Дефинисано предзнање нових студената. (++)
- Друштвено-економске и демографске карактеристике окружења. (++)
- Одлив потенцијалних студената на иностране универзитете због високог квалитета студија и развијеног система стипендија. (+++)
- Неусклађеност понуде и тражње за квалификованим кандидатима на тржишту рада. (+++)
- Лоша социјално-економска ситуација у привреди, која условљава низак материјални статус студената. (++)

- Демографски фактор смањења популације. (++++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

SWOT анализа квалитета студијског програма МАС Дипломатија и безбедност је указала на одређене слабости и иницирала усвајање одређених мера и активности за унапређење квалитета. У том смислу, наредни период треба да буде заснован на предузимању следећих облика деловања:

Мера 1: Подизање квалитета студијског програма МАС Дипломатија и безбедност

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Развијати студијски програм у складу са Стратегијом образовања Републике Србије и Националним оквиром за квалификације, праћење научних и практичних достигнућа у овом процесу
- 2) Вршење мањих измена силабуса у складу са савременим научним достигнућима и праксом
- 3) Осавремењавање литературе у силабусима појединих предмета
- 4) Примена нових наставних метода и практичних примера у реализацији студијског програма МАС Дипломатија и безбедност
- 5) Унапређивање и осавремењавање метода практичне наставе
- 6) Интензивнија размена искустава, научних прилога, наставника и студената са реномираним универзитетима са којима Факултет за дипломатију и безбедност има споразуме о сарадњи
- 7) Јачање компетенција наставног кадра на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност
- 8) Ангажовање гостујућих професора и предавача

Мера 2: Наставак развијања концепта „Студент у центру пажње“

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Измена редоследа предмета на основу искуства из претходног периода ради равномернијег оптерећења студента
- 2) Организовање додатних тренинг програма за наставно особље у области примене концепта „студент у центру учења“
- 3) Развијање стручних и генеричких вештина студената
- 4) Спровођење мера и активности у циљу повећања одговорности студената у процесу учења
- 5) Развој сарадње и комуникације између кандидата на мастер студијама у циљу промовисања мултидисциплинарности, чиме би се подстакла иновативност и креирање нових научних достигнућа
- 6) Континуирано унапређивање пословних комуникацијских и других вештина студената

Мера 3: Унапређење система мерења квалитета студијског програма МАС Дипломатија и безбедност

Активности у оквиру мере 3:

- 1) Рад на бољем разумевању улоге исхода учења у развоју курикулума и болоњским препорукама
- 2) Развијати студијски програм у складу са Стратегијом образовања Републике Србије и националним оквиром за квалификације, праћење научних и практичних достигнућа у овом процесу и усклађивање наставног плана

- 3) Развијање савременог студијског програма МАС Дипломатија и безбедност кроз анализу светских трендова нарочито у области безбедносних наука.
- 4) Континуирано унапређивати систем мерења исхода учења, а у циљу још бољег вредновања студијског програма МАС Дипломатија и безбедност
- 5) Константно унапређивати систем оцењивања у складу са иновираним исходима учења

Мера 4: Успостављање боље сарадње са пословним сектором и тржиштем рада

Активности у оквиру мере 4:

- 1) Продубљивати сарадњу са привредним друштвима из окружења и учествовање у отварању нових привредних друштава у различитим областима
- 2) Повезивати студенте и привредне субјекте
- 3) Испитивање послодаваца о врстама неопходних знања и вештина којима треба да се располаже на тржишту знања
- 4) Унапређење и проширење курсева за сертификате које препознаје тржиште
- 5) Интензивирање маркетиншких активности усмерених према привреди (промоција студијског програма МАС Дипломатија и безбедност на сајмовима привреде, запошљавања, образовања и сл.)
- 6) Већу диференцираност студијског програма МАС Дипломатија и безбедност треба постићи кроз промоцију међу привредним друштвима и кроз израду пројеката везаних за та друштва

Мера 5: Подизање квалитета студената

Активности у оквиру мере 5:

- 1) Наставни процес везивати са стварним проблемима и потребама праксе;
- 2) На свим предметима увести рад на рачунару;
- 3) Од прве године код студената треба развијати тимски рад;
- 4) Треба захтевати од студената да се унапред спремају за предавања и вежбе;
- 5) Студенти треба да добију прилику да се изражавају и писмено и усмено;
- 6) Треба мотивисати студенте да током предавања постављају питања, дискутују и износе критички поглед на свет;
- 7) Унапређивати пословне комуникацијске вештине;
- 8) Развој сарадње и комуникације између кандидата на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност у циљу промовисања мултидисциплинарности, чиме би се подстакла иновативност и креирање нових научних достигнућа.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. [Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

Табела 4.2. [Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.](#) Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. [Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.](#) Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. [Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.](#)

Прилог 4.2. [Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.](#)

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

1) ОПИС

Наставни процес на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност изводи се у складу са захтевима стандарда квалитета, односно предузимањем низа активности којима се обезбеђује одржавање и побољшање квалитета реализације наставног процеса. Интерактивност наставе, укључивање примера и студија случаја у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу, стална су пракса на Факултету.

Квалитет наставе на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност обезбеђује се комбинацијом одличних предавања, преношења знања и вештина студентима, истраживањима и пружањем услуга друштвеној заједници. Наш приступ је „студент у центру пажње“, односно посвећени смо томе да студентима обезбедимо најбоље окружење за стицање знања и каснијег запослења.

Професионалан однос

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и у складу са највишим стандардима етике. Сви чланови академске заједнице, а пре свега наставници и сарадници савесно обављају своје радне обавезе, у складу са законом, Кодексом о академском интегритету на Факултету и Правилником о правилима и организацији студија.

Током реализације предавања и вежби, али и свих осталих професионалних и академских активности и обавеза према студентима наставници и сарадници Факултета дужни су да се понашају одговорно, савесно, професионално, поштујући начела објективности, непристрасности и међусобног уважавања. Наставници и сарадници у погледу стандарда академског интегритета имају професионалну обавезу да:

- поштују образовне циљеве, стратегије и стандарде високошколске установе;
- обезбеде репрезентативност, релевантност, тачност, и прецизност садржаја предмета и примерену позицију предмета унутар студијског програма;
- теже постизању и преношењу квалитетних научних сазнања из своје научне области и предмета који се изводе на студијама;
- понуде свим студентима исте могућности за стицање знања;
- вреднују рад студената отворено, праведно, објективно и благовремено;
- савесно провере сваки писани рад студента и да обрате посебну пажњу на то да ли тај рад садржи неки од облика неакадемског понашања;
- обезбеде транспарентност и јавност испита и објективност оцењивања.

Факултет је дужан да у току трајања студија, а посебно на почетку прве године на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност, упознају студенте са правилима академског интегритета, правилима за навођење идеја и радова других аутора, односно правилима цитирања и препричавања. Наставници и сарадници имају и конкретне обавезе у складу са правилима организације и извођења студија да:

- стално усавршавају предметну материју и комуникацију са студентом у циљу унапређења квалитета наставе на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност;

- воде уредну евиденцију о присуству студената настави;
- студенту омогуће да у току семестра полаже два колоквијума са правом на један поправни за сваки колоквијум;
- студенту омогуће израду семинарских радова у току семестра, односно домаћих задатака и интерактиван однос у извођењу наставе;
- уредно одржавају предавања, вежбе и консултације и друге облике активне наставе;
- најкасније 24 часа од одржаних предавања, вежби и консултација упишу одржану наставу у одговарајућу књигу евиденције;
- резултате колоквијума саопште студентима најкасније 5 дана по одржаном колоквијуму;
- студенту признају све поене са завршног колоквијума, сагласно Болоњској декларацији;
- најкасније 7 дана пре првог испитног рока, после одржаних предавања, поставе на странице предмета укупне поене које је студент остварио на настави у одређеном семестру;
- објаве резултате испита и унесу их у Факултетски информациони систем,
- се труде да напишу квалитетне уџбенике потребне за предмет које предају и да наставно градиво предају искључиво по уџбеницима које је надлежни орган одобрио;
- код одбране завршних радова у свему поступају према утврђеним правилима и роковима за одбрану завршних радова;
- излазе у сусрет студентима око свих питања која се тичу студирања и недоумица које могу да се појаве, а у оквирима дефинисаних правила;
- помажу студентима у тражењу решења и давања тачних информација на питања која студенти постављају.

Усклађеност плана и програма

За извођење студијског програма МАС Дипломатија и безбедност обезбеђена је и потребна информационо технолошка подршка. Студентима се по почетку наставе додељује приступ факултетском мејлу, и електронским страницама предмета.

План и распоред наставе (предавања и вежби) на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

Факултет води евиденцију одржане наставе на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност, упоређује податке са Планом рада и извештава на дневном, месечном, семестралном и на годишњем нивоу.

Интерактивност наставе

Настава на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност се реализује путем савремених интерактивних наставних метода са циљем да студентима омогући да остваре шире образовне циљеве и планиране исходе на сваком предмету.

Сваки наставник и сарадник има академску слободу да предлаже нове курсеве или промене постојећих. Сви курсеви се редовно иновирају да би пратили савремене трендове и знања. Концепт извођења наставе на свим предавањима и вежбама је у највећој мери уједначен и подразумева укључивање студената у наставни процес, односно наставни стилови и методи су интерактивни и подржавају приступ „студент у центру пажње“.

Интерактивни стил наставе на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност првенствено обезбеђује: мотивацију студената, прилагодљивост потребама и могућностима студената, мерљивост напретка студената и усвајање не само теоријских знања већ и практичних вештина које могу да примене. Примењивост стечених знања и вештина наших студената најбоље се проверава, контролише и унапређује од стране наших екстерних партнера из пословног окружења

- на праксама које студенти обављају. Путем боровка на пракси студенти стичу увид у реалну проблематику и узроке/последнице укључивања примера из праксе у наставу. Због тога је од велике важности за рад Факултета успостављање добрих односа са привредним друштвима из окружења.

Дакле, наставници и сарадници Факултета за дипломатију и безбедност:

- подстичу активно учешће студената у раду на часовима, дискусијама и дебатама;
- постављају питања којима подстичу студенте на размишљање, формирање својих ставова и закључака, као и на слободно изражавање истих у атмосфери међусобног уважавања и толеранције;
- подстичу и организују групни рад или рад у паровима;
- организују рад на студијама случајева;
- користе савремена наставна средства којима се придобија и одржава пажња студената.

Крајњи исходи учења су у потпуности задовољени примењеним методама наставе и квалитетом референца наставника и сарадника, који реализују наставу на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност.

Поред поменутих начина реализације наставног процеса, на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност се организују и други облици наставних и других педагошких активности, као што су:

- ваннаставно тематска предавања домаћих и гостујућих професора и стручњака из различитих области;
- радионице;
- семинари;
- обуке;
- персоналне и пословне вештине;
- посете привредним субјектима;
- округли столови;
- екскурзије;
- тематски догађаји, итд.

Доступност плана рада

Пре почетка сваког семестра Факултет доноси и студентима чини доступним (путем веб сајта и страница предмета на српском језику) план рада на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност, односно свим појединачним предметима:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услови;
- циљеве и исходе предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Подршка за странице предмета је реализована преко портала. Странице предмета имају за циљ да студентима омогуће стални приступ презентацијама предавања и вежби, додатним материјалима, тренутним актуелним информацијама о предмету, резултатима испита и свему осталом што је студенту битно а односи се на предмете које полаже и предмете професоре.

Периодично се врше провере усклађености појединих курсева у смислу обима, ЕСПБ (кредита) и пролазности.

Праћење квалитета наставе

Наставници и сарадници су дужни да се током реализације наставних активности и делатности у настави придржавају Закона о високом образовању, универзалних кодекса академског понашања, усвојених правилника и Статута Факултета. Комисија коју чине: декан, продекани, руководиоци студијских програма константно прати реализацију наставе и предузима корективне мере, уколико дође до одступања од правила и кодекса према важећим правилницима и процедурама Факултета.

План извођења наставе подразумева план ангажовања наставника и сарадника на појединим предметима, места извођења наставе, почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе. Њиме се дефинишу облици извођења наставе (предавања, вежбе, консултације, семинари и друго), начин полагања испита, испитни рокови, попис литературе, могућност извођења наставе на страном језику итд. План ангажовања се односи на дефинисање наставника и сарадника који учествују у извођењу предавања и вежби. Приликом формирања плана ангажовања, води се рачуна о оптерећености појединих наставника и сарадника.

Са оквирним терминима одржавања колоквијумске недеље испитних рокова, студенти се упознају приликом објављивања календара наставе и то на страницама факултета и страницама предмета. Детаљне информације о одржавању колоквијума, тј. испита благовремено се објављују на огласним таблама предмета и на Веб порталима за студенте и запослене.

У прављењу распореда колоквијума и испита основну улогу имају наставници на предметима, Продекан за наставу, али и представници студената. У процесу прављења распореда на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност, води се рачуна о међусобном временском размаку између испита за одређене модуле и у том смислу се разматра оптерећености студената.

Праћење извођења предавања и вежби се врши:

- посетом часова;
- праћењем и увидом у материјале и информације које се постављају на странице предмета;
- контролом књига евиденција (писаних и електронских) наставе и одржаних консултација;
- директном комуникацијом са студентима, итд.

У случају да се на установи наставник или сарадник не придржава плана рада на предмету или распореда испита (и наставе) или не постиже одговарајући квалитет наставе, Комисија упозорава наставника, захтева од њега предлог корективних мера и прати реализацију предложених мера.

Стручна, организациона и текућа питања се дискутују на седницама наставно-научног већа, чији је члан и студент.

Редовне консултације руководиоца и чланова студентског парламента доприносе оптималној реализацији наставе и континуираном праћењу критичних тачака у наставном процесу студијског програма МАС Дипломатија и безбедност, као и брзом отклањању неправилности.

Факултет за дипломатију и безбедност константно подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника запослених на Факултету кроз стално учешће у следећим активностима (конференције, летње школе, размене наставног кадра, стручна усавршавања, стручна предавања).

2) SWOT анализа студијског програма МАС Дипломатија и безбедност

СНАГЕ:

- Придржавање извођења наставе по календару рада, плану, програму и распореду часова испита (+++)
- Компетентност наставника и сарадника који имају и академску слободу да иновирају постојеће курсеве или предлажу нове (++)
- Систем праћења квалитета наставе и могућност студената да увек добију повратну информацију о својим залагањима на настави или испитима (+++)

- Посвећеност примени концепта “студент у центру пажње” (++)
- Интерактивно учешће студената у наставном процесу (+)
- Систематско праћење и оцењивање квалитета наставе (++)
- Избор метода наставе и учења, којима се постиже савладавање исхода учења (+)
- Јако добро развијен систем комуницирања са студентима преко *Странице предмета* (++)
- Реализација стручне праксе у привредним друштвима чија је делатност непосредни део струке за коју се стичу компетенције. (++)

СЛАБОСТИ:

- Потреба за успостављањем још боље равнотеже између различитих типова активности и исхода учења (++)
- Мотивација студената да учествују у вредновању рада својих наставника и сарадника (++)
- Неравномерност оптерећења наставника и сарадника (+)

ШАНСЕ:

- Сарадња са привредним субјектима – нарочито у процесу реализације студентске праксе (++++)
- Активно укључивање резултата истраживања у наставни процес (++)
- Сарадња са Универзитетима и факултетима из иностранства - коришћење њихових позитивних искустава у организацији наставног процеса и увођења нових метода наставе (++)

ОПАСНОСТИ:

- Економска криза у земљи (++)
- Проблем запошљавања у земљи (++)
- Недовољна свест дипломираних студената о само запошљавању кроз развој сопствених предузетничких идеја(+)
- Одлазак младих и стручњака у иностранство (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

SWOT анализа квалитета наставног процеса на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера: Учвршћивање везе између исхода учења, стратегија наставе, студентских активности и начина провере знања

Активности у оквиру мере:

- 1) Успостављање још боље равнотеже између исхода учења и различитих типова наставних активности;
- 2) Наставити са подизањем квалитета наставног процеса на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност;
- 3) Растерећење наставног особља ваннаставним обавезама;
- 4) Наставити са редовном евалуацијом наставног процеса и предузимањем мера у случају уочених недостатака;
- 5) Развијати даље вредновање наставног процеса с аспекта употребе исхода учења;

- 6) Константно унапређивати систем реализације наставе у складу са иновираним исходима учења;
- 7) Едуковати студенте о систему ЕСПБ бодовања и постизања жељених исхода учења;
- 8) Усклађивати планове и програме у складу са потребама тржишта, а у сарадњи са привредним представницима.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. [Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

Прилог 5.2. [Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.](#)

Прилог 5.3. [Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

1) ОПИС

Значајне активности и процеси у раду Факултета су у функцији остваривања комплементарности образовног, научноистраживачког и стручног рада, тј. наставног и научно-истраживачког рада. Факултет поседује структуру и ресурсе за реализацију научно-истраживачког и стручног рада. Структура и ресурси за остваривање и организовање основних, развојних и примењених истраживања, као и стручног рада, детаљније су описани у оквиру других Стандарда. У те ресурсе спадају:

- наставници и сарадници, чији квалитет у смислу поступака селекције и избора на основу резултата научноистраживачког рада дефинише Стандард 7;
- квалитетне лабораторије са припадајућом опремом, које су приказане у оквиру Стандарда 11;
- информатичка и библиотечка подршка, значајна за научноистраживачки рад, приказана у Стандарду 9.

Садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности усклађени су са стратешким циљем Факултета, али и са циљевима и стандардима високог образовања у земљи и иностранству. О достигнутом високом стандардима у области научно-истраживачког рада сведочи и то да је године 2020, Факултет за дипломатију и безбедност акредитивона као научноистраживачка организација у пољу политиколошких наука и у пољу безбедносних наука ([Акт о акредитацији](#)).

Факултет је установа која је тиме стекла потребан услов да буде носилац пројекта Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Наставни кадар је такође већ ангажован у одређеном броју пројектима финансираним од стране Министарства. Последњих година значајан број професора са Факултета учествовао је у различитим међународним научним и истраживачким пројектима.

Услови за избор наставника и сарадника на Факултету у потпуности су усклађени са обавезујућим критеријумима Националног савета за високо образовање (НСВО), критеријумима који важе за сва поља за која је акредитован Факултет и то друштвено хуманистичко поље. [Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника](#) је јавно доступан на веб сајту Факултета. Детаљно поређење ових критеријума дато је у Стандарду 7 и показује да су у великој већини случајева критеријуми Факултета строжији у односу на минималне критеријуме које је прописао Национални савет. Поступак избора је потпуно транспарентан, а комплетан материјал за сваког кандидата дат је на сајту Факултета.

Именовање наставника и ментора на студијским програмима мастер студија обављено је у складу са важећим стандардима за акредитацију студијских програма мастер студија у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља.

Научни и истраживачки рад наставника и сарадника прати се систематски сваке године, док се план научног и истраживачког рада прати кроз годишњи извештај о раду Факултета, а такође и кроз план научно-истраживачког рада, који је усвојен на Наставно-научном већу Факултета, за период од 2017. до 2020. године, у складу са критеријумима за акредитацију Факултета за научну и истраживачку делатност. Наставници и сарадници имплементирају стечена знања у настави, иновирањем методике наставе и применом савремених наставних

метода, најновијег софтвера у наставном процесу, унапређивањем основне уџбеничке и помоћне литературе и друго.

Успостављена је интензивна међународна сарадња са великим бројем високошколских установа у иностранству. Наставно особље Факултета, учествују у програмима међународне размене ЕРАЗМУС, што додатно доприноси њиховим научно - истраживачким компетенцијама. Еминентни професори из иностранства чланови су научних одбора међународних научних конференција које се организују сваке године на Факултету. Такође, професори из иностранства су гостујући предавачи на међународним научним конференцијама.

Знања до којих се долази спровођењем посматраних активности активно се укључују у наставни процес. Намера је да се изврши обезбеђење интегрисаности истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме академских студија Факултета. Научно-истраживачки рад наставника и сарадника прати се континуирано на више начина:

- Уносом свих научно - истраживачких резултата са категоризацијом по стандардима ресорног министарства, у информациони систем Факултета и лични профил сваког наставника и сарадника;
- Подношењем годишњег или периодичног извештаја о научном и истраживачком раду наставника и сарадника;
- Анализом напретка и развоја научно-истраживачког рада, коју спроводи периодично управа Факултета, у циљу повећања конкурентности наставника и сарадника Факултета, у односу на друге високошколске институције у држави и иностранству.

Наведеним мерама се повећава мотивација наставника и сарадника, када је реч о научно-истраживачком раду и подстиче се објављивање научно-истраживачких резултата у еминентним часописима на референтним националним и интернационалним листама часописа (SCI индексацијом). Наставници Факултета учествују као рецензенти у домаћим и иностраним научним часописима, националним и међународним научним конференцијама.

Савременом организацијом Факултета, усклађеном са одредбама Закона о високом образовању и интенцијама Болоњске декларације створен је оквир за савремени развој и унапређење научноистраживачког рада. Акредитовањем Факултета за обављање научноистраживачке делатности створени су услови за активно укључивање наставног и истраживачког кадра у научне пројекте, пројекте привредних организација, међународне академске и научне заједнице. Посебан вид реализације научно - истраживачког рада остварен је ангажовањем последипломаца у оригиналним научним истраживањима при изради мастер радова. Резултати делимичних или целокупних истраживања видљиви су тако што су публиковани у домаћим и међународним часописима категорисаним на SCI/SSCI листи или су саопштени на међународним скуповима у иностранству и Србији.

Реализација научноистраживачког рада на Факултету према систематизованим пројектним задацима, различитог трајања, усмерена је на комплексне проблеме из области дипломатије и безбедности, економске науке, менаџмента и бизниса. Одређивање истраживачких стратегија и циљева у складу је са стратешком оријентацијом Републике Србије у овој области. Факултет обавља издавачку делатност. Издавачка делатност Факултета дефинисана је

[Правилником о уџбеницима и другим наставним средствима.](#)

Факултет пружа подршку наставницима и сарадницима да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом.

2) SWOT анализа

CHANCE:

- Систематско праћење и подстицање истраживачких и стручних активности наставника и сарадника (++++)

- Постојање научног часописа Факултета, који је рангиран као часопис националног значаја M54 (++)
- Ангажовање у развоју научно-истраживачког подмлатка (+++)
- У саглашеност научноистраживачког и стручног рада са стратешким опредељењем Факултета, земље и европским циљевима (++)
- Континуираност научно истраживања и међународне сарадње са високообразовним институцијама из иностранства (++)
- Искуства са научноистраживачким пројектима у земљи и иностранству (++)

СЛАБОСТИ:

- Заузетост наставног особља великим бројем (не)наставних обавеза (+++)
- Недовољан број наставника и сарадника укључених у научноистраживачке пројекте (+++)
- Недовољна цитираност наставника и сарадника (+++)
- Подстицање наставника и сарадника на публикување резултата истраживања (++)
- Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи (++)

ШАНСЕ:

- Оживљавање привредне активности у земљи (+++)
- Пројектне активности релевантних министарстава и осталих државних институција преко којих би наставници и сарадници могли да обаве значајан број својих научних истраживања (+++)
- Размена наставника и сарадника са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству (++)
- Европске интеграције Србије (++)

ОПАСНОСТИ:

- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Пад привредних активности у земљи (+++)
- Мали број пројеката из домена хуманистичких наука (+++)
- Одвојеност научно истраживачког и стручног рада од привредних субјеката (++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6:

Мера: Унапређење научноистраживачких и стручних компетенција наставника и сарадника

Активности у оквиру мере:

- 1) Набавка научно-стручних часописа и литературе из релевантних области студијских програма
- 2) Обезбеђење материјалних услова за учешће наставника и сарадника на научним скуповима, саветовањима и симпозијумима
- 3) Финансирање трошкова мастер радова
- 4) Организација научних скупова, саветовања и симпозијума – међународне научне конференције на Факултету
- 5) Укључивање наставника и сарадника у научно-истраживачке пројекте
- 6) Стварање интердисциплинарних тела у оквиру Факултета преко којих би се експерти из различитих области бавили истом темом, свако са свог аспекта

- 7) Подстицање објављивања научноистраживачких радова наставника и сарадника и годишња евалуација НИР-а наставника и сарадника
- 8) Пропорционално растерећење наставног особља ваннаставним обавезама
- 9) Подизање квалитета факултетског научног часописа, у складу са стандардима из правилника прописаног од стране ресорног министарства, којим се регулише уређивање научних часописа и другим правним прописима.

Показатељи и прилози за стандард 6:

[Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.](#)

[Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима](#)

[Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.](#)

[Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период.](#) (Навести референце са редним бројем)

[Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката \(име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати\) у високошколској установи у претходне три школске године](#)

[Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.](#)

[Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.](#)

[Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.](#)

[Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.](#)

[Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.](#)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

1) ОПИС

Имајући у виду да је један од најважнијих услова и показатеља квалитета рада високообразованих институција компетентан и одговоран наставни кадар, на Факултету утврђени су строги критеријуми који су у складу са Минималним критеријумима за избор наставника и сарадника, дефинисаним од стране Националног савета за високо образовање.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника

Поступак за избор наставника и сарадника су у напред утврђени, јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступак као и сами услови су предмет периодичне провере, усавршавања и усклађивања са актуелним прописима и потребама Факултета.

Услови и прописи приликом избора наставника и сарадника

Приликом избора у звања Факултет се придржава следећих услова и прописа:

- услови за избор сарадника и наставника су унапред познати и утврђени у складу са Законом о високом образовању, Минималним критеријумима за избор наставника и сарадника прописаним од стране Националног савета за високо образовање, Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника и Статутом Факултета;
- поступак избора је јаван и доступан оцени стручне и шире јавности на адреси www.diplomatija.com
- позиви за избор (конкурси) су објављени у Службеном гласнику РС - Националној служби за запошљавање и широко доступни јавности:

Избор у звање наставника на Факултету заснива се на оствареним и мерљивим резултатима рада кандидата, који се исказују кроз:

- обавезне елементе: наставни рад; научно-истраживачки, односно уметнички рад.
- изборне елементе: стручно-професионални допринос; допринос академској и широкој заједници; сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким, односно уметничким институцијама и институцијама културе у земљи и иностранству.

Систематско праћење, оцењивање, селекција и напредак наставног кадра

Факултет подстиче учешће наставног кадра на стручно-научним скуповима, аплицирању и реализацији научно-истраживачких пројеката или у активностима успостављања сарадње са привредом. Факултет систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку активност наставника и сарадника кроз дефинисање и усвајање Програма научно-истраживачког рада на сваких 4 године. Програм научно - истраживачког рада, усвојен децембра 2016. године на Факултету дефинисан је у складу са Законом о научно-истраживачкој делатности, Законом о високом образовању и делатностима факултета. Наставници, сарадници и истраживачи запослени на Факултету се баве истраживањима учествујући у реализацији основних (фундаменталних), примењених и развојних пројеката у области друштвених наука. Посебно планирање и истраживачки приоритети су усклађени са Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године, Стратегијом економског развоја. Факултет систематски прати, оцењује и подстиче и педагошку активност наставника и сарадника. Поступак вредновања спроводи се на основу резултата добијених анкетирањем

студената, наставног и ненаставног особља. Мерила за оцењивање учесника у наставном процесу су: редовност извођења наставе, редовност одржавања консултација, поштовање термина за одржавање наставе, квалитет предавања и вежби, однос према студентима, критеријуми наставника при оцењивању знања студената, квалитет и доступност литературе предвиђене програмом предмета.

Дугорочна политика селекције младих кадрова

Посебна пажња се посвећује квалитетној селекцији младих кадрова, њиховом даљем напретку и различитим облицима усавршавања. Факултет систематски ради на развоју и селекцији младих кадрова израдом Програма развоја научноистраживачког подмлатка као и Плана развоја научноистраживачког подмлатка. Поменуте активности се односе на укључивање научноистраживачког подмлатка у осмишљавање тема, писање и објављивање научних радова, учествовање у пројектима су-финансираним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја или Европске уније чиме се повећава њихова компетенција и научно искуство. Посебна пажња на Факултету се посвећује одабиру квалитетног научно-истраживачког подмлатка који ће ступањем у радни однос и радним ангажовањем осавременити и подмладити наставни кадар, што представља основу за даљи развој.

Перманентна едукација и усавршавање наставника и сарадника

Научно-истраживачки рад је кључни сегмент рада Факултета и због тога се константно прати и подстиче. Учешће на конференцијама (домаћим и међународним) представља могућност да се непосредно саопште први резултати неког истраживања, студије и представљају идеално место за размену искуства са другим учесницима.

Предуслов за научне пројекте је одређени број објављених радова, а верификацију резултата и сагласност за учешће на пројектима врши министарство.

Повезаност рада у образовању са радом на пројектима и другим областима привредног и друштвеног живота

Избор у звање наставника на Факултету условљен је оствареним и мерљивим резултатима рада кандидата који се исказују кроз обавезне и изборне елементе. Сваки изборни елемент мора да садржи неколико ближих одредница, као: стручно-професионални допринос; допринос академској и широј заједници; сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким, односно институцијама културе или уметности у земљи и иностранству.

Факултет подстиче учешће наставног кадра на стручно-научним скуповима, аплицирању и реализацији научно-истраживачких пројеката или у активностима успостављања сарадње са привредом. У том смислу, евалуира се чланство и рад у стручним и научним организацијама, укључивање наставника и сарадника у пројекте у привреди, као рад са студентима ван образовног процеса (на пример, успостављање контакта са потенцијалним послодавцима за дипломиране студенте, одржавање контакта и праћење дипломираних студената). Од великог значаја је и учешће наставног особља у сертификованим тренинзима; консалтинг услугама; скуповима и саветовањима; различитим облицима пословне сарадње; међународне сарадње; организацији и реализацији у различитим гостовањима и предавањима у струци. Посебно се подржава комуникација између академског особља и релевантних професионалних удружења. У оквиру конференција Факултета одговарајуће сесије у којима учествују представници професионалних удружења се рачунају као континуирана едукација што указује да Факултет има обезбеђене предуслове и прилике за континуирану едукацију својих хуманих ресурса.

Вредновање педагошке способности наставника и сарадника

У звање наставника може бити изабран кандидат који испуњава услове прописане Законом о високом образовању, Статутом Факултета и Правилником о условима и поступку избора

наставника и сарадника на Факултету. Избор у звање наставника врши Сенат Универзитета на предлог НН Већа. Приликом оцене рада у настави кандидата, узима се у обзир и мишљење студената исказано на евалуационој анкети. Оцена рада у настави се нарочито заснива на томе како се оцењује:

- способност кандидата да на најбољи начин презентује градиво и да пренесе знања и вештине,
- однос кандидата према студентима,
- однос кандидата према наставним и професионалним обавезама,
- квалитет припремљених материјала за учење и наставу,
- припрему и вођење студијских програма,
- предусретљивост и доступност за консултације,
- добијене награде и признања за рад у настави

За кандидате који се први пут бирају у звање наставника и немају педагошко искуство, способност за наставни рад Комисија за избор у звање оцењује на основу приступног предавања које организује Факултет.

3) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Усаглашеност поступка избора наставника са законодавним оквиром земље (+++)
- Подстицање компетенција наставног особља (+++)
- Вредновање педагошких способности (+++)
- Континуирана примена евалуације рада путем студентских анкета (+++)
- Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољно материјалних средстава за перманентну едукацију наставног кадра и њиховог усавршавања (+++)
- Заузетост наставног особља великим бројем (не)наставних обавеза (+++)
- Релативно мали број наставника и сарадника укључених у научноистраживачке пројекте (++)
- Слаба примена корективних акција (санкција) када се уоче недостаци у раду наставног особља (+)

ШАНСЕ:

- Квалитетна понуда на тржишту интелектуалног рада (++)
- Размена наставника и сарадника са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству (++)
- Запошљавање наставника који су докторирали на престижним универзитетима у иностранству

ОПАСНОСТИ:

- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Одвојеност научно истраживачког и стручног рада од привредних субјеката (++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (++)

2) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

SWOT анализа квалитета наставника и сарадника је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера: Унапређење педагошких способности наставника и сарадника

Активности у оквиру предложене мере:

- 1) Растеређење наставног особља ваннаставним обавезама
- 2) Редовна евалуација наставног процеса и предузимање корективних мера у случају недостатака
- 3) Организовање обука за наставнике и сараднике из области методике наставе
- 4) Обучавање наставног особља у погледу увођења савремених метода тестирања студената у складу са жељеним исходима учења
- 5) Организовање радионица за наставнике и сараднике из области подстицања креативности код студената
- 6) Формирање тела које се бави професионалним и академским развојем наставног и стручног особља Факултета
- 7) Набавка научно – стручних часописа и литературе из релевантних области студијских програма
- 8) Обезбеђење материјалних услова за учешће наставника и сарадника на научним скуповима, саветовањима и симпозијумима

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. [Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Табела 7.2. [Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Прилог 7.1. [Правилник о избору наставника и сарадника](#)

Прилог 7.2. [Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

1) ОПИС

Систем обезбеђења квалитета студената на Факултету за дипломатију и безбедност остварује се вршењем следећих активности:

- упис и селекција студената;
- утврђивање критеријума и праћење резултата оцењивања студената;
- анализа успешности и пролазности студената;
- заштита равноправности и права студената;
- праћење и подстицање организовања студената;
- детерминисање и предузимање мера у циљу побољшања квалитета студената на Факултету.

Пружање информација потенцијалним студентима

Кроз активну сарадњу са другим факултетима, институтима и привредом Факултет добија информације о образовном профилу и квалитету потенцијалних студената. Кроз учешће наставног кадра Факултета у догађајима везаним за поље дипломатије и безбедности, сарадњу са великим спектром института, факултета и привредом, интересовање за мастер студије на студијском програму Дипломатија и безбедност се повећава. Коегзистенција разних релација позитивно утиче на квалитет уписаних студената, квалитет извођења наставе и општи успех студената на мастер студијама. Организација заједничких активности, обухвата: стручне праксе, зимске и летње школе, предавања и слично.

Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама путем веб сајта www.diplomatija.com.

Селекција студената

Упис и селекција студената врши се у складу са законом прописаном процедуром. При томе се вреднују резултати постигнути у претходном школовању током кога се проверавају и склоност и мотивација за студирањем. Услови уписа на студије, критеријуми за упис и процедура формирања ранг листе дефинисани су Правилником о условима и поступку уписа студената на студијске програме Факултета.

Правилником су прецизирани:

- услови уписа и начин рангирања кандидата;
- мерила за утврђивање редоследа кандидата;
- поступак спровођења конкурса;
- начин и рокови за подношење жалбе на утврђени редослед.

Процедура пријема студената се спроводи по следећем кораcima:

- ПРЕТПРИЈАВА. На веб сајту www.diplomatija.com, преко странице *on-line пријава* студенти се пријављују за упис на факултет. Када попуне пријаву добијају број који представља њихово корисничко име за логовање на апликацију, а за лозинку користе свој ЈМБГ.
- ПРИЈАВА. Електронска потврда пријаве учешћа.
- ПРИЈЕМНИ ИСПИТ. Пријемни испит обавља се на један од следећих начина: форма интервјуа на српском језику (само на катедри за Продукцију драмских и аудиовизуелних уметности и медија од школске 2020/2021, тест интелигенције и логичког расуђивања.
- ПОТПИСИВАЊЕ ПРЕДУГОВОРА. Кандидат може да потпише предуговор од

тренутка када положи пријемни испит до попуњавања уписних квота. Уплатом 10% школарине и потписивањем предуговора кандидатима се гарантује место за упис на Факултет.

- **КОНАЧНЕ РАНГ ЛИСТЕ.** На основу резултата пријемног испита и успеха из средње школе објављује се коначна ранг листа на сајту Факултета.

- **УПИС.** Приликом уписа потребно је доставити диплому о завршеним основним академским студијама, 2 слике 3.5 x 4.5 цм, доказ о уплати школарине и уписног материјала и извод из матичне књиге рођених.

Број студената који се уписује усклађен је са кадровским, просторним и техничко-технолошким могућностима Факултета.

Једнакост и равноправност

Факултет обезбеђује услове студирања свим студентима, укључујући и особе из осетљивих друштвених група. Поштује се и гарантује једнакост и равноправност свих студената по свим основама без обзира на расу, боју коже, пол, сексуалну оријентацију, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање. Зарад остварења ових права обезбеђени су: материјално-технички услови за извођење наставе; индивидуални приступ у раду наставног и ваннаставног особља у случајевима када је то потребно.

Инфраструктура за студенте (клуб, студентска служба и библиотека) испуњава захтеве који важе за све високошколске институције у земљи.

Обавеза праћења наставе

Сваки наставник дужан је да први час у семестру посвети упознавању студената са начином стицања поена из предиспитних и испитних обавеза у оквиру свог предмета. У посматраном процесу, важну улогу има и страница предмета уз помоћ које се студенти унапред упознају са обавезом праћења наставе, начином испитивања и оцењивања, (пред)испитним обавезама и садржајем силабуса, по сваком предмету, појединачно.

Праћење наставе је важан критеријум за формирање оцене, па се на тај начин студенти мотивишу да редовно долазе на наставу. Кроз редовно присуство и активност на часу се може остварити 10% од укупног броја бодова на основу којих се формира коначна оцена (10 од укупно 100 бодова). Наставници су дужни да на сваком часу воде евиденцију о присутним студентима и да на захтев управе доставе податке о посећености наставе. У ситуацији када су студенти у дужем периоду спречени да долазе на наставу (запослени, боравак у иностранству и слично), студентима је на располагању платформа за подршку запосленим студентима преко које могу преузети видео записе предавања и вежби.

Правилник о оцењивању

Оцењивање студената је на основу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Приликом оцењивања наставници су обавезни да се коректно и професионално понашају, а и поступају у складу са принципима објективност и јавности. Методе оцењивања усклађене су са циљевима, садржајима и обимом студијских програма. Оне се систематски анализирају, оцењују и усавршавају. Овде се строго води брига о: 1) прилагодљивости методе оцењивања садржају и исходу предмета студирања, 2) самосталности и способности студената да примени стечено знање у теорији и пракси, али и 3) континуираности процеса оцењивања.

Анализа и унапређење система оцењивања

У оквиру студијских програма систематски се прати пролазност и успешност студената на испитима и предузимају корективне мере у случајевима појаве одступања. У дистрибуцији оцена није дозвољено појављивање сувише високих или ниских оцена ни неравномеран распоред у дужем

периоду. При томе мора бити задовољен гаусов распоред за период од три узастопна испитна рока. Уколико просечна оцена на појединим предметима сувише одступа од унапред дефинисаног распона просечне оцене, наставник има обавезу да осмисли и предложи унапређења наставе и система оцењивања на предмету како би се превазишло одступање које је настало.

Континуирано се прати систем и резултат оцењивања на свим предметима, а предлози унапређења система оцењивања се иницирају како од стране управе, тако и од стране наставника и студената. Информације добијене кроз директну комуникацију са студентима и кроз студентске анкете омогућавају да се начин испитивања и систем оцењивања унапређују.

Професионално понашање и оцењивање

Наставници су дужни да на професионалан начин организују испите и врше оцењивање студената на предметима.

Важно је истаћи професионални и хумани приступ наставника посебно у ситуацијама када су студенти погођени одређеним инвалидитетом, језичком баријером или другим привременим и хроничним ограничењима. У тим случајевима се начин испитивања прилагођава појединцима, односно интензивира се консултативни рад, како би студент могао да савлада прописано градиво и постигне очекивани резултат.

Провера оцена студената

Студенти имају право да у периоду од годину дана након полагања неког дела испита погледају свој тест и уложе приговор уколико закључе да је дошло до грешке у оцењивању. То се односи како на писане, тако и на електронске тестове.

Након колоквијума или испита наставници су дужни да у кратком року објаве резултате на страницама предмета. Истог момента студенти могу преузети резултате и проверити их. Тако студенти могу указати на евентуалне неправилности у броју унетих бодова или формираној оцени. У испитним роковима наставници имају обавезу да објаве прелиминарни списак резултата и дефинишу период у којем ће студенти моћи да провере остварене бодове. Након тога се електронски записници закључавају и архивирају.

Провера пролазности

У оквиру студијских програма и појединачних предмета системски се прати и проверава пролазност студената. Уколико је је пролазност већа или мања од унапред дефинисаног распона за период од три узастопна испитна рока, предлажу се и спроводе корективне акције како би се унапредили исходи полагања испита и формирања оцене.

Организовање студената

Студентски парламент је орган Факултета преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе у високошколској установи у којој су уписани, у складу са Законом, Статутом и Правилником о раду студентског парламента. Студентски парламент има своје представнике у раду НН Већа и Савета Факултета које бира на својим седницама. Студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета. Поред редовне наставе, студенти иницирају и организовање различитих трибина, манифестација и других активности где могу испољити своје различите таленте и потребе. Студентски парламент такође има и своје канцеларије за састанке и студентске активности.

2) SWOT анализа

CHAGE:

- Добро уређен систем пријема студената (+++)

- Постојање наставног кадра са педагошким искуством (+++)
- Доступност информација (+++)
- Успостављена добра комуникација руководства Факултета са студентском популацијом (+++)
- Постојање различитих облика удруживања студената (++)
- Традиција евалуације рада наставника од стране студената (+++)
- Традиција изласка у сусрет потребама и захтевима студената (+)
- Критеријуми оцењивања студената (++)
- Пролазност студената (++)

СЛАБОСТИ:

- Током релевантног периода евалуације Факултета су уписивали студенти са релативно слаби предзнањима (+)
- У последњим годинама повећан је број запослених студената (+++)
- Осипање броја студената на вишим годинама студија (++)

ШАНСЕ:

- Добра сарадња са средњим школама (+++)
- Повећање заинтересованости средњошколаца за студије на Факултету (+++)
- Повезивање Факултета са сродним универзитетима и факултетима у земљи иностранству (++)
- Могућност међународне размене студената (++)
- Сарадња са локалном самоуправом (+)

ОПАСНОСТИ:

- Положај образовања и вредносни систем у земљи (+++)
- Неповољна економска и демографска кретања (+++)
- Растући број нестандартних радних уговора за младе који ступају на тржиште рада(+++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (+++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

SWOT анализа квалитета студената је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Контрола квалитета и критеријума оцењивања

Активности у оквиру предложене мере 1:

- 1) Праћење и контрола критеријума оцењивања студената, односно објективности и принципијелности наставника у процесу оцењивања
- 2) Наставити са усклађивањем метода оцењивања са исходима студијског програма
 - a. Усклађивање наставног садржаја са начином испитивања и оценом знања студената
 - b. Повећати број часова менторског рада
- 3) Организовање допунске наставе за студенте и индивидуални приступ у раду са студентима који се суочавају са баријером у учењу и полагању испита

Мера 2: Подстицање квалитетних студената других факултета да упишу мастер студије на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност

Активности у оквиру предложене мере 2:

- 1) Привлачење студената кроз организовање догађаја, такмичења и других манифестација

- 2) Медијско наступање професора који су признати у струци
- 3) Промоција вредности Факултета
- 4) Организовање стручних предавања у сарадњи са партнерским организацијама која би држали професори Факултета
- 5) Учешће Факултета на сајмовима привреде, образовања.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. [Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

Табела 8.2. [Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

Табела 8.3. [Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

Прилог 8.1. [Правилник о процедури пријема студената](#)

Прилог 8.2. [Правилник о оцењивању](#)

Прилог 8.3. [Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

1) ОПИС

Факултет обезбеђује студентима уџбенике и наставне материјале неопходне за праћење наставе на студијском програму МАС Дипломатије и безбедности, који су унапред познати и објављени на време, у потребној количини да се обезбеди нормално одвијање наставног процеса. Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и помоћним наставним материјалима, при чему је значајан број предмета покривен уџбеницима и монографијама чији су аутори наставници запослени на Факултету.

Правилником о уџбеницима и другим наставним средствима се утврђује и уређује поступак избора и издавања уџбеника и наставних материјала, затим врста, обим, тираж, цена, садржај, рецензија, лекторисање и технички квалитет свих публикација у издању Факултета, као и научног часописа *Дипломатија и безбедност*. У складу са Правилником, координатор за издавачку делатност Факултета систематично прати, оцењује квалитет уџбеника са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандарде бивају побољшани или повучени из наставе на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност и замењени квалитетнијим.

Библиотека Факултета се налази у згради Факултета у Београду, Милорада Екмечића бр. 2 и снабдевена је са преко 3000 страних и домаћих издања из дипломатије и безбедности, менаџмента и бизниса, економије, хуманистичких наука и других релевантних области. Такође, Библиотека располаже свим до сада објављеним мастер радовима, а библиотечка грађа својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном процесу на студијском програму МАС Дипломатије и безбедности и научноистраживачком раду.

У Библиотеци је обезбеђен приступ Кобсону, који пружа увид у фонд домаћих и страних издања. Факултет располаже рачунарском учионицом која има приступ интернету, као и свом информатичком опремом, која је неопходна за студирање и научноистраживачки рад. У правилним временским размацима се врши обука наставног особља и студената у циљу ефективног коришћења Библиотеке и осталих информационалних ресурса. Поред студената, библиотечки материјал могу да користе сви запослени и пензионисани наставници и сарадници Факултета, као и особе изван Факултета. По својој функцији, Библиотека Факултета за дипломатију и безбедност обавља следеће послове:

1. пријем,
2. инвентарисање,
3. каталогизација,
4. класификовање,
5. чување,
6. заштите и давања на коришћење библиотечког материјала,
7. пружање информације,
8. као и све остале библиотечке послове у складу са Законом.

Особље које је запослено у Библиотеци по својој стручној квалификацији одговара националним и европским стандардима за пружање квалитетних услуга. У Библиотеци тренутно ради 1 библиотекар. Руководство Факултета систематично прати и оцењује компетентност и мотивисаност особља за подршку у Библиотеци, читаоници и рачунарској учионици.

Радно време Библиотеке је од 8 до 20 часова, сваког радног дана у недељи и суботом од 9 до 15 часова. У летњим месецима оно се прилагођава радном времену Факултета. Простор Библиотеке, кога чине читаоница и магацин књига, архивског и осталог материјала, смештен је у

одговарајућем делу зграде, модерно је опремљен и пружа свим корисницима адекватне услове за рад. Коришћење библиотечких ресурса уређено је [Правилником о раду Библиотеке](#).

Управа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Обезбеђено је испуњење стандарда по ком библиотека располаже са најмање 1,000 библиотечких јединица из области из које изводи наставни процес на студијском програму МАС Дипломатије и безбедности.

Преко огласних табли и веб-страница студенти су упознати са начином рада у Библиотеци. Факултет обезбеђује студентима и неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Приступ интернету је сталан у читаоници.

По резултатима периодичне евалуације, квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, Факултет је на задовољавајућем нивоу.

2) SWOT анализа студијског програма МАС Дипломатије и безбедности

СНАГЕ:

- Постојање општег акта – Правилника о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности у складу са којим се поступа (+++)
- Адекватност услова за рад (простор, радно време) (+++)
- Постојање значајног броја уџбеника чији су аутори наставници Факултета (+++)
- Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа) (++)
- Број и стручна спрема запослених у Библиотеци (++)
- Богат и добро структуриран библиотечки фонд (+++)
- Намера руководства Факултета ка формирању квалитетне колекције књига и периодике (+++)
- Посвећеност послу запослених у Библиотеци (+++)
- Обезбеђена покривеност предмета уџбеницима и помоћним училима (++)
- Добра сарадња са издавачким кућама у земљи и иностранству (++)
- Добра сарадња са Националном библиотеком (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољно материјалних средстава за потребе Библиотеке (+++)
- Мањак читаоничког простора (++)

ШАНСЕ:

- Чвршћа сарадња са библиотечким јединицама других високошколских институција у земљи и иностранству (+++)
- Донаторски програми и пројектне активности Факултета (++)
- Подршка иновацијама у погледу увођења нових колекција, сервиса и технологија (++)

ОПАСНОСТИ:

- Смањена заинтересованост младих за коришћење библиотечког фонда (+++)
- Проблеми у примени Закона о библиотечкој делатности (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

SWOT анализа квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса је указала на одређене слабости и на основу тога иницирано је усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Подстицање студената за коришћење библиотеке и рачунарског центра Факултета

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Промовисање рада Библиотеке и рачунарске читаонице међу студентском популацијом
- 2) Укључивање студената у рад Библиотеке и рачунарске учионице
- 3) Едуковање студената о коришћењу и начину претраге фонда
- 4) Проширење читаонице

Мера 2: Побољшање обима, структуре и квалитета фонда библиотеке

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Обезбеђење средстава за куповину нових библиотечких јединица
- 2) Израда дугорочног плана развоја библиотечке делатности Факултета
- 3) Куповина права на коришћење стручне литературе са Интернета
- 4) Периодична евалуација квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса
Унапређење квалитета уџбеника

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. [Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

Табела 9.2. [Попис информатичких ресурса](#)

Прилог 9.1. [Општи акт о уџбеницима](#)

Прилог 9.2. [Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

Прилог 9.3. [Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

1) ОПИС

Органи управљања и пословођења на Факултету

Савет је орган управљања *Факултетом*. Савет има 7 чланова и то 3 представника оснивача и један представник студента. Надлежност Савета је регулисана *Статутом Факултета* у складу са Законом о високом образовању.

Надлежност Савета као органа управљања:

- доноси Статут *Факултета* на предлог стручног органа;
- бира и разрешава органе пословођења;
- одлучује по жалби против првостепених одлука органа пословођења;
- доноси финансијски план;
- усваја извештај о пословању и годишњи обрачун на предлог стручног органа;
- усваја план коришћења средстава за инвестиције;
- даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
- даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
- доноси одлуку о висини школарине за студије које организује Факултет;
- подноси оснивачима извештај о пословању једанпут годишње;
- доноси одлуке о оснивању, статусним променама, промени назива и седишта високошколских јединица у саставу Факултета;
- доноси одлуке о оснивању и укидању организационих јединица чији је оснивач Факултет, као и о оснивању високошколских јединица изван свога седишта;
- врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета;
- доноси општи акт о дисциплинској одговорности студената;
- доноси и друге акте и обавља друге послове у складу са Законом и Статутом.

Савет разрешава орган пословођења најкасније у року од 30 дана од дана сазнања за не поступање по правоснажном акту инспектора прописан Законом о високом образовању. Савет доноси одлуку већином гласова укупног броја чланова Савета.

Председник НН Већа је Декан Факултета. Декан Факултета представља и заступа Факултет са неограниченим овлашћењима. Надлежности Декана су:

1. врши надзор, даје правац и промовише ефикасан рад Факултета;
2. води Факултет, тако што идентификује предности, слабости, изазове, могућности и развија стратегију, кроз одређену визију, старајући се да је Факултет аплицира у целисти;
3. надгледа целокупни рад Факултета и свих департамана, студијских програма и служби са циљем синхронизације Факултета;
4. промовише и иницира факултетску улогу у побољшању економске ситуације, истраживања и развоја глобалне конкурентности студената и универзитетске заједнице;
5. омогућава ефективно партнерство и комуникацију између свих руководиоца у циљу стратешког развоја Факултета;
6. иновације и развој академских програма у складу са стандардима акредитације, а у складу са законима и прописима;
7. управља финансијама, како би се остварила визија и мисија Факултета;
8. утврђује финансијске потребе, обуставља или елиминише академске програме, спроводи смањење радне снаге и утврђује стандарде за пријем студената, попусте за студенте,

- ослобађање од плаћања и друга питања везана за плаћања;
9. креира и спроводи инвестициону политику;
 10. запошљавање и ангажовање наставника, сарадника и административног кадра;
 11. одлучује о појединима правима, обавезама и одговорностима запослених, закључивању уговора о раду, доноси решења из радних односа радника и решења по захтевима студената везана за статусна питања;
 12. доноси одлуке о именовању, престанку и разрешењу продекана, руководиоца департмана, института, избора секретара и других носиоца функција;
 13. именује чланове сталних и повремених комисија;
 14. доноси Правилник о зарадама и додатним ангажовањима на Факултету;
 15. даје предлог за избор и разрешење руководиоца студијских програма;
 16. доноси одлуку о пријему ваннаставног особља;
 17. представља Факултет у јавним пословима;
 18. обавља промоцију мастер кандидата;
 19. стара се о спровођењу одлука Савета;
 20. одлучује и доноси хитне одлуке ради евентуалног спречавања и угрожавања имовине и интегритета Факултета, а све у циљу рада и развоја Факултета. Одлуке верификује Савет.

Систематско праћење и оцењивање рада управљачког и ненаставног особља

Факултет систематски прати и оцењује организацију и управљање установом и предузима мере за њихово унапређење. У том смислу, вреднује се рад управљачког и ненаставног особља, али и предузимају мере за унапређење квалитета њиховог рада.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења.

Однос ваннаставног особља према студентима и наставном особљу, студенти и наставно особље су оцењивали кроз следеће констатације: Професионалност у послу, Љубазност у послу, Квалитет услуге. Такође се ради и само евалуација ваннаставног особља

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља

Универзитет је услове и поступак за заснивање радног односа дефинисао Статуом, Правилником о раду, организацији и систематизацији радних места ненаставног особља на Факултету, у складу са Законом о раду.

Квалитет ненаставног особља

Ненаставно особље на Факултету својим радом индиректно обезбеђује реализацију студијских програма и основних циљева Факултета. Факултет је, у потребном броју, обезбедио стручан, квалитетан и професионалан ненаставни кадар за успешну реализацију студијских програма у седишту Факултета и у високошколским јединицама.

Подршка ненаставног особља студијским програмима на Факултету је задовољавајућа. Библиотекарски, књижничарски послови, послови студентске службе, послови информатичког администратора и финансијске службе су ефикасно организовани.

Квалитет ненаставног и управљачког особља се огледа и у континуираном усавршавању кроз различите опште и стручне обуке, семинаре, тренинге као и кроз сарадњу са другим високошколским установама у земљи и свету.

2) SWOT анализа студијског програма MAC Дипломатија и безбедност

СНАГЕ:

- Организациона структура и надлежности органа управљања су јасно дефинисани

(+++)

- Рад стручних служби је јасно и добро дефинисан (+++)
- Обезбеђен је добар информациони систем и комуникација између органа управљања и органа пословођења на Факултету
- Врши се редовна евалуација рада органа управљања и стручних служби од стране студената, наставног особља и ненаставног особља (+++)
- Институционални оквир Факултета усклађен је са позитивним законским прописима (++)
- Рад на усавршавању свих запослених на Факултету (++)

СЛАБОСТИ:

- Рад органа управљања и стручних служби није довољно координисан унутар организационе структуре Факултета (+++)
- Недовољно развијен тимски рад на Факултету (++)
- Пропусти у раду нису адекватно санкционисани од стране органа управљања (++)
- Постоји простор за још бољи рад студентске службе, али и осталих пратећих служби на Факултету (++)

ШАНСЕ:

- Јасно утврђена својинска основа и статус Факултета (+++)
- Сарадња са Универзитетима и факултетима из иностранства - коришћење њихових позитивних искустава у организацији и управљању (++)
- Конкуренција са осталим високошколским установама у земљи (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Ограничене законске могућности за санкционисање кршења радних обавеза и радне дисциплине (++)
- Законски оквир земље који усложњава процедуре и успорава рад администрације (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

Мера 1: Подизање квалитета организације и координације рада на Факултету

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Доношење нових интерних прописа у циљу подизања квалитета организације и координације рада на Факултету
- 2) Развијање тимског начина рада на Факултету (вршење обука, *team-building*)
- 3) Рад на новим информатичким алатима и другим управљачким полугама ради постизања што боље координације унутар организационе структуре Факултета
- 4) Едукација запослених у Студентској служби
- 5) Обезбеђење материјалне подршке ради унапређења рада пратећих служби на Факултету
- 6) Растеређење наставног особља ваннаставним обавезама

Мера 2: Унапређење система евалуације квалитета управљања и ненаставне подршке на Факултету

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Ревизија постојећег система евалуације квалитета управљања и ненаставне подршке на Факултету
- 2) Увођење система мониторинга над радом свих организационих ентитета Факултета

- 3) Вршење корективних мера у односу на уочене пропусте у раду организационих ентитета Факултета
- 4) Санкционисање неодговорног односа према раду у складу са Законом о раду

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. [Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Прилог 10.1. [Шематска организациона структура високошколске установе](#)

Прилог 10.2. [Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

1) ОПИС

Факултет поседује одговарајуће просторне капацитете за несметано одвијање наставе и других својих делатности у складу са стандардима високо образовног система у земљи. Факултет располаже са преко потребним бројем m^2 површине укључујући амфитеатре, учioniце, лабораторије, организационе јединице и службе.

Имајући у виду стандард, по коме је потребно обезбедити захтев да укупна бруто квадратура у односу на укупан број студената не сме да буде мања од $2 m^2$ по студенту, може се извести закључак да је Факултет премашио задате норме.

У свим активностима Факултета приметно је коришћење информационе технологије како у наставном процесу студијског програма МАС Дипломатије и безбедности, тако и у раду ненаставног особља.

Факултет поседује адекватну и савремену техничку и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на студијском програму МАС Дипломатије и безбедности. Руководство Факултета континуирано прати и усклађује просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса студијског програма МАС Дипломатије и безбедности и бројем студената. Сва опрема је у власништву Факултета, што се може видети у пословним књигама или листи основних средстава Факултета.

Запосленима и студентима обезбеђен је несметан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно образовне, истраживачке и оперативне сврхе. Као што се могло видети, Факултет поседује своју e-mail адресу, као и своју Интернет страницу. Веб-сајт се редовно ажурира и осим података о Факултету и запосленима, садржи и актуелне податке као што су:

- курикулуму студијског програма;
- силабусу свих наставних предмета;
- распореду часова;
- резултатима испита;
- вестима о дешавањима везаним за студијски програм МАС Дипломатије и безбедности и Факултет;
- осталим подацима потребним студентима,

Веб-сајт је уређен тако да сваки наставни предмет има своју страницу на којој се студенти могу редовно информисати и преузимати адекватне садржаје са њих. Поред запослених, сваки студент на првој години студија добија бесплатан e-mail, на своје име, који може користити сходно својим потребама.

Све пратеће службе Факултета опремљене су рачунарима, штампачима и осталом потребном опремом:

- студентска служба има 5 рачунара умрежена и са подршком програма за вођење евиденције везане за послове студентске службе (у овој бази података унесени су сви студенти који су тренутно на студијама на Факултету).
- финансијско-рачуноводствена служба има 3 рачунара од којих је један умрежен са студентском службом, а намењени су и поседују програме за обраду и реализацију свих послова везаних за ову службу;
- административно-управна служба броји 2 рачунара, који су, такође, умрежени и повезани сталном везом са Интернетом.

Студентска служба и финансијско - рачуноводствена служба су, као важни управљачки подсистеми, обезбеђени посебним софтвером којим се обезбеђује заштита података од корисника

на мрежи. Приступ поверљивим подацима је одобрен само одређеним лицима и рачунарима у систему.

Факултет промовише дисиминацију наставних и ненаставних материјала у електронском и мултимедијалном облику. За ту намену студентима, наставном и ненаставном особљу на располагању су:

- коришћење рачунарског центра, читаонице, библиотеке, инфо-пултова опремљених савременим техничким и осталим уређајима, који студентима и особљу омогућава рад на рачунарима и коришћење услуга рачунарског центра, преузимање материјала (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање ЦД и ДВД материјала);
- 20 рачунара за потребе библиотеке и читаонице;

2) SWOT анализа студијског програма МАС Дипломатије и безбедности

СНАГЕ:

- Створени су просторни и технички услови за научно-истраживачки рад (+++)
- Усклађени просторни капацитети са укупним бројем студената (+++)
- Амфитеатар и слушаонице имају инсталирану опрему за одржавање најзахтевнијих мултимедијалних презентација (+++)
- Обезбеђени су комплети преносне опреме за мултимедијалне презентације (видео-бим, лаптоп, звучници) (+++)
- Обезбеђена је бежична Интернет веза-линк којој је могуће приступити из свих делова Факултета (+++)
- Студентима је обезбеђен простор за рад студентског парламента, али и за одређене слободне активности (++)
- Обезбеђен простор за наставно особље Факултета (+++)

СЛАБОСТИ:

- Квалитативна структура опреме, учила и софтвера (++)
- Неадекватан прилаз главној згради са другог улаза у улици Милорада Екмечића (++)
- Недостатак довољно паркинг простора у (+)

ШАНСЕ:

- Европске интеграције Србије и могућност учествовања у донаторским пројектима (+++)
- Сарадња са високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++)
- Добре везе са привредним друштвима (++)
- Још веће учешће у развојним програмима и пројектима у земљи и иностранству (++)
- Добри односи са градском општином Савски Венац (++)

ОПАСНОСТИ:

- Лоша економска ситуација у земљи (+++)
- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Нелојална конкуренција са другим високо образовним институцијама у земљи (+++)
- Затвореност надлежних министарстава у земљи у погледу сарадње са приватним факултетима и Универзитетима (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

SWOT анализа квалитета простора и опреме је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следеће мере и активности за унапређење квалитета:

Мера: Наставак процеса подизања квалитета простора и опреме у складу са растом и развојем Факултета

Активности у оквиру мере :

- 15) Наставак проширења простора Факултета
- 16) Обезбеђење кабинета за сво наставно особље Факултета
- 17) Увођење савремене информатичке опреме, учила и софтвера
- 18) Решавање проблема прилазишта и паркинг простора у ул. Милорада Екмечића
- 19) Учешће у донаторским и развојним програмима или пројектима
- 20) Иницирање нових и унапређење постојећих партнерстава са субјектима из земљи и иностранства
- 21) Учешће Факултета на сајмовима привреде, технике, образовања

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. [Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

Табела 11.2. [Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

Табела 11.3. [Наставно-научне и стручне базе](#)

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

1) ОПИС

Факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставног процеса студијског програма МАС Дипломатије и безбедности, научно-истраживачких пројеката и других пословних активности. На оперативном нивоу рада, Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава чиме обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Поред тога, обезбеђена је и јавност извора финансирања, као и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја Савет Факултета.

Финансијска средства која је Факултет остваривао у посматраном периоду рада долазила су, махом, из следећих извора финансирања:

- средства која је обезбедио оснивач;
- школарине студената за студијски програм МАС Дипломатије и безбедности;
- остваривањем програма научних истраживања која се реализују по уговорима чији је институционални носилац Факултет;
- средстава од продаје књига и уџбеника,
- других извора, у складу са законом.

Посматрана пропорција указује на висок степен зависности од висине и обима прилива финансијских средстава на основу школарине студената студијског програма МАС Дипломатија и безбедности. Ова околност је важан фактор ризика у пословању Факултета.

Начин трошења финансијских средстава је транспарентан и јаван. На почетку сваке нове школске године, Декан Факултета подноси Савету *Извештај о раду* и *Финансијски извештај Факултета за претходну академску годину*. Након тога, Савет усваја *Финансијски план* и *План рада за наредну академску годину*.

2) SWOT анализа студијског програма МАС Дипломатија и безбедност

СНАГЕ:

- Простор и опрема у сопственом власништву (+++)
- Квалитетан кадровски потенцијал за пружање разних видова услуга трећим лицима (пројектне, истраживачко-развојне, едукативне и сл.) (+++)
- Реноме Факултета у одређеним сегментима тржишта рада (++)
- Стабилност финансирања Факултета (++)
- Квалитет простора и опреме у смислу могућности пружања услуга по тржишним принципима пословања (++)

СЛАБОСТИ:

- Нееластичност у финансирању, јер постоје мале могућности проширења извора финансирања (+++)
- Високи фиксни трошкови пословања (+++)
- Самостално финансирање одређених научноистраживачких пројеката (+)
- Самостално финансирање развоја људских потенцијала (усавршавање наставног особља у иностранству) (+)

ШАНСЕ:

- Европске интеграције Србије и могућност учествовања у донаторским пројектима (+++)
- Повећање интересовања средњошколаца за студије на Факултету (+++)
- Повезаност са привредним друштвима (++)
- Развојни програми и пројекти у земљи и иностранству (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Недовољан обим привредних активности које ограничавају тражњу за дипломцима (+++)
- Ниска платежна моћ становништва (+++)
- Нелојална конкуренција са другим високо образовним институцијама у земљи (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12:

SWOT анализа испуњености Стандарда 12 је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета финансирања

Мера 1: Повећање броја студената на Факултету

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Утврђивање Маркетинг плана Факултета (посете средњим школама и промоција Факултета, привлачење средњошколаца кроз организовање изложби, такмичења и других манифестација)
- 2) Промоција вредности Факултета
- 3) Акредитација нових студијских програма
- 4) Константно осавременавање студијских програма

Мера 2: Обезбеђивање додатних извора финансирања

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Израда вишегодишњег плана финансирања Факултета
- 2) Учешће у донаторским и развојним програмима и пројектима
- 3) Креирање сопствених развојних програма и пројеката
- 4) Смањење фиксних трошкова пословања Факултета
- 5) Иницирање нових и унапређење постојећих партнерстава са привредним субјектима у земљи и иностранству
- 6) Комерцијално пружање услуга привреди

Показатељи и прилози за стандард 12:

Прилог 12.1. [Финансијски план](#)

Прилог 12.2. [Финансијски извештај за претходну календарску годину](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

1) ОПИС

Сходно стратешким интересима и програмским опредељењем да је „студент у центру учења“, учешће студената у процесу самовредновања и провери квалитета је од круцијалне важности за студијски програм МАС Дипломатије и безбедности. Улога студентске популације у посматраним процесима је регулисана свим стратешким и оперативним документима Факултета.

Представници студената

Студентски парламент је конституисан Статутом као посебан орган Факултета. Начин и поступак избора чланова Студентског парламента, начин рада, доношење одлука и закључака уређени су Правилником о организовању и раду студентског парламента. Студентски парламент чине представници свих уписаних студената по студијским програмима и годинама студија – по три студента на сваком студијском програму по години студија. Њихов мандат траје годину дана. Избор чланова студентског парламента одржава се сваке године у октобру месецу, тајним и непосредним гласањем.

Студентски парламент има своје представнике у раду НН Већа и Савета Факултета које бира на својим седницама. Студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета Факултета. Преко Парламента студенти остварују своја права и штите своје интересе, у складу са Законом, Статутом и другим општим актима Факултета. Студентски парламент има надлежности у области заштите права и интереса студената, у области обезбеђења и контроле квалитета високог образовања на Факултету, у области развоја студијских програма, наставе и побољшања услова студирања и унапређења студентског стандарда.

Изражавање мишљења

Од стране најважнијих управних и пословодних органа Факултета студенти се позивају да дају мишљење о стратегији, стандардима, резултатима самовредновања, као и осталим поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет рада Факултета. То исто важи и за процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развоја метода оцењивања. Важно опредељење руководства Факултета је да учешће и активности студената у осигурању квалитета почивају на отвореној, искреној и конструктивној комуникацији и (само)критици. Идеја је да се стално врше промене на боље како у погледу рада високошколске установе, тако и самих студената.

Студентска анкета

Један од значајних видова улоге студената у процесу самовредновања и провери квалитета представља студентска анкета. Анкета је анонимног карактера и конципирана је тако да садржи затворена и отворена питања, остављајући простор сваком студенту да исказе лични став. Анкета се ради електронским путем и представља обавезу свих студената који пријављују испит у првом року након летњег семестра. Важан принцип који се примењује у овом процесу је да се анкетираној особи увек даје могућност за:

- исказивање личног става;
- критички и самокритички осврт;
- давање идеја и одређених сугестија;
- покретање иницијатива и сл.

Као што је већ указано, у процесу анкетирања студената вреднују се два важна сегмента рада Факултета:

1. вредновање педагошког рада наставног особља;
2. оцењивање стандарда квалитета наставног процеса, садржаја градива и временског ангажовања студената израженим у ЕСПБ-у.

Поред студентске анкете, Комисија за обезбеђење квалитета у чијем саставу се налазе и представници студената, делегирани од стране Студентског парламента, као стандард у овом процесу увели су и квалитативну технику самовредновања и провере квалитета у виду Фокус група. Фокус групе спроводе се на сваке две године. Њихова организација поверена је студентима члановима Комисије за обезбеђење квалитета уз поштовање унапред утврђених правила и начела које се морају испоштовати.

Процес организације фокус група састоји се из следећих активности:

- Реализовање радионице која је посвећена припреми фокус група ради ваљаног одвијања посматраног процеса.
- Мапирања учесника, где се, у сарадњи са Студентским парламентом, врши одабир студената из II, III, IV и V године студија, са свих студијских програма.
- Непосредног рада фокус група, при чему свака фокус група оцењује референтни студијски програм.
- Реализовања радионице корективних акција, чији је циљ креирање и усаглашавање акционих планова сваког студијског програма у складу са резултатима фокус група.
- Обезбеђења мониторинга посматраног процеса - по један продекан, са сваког студијског програма одговоран је за праћење примене акционог плана у пракси.
- Обраде података и сачињавање извештаја, који садржи и део са препорукама за побољшање наставног процеса и рада самих наставника и студената.
- Достављања Извештаја председнику, Декану, Савету Факултета и Комисији за обезбеђење квалитета.
- Омогућавање увида у Извештај свим студентима Факултета.

Приликом организације и припреме фокус група Студентски парламент је дужан да испоштује следећа начела:

- Начело *студијског програма* – сваки студијски програм мора бити пропорционално заступљен бројем студената по студијском програму.
- Начело *година студија* – свака година студија мора бити заступљена са истим бројем студената по години студија.
- Начело *присутности* – испитаници морају имати најмање 6 бодова из сегмента оцењивања присутности и активности на часу за већину предмета на години студија;
- Начело *успеха на студијама* – у евалуацији морају учествовати и студенти са добрим и лошим просеком
- Критеријум *објективности и озбиљности испитаника* – испитаници морају показати критички став, реалност и „зрелост“ или озбиљност током процеса евалуације.

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета утврдила је 5 кључних области процене ради унапређења квалитета наставног процеса. У питању је оцена:

1. *Садржаја студијског програма* у оквиру кога је евалуирана: а) структура студијског програма – предмети; б) актуелност садржаја у односу на потребе тржишта; в) уџбеничка литература, било у односу *штампана vs. електронска* форма, било кроз додатне наставне материјале (странице предмета).
2. *Методологија рада* у смислу оцене:
 - Излагања наставника и асистената (занимљивост излагања материје, објашњавање кључних појмова, интеракција са студентима).
 - Предиспитне обавезе (колоквијуми, семинари, писмено *vs.* усмено полагање,

бодовање и сл.).

- Консултације/индивидуалног рада са студентима.
- 3. *Однос са студентима*, где се оцењује: коректна комуникација (е-комуникација, усмена комуникација, предавања и вежбе)
- 4. *Логистика наставног процеса*, при чему се евалуира:
 - Рад декана и продекана
 - Рад студентског сервиса
 - Рад библиотеке и читаонице
 - Функционисање и коришћење услуга Центра за развој каријере.
- 5. *Исход студирања* у смислу оцене конкурентности студената/дипломаца на тржишту рада и утисака које имају након обављене праксе.

На основу резултата фокус група реализованих 2017. и 2019. године, могу се извести следећи сумарни закључци:

- Рад наставног особља је добар. Корекције се морају вршити само у малом броју појединачних случајева.
- Литература је добила похвале од студената. Треба размишљати о „ширем“ коришћењу преведених књига са познатих светских универзитета или факултета.
- Постојање електронских страница предмета је изузетно похваљено од стране студената. Странице су ажурне, јасне и прегледне.
- Потребно је интензивирати учење другог страног језика на већини студијских програма.
- Консултације и индивидуални рад су посебно похваљени од стране студената.
- Организација стручне праксе на Факултету је веома добро оцењена у свим спроведеним фокус групама.
- Студенти су похвалили праксу организације гостујућих предавања, уз напомену да би требало да их буде још више.
- У важним сегментима евалуације као што је *однос са студентима* и *логистика наставног процеса* (библиотека/читаоница, студентски сервис, однос са продеканима и деканима) запажени су само позитивни ставови испитаника. Ипак, студенти истичу да неке ваннаставне садржаје треба интензивирати и више промовисати, уз сугестију да је неопходно оснивање Центра за развој каријере.

Врло је важно истаћи озбиљан, реалан и добронамеран став испитаника. Треба истаћи да се руководство Факултета у значајној мери ослања(ло) на закључке посматраног начина евалуације у процесу акредитације и (ре)успостављања система наставног и ненаставног процеса, као и обезбеђења општих услова рада и студирања на Факултету током периода којим се бави овај Извештај.

Перманентно осмишљавање

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета посвећена је перманентном осмишљавању и унапређењу квалитета свих процеса у оквиру установе.

2) SWOT анализа студијског програма МАС Дипломатије и безбедности

СНАГЕ:

- Већ створена традиција да студенти учествују у процесу самовредновања и провере квалитета студијског програма МАС Дипломатије и безбедности (+++)
- Посматрани процес почива на отвореној, искреној и конструктивној критици, у циљу промена на боље (+++)

- Обезбеђено је учешће студената у органима управљања и пословођења Факултета (++)
- Проактивно учешће студената у раду Комисије за обезбеђење квалитета Факултета (++)
- Развијена методологија прикупљања и обраде података анонимним путем (постојање софтвера за обраду података) (+++)
- Мотивисаност студената да учествују у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета (++)
- Створени су материјални услови за рад Студентског парламента (++)
- Сатисфакција студената учешћем у процесу доношења одлука на Факултету (++)
- Стручност студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (++)
- Рад Студентског парламента (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољна заступљеност студената из радног односа у квалитативној евалуацији (++)
- Релативно кратко трајање мандата учешћа студената у органима пословођења Факултета (++)
- Нејасно дефинисан систем финансирања студентског парламента (++)
- Несразмерно учешће студената из радног односа у процесу доношења одлука (++)

ШАНСЕ:

- Постојање и рад школских парламената (+++)
- Сарадња студентске организације са другим организацијама сличне врсте у земљи и иностранству (++)
- Институционални оквир који подстиче учешће студената у посматраним процесима (++)
- Стварање климе за активније учешће студената у раду високошколских институција (++)
- Изградња капацитета студената кроз активно учешће у европским пројектима (+)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Неповећење у објективност рада и самовредновање приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Замирање привредних активности које води драстичном смањењу броја студената (+)
- Економски и демографски трендови (++)
- Растућа незаинтересованост омладинске популације за учествовање у процесима институционалног одлучивања (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

SWOT анализа улоге студената у самовредновању и провери квалитета је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Образовање студената за самостално и квалитетно учешће у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Организовање трибина на факултету са запосленим студентима о значају система квалитета у образовном процесу

- 2) Вршење обука на факултету са запосленим студентима за самосталну евалуацију наставног процеса
- 3) Организовање радионица на тему мерења исхода студирања са запосленим студентима

Мера 2: Подстицање активности Студентског парламента

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Дефинисање годишњег буџета за рад студентског парламента
- 2) Подстицање вршњачког образовања
- 3) Подстицање организовања фокус група од стране Студентског парламента ради самовредновања и провере квалитета Факултета унутар студентске популације запослених судената

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1. [Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

1) ОПИС

Постизање квалитета представља процес непрекидног усавршавања наставно-образовног, научно-истраживачког и педагошког рада, односно константне управљачке акције која је усмерена ка побољшању свих аспеката деловања департмана за студијски програм МАС Дипломатија и безбедност, а посебно у сегменту пружања и оцењивања знања студената, које би требало да је засновано на синтези теорије и праксе из одређене научне области. У суштини, виђење квалитета на Факултету може се сублимирати у следећих десет тачака:

1. Потребне и захтеви студената су наш примарни интерес.
2. Савремени наставни садржај студијског програма МАС Дипломатије и безбедности обезбеђују квалитетно образовање.
3. Подизање квалитета је наше трајно опредељење.
4. Стална обука, перманентно учење и научно – истраживачки рад запослених су наша свакодневна обавеза.
5. Запослени су дужни да примењују прописане стандарде квалитета у циљу свеукупног развоја Факултета.
6. Задовољство студената, њихових родитеља, привреде и запослених су гаранција нашег континуираног напретка.
7. Квалитетни услови за студирање, адекватан простор, савремена опрема, акредитовани студијски програми и квалитетан наставни кадар воде задовољству послодаваца и квалитету стечених диплома.
8. Развијање и одржавање партнерских односа са домаћим и страним академским установама доприноси расту нашег угледа у земљи и свету.
9. Поштовање релевантне законске регулативе.
10. Радимо у служби општег интереса и очувања животне средине.

Рад Факултета на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност је усмерен ка обезбеђивању и спровођењу општеприхваћених стандарда и поступака за оцењивање квалитета. У свакој школској години обавља се периодично самовредновање и провера нивоа квалитета у циљу оцене реализације Стратегије за обезбеђење квалитета у пракси. Руководство Факултета обезбеђује и материјалне (пред)услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Самовредновање се спроводи најмање једном у три године, иако се тежи да се свака школска година искористи као шанса за унапређење рада. Важну улогу у посматраном процесу игра и студентска популација. Учешће студената у процесу самовредновања Факултета се огледа у томе што се врши оцењивање:

- стандарда квалитета наставног процеса студијски програм МАС Дипломатија и безбедност;
- квалитета студијских програма и наставног градива;
- резултата наставног процеса студијски програм МАС Дипломатија и безбедност;
- научно-истраживачког рада наставног особља;
- рада административног особља;
- руководеће структуре департмана и Факултета;
- материјално-техничких, социјално-психолошких и осталих фактора који утичу на квалитет студирања, живота и рада департмана и Факултета.

Факултет настоји да обезбеди повратну информацију од послодаваца, са тржишта рада, од бивших студената и других о компетенцијама дипломираних студената студијског програма МАС

Дипломатија и безбедност. Такође, важан сегмент спољњег прстена евалуације чини испитивање ставова представника пословног окружења. Анкетирање студената који су дипломирали одвија се једанпут годишње, и то пре преузимања дипломе. У процесу одржавања односа са бившим студентима важну улогу игра *ALUMNI* Факултета. Факултет обезбеђује упоређивање са домаћим и страним високошколским установама путем редовног праћења рада оних високошколских установа у свету и нарочито у окружењу које имају сличне студијске програме МАС Дипломатије и безбедности и настоји да успостави сарадњу са њима.

Са резултатима самовредновања Факултет упознаје све кључне припаднике заинтересованих страна посматраног процеса студијског програма МАС Дипломатије и безбедности:

- наставнике и сараднике преко пословодних и стручних органа;
- студенте преко Студентског парламента;
- јавност преко веб-сајта Факултета ;
- надлежне државне органе преко веб-сајта Факултета и посебних извештаја који се достављају у поступку редовне контроле и (ре)акредитације.

2) SWOT анализа студијски програм МАС Дипломатија и безбедност

СНАГЕ:

- Чврста решеност руководства Факултета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета студијског програма МАС Дипломатије и безбедности (++++)
- Доследно спровођење Методологије за праћење и унапређење система квалитета у пракси (++++)
- Реализоване активности евалуације различитих димензија рада Факултета (++)
- Изграђена организациона структура за систем обезбеђења квалитета (++)
- Бројни подаци и извештаји о евалуацији наставног процеса, студијског програма МАС Дипломатије и безбедности и општих услова рада на Факултету (++)

СЛАБОСТИ:

- Неразумевање свих актера значаја процеса провере квалитета студијског програма МАС Дипломатије и безбедности (++++)
- Непостојање система *benchmarking-a* са другим високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++++)
- Недовољна заинтересованост ширег круга студената за ангажман у систему обезбеђења квалитета (++++)
- Недостатак стручности студената за квалитетно учење у посматраним процесима (++++)
- Недостатак искуства у процесу очувања и унапређења квалитета рада Факултета (+ +)

ШАНСЕ:

- Јасна решеност надлежних државних органа за примену посматраног начина рада високошколских установа у земљи (++++)
- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране националног савета и ЕУ (++)
- Сарадња са другим високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (++++)
- Интровертност привредних субјеката (++++)

- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (++)
- Немогућност добијања података значајних за процену и унапређење квалитета од појединих институција (Национална служба за запошљавање и сл.) (+)
- Економска криза у земљи (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

SWOT анализа систематског праћење и периодичне провере квалитета студијског програма МАС Дипломатија и безбедност је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Укључивање актера „спољног прстена“ евалуације у процес самовредновања

студијског програма МАС Дипломатија и безбедност Активности у оквиру мере 1:

- 1) Промоција идеје о значају процеса провере квалитета студијског програма МАС Дипломатија и безбедност на Факултету
- 2) Укључивање субјеката пословног сектора у различите аспекте рада Факултета
- 3) Одржавање семинара и стручних обука из релевантних области студијског програма МАС Дипломатија и безбедност за запослене у пословном сектору
- 4) Организовање разговора са дипломцима о значају система квалитета у образовном процесу
- 5) Редовно праћење професионалног успеха бивших студената студијског програма МАС Дипломатија и безбедност
- 6) Анкетирање свршених студената о новим потребним знањима за обављање професионалне праксе
- 7) Унапређење комуникације са надлежним институцијама за спољашњу проверу квалитета

Мера 2: Подизање капацитета интерних евалуатора на студијском програму МАС Дипломатија и безбедност

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Организовање трибина о значају система квалитета у образовном процесу
- 2) Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета студијског програма МАС Дипломатија и безбедност
- 3) Развијање механизма „кластеризације“ у поступку вредновања студијског програма МАС Дипломатија и безбедност
- 4) Подстицање учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране националног савета и ЕУ
- 5) Развијање система *benchmarking*-а са другим високообразним институцијама у земљи и иностранству.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

1) ОПИС

Факултет не изводи наставу на докторским студијама.

Показатељи и прилози за стандард 15:

Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,

Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе

Прилог 15.1 Правилник докторских студија

Прилог 15.2 Извод из Статута који регулише докторске студије

Прилог 15.3 Правилник о раду докторске школе

Прилог 15.4 Правилник о избору ментора

Прилог 15.5 Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта

ФАКУЛТЕТ ЗА ДИПЛОМАТИЈУ И БЕЗБЕДНОСТ

СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА – КОРПОРАТИВНА БЕЗБЕДНОСТ

- Стандард 1: [Стратегија обезбеђења квалитета](#)
- Стандард 2: [Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета](#)
- Стандард 3: [Систем обезбеђења квалитета](#)
- Стандард 4: [Квалитет студијског програма](#)
- Стандард 5: [Квалитет наставног процеса](#)
- Стандард 6: [Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада](#)
- Стандард 7: [Квалитет наставника и сарадника](#)
- Стандард 8: [Квалитет студената](#)
- Стандард 9: [Квалитет удбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса](#)
- Стандард 10: [Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке](#)
- Стандард 11: [Квалитет простора и опреме](#)
- Стандард 12: [Финансирање](#)
- Стандард 13: [Улога студената у самовредновању и провери квалитета](#)
- Стандард 14: [Систематско праћење и периодична провера квалитета](#)
- Стандард 15: [Квалитет докторских студија](#)

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

1) Опис

Факултет за дипломатију и безбедност, тежи перманентном унапређењу квалитета високог образовања и укључивању у европски образовни простор. У складу са мисијом и визијом на Факултету за дипломатију и безбедност, стратешки циљеви остваривања квалитета образовања су:

- стални развој квалитета високог образовања на Факултету за дипломатију и безбедност;
- побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- активно укључивање студената у све сегменте рада и одлучивања у складу са Законом и општим актима Факултета;
- повећање ефикасности студија и континуирано унапређење исхода студирања;
- унапређивање дуалног система образовања кроз спој теоријских и практичних знања у оквиру студијских програма;
- унапређивање и развој научноистраживачког и стручног рада;
- рад на побољшавању квалитета укупне академске заједнице на Факултету;
- организација ресурса на рационалан начин

Стратегија обезбеђења квалитета је примарни документ којим се прати развој у области обезбеђења квалитета комплетног образовања на Факултету. Стратегијом се дефинишу приоритети и начин остваривања трајних циљева који се повремено преиспитују, мењају, допуњују и служе као основа свих оперативних планова.

Полазна основа стратегије заснива се на следећим документима:

- Закон о високом образовању
- Статут Факултета
- Правилник о начину и поступку обезбеђивања и самовредновања квалитета на Факултету

Стратегија обезбеђења квалитета садржи:

- опредељење Факултета да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма;
- мисију обезбеђења квалитета на Факултету;
- визију обезбеђења квалитета на Факултету;
- циљеве обезбеђења квалитета на Факултету;
- опис система обезбеђења квалитета на Факултету;
- опредељење за изградњу организационе културе квалитета.

У оквиру Стратегије за обезбеђење квалитета, Факултет је усвојио и стандарде квалитета, као и поступке, односно, процедуре за обезбеђење, оцену и праћење квалитета. Стандарди садрже одговарајући ниво квалитета који Факултет гарантује својим радом.

Као стандарди прихватају се сви стандарди које доноси Национални савет за високо образовање (НСВО) у складу са позитивно-правним прописима. Процедуре за обезбеђење, оцену и праћење квалитета подразумевају могућност анализе и разраде суштине мисије, визије и стратешких планова Факултета, као и одговарајуће ресурсе којима би се подржало спровођење циљева у дугорочном периоду.

Оне прописују поступак њиховог доношења, садрже упутство за примену, критеријуме за оцењивање, обраду добијених резултата, ефекте и мере које се предузимају. Процедуре се доносе посебно за сваку од области у којима се Факултет обавезао својом политиком да обезбеђује квалитет. Кључни елементи процедура за обезбеђење квалитета огледају се у систему:

- алокација ресурса за обезбеђење квалитета;
- доношења релеватних правилника;

- анкетирања и/или усменог испитивања заинтересованих страна;
- евалуације и извештавања.

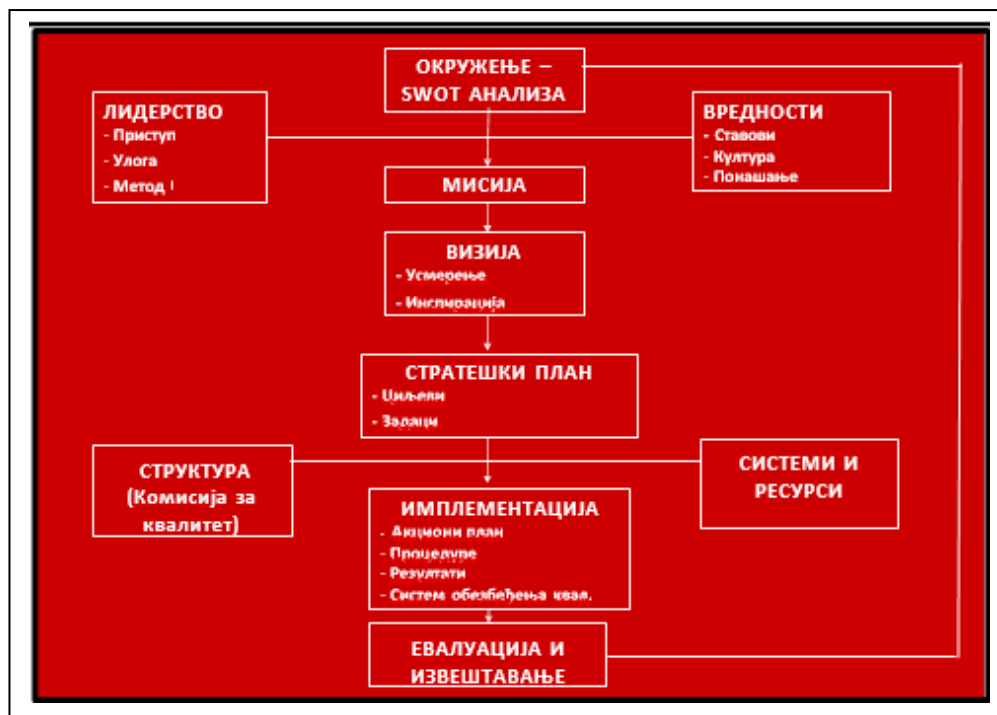
Стратегију обезбеђења квалитета Савет Факултета за дипломатију и безбедност је усвојио на седници и стратегија је доступна на веб-сајту Факултета за дипломатију и безбедност (www.diplomatija.com). Поред тога, Факултет перманентно промовише посматрани концепт у јавности, како институционално, тако и у иступањима управе Факултета, наставника и сарадника. Политика осигурања квалитета уско је повезана са свим релевантним плановима и активностима који су у функцији стратешког менаџмента Факултета. Као што се из Извештаја може видети, применом методе SWOT анализе, Факултет процењује тренутну ситуацију с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања.

Доноси се Акциони план за спровођење стратегије, као и остали потпорни механизми управљачког система. Акциони план Савет Факултета је усвојио на седници Савета. У организационој структури, кључну улогу као носећи субјект који се бави питањима квалитета, одређена је Комисија за обезбеђење квалитета Факултета за дипломатију и безбедност.

Статутом Факултета су дефинисане њене надлежности, као и остали важни параметри система обезбеђења квалитета који су инкорпорирани у процес стратешког менаџмента ове високообразовне институције. Статутом је такође дефинисано да основне задатке утврђује орган управљања, односно Савет Факултета кроз доношење Плана развоја и Годишњег програма рада. Савет усваја и стратегију обезбеђења.

Структура посматраног система може се видети у следећем графику.

Графикон - Структура процеса стратешког менаџмента у процесу управљања квалитетом Факултета за дипломатију и безбедност

Факултет континуирано преиспитује и унапређује систем обезбеђења квалитета. У циклусу од три године, детаљно се преиспитују сви стандарди и процедуре, а континуално врши њихово унапређење и побољшање. Комисија за обезбеђење квалитета је предузела радње за измену важних аката који су у функцији овако постављеног циља.

На основу налаза бројних анализа које су рађене, руководство Факултета је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у *Стратегији обезбеђења квалитета*, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

1) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Постојање Стратегије обезбеђења квалитета усклађене са Законом о високом образовању, националним стандардима и осталим актима којима се регулише питање квалитета на високошколским установама (+++)
- Постојање Комисије за обезбеђење квалитета и њен посвећен, редован и континуирани рад и активности на унапређењу квалитета на Факултету за дипломатију и безбедност (+++)
- Стално праћење и унапређење стандарда и процедура за обезбеђење квалитета (+++)
- Редовно спровођење анкета у складу са процедурама самовредновања Факултета и предлагање конкретних мера у складу са добијеним резултатима у анкетама (+++)
- Координисан рад Комисије за обезбеђење квалитета са Деканом Факултета, Саветом Факултета, продеканима и шефовима студијских програма у циљу унапређења квалитета. (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољна искуства у погледу компаративне међународне праксе (+)
- Недовољно разумевање запослених о значају посматраног процеса (++)
- Тешкоће у персонализовању одговорности субјеката када је реч о квалитету (+)

ШАНСЕ:

- Саветодавна функција Комисије за акредитацију и проверу квалитета (+++)
- Сарадња са високошколским институцијама у иностранству (++)
- Сарадња са средњим школама чији су ученици најчешће студенти (++)
- Сарадња са другим високошколским институцијама у земљи (+)

ОПАСНОСТИ:

- Неразумевање окружења о значају посматраног процеса (+++)
- Непостојање довољне свести послодаваца о примарном значају сарадње са образовним институцијама (+)
- Недовољно прецизан правни оквир у области обезбеђења квалитета (+)
- Учестала промена регулативе (+++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1

На основу бројних анализа које су рађене и изнете у овом Извештају, руководство Факултета је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у Стратегији

обезбеђења квалитета, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

Мера: Унапређење процеса реализације Стратегије обезбеђења квалитета Факултета за дипломатију и безбедност

Предлог мера и активности за унапређење квалитета су усвојене од стране органа управљања високошколске установе.

Промене су утицале на садржај и одређене активности у програму самоевалуације. Процес је у потпуности објективизован и стандардизован, јер је обезбеђен електронски начин попуњавања и обраде података. Садржај анкета и упитника је у још ближој вези са предметом и циљевима евалуације.

Важна промена у систему односи се и на повећано учешће студената у процесу самовредновања. У програму самоевалуације уведена је обавеза да Комисија за обезбеђење квалитета мора обезбедити Студентском парламенту све неопходне услове за реализацију евалуације рада наставног особља која ће се одвијати непосредно од стране студената – усменом евалуацијом преко фокус група.

Студентски парламент Факултета активно промовише важност учешћа студената у евалуацији наставног процеса и ваннаставних активности, као и квалитета ваннаставног особља и услуге на Факултету. Активна улога Студентског парламента заједно са напорима Комисије за обезбеђење квалитета и управе Факултета, допринела је све већем проценту студената који се одазивају учешћу у процесу евалуације.

На интернет страници, сваки студент може добити све релевантне информације о Факултету. Могу се наћи информације о садржају студијских програма, облицима практичног и истраживачког рада, ваннаставним активностима, облицима партиципације студената у раду Факултета, начину преношења ЕСПБ, могућностима пријављивања за програме студентске размене (мобилности) и слично.

Показатељи и прилози за стандард 1:

Прилог 1.1. [Стратегија обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.2. [Мере и субјекти обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.3. [Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама](#)
(уколико их је било).

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

1) ОПИС

Факултет за дипломатију и безбедност тежи перманентном унапређењу квалитета високог образовања и имплементацији најбоље праксе европског образовног простора ком припада. У складу са мисијом и визијом о високом образовању на Факултету, стратешки циљеви остваривања квалитета образовања су:

- стални развој квалитета високог образовања на Факултету;
- побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- активно укључивање студената у све сегменте рада и одлучивања;
- повећање ефикасности студија;
- развој научно-истраживачког и стручног рада;
- рад на побољшавању квалитета укупне академске заједнице на Факултету;
- рационална организација ресурса.

Комисија за обезбеђење квалитета одговорна је за правовремену, ефикасну и ефективну реализацију процеса обезбеђења квалитета на Факултету. Она је дужна да процес обезбеђења квалитета спроведе у складу са одредбама *Правилника о начину и поступку обезбеђивања и самовредновања квалитета на Факултету за дипломатију и безбедност*. Правилником су дефинисани стандарди и поступци за обезбеђење квалитета свих области рада (наставни процес, оцењивање студената, наставна литература, итд.)

Комисија за обезбеђење квалитета семестрално и годишње, у складу са својим планом рада, анализира и преиспитује постигнуте резултате и планира и предузима корективне мере, односно преиспитује и унапређује стандарде и поступке за обезбеђење квалитета.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Чврста решеност руководства Факултета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета (+++)
- Заокружен институционални оквир Факултета (+++)
- Детерминисани систем стандарда за очување и унапређење квалитета рада Факултета (+++)
- Јасно установљена методологија за праћење и унапређење система квалитета (+++)
- Стандардизација и објективизација система анкетирања (++)
- Доследно спровођење методологије у пракси (++)

СЛАБОСТИ:

- Неразумевање свих актера значаја процеса провере квалитета (+++)
- Недостатак искуства у процесу очувања и унапређења квалитета рада Факултета (+)
- Формулација појединих питања у анкетним обрасцима (+)
- Не примењивање „кластеризације“ у поступку вредновања Факултета (+)

ШАНСЕ:

- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (+++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих

од стране Националног савета за високо образовање (НСВО), Националног тела за акредитацију и проверу квалитета (НАТ), других институција у Републици Србији, као и Европске уније (ЕУ) (++)

- Сарадња са другим високообразованим институцијама у земљи и иностранству (+++)

ОПАСНОСТИ:

- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (+++)
- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Неповећење у објективност рада и самовредновању приватних универзитета/факултета у земљи (++)
- Начин обавештавања високошколских институција у земљи о променама у области обезбеђења квалитета (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

SWOT анализа стандарда и поступака за обезбеђење квалитета је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности:

***Мера:** Унапређење метода и техника које се користе у процесу обезбеђења квалитета Факултета за дипломатију и безбедност*

Активности у оквиру мере:

- Ревизија и кориговање методологије за праћење и унапређење система квалитета;
- Реформулација садржаја и структуре питања у анкетним обрасцима;
- Развијеније механизма „кластеризације“ у поступку вредновања Факултета;
- Промоција идеје о значају процеса провере квалитета на Факултету;
- Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета;
- Подстицање учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране НСВО, НАТ, релевантних институција у држави и ЕУ;
- Унапређење комуникације са надлежним институцијама за спољашњу проверу квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 2:

Прилог 2.1. [Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе](#)

Прилог 2.2. [Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета](#)

Прилог 2.3. [Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела \(комисије, одбора, центара\) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе](#)

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

1) ОПИС

Стварање система обезбеђења квалитета представља филозофију пословног понашања, начин управљања и размишљања чији је основни циљ стварање врхунског квалитета у свим аспектима пословања. Основе система обезбеђења квалитета Факултета за дипломатију и безбедност огледају се у следећим поставкама:

- детерминисање одговарајућег правног оквира и његова перманентна примена којом се утврђују области, стална тела и поступци праћења, унапређивања и развоја квалитета студијских програма, наставе и свих услова рада на Факултету;
- утврђивање стандарда и области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, наставници, истраживања, оцењивање студената, уџбеници и литература, библиотека, информациони ресурси, простор и опрема, ненаставно особље, процес управљања и јавност рада);
- избор начина и обезбеђење поступка самовредновања;
- усклађивање поступка самовредновања и оцене квалитета студијских програма и установе са државним стандардима за високо образовање у интервалима од 3 године;
- утврђивање спољашње провере квалитета у складу са националним стандардима коју спроводи Комисија за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању;
- остваривање јединства у обављању делатности високог образовања и научно истраживачког и стручног рада чији се резултати користе за унапређење наставног процеса;
- остваривање међународне сарадње кроз реализацију заједничких студијских програма, истраживања, размену наставника и сарадника;
- перманентно усавршавање запослених, подстицање развоја младих сарадника и њихово напредовање;
- успостављање сарадње са дипломираним студентима и послодавцима и праћење нивоа њихових компетенција;
- обезбеђење инфраструктуре за прикупљање, обраду, анализу и оцену квалитета успешности постављених циљева и задатака кроз контролу квалитета;
- публикавање резултата вредновања квалитета на Интернет страници Факултета и периодичним публикацијама;
- утврђивање сталне промоције квалитета кроз размену информација, искустава и изградњу културе квалитета.

Статутом Факултета за дипломатију и безбедност прописани су улоге и задаци свих субјеката који учествују у доношењу и спровођењу политике, стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета. Реч је о позиционирању места и улоге различитих актера:

- студената;
- наставника и сарадника;
- департамента;
- декана;
- продекана;
- савета;
- Комисије за обезбеђење квалитета.

Наставно-научно веће као највиши стручни орган Факултета има посебно важну улогу у обезбеђењу квалитета свих процеса. Између осталог НН Већа:

- Уређује начин и поступак обезбеђења квалитета и стара се о спровођењу стратегије обезбеђења квалитета;
- Образује тела и дефинише поступке у вези са спровођењем самовредновања, за оцењивање и праћење квалитета;
- Разматра извештаје комисије за обезбеђење квалитета о стању у области квалитета и предузима мере у циљу побољшања и унапређења развоја високог образовања на Факултету;

Веома важну улогу у систему обезбеђења квалитета има Комисија за обезбеђење квалитета (у даљем тексту Комисија за квалитет).

Комисија за квалитет на Факултету у свом саставу има:

- секретара Факултета,
- представника наставника,
- представника асистената,
- представника студената,

Мандат чланова комисије траје три године изузев студената, чији мандат траје до завршетка студија. Комисија из реда својих чланова бира председника комисије.

О питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова у органу, односно телу, учествују и представници студената, сходно Закону.

Кључне активности и надлежности Комисије за квалитет огледају се у следећем:

- Припрема, предлагање стандарда, поступака побољшања квалитета и извештаја о самовредновању Факултета које усваја НН Веће.
- Организација, координација и спровођење поступака вредновања и развијање унутрашњих механизма обезбеђивања, унапређења и промовисања квалитета на нивоу Факултета.
- Предлаже и контролише мере за унапређење квалитета рада.
- Прикупљање података о квалитету студијских програма и компетенцијама свршених студената од привредних и ван привредних организација и других релевантних институција.
- У сарадњи са руководством Комисија планира стратегију унапређења квалитета, спроводи програм процене и поступак унапређења квалитета, координира спровођење пројеката за професионални и стручни развој кадрова (академских, административних и техничких) у подручју квалитета.
- Израда годишњег и дугорочног плана активности у складу са Правилником. Комисија има обавезу да подноси извештај о свом деловању НН Већу и Декану Факултета. Извештај се подноси најмање једном годишње, односно у утврђеним роковима спровођења програма у надлежности других формацијских јединица система за квалитет Факултета.
- Обавља друге послове на захтев НН Већа.

Након спроведеног поступка евалуације, Наставно-научном већу Факултета за дипломатију и безбедност Комисија подноси извештај о резултатима свог рада, у складу са роковима утврђеним за сваку активност посебно.

Комисија за квалитет такође обезбеђује услове за реализацију процеса евалуације која ће бити руковођена непосредно од стране студената.

Поред наведеног Комисија за квалитет се састаје ради разматрања оних области обезбеђења квалитета у којима су уочене слабости и ради давања предлога за њихово превазилажење. При томе се нарочито води рачуна о мишљењу представника студената, јер студенти представљају важну полугу у процесу побољшања рада Факултета - непосредно опажају све добре и лоше стране процедура које се примењују и субјеката који их спроводе.

Резултати самовредновања инкорпорирани су у мере које се биле предузете за унапређење квалитета. У посматраном периоду евалуације, дошло је до:

- модернизовања силабуса одређених наставних предмета у складу са потребама тржишта;
- кориговања уочених недостатака у раду наставног особља и њиховом понашању према студентима;
- примене нових метода у настави и истицања позитивних искустава професора која могу допринети подизању квалитета посматраног процеса;
- стварања бољих услова студирања и рада у „техничком“ смислу речи – вршена су перманентна улагања у објекте и опрему, тако да је наставни и ненаставни простор Факултета за дипломатију и безбедност опремљен најсавременијим наставним средствима и другом врстом опреме;
- континуалног „оснаживања“ капацитета Центра за развој каријере који представља везу са послодавцима, али и „мрежу“ која ће омогућити постизање синергије између добрих студената;
- успостављања комуникације и сарадње са великим бројем алумниста и усвајања њихових предлога у вези са иновацијама у реализацији практичне наставе.

Направљене су одређене измене и у самом систему евалуације. Промене су утицале на садржај и одређене активности у програму самоевалуације. Процес је у потпуности објективизиран и стандардизован, јер је обезбеђен електронски начин попуњавања и обраде података. Садржај анкета и упитника је у још ближој вези са предметом и циљевима евалуације. Важна промена у систему односи се и на „појачано“ учешће студената у процесу самоевалуације. У програму самоевалуације уведена је обавеза да Комисија за квалитет мора обезбедити Студентском парламенту све неопходне услове за реализацију евалуације рада наставног особља која ће се одвијати *непосредно* од стране студената – усменом евалуацијом преко *фокус група*.

У складу са тим можемо закључити да је Факултет посебним мерама обезбедио и учешће студената у доношењу и спровођењу политике, стандарда, процедура и културе обезбеђења квалитета. Оне се огледају у:

- учествовању студената у оцењивању наставног процеса и општих услова студирања на Факултету за дипломатију и безбедност;
- учешћу и раду представника студената у управљачким, пословодним и стручним органима Факултета;
- могућности слободног реализовања процеса оцењивања наставног процеса и општих услова студирања од стране Студентског парламента;
- подношењу иницијатива, предлога и других мера у правцу побољшања квалитета рада Факултета.

Такође, Статутом Факултета прописана је позиција и улога *Студентског парламента* у процесу обезбеђења квалитета рада ове високообразовне институције. У складу са тим, Студентски парламент има следеће надлежности:

- утврђује оцену квалитета студијског програма, наставе и услова рада у поступку самовредновања и поступку обезбеђивања квалитета Факултета;
- даје инструкције представницима студената за рад и поступање на седницама Савета и стручних органа Факултета;

- заузима ставове о питањима од интереса за реализацију наставе, о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, на реформу студијског програма и анализу ефикасности студирања;

- заузима ставове по питању утврђивања етичких начела у односима између наставника и сарадника, других запослених на Факултету и студената;

- даје мишљење о резултатима педагошког рада наставника и сарадника приликом избора у звања наставника и сарадника.

Студентски парламент има своје представнике у раду Наставно-научног већа Факултета и Савета Факултета које бира на својим седницама. Као што смо навели, студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета Факултета за дипломатију и безбедност.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Изграђена организациона структура за систем обезбеђења квалитета (++++)
- Чврста решеност руководства Факултета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета (++++)
- Детерминисани систем стандарда за очување и унапређење квалитета рада Факултета (++++)
- Јасно установљена методологија за праћење и унапређење система квалитета (++++)
- Стандардизација и објективизација система анкетирања (++++)
- Доследно спровођење Методологије у пракси (++++)
- Искуство у процесу очувања и унапређења квалитета рада Факултета (++)
- Обухват студентске популације у посматраним процесима (++)
- Стручност студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (+)

СЛАБОСТИ:

- Преклапање надлежности појединих субјеката обезбеђења квалитета (++++)
- Релативно кратко трајање мандата учешћа студената у органима пословођења Факултета (++++)
- Неразумевање свих актера о значају процеса провере квалитета (++)
- Недефинисане санкције за неспровођење корективних мера (+)
- Недовољна заинтересованост ширег круга студената за ангажман у систему обезбеђења квалитета (+)

ШАНСЕ:

- Јасна решеност надлежних државних органа за примену посматраног начина рада високошколских установа у земљи (++++)
- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (++++)
- Сарадња са другим високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у националним и међународним обукама и пројектима из ове области (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (++++)
- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (++)
- Селективна примена Закона и недовољна контрола свих приватних и државних

високошколских институција (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3:

Мера 1: Унапређење институционалних и организационих претпоставки система обезбеђења квалитета

Активности у оквиру мере 1:

19. Промоција идеје о важности процеса провере квалитета на Факултету.
20. Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета.
21. Ажурирање стандарда и процедура за обезбеђење квалитета у складу са развојем Факултета.
22. Редефинисање надлежности појединих субјеката обезбеђења квалитета.
23. Ревизија мандата учешћа студената у органима пословођења Факултета.
24. Утврђивање механизма санкција за неспровођење корективних мера и грешака које су пронађене у процесу евалуације.

Мера 2: Мотивација студената и Студентског парламента за квалитетно учешће у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета за дипломатију и безбедност

Активности у оквиру мере 2:

22. Организовање трибина о значају система квалитета у образовном процесу
23. Истицање важности учествовања студената у процесу самовредновања и провере квалитета кроз организовање различитих предавања, догађаја и радионица.
24. Обука већег броја студената за спровођење анкетних испитивања и самосталну евалуацију наставног процеса.
25. Представљање предузетих корективних мера на основу досадашњих резултата провере квалитета,
26. Организовање радионица на тему мерења исхода студирања.
27. Подстицање организовања фокус група од стране Студентског парламента ради самовредновања и провере квалитета Факултета унутар студентске популације.
28. Обука и интегрисање страних студената у све процесе провере квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 3:

Прилог 3.1. [Формално успостављено тело \(комисија, одбор\) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи \(извод из Статута\) и опис рада \(до 100 речи\).](#)

Прилог 3.2. [Списак свих анкета](#)

Прилог 3.3. [Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера](#)

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

1) ОПИС

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА КОРПОРАТИВНА БЕЗБЕДНОСТ

Циљеви овог студијског програма су да доследном применом европских и светских стандарда организује висококвалитетне академске мастер студије из области корпоративне безбедности; да се образовни процес одвија по студијском програму и наставним методама који се непрестано иновирају; да студенти овладају најактуелнијим знањима, умењима и вештинама, да се оспособе за креативан рад и тиме стекну сигурну основу за успешно запошљавање; да студенти стекну током школовања квалитативно теоретско знање, а тиме сигурну основу за успешно обављање сложених задатака у области корпоративне безбедности; да се студенти образују у форми новог профила стручњака за 21. век – интердисциплинарно образоване менаџера за корпоративну безбедност, што би значајно допринело унапређивању рада безбедносних служби Републике Србије и поспешило њен напредак и сигурност грађана; да се студенти оспособе за тимски рад и рад у мултикултуралној средини.

Академске мастер студије одвијају се у трајању од једне плус једне године (два или четири семестара). Исход учења на академским мастер студијама је поред компетенција које чине исход учења на основним студијама, и посебна креативна способност која студентима после завршетка студија корпоративне безбедности на другом нивоу студија омогућава да у сфери својих компетенција дају најактуелнију критичку анализу сваког актуелног, задатог проблема и ефикасно донесу најцелисходније одлуке, које воде ка оптималној солуцији у добу које карактерише повећање броја безбедносних изазова, ризика и претњи, глобализација, посебне карактеристике процеса међународних интеграција и безбедност у интегралном, мрежном и увек холистички сагледаном аналитичком процесу. По завршетку студија студенти су оспособљени да се баве науком у области корпоративне безбедности са стеченим условом за упис докторских студија. Стручни назив који стичу је мастер менаџер за корпоративну безбедност. На мастер академске студије може се уписати лице са завршеним основним академским студијама, са 180 ЕСПБ, у складу са Законом о високом образовању, на прву годину, а са 240 бодова на другу годину. Са завршеним основним универзитетским студијама, у складу са старим Законом о универзитету (Службени гласник РС бр.21/2002), и

Са циљем да се омогући оцена квалитета акредитованог студијског програма МАС Корпоративна безбедност, Факултет за дипломатију и безбедност врши разноврсне активности, укључујући и следеће:

4. спровођење анкета, путем којих се од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других релевантних организација редовно прибављају повратне информације о квалитету студија и акредитованог студијског програма МАС Корпоративна безбедност;
5. укључивање студента у процес оцењивања квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедност;
6. упоређивање, анализа и осавремењавање курикулума студијског програма МАС Корпоративна безбедност, како би се студенти усмерили на иновативност, дедуктивни начин истраживања и примену стечених знања и вештина у практичне сврхе.

Константним радом на подизању квалитета свог односа са студентима, родитељима, послодавцима и јавности уопште, Факултет је кроз постављање интерактивног веб-сајта створио

услове за приступ информацијама које су неопходне за процес студирања и стицање дипломе МАС Корпоративна безбедност.

Како би се обезбедио адекватан ниво квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедност који је акредитован на Факултету, у систем рада су уведене посебне процедуре за одобравање, праћење, контролу и оцену овог студијског програма.

Основни циљ наведених процедура јесте редовно и систематско проверавање и ревидирање:

- циљева студијског програма и његове усаглашености са основним задацима и циљевима рада Факултета;
- структуре и садржаја студијског програма у погледу односа опште академских, теоријско-методолошких, научно стручних и стручно-апликативних дисциплина;
- оптерећења студената изражено кроз ЕСПБ;
- исхода и оспособљености студенти када заврше студије - било да ступају у радни однос или теже даљем образовању.

Постојећа структура студијског програма резултат је претходно извршене акредитације Факултета. У погледу обима и структури студијског програма МАС Корпоративна безбедност за које је рађена поновна акредитација, није дошло до значајних промена у „софтверској“ димензији излазних резултата, већ више до организационих и „хардверских“ промена у систему пословања Факултета.

Од прве акредитације, и поновне реакредитације Факултет за дипломатију и безбедност редовно и систематски проверава и прати циљеве студијског програма и његову усклађеност са основним задацима и циљевима установе. Ове активности спроводе организоване комисије, као и представници студената укључени у рад органа управљања Факултета.

Праћење и провера студијског програма МАС Корпоративна безбедност

На основу одредби Правилника о начину и поступку обезбеђења и самовредновања квалитета на Факултету, НН Веће доноси акциони план (Програм) реализације процеса провере квалитета за одређену школску годину. Њиме је уређена методологија самовредновања „излазних“ резултата студијског програма, наставног процеса и општих услова рада на Факултету. Важан циљ, вредновање педагошког рада наставника, постиже се кроз прикупљање ставова студената о квалитету наставног процеса на Факултету и студијског програма МАС Корпоративна безбедност у његовом саставу, а што се чини ради редовног праћења реализације стратегије квалитета у овом домену функционисања институције.

Евалуација педагошког рада наставника и сарадника у настави од стране студената обавља се или у зимском и летњем семестру понаособ или једном годишње за оба семестра. Она се спроводи кроз анкету, путем упитника израђеног за сваки предмет и предметног наставника, а кроз серију изабраних питања на основу којих студент оцењује. У случају да резултати евалуације показују ванредно ниске или неуобичајено високе вредности, Комисија за обезбеђење квалитета утврђује могуће разлоге и предузима мере за остваривање резултата у оквиру планираних или очекиваних.

Евалуација рада наставника и сарадника у настави само је један од сегмената евалуационог процеса који се обавља на Факултету. Остале сегменте интегрисане евалуације чине: евалуација научно-истраживачког рада наставника и сарадника, учешће у пројектима, учешће у промоцији, оцена наставника од стране управе Факултета, као и међусобне оцене наставника. Све ове оцене се пондеришу и добија се интегрисана оцена свеукупног рада наставника и сарадника на студијском програму МАС Корпоративна безбедност Факултета за дипломатију и безбедност.

Без обзира на добре оцене које је наставно особље постигло у посматраном периоду извештавања, неопходно је предузети мере подстицаја професора, сарадника и асистената на активнији однос са студентима у циљу повећања квалитета рада.

Након претходног процеса самовредновања усталили смо праксу да се стално залажемо за унапређење квалитета односа на релацији професор – студент, што је постигнуто кроз повећање броја часова консултација професора са студентима и менторског рада. Наравно, неопходно је

наставити са оваквим настојањима, првенствено кроз повећање компетенција наставног особља, писање научно-стручних радова и учешће на додатним едукацијама.

Оцена исхода учења на студијском програму МАС Корпоративна безбедност је постављена у раван евалуације жељених излазних резултата наставног процеса која кореспондира са реализацијом општих и посебних стратешких циљева ове високо-образовне институције. Читав систем је постављен на макро и микро управљачком нивоу.

На макро нивоу, исходи учења су стављени у функцију обезбеђивања вертикалне и хоризонталне конзистентности студијског програма МАС Корпоративна безбедност, али доприносе и процесу комуникације са спољним окружењем, посебно са послодавцима. Наравно, они имају важну улогу у процесу интерне и екстерне евалуације рада Факултета.

На макро нивоу исход студијског програма МАС Корпоративна безбедност усаглашен је са Националним оквиром квалификација за ниво Мастер академске студије (120 ЕСПБ). Класификација у Националном оквиру квалификација Србије заснована је на међународној стандардној класификацији образовања ISCED 2013-f (*International Standard Classification of Education*) коју је публикувао UNESCO.

На микро нивоу, детерминисање излазних резултата помаже реализаторима наставног процеса да:

- утврде шта се очекује од студента да зна, разуме, може да оствари, односно шта се може вредновати као крајњи резултат процеса учења;
- предоче студентима шта се од њих очекује у току наставног процеса и приликом испитивања;
- припреме материјале, наставне методе, тестове и друге елементе наставног процеса;
- побољшају комуникацију о циљевима предмета са интерним и екстерним окружењем;
- створе ширу слику о исходима студијског програма у оквиру кога изводе наставни процес;
- установе методе и излазне резултате процеса учења у складу са контекстом студијског програма.

За потребе осигурања вертикалне и хоризонталне конзистентности студијског програма МАС Корпоративна безбедност, на Факултету одређено је пет кључних исхода студирања:

Исход 1 - Поседовање теоријског знања из области студијског програма МАС Корпоративна безбедност;

Исход 2 - Разумевање и вредновање науч(е)них спознаја и стављање у корелацију са глобалним процесима који се одвијају у свету;

Исход 3 - Коришћење методолошких приступа у решавању проблемских ситуација;

Исход 4 - Примена знања у пракси;

Исход 5 - Овладавање техникама тимског рада, комуницирања и другим практичним вештинама.

Сваки исход се мора квантификовати у распону од 0 – 3, при чему: 0 - не подразумева тај исход;

1 - исход заступљен у незнатној мери; 2 - исход делимично заступљен;

3 - исход потпуно заступљен.

Суштина Исхода 1, огледа се у оцени спознаје научних теорија и способности студената да категоризују, класификују и дефинишу појмове из референте области студија.

Способност рангирања и имплементације знања у ширем научном контексту, разумевање глобалних процеса и трендова развоја међународне заједнице у будућности, као и способност критичког погледа „на свет“ представља важно опредељење наставног процеса на Факултету. Због тога је оно формализовано као Исход 2.

Оцена обима и квалитета самосталне употребе методолошких метода и техника у поступку решавања проблемских ситуација, као и способност закључивања и стварања нових синтетичких целина на основу прикупљених података током анализе, представља један од суштинских делова процеса студирања и академског погледа на стварност. Ово представља садржај Исхода 3.

Способност самосталног савладавања проблема у „реалном свету“ и изналагање нових (иновативних) решења чини суштину Исхода 4.

Имајући у виду захтеве послодаваца да запошљавају стручњаке који су шире образовани и владају разним вештинама, које не морају да буду у чврстој вези са уже стручним знањима везаним за студијски програм, Факултет је у наставни процес укључио и стицање способности рада у тиму, (не)вербалног изражавања и других вештина које јачају персоналне квалитете студената. Излазни резултати овог сегмента студирања евалуирају се преко Исхода 5.

Посматрани сет исхода ставља се у корелацију са активностима студената на основу којих се и врши крајње оцењивање њиховог рада у току семестра. Праћење и евалуација рада студената врши се на основу оцењивања следећих активности којима се таргетирају жељени исходи студијског програма МАС Корпоративна безбедност:

- учествовање студената у процесу наставе, као и израда: а) семинарског рада; б) практичног рада; в) самосталног истраживања;
- полагање колоквијума;
- полагање завршног испита.

Одобравање, праћење и контрола програма студија МАС Корпоративна безбедност

Имајући у виду захтеве *Стандарда 4* којим се уређује и прати систем квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедност, високошколска установа има дужност да редовно и систематски проверава:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа опште академских, научно-стручних, стручно-уметничких и стручно-апликативних дисциплина;
- радно оптерећење студената мерено ЕСПБ;
- исходе и стручност које студенти стичу када заврше студије, као и могућности запошљавања и даљег школовања.

У том смислу, задатак руководиоца студијског програма МАС Корпоративна безбедност је да непрекидно осавремењавају садржај курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа. Важан инструмент у том процесу је мапирање предмета.

У оквиру микро управљачког нивоа, сви носиоци наставних предмета су дужни да направе својеврсну матрицу у којој су, поред исхода студирања и облика активности уз помоћ којих ће се вршити оцењивање студената, назначили и:

1. конкретну врсту активности или рада који ће се применити у посматраном процесу;
2. циљану област учења;
3. метод оцене;
4. структуру бодова.

Носиоци наставног предмета морају измерити и оптерећење студената на свом предмету, узимајући у обзир све активности које треба реализовати на студијском програму и изван њега, да би се постигли планирани исходи учења. У том смислу, користи се систем ЕСПБ бодова којим се утврђује количина времена која је студентима потребна да би извршили све обавезе везане за наставу и учење (присуство предавањима, израда семинарских радова и пројеката, припрема за наставу, спремање завршног испита и сл.), а које су потребне да би се постигли очекивани исходи (резултати) учења. У просеку, износ радног оптерећења студента у току школске године је 60 бодова. Ако се има у виду да радно оптерећење студента у једној години осцилује између 1500 и 1800 сати, може се извести закључак да један бод износи од 25 до 30 сати рада.

Још у процесу акредитације, носиоци предмета имали су обавезу да измере ангажовање студената. Студенти су били упитани за временско трајање активности које су им биле потребне у

процесу испуњавања предиспитних и испитних обавеза на предмету. На основу добијених резултата одређен је систем ЕСПБ бодовања.

На конкретном примеру једног предмета из сваке области одговарајућег научног поља, дат је опис свих активности учења потребних за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет. Процену оптерећења студената на предмету врше наставници приликом припреме курикулума за акредитацију, а преиспитују је и при евентуалним мањим модификацијама које су могуће на почетку сваке школске године. Приликом ове процене полази се од спецификације предмета и плана извођења наставе на предмету, одређује се календар провера знања и начин утврђивања коначне оцене, а затим се процењује време потребно за све студентске активности и утврђује веза са бројем ЕСПБ за тај предмет.

Повратне информације од привредних и пословних представника

У посматраном периоду Факултет је остварио тесну сарадњу са домаћим и страним привредним друштвима. Сарадња са привредним и пословним представницима се обавља у обостраном интересу. Факултет на тај начин може да осавремени наставни програм и подигне квалитет наставног процеса, док са друге стране привредни и пословни представници могу да добију приступ квалитетној понуди високо образоване радне снаге.

Студенти Факултета имају могућност да обаве стручну праксу у току студирања у одговарајућим привредним друштвима, са становишта студијског програма МАС Корпоративна безбедност, а што им омогућава да стечено знање примене у решавању практичних проблема. На тај начин, студенти се упознају са савременим научним достигнућима и пословним решењима, а у циљу употпуњавања академског знања које стичу током студирања. Након обављене праксе, студенти изражавају своје задовољство или незадовољство стеченим искуством и практичним знањем, што омогућава унапређење сарадње Факултета са привредним и пословним представницима. Такође, Факултет врши анкетање привредних и пословних представника у којима су студенти обавили стручну праксу, чиме се стиче увид у потребе које представници имају у погледу високо образованог кадра студијског програма МАС Корпоративна безбедност.

Учешће студената у осигурању квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедност

На Факултету, студенти су укључени у рад Факултета посредством представника које бирају, а који су укључени у процес управљања Факултетом. Поред тога, студенти учествују у скоро свим активностима самовредновања и унапређења квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедност, али и извођења наставе на истим. У последњој активности, улога студената је незамењива, међутим и квалитет студијског програма МАС Корпоративна безбедност је активност у којој је њихова улога веома важна јер доприноси да Факултет добија повратне информације које су од непроцењивог значаја за подизање квалитета наставног плана студијског програма МАС Корпоративна безбедност. Наиме, студенти путем анкета имају могућност да изразе своје задовољство или незадовољство наставним планом, као и да предложе мере за подизање његовог квалитета.

Студентски парламент је представнички орган студената свих студијских програма, који на тај начин остварују своје право на учешће у процесу самовредновања. Поред осталих, Студентски парламент обавља активности везане за оцену квалитета наставног плана студијског програма МАС Корпоративна безбедност, као и реформу студијског програма и оцену његове ефикасности.

Савременост курикулума

Редовно се врши провера усклађености студијског програма МАС Корпоративна безбедност и курикулума предмета са студијским програмима других високо-образовних установа из иностранства и домаће привреде. Тиме се повећава квалитет наставног плана, али и омогућава неометан процес међународног признавања диплома које Факултет издаје.

Поред тога, наставни курикулуми се унапређују инкорпорирањем савремених научних достигнућа за студијски програм МАС Корпоративна безбедност. У том смислу, Факултет има развијену комуникацију са домицилним и иностраним привредним друштвима, као потенцијалним изворима информација које ће осавременити курикулуме студијског програма.

Услед високог нивоа конкуренције, привредна друштва су присиљена да осавременевају начин рада, производње и пружања услуга, примењујући најновија научна и технолошка достигнућа. Са друге стране, Факултет жели да одговори на тражњу привредних друштава за адекватно образованим кадром који ће бити упознат са савременим научним достигнућима и моћи да испрати пословање које подразумева њихову употребу.

Подстицај студената на стваралачки и истраживачки рад

На студијском програму МАС Корпоративна безбедност су у посматраном периоду спроведене различите активности како би се студенти подстакли на стваралачки и истраживачки рад. Услов за даљи развој и подстицање студената на стваралачки и истраживачки рад јесте увођење савремених техника рада и средстава у наставни процес, али и ангажовање савременог образовног и наставног кадра. На тај начин студенти се мотивишу да учествују у различитим научним пројектима и писању научних радова.

Анализирањем успеха студената Факултета на студијском програму МАС Корпоративна безбедност врши се одабир студената који су остварили најбоље резултате након завршене школске године. На основу прецизних података о ангажовању и резултатима рада најуспешнијих студената, Факултет сваке године расписује конкурс за стипендирање студената на студијском програму МАС Корпоративна безбедност, чиме се даље мотивише њихов развој и напредак у стручном и стваралачком смислу.

Наставно особље и други научноистраживачки кадар подстиче студенте у смеру научноистраживачког рада кроз организацију различитих врста додатне наставе, семинара и научних скупова. У посматраном периоду, Факултет је био организатор низа научних конференција. Студенти мастер студија имали су прилику да уз помоћ наставног особља факултета, као ментора при дефинисању тема, узму учешће у научним скуповима. У оквиру конференција постоји студентска секција где се студенти охрабрују да пишу своје прве научне радове и тако подстичу на научни допринос и оснажују за наставак студија. На тај начин, студенти Факултета су били подстакнути да се даље развијају у правцу научног рада и презентовања резултата рада из различитих научних области.

2) SWOT анализа студијског програма МАС Корпоративна безбедност

СНАГЕ:

- Усаглашеност исхода, циља и сврхе студијског програма са националним и стандардима Европске уније. (++)
- Усаглашеност исхода учења са Националним оквиром за квалификације Србије (НОКС) (+)
- Реализација наставе на мастер студијама на српском језику. (+++)
- Препознатљивост програма и предмета у националном и ширем међународном контексту. (++)
- Савремен простор и опрема који се користе у извођењу наставе. (++)

- Квалитет и компетенције наставног особља на првом нивоу студија. (+++)
- Усаглашеност студијског програма са савременим трендовима и захтевима тржишта рада. (+++)
- Усаглашеност студијског програма са иностраним студијским програмима. (+++)
- Садржај студијског програма и предмета одражава основне идеје Болоњског процеса. (++)
- Терминолошка и методолошка усклађеност са Болоњским процесом. (++)
- Редовна евалуација студената. (+)
- Способност функционалне интеграције знања и вештина, посебно код студената који су у радном односу или имају претходно радно искуство, у делатностима везаним за студијске програме. (+++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољно развијени дескриптори за мерење исхода учења. (++)
- Недовољно развијен систем подстицања успешних студената у виду одговарајућих активности у настави. (+++)
- Мобилност студената и наставног особља у оквиру држава чланица Европске уније. (++)

ШАНСЕ:

- Сарадња са другим универзитетима и научним институтима у држави и иностранству при извођењу наставе. (++)
- Пројекти и сарадња са привредном и ресорним министарствима. (+++)
- Стварање заједничких инкубатор фирми са другим компанијама или студентима. (++)
- Могућност посредовања при ступању студената у радни однос кроз уговоре о сарадњи са домаћим и међународним привредним друштвима и организацијама. (+++)
- Развијање система стипендија кроз сарадњу са привредом и стипендија од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја. (+)
- Доживотно образовање. (++)

ОПАСНОСТИ:

- Нефлексибилност наставног плана и програма услед немогућности његове промене у циљу осавремењивања истих. (++)
- Дефинисано предзнање нових студената. (++)
- Друштвено-економске и демографске карактеристике окружења. (+)
- Одлив потенцијалних студената на иностране универзитете због високог квалитета студија и развијеног система стипендија. (+++)
- Неусклађеност понуде и тражње за квалификованим кандидатима на тржишту рада. (++)
- Лоша социјално-економска ситуација у привреди, која условљава низак материјални статус студената. (++)
- Демографски фактор смањења популације. (+++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

SWOT анализа квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедност је указала на одређене слабости и иницирала усвајање одређених мера и активности за унапређење квалитета. У том смислу, наредни период треба да буде заснован на предузимању следећих облика деловања:

Мера 1: Подизање квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедност

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Развијати студијски програм у складу са Стратегијом образовања Републике Србије и Националним оквиром за квалификације, праћење научних и практичних достигнућа у овом процесу
- 2) Вршење мањих измена силабуса у складу са савременим научним достигнућима и праксом
- 3) Осавремењавање литературе у силабусима појединих предмета
- 4) Примена нових наставних метода и практичних примера у реализацији студијског програма МАС Корпоративна безбедност
- 5) Унапређивање и осавремењавање метода практичне наставе
- 6) Интензивнија размена искустава, научних прилога, наставника и студената са реномираним универзитетима са којима Факултет за дипломатију и безбедност има споразуме о сарадњи
- 7) Јачање компетенција наставног кадра на студијском програму МАС Корпоративна безбедност
- 8) Ангажовање гостујућих професора и предавача

Мера 2: Наставак развијања концепта „Студент у центру пажње“

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Измена редоследа предмета на основу искуства из претходног периода ради равномернијег оптерећења студента
- 2) Организовање додатних тренинг програма за наставно особље у области примене концепта „студент у центру учења“
- 3) Развијање стручних и генеричких вештина студената
- 4) Спровођење мера и активности у циљу повећања одговорности студената у процесу учења
- 5) Развој сарадње и комуникације између кандидата на мастер студијама у циљу промовисања мултидисциплинарности, чиме би се подстакла иновативност и креирање нових научних достигнућа
- 6) Континуирано унапређивање пословних комуникацијских и других вештина студената

Мера 3: Унапређење система мерења квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедност

Активности у оквиру мере 3:

- 1) Рад на бољем разумевању улоге исхода учења у развоју курикулума и болоњским препорукама
- 2) Развијати студијски програм у складу са Стратегијом образовања Републике Србије и националним оквиром за квалификације, праћење научних и практичних достигнућа у овом процесу и усклађивање наставног плана
- 3) Развијање савременог студијског програма МАС Корпоративна безбедност кроз анализу светских трендова нарочито у области безбедносних наука.
- 4) Континуирано унапређивати систем мерења исхода учења, а у циљу још бољег вредновања студијског програма МАС Корпоративна безбедност
- 5) Константно унапређивати систем оцењивања у складу са иновираним исходима учења

Мера 4: Успостављање боље сарадње са пословним сектором и тржиштем рада

Активности у оквиру мере 4:

- 1) Продубљивати сарадњу са привредним друштвима из окружења и учествовање у

- отварању нових привредних друштава у различитим областима
- 2) Повезивати студенте и привредне субјекте
 - 3) Испитивање послодаваца о врстама неопходних знања и вештина којима треба да се располаже на тржишту знања
 - 4) Унапређење и проширење курсева за сертификате које препознаје тржиште
 - 5) Интензивирање маркетиншких активности усмерених према привреди (промоција студијског програма МАС Корпоративна безбедност на сајмовима привреде, запошљавања, образовања и сл.)
 - 6) Већу диференцираност студијског програма МАС Корпоративна безбедност треба постићи кроз промоцију међу привредним друштвима и кроз израду пројеката везаних за та друштва

Мера 5: Подизање квалитета студената

Активности у оквиру мере 5:

- 1) Наставни процес везивати са стварним проблемима и потребама праксе;
- 2) На свим предметима увести рад на рачунару;
- 3) Од прве године код студената треба развијати тимски рад;
- 4) Треба захтевати од студената да се унапред спремају за предавања и вежбе;
- 5) Студенти треба да добију прилику да се изражавају и писмено и усмено;
- 6) Треба мотивисати студенте да током предавања постављају питања, дискутују и износе критички поглед на свет;
- 7) Унапређивати пословне комуникацијске вештине;
- 8) Развој сарадње и комуникације између кандидата на студијском програму МАС Корпоративна безбедност у циљу промовисања мултидисциплинарности, чиме би се подстакла иновативност и креирање нових научних достигнућа.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. [Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

Табела 4.2. [Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.](#) Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. [Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.](#) Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. [Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.](#)

Прилог 4.2. [Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.](#)

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

1) ОПИС

Наставни процес на студијском програму МАС Корпоративна безбедност изводи се у складу са захтевима стандарда квалитета, односно предузимањем низа активности којима се обезбеђује одржавање и побољшање квалитета реализације наставног процеса. Интерактивност наставе, укључивање примера и студија случаја у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу, стална су пракса на Факултету.

Квалитет наставе на студијском програму МАС Корпоративна безбедност обезбеђује се комбинацијом одличних предавања, преношења знања и вештина студентима, истраживањима и пружањем услуга друштвеној заједници. Наш приступ је „студент у центру пажње“, односно посвећени смо томе да студентима обезбедимо најбоље окружење за стицање знања и каснијег запослења.

Професионалан однос

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и у складу са највишим стандардима етике. Сви чланови академске заједнице, а пре свега наставници и сарадници савесно обављају своје радне обавезе, у складу са законом, Кодексом о академском интегритету на Факултету и Правилником о правилима и организацији студија.

Током реализације предавања и вежби, али и свих осталих професионалних и академских активности и обавеза према студентима наставници и сарадници Факултета дужни су да се понашају одговорно, савесно, професионално, поштујући начела објективности, непристрасности и међусобног уважавања. Наставници и сарадници у погледу стандарда академског интегритета имају професионалну обавезу да:

- поштују образовне циљеве, стратегије и стандарде високошколске установе;
- обезбеде репрезентативност, релевантност, тачност, и прецизност садржаја предмета и примерену позицију предмета унутар студијског програма;
- теже постизању и преношењу квалитетних научних сазнања из своје научне области и предмета који се изводе на студијама;
- понуде свим студентима исте могућности за стицање знања;
- вреднују рад студената отворено, праведно, објективно и благовремено;
- савесно провере сваки писани рад студента и да обрате посебну пажњу на то да ли тај рад садржи неки од облика неакадемског понашања;
- обезбеде транспарентност и јавност испита и објективност оцењивања.

Факултет је дужан да у току трајања студија, а посебно на почетку прве године на студијском програму МАС Корпоративна безбедност, упознају студенте са правилима академског интегритета, правилима за навођење идеја и радова других аутора, односно правилима цитирања и препричавања. Наставници и сарадници имају и конкретне обавезе у складу са правилима организације и извођења студија да:

- стално усавршавају предметну материју и комуникацију са студентом у циљу унапређења квалитета наставе на студијском програму МАС Корпоративна безбедност;
- воде уредну евиденцију о присуству студената настави;

- студенту омогуће да у току семестра полаже два колоквијума са правом на један поправни за сваки колоквијум;
- студенту омогуће израду семинарских радова у току семестра, односно домаћих задатака и интерактиван однос у извођењу наставе;
- уредно одржавају предавања, вежбе и консултације и друге облике активне наставе;
- најкасније 24 часа од одржаних предавања, вежби и консултација упишу одржану наставу у одговарајућу књигу евиденције;
- резултате колоквијума саопште студентима најкасније 5 дана по одржаном колоквијуму;
- студенту признају све поене са завршног колоквијума, сагласно Болоњској декларацији;
- најкасније 7 дана пре првог испитног рока, после одржаних предавања, поставе на странице предмета укупне поене које је студент остварио на настави у одређеном семестру;
- објаве резултате испита и унесу их у Факултетски информациони систем,
- се труде да напишу квалитетне уџбенике потребне за предмет које предају и да наставно градиво предају искључиво по уџбеницима које је надлежни орган одобрио;
- код одбране завршних радова у свему поступају према утврђеним правилима и роковима за одбрану завршних радова;
- излазе у сусрет студентима око свих питања која се тичу студирања и недоумица које могу да се појаве, а у оквирима дефинисаних правила;
- помажу студентима у тражењу решења и давања тачних информација на питања која студенти постављају.

Усклађеност плана и програма

За извођење студијског програма МАС Корпоративна безбедност обезбеђена је и потребна информационо технолошка подршка. Студентима се по почетку наставе додељује приступ факултетском мејлу, и електронским страницама предмета.

План и распоред наставе (предавања и вежби) на студијском програму МАС Корпоративна безбедност усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

Факултет води евиденцију одржане наставе на студијском програму МАС Корпоративна безбедност, упоређује податке са Планом рада и извештава на дневном, месечном, семестралном и на годишњем нивоу.

Интерактивност наставе

Настава на студијском програму МАС Корпоративна безбедност се реализује путем савремених интерактивних наставних метода са циљем да студентима омогући да остваре шире образовне циљеве и планиране исходе на сваком предмету.

Сваки наставник и сарадник има академску слободу да предлаже нове курсеве или промене постојећих. Сви курсеви се редовно иновирају да би пратили савремене трендове и знања. Концепт извођења наставе на свим предавањима и вежбама је у највећој мери уједначен и подразумева укључивање студената у наставни процес, односно наставни стилови и методи су интерактивни и подржавају приступ „студент у центру пажње“.

Интерактивни стил наставе на студијском програму МАС Корпоративна безбедност првенствено обезбеђује: мотивацију студената, прилагодљивост потребама и могућностима студената, мерљивост напретка студената и усвајање не само теоријских знања већ и практичних вештина које могу да примене. Примењивост стечених знања и вештина наших студената најбоље се проверава, контролише и унапређује од стране наших екстерних партнера из пословног окружења - на праксама које студенти обављају. Путем боравка на пракси студенти стичу увид у реалну

проблематику и узроке/последике укључивања примера из праксе у наставу. Због тога је од велике важности за рад Факултета успостављање добрих односа са привредним друштвима из окружења.

Дакле, наставници и сарадници Факултета за дипломатију и безбедност:

- подстичу активно учешће студената у раду на часовима, дискусијама и дебатама;
- постављају питања којима подстичу студенте на размишљање, формирање својих ставова и закључака, као и на слободно изражавање истих у атмосфери међусобног уважавања и толеранције;
- подстичу и организују групни рад или рад у паровима;
- организују рад на студијама случајева;
- користе савремена наставна средства којима се придобија и одржава пажња студената.

Крајњи исходи учења су у потпуности задовољени примењеним методама наставе и квалитетом референца наставника и сарадника, који реализују наставу на студијском програму МАС Корпоративна безбедност.

Поред поменутих начина реализације наставног процеса, на студијском програму МАС Корпоративна безбедност се организују и други облици наставних и других педагошких активности, као што су:

- ваннаставно тематска предавања домаћих и гостујућих професора и стручњака из различитих области;
- радионице;
- семинари;
- обуке;
- персоналне и пословне вештине;
- посете привредним субјектима;
- округли столови;
- екскурзије;
- тематски догађаји, итд.

Доступност плана рада

Пре почетка сваког семестра Факултет доноси и студентима чини доступним (путем веб сајта и страница предмета на српском језику) план рада на студијском програму МАС Корпоративна безбедност, односно свим појединачним предметима:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услови;
- циљеве и исходе предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Подршка за странице предмета је реализована преко портала. Странице предмета имају за циљ да студентима омогуће стални приступ презентацијама предавања и вежби, додатним материјалима, тренутним актуелним информацијама о предмету, резултатима испита и свему осталом што је студенту битно а односи се на предмете које полаже и предмете професоре.

Периодично се врше провере усклађености појединих курсева у смислу обима, ЕСПБ (кредита) и пролазности.

Праћење квалитета наставе

Наставници и сарадници су дужни да се током реализације наставних активности и делатности у настави придржавају Закона о високом образовању, универзалних кодекса академског понашања, усвојених правилника и Статута Факултета. Комисија коју чине: декан, продекани, руководиоци студијских програма константно прати реализацију наставе и предузима корективне мере, уколико дође до одступања од правила и кодекса према важећим правилницима и процедурама Факултета.

План извођења наставе подразумева план ангажовања наставника и сарадника на појединим предметима, места извођења наставе, почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе. Њиме се дефинишу облици извођења наставе (предавања, вежбе, консултације, семинари и друго), начин полагања испита, испитни рокови, попис литературе, могућност извођења наставе на страном језику итд. План ангажовања се односи на дефинисање наставника и сарадника који учествују у извођењу предавања и вежби. Приликом формирања плана ангажовања, води се рачуна о оптерећености појединих наставника и сарадника.

Са оквирним терминима одржавања колоквијумске недеље испитних рокова, студенти се упознају приликом објављивања календара наставе и то на страницама факултета и страницама предмета. Детаљне информације о одржавању колоквијума, тј. испита благовремено се објављују на огласним таблама предмета и на Веб порталима за студенте и запослене.

У прављењу распореда колоквијума и испита основну улогу имају наставници на предметима, Продекан за наставу, али и представници студената. У процесу прављења распореда на студијском програму МАС Корпоративна безбедност, води се рачуна о међусобном временском размаку између испита за одређене модуле и у том смислу се разматра оптерећености студената.

Праћење извођења предавања и вежби се врши:

- посетом часова;
- праћењем и увидом у материјале и информације које се постављају на странице предмета;
- контролом књига евиденција (писаних и електронских) наставе и одржаних консултација;
- директном комуникацијом са студентима, итд.

У случају да се на установи наставник или сарадник не придржава плана рада на предмету или распореда испита (и наставе) или не постиже одговарајући квалитет наставе, Комисија упозорава наставника, захтева од њега предлог корективних мера и прати реализацију предложених мера.

Стручна, организациона и текућа питања се дискутују на седницама наставно-научног већа, чији је члан и студент.

Редовне консултације руководиоца и чланова студентског парламента доприносе оптималној реализацији наставе и континуираном праћењу критичних тачака у наставном процесу студијског програма МАС Корпоративна безбедност, као и брзом отклањању неправилности.

Факултет за дипломатију и безбедност константно подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника запослених на Факултету кроз стално учешће у следећим активностима (конференције, летње школе, размене наставног кадра, стручна усавршавања, стручна предавања).

2) SWOT анализа студијског програма МАС Корпоративна безбедност

СНАГЕ:

- Придржавање извођења наставе по календару рада, плану, програму и распореду часова испита (+++)
- Компетентност наставника и сарадника који имају и академску слободу да иновирају постојеће курсеве или предлажу нове (++)
- Систем праћења квалитета наставе и могућност студената да увек добију повратну информацију о својим залагањима на настави или испитима (+++)

- Посвећеност примени концепта “студент у центру пажње” (++)
- Интерактивно учешће студената у наставном процесу (+)
- Систематско праћење и оцењивање квалитета наставе (++)
- Избор метода наставе и учења, којима се постиже савладавање исхода учења (+)
- Јако добро развијен систем комуницирања са студентима преко *Странице предмета* (++)
- Реализација стручне праксе у привредним друштвима чија је делатност непосредни део струке за коју се стичу компетенције. (++)

СЛАБОСТИ:

- Потреба за успостављањем још боље равнотеже између различитих типова активности и исхода учења (++)
- Мотивација студената да учествују у вредновању рада својих наставника и сарадника (++)
- Неравномерност оптерећења наставника и сарадника (+)

ШАНСЕ:

- Сарадња са привредним субјектима – нарочито у процесу реализације студентске праксе (++++)
- Активно укључивање резултата истраживања у наставни процес (++)
- Сарадња са Универзитетима и факултетима из иностранства - коришћење њихових позитивних искустава у организацији наставног процеса и увођења нових метода наставе (++)

ОПАСНОСТИ:

- Економска криза у земљи (++)
- Проблем запошљавања у земљи (++)
- Недовољна свест дипломираних студената о само запошљавању кроз развој сопствених предузетничких идеја(+)
- Одлазак младих и стручњака у иностранство (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

SWOT анализа квалитета наставног процеса на студијском програму МАС Корпоративна безбедност је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера: Учвршћивање везе између исхода учења, стратегија наставе, студентских активности и начина провере знања

Активности у оквиру мере:

- 1) Успостављање још боље равнотеже између исхода учења и различитих типова наставних активности;
- 2) Наставити са подизањем квалитета наставног процеса на студијском програму МАС Корпоративна безбедност;
- 3) Растерећење наставног особља ваннаставним обавезама;
- 4) Наставити са редовном евалуацијом наставног процеса и предузимањем мера у случају уочених недостатака;
- 5) Развијати даље вредновање наставног процеса с аспекта употребе исхода учења;

- 6) Константно унапређивати систем реализације наставе у складу са иновираним исходима учења;
- 7) Едуковати студенте о систему ЕСПБ бодовања и постизања жељених исхода учења;
- 8) Усклађивати планове и програме у складу са потребама тржишта, а у сарадњи са привредним представницима.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. [Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

Прилог 5.2. [Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.](#)

Прилог 5.3. [Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

1) ОПИС

Значајне активности и процеси у раду Факултета су у функцији остваривања комплементарности образовног, научноистраживачког и стручног рада, тј. наставног и научно-истраживачког рада. Факултет поседује структуру и ресурсе за реализацију научно-истраживачког и стручног рада. Структура и ресурси за остваривање и организовање основних, развојних и примењених истраживања, као и стручног рада, детаљније су описани у оквиру других Стандарда. У те ресурсе спадају:

- наставници и сарадници, чији квалитет у смислу поступака селекције и избора на основу резултата научноистраживачког рада дефинише Стандард 7;
- квалитетне лабораторије са припадајућом опремом, које су приказане у оквиру Стандарда 11;
- информатичка и библиотечка подршка, значајна за научноистраживачки рад, приказана у Стандарду 9.

Садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности усклађени су са стратешким циљем Факултета, али и са циљевима и стандардима високог образовања у земљи и иностранству. О достигнутом високом стандардима у области научно-истраживачког рада сведочи и то да је године 2020, Факултет за дипломатију и безбедност акредитивона као научноистраживачка организација у пољу политиколошких наука и у пољу безбедносних наука ([Акт о акредитацији](#)).

Факултет је установа која је тиме стекла потребан услов да буде носилац пројекта Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Наставни кадар је такође већ ангажован у одређеном броју пројектима финансираним од стране Министарства. Последњих година значајан број професора са Факултета учествовао је у различитим међународним научним и истраживачким пројектима.

Услови за избор наставника и сарадника на Факултету у потпуности су усклађени са обавезујућим критеријумима Националног савета за високо образовање (НСВО), критеријумима који важе за сва поља за која је акредитован Факултет и то друштвено хуманистичко поље. [Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника](#) је јавно доступан на веб сајту Факултета. Детаљно поређење ових критеријума дато је у Стандарду 7 и показује да су у великој већини случајева критеријуми Факултета строжији у односу на минималне критеријуме које је прописао Национални савет. Поступак избора је потпуно транспарентан, а комплетан материјал за сваког кандидата дат је на сајту Факултета.

Именовање наставника и ментора на студијским програмима мастер студија обављено је у складу са важећим стандардима за акредитацију студијских програма мастер студија у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља.

Научни и истраживачки рад наставника и сарадника прати се систематски сваке године, док се план научног и истраживачког рада прати кроз годишњи извештај о раду Факултета, а такође и кроз план научно-истраживачког рада, који је усвојен на Наставно-научном већу Факултета, за период од 2017. до 2020. године, у складу са критеријумима за акредитацију Факултета за научну и истраживачку делатност. Наставници и сарадници имплементирају стечена знања у настави, иновирањем методике наставе и применом савремених наставних

метода, најновијег софтвера у наставном процесу, унапређивањем основне уџбеничке и помоћне литературе и друго.

Успостављена је интензивна међународна сарадња са великим бројем високошколских установа у иностранству. Наставно особље Факултета, учествују у програмима међународне размене ЕРАЗМУС, што додатно доприноси њиховим научно - истраживачким компетенцијама. Еминентни професори из иностранства чланови су научних одбора међународних научних конференција које се организују сваке године на Факултету. Такође, професори из иностранства су гостујући предавачи на међународним научним конференцијама.

Знања до којих се долази спровођењем посматраних активности активно се укључују у наставни процес. Намера је да се изврши обезбеђење интегрисаности истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме академских студија Факултета. Научно-истраживачки рад наставника и сарадника прати се континуирано на више начина:

- Уносом свих научно - истраживачких резултата са категоризацијом по стандардима ресорног министарства, у информациони систем Факултета и лични профил сваког наставника и сарадника;
- Подношењем годишњег или периодичног извештаја о научном и истраживачком раду наставника и сарадника;
- Анализом напретка и развоја научно-истраживачког рада, коју спроводи периодично управа Факултета, у циљу повећања конкурентности наставника и сарадника Факултета, у односу на друге високошколске институције у држави и иностранству.

Наведеним мерама се повећава мотивација наставника и сарадника, када је реч о научно-истраживачком раду и подстиче се објављивање научно-истраживачких резултата у еминентним часописима на референтним националним и интернационалним листама часописа (SCI индексацијом). Наставници Факултета учествују као рецензенти у домаћим и иностраним научним часописима, националним и међународним научним конференцијама.

Савременом организацијом Факултета, усклађеном са одредбама Закона о високом образовању и интенцијама Болоњске декларације створен је оквир за савремени развој и унапређење научноистраживачког рада. Акредитовањем Факултета за обављање научноистраживачке делатности створени су услови за активно укључивање наставног и истраживачког кадра у научне пројекте, пројекте привредних организација, међународне академске и научне заједнице. Посебан вид реализације научно - истраживачког рада остварен је ангажовањем последипломаца у оригиналним научним истраживањима при изради мастер радова. Резултати делимичних или целокупних истраживања видљиви су тако што су публиковани у домаћим и међународним часописима категорисаним на SCI/SSCI листи или су саопштени на међународним скуповима у иностранству и Србији.

Реализација научноистраживачког рада на Факултету према систематизованим пројектним задацима, различитог трајања, усмерена је на комплексне проблеме из области дипломатије и безбедности, економске науке, менаџмента и бизниса. Одређивање истраживачких стратегија и циљева у складу је са стратешком оријентацијом Републике Србије у овој области. Факултет обавља издавачку делатност. Издавачка делатност Факултета дефинисана је

[Правилником о уџбеницима и другим наставним средствима.](#)

Факултет пружа подршку наставницима и сарадницима да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом.

2) SWOT анализа

CHANCE:

- Систематско праћење и подстицање истраживачких и стручних активности наставника и сарадника (++++)

- Постојање научног часописа Факултета, који је рангиран као часопис националног значаја M54 (++)
- Ангажовање у развоју научно-истраживачког подмлатка (+++)
- У саглашеност научноистраживачког и стручног рада са стратешким опредељењем Факултета, земље и европским циљевима (++)
- Континуираност научно истраживања и међународне сарадње са високообразовним институцијама из иностранства (++)
- Искуства са научноистраживачким пројектима у земљи и иностранству (++)

СЛАБОСТИ:

- Заузетост наставног особља великим бројем (не)наставних обавеза (+++)
- Недовољан број наставника и сарадника укључених у научноистраживачке пројекте (+++)
- Недовољна цитираност наставника и сарадника (+++)
- Подстицање наставника и сарадника на публикување резултата истраживања (++)
- Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи (++)

ШАНСЕ:

- Оживљавање привредне активности у земљи (+++)
- Пројектне активности релевантних министарстава и осталих државних институција преко којих би наставници и сарадници могли да обаве значајан број својих научних истраживања (+++)
- Размена наставника и сарадника са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству (++)
- Европске интеграције Србије (++)

ОПАСНОСТИ:

- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Пад привредних активности у земљи (+++)
- Мали број пројеката из домена хуманистичких наука (+++)
- Одвојеност научно истраживачког и стручног рада од привредних субјеката (++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6:

Мера: Унапређење научноистраживачких и стручних компетенција наставника и сарадника

Активности у оквиру мере:

- 1) Набавка научно-стручних часописа и литературе из релевантних области студијских програма
- 2) Обезбеђење материјалних услова за учешће наставника и сарадника на научним скуповима, саветовањима и симпозијумима
- 3) Финансирање трошкова мастер радова
- 4) Организација научних скупова, саветовања и симпозијума – међународне научне конференције на Факултету
- 5) Укључивање наставника и сарадника у научно-истраживачке пројекте
- 6) Стварање интердисциплинарних тела у оквиру Факултета преко којих би се експерти из различитих области бавили истом темом, свако са свог аспекта

- 7) Подстицање објављивања научноистраживачких радова наставника и сарадника и годишња евалуација НИР-а наставника и сарадника
- 8) Пропорционално растерећење наставног особља ваннаставним обавезама
- 9) Подизање квалитета факултетског научног часописа, у складу са стандардима из правилника прописаног од стране ресорног министарства, којим се регулише уређивање научних часописа и другим правним прописима.

Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1. [Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.](#)

Табела 6.2. [Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима](#)

Табела 6.3. [Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.](#)

Табела 6.4. [Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период.](#) (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. [Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката \(име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати\) у високошколској установи у претходне три школске године](#)

Табела 6.6. [Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.](#)

Табела 6.7. [Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.](#)

Прилог 6.1. [Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.](#)

Прилог 6.2. [Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.](#)

Прилог 6.3. [Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.](#)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

1) ОПИС

Имајући у виду да је један од најважнијих услова и показатеља квалитета рада високообразованих институција компетентан и одговоран наставни кадар, на Факултету утврђени су строги критеријуми који су у складу са Минималним критеријумима за избор наставника и сарадника, дефинисаним од стране Националног савета за високо образовање.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника

Поступак за избор наставника и сарадника су у напред утврђени, јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступак као и сами услови су предмет периодичне провере, усавршавања и усклађивања са актуелним прописима и потребама Факултета.

Услови и прописи приликом избора наставника и сарадника

Приликом избора у звања Факултет се придржава следећих услова и прописа:

- услови за избор сарадника и наставника су унапред познати и утврђени у складу са Законом о високом образовању, Минималним критеријумима за избор наставника и сарадника прописаним од стране Националног савета за високо образовање, Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника и Статутом Факултета;
- поступак избора је јаван и доступан оцени стручне и шире јавности на адреси www.diplomatija.com
- позиви за избор (конкурси) су објављени у Службеном гласнику РС - Националној служби за запошљавање и широко доступни јавности:

Избор у звање наставника на Факултету заснива се на оствареним и мерљивим резултатима рада кандидата, који се исказују кроз:

- обавезне елементе: наставни рад; научно-истраживачки, односно уметнички рад.
- изборне елементе: стручно-професионални допринос; допринос академској и широкој заједници; сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким, односно уметничким институцијама и институцијама културе у земљи и иностранству.

Систематско праћење, оцењивање, селекција и напредак наставног кадра

Факултет подстиче учешће наставног кадра на стручно-научним скуповима, аплицирању и реализацији научно-истраживачких пројеката или у активностима успостављања сарадње са привредом. Факултет систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку активност наставника и сарадника кроз дефинисање и усвајање Програма научно- истраживачког рада на сваких 4 године. Програм научно - истраживачког рада, усвојен децембра 2016. године на Факултету дефинисан је у складу са Законом о научно-истраживачкој делатности, Законом о високом образовању и делатностима факултета. Наставници, сарадници и истраживачи запослени на Факултету се баве истраживањима учествујући у реализацији основних (фундаменталних), примењених и развојних пројеката у области друштвених наука. Посебно планирање и истраживачки приоритети су усклађени са Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године, Стратегијом економског развоја. Факултет систематски прати, оцењује и подстиче и педагошку активност наставника и сарадника. Поступак вредновања спроводи се на основу резултата добијених анкетирањем

студената, наставног и ненаставног особља. Мерила за оцењивање учесника у наставном процесу су: редовност извођења наставе, редовност одржавања консултација, поштовање термина за одржавање наставе, квалитет предавања и вежби, однос према студентима, критеријуми наставника при оцењивању знања студената, квалитет и доступност литературе предвиђене програмом предмета.

Дугорочна политика селекције младих кадрова

Посебна пажња се посвећује квалитетној селекцији младих кадрова, њиховом даљем напретку и различитим облицима усавршавања. Факултет систематски ради на развоју и селекцији младих кадрова израдом Програма развоја научноистраживачког подмлатка као и Плана развоја научноистраживачког подмлатка. Поменуте активности се односе на укључивање научноистраживачког подмлатка у осмишљавање тема, писање и објављивање научних радова, учествовање у пројектима су-финансираним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја или Европске уније чиме се повећава њихова компетенција и научно искуство. Посебна пажња на Факултету се посвећује одабиру квалитетног научно-истраживачког подмлатка који ће ступањем у радни однос и радним ангажовањем осавременити и подмладити наставни кадар, што представља основу за даљи развој.

Перманентна едукација и усавршавање наставника и сарадника

Научно-истраживачки рад је кључни сегмент рада Факултета и због тога се константно прати и подстиче. Учешће на конференцијама (домаћим и међународним) представља могућност да се непосредно саопште први резултати неког истраживања, студије и представљају идеално место за размену искуства са другим учесницима.

Предуслов за научне пројекте је одређени број објављених радова, а верификацију резултата и сагласност за учешће на пројектима врши министарство.

Повезаност рада у образовању са радом на пројектима и другим областима привредног и друштвеног живота

Избор у звање наставника на Факултету условљен је оствареним и мерљивим резултатима рада кандидата који се исказују кроз обавезне и изборне елементе. Сваки изборни елемент мора да садржи неколико ближих одредница, као: стручно-професионални допринос; допринос академској и широј заједници; сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким, односно институцијама културе или уметности у земљи и иностранству.

Факултет подстиче учешће наставног кадра на стручно-научним скуповима, аплицирању и реализацији научно-истраживачких пројеката или у активностима успостављања сарадње са привредом. У том смислу, евалуира се чланство и рад у стручним и научним организацијама, укључивање наставника и сарадника у пројекте у привреди, као рад са студентима ван образовног процеса (на пример, успостављање контакта са потенцијалним послодавцима за дипломиране студенте, одржавање контакта и праћење дипломираних студената). Од великог значаја је и учешће наставног особља у сертификованим тренинзима; консалтинг услугама; скуповима и саветовањима; различитим облицима пословне сарадње; међународне сарадње; организацији и реализацији у различитим гостовањима и предавањима у струци. Посебно се подржава комуникација између академског особља и релевантних професионалних удружења. У оквиру конференција Факултета одговарајуће сесије у којима учествују представници професионалних удружења се рачунају као континуирана едукација што указује да Факултет има обезбеђене предуслове и прилике за континуирану едукацију својих хуманих ресурса.

Вредновање педагошке способности наставника и сарадника

У звање наставника може бити изабран кандидат који испуњава услове прописане Законом о високом образовању, Статутом Факултета и Правилником о условима и поступку избора

наставника и сарадника на Факултету. Избор у звање наставника врши Сенат Универзитета на предлог НН Већа. Приликом оцене рада у настави кандидата, узима се у обзир и мишљење студената исказано на евалуационој анкети. Оцена рада у настави се нарочито заснива на томе како се оцењује:

- способност кандидата да на најбољи начин презентује градиво и да пренесе знања и вештине,
- однос кандидата према студентима,
- однос кандидата према наставним и професионалним обавезама,
- квалитет припремљених материјала за учење и наставу,
- припрему и вођење студијских програма,
- предусретљивост и доступност за консултације,
- добијене награде и признања за рад у настави

За кандидате који се први пут бирају у звање наставника и немају педагошко искуство, способност за наставни рад Комисија за избор у звање оцењује на основу приступног предавања које организује Факултет.

2) SWOT анализа

СНАГЕ:

- Усаглашеност поступка избора наставника са законодавним оквиром земље (+++)
- Подстицање компетенција наставног особља (+++)
- Вредновање педагошких способности (+++)
- Континуирана примена евалуације рада путем студентских анкета (+++)
- Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољно материјалних средстава за перманентну едукацију наставног кадра и њиховог усавршавања (+++)
- Заузетост наставног особља великим бројем (не)наставних обавеза (+++)
- Релативно мали број наставника и сарадника укључених у научноистраживачке пројекте (++)
- Слаба примена корективних акција (санкција) када се уоче недостаци у раду наставног особља (+)

ШАНСЕ:

- Квалитетна понуда на тржишту интелектуалног рада (++)
- Размена наставника и сарадника са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству (++)
- Запошљавање наставника који су докторирали на престижним универзитетима у иностранству

ОПАСНОСТИ:

- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Одвојеност научно истраживачког и стручног рада од привредних субјеката (++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

SWOT анализа квалитета наставника и сарадника је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера: Унапређење педагошких способности наставника и сарадника

Активности у оквиру предложене мере:

- 1) Растеређење наставног особља ваннаставним обавезама
- 2) Редовна евалуација наставног процеса и предузимање корективних мера у случају недостатака
- 3) Организовање обука за наставнике и сараднике из области методике наставе
- 4) Обучавање наставног особља у погледу увођења савремених метода тестирања студената у складу са жељеним исходима учења
- 5) Организовање радионица за наставнике и сараднике из области подстицања креативности код студената
- 6) Формирање тела које се бави професионалним и академским развојем наставног и стручног особља Факултета
- 7) Набавка научно – стручних часописа и литературе из релевантних области студијских програма
- 8) Обезбеђење материјалних услова за учешће наставника и сарадника на научним скуповима, саветовањима и симпозијумима

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. [Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Табела 7.2. [Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Прилог 7.1. [Правилник о избору наставника и сарадника](#)

Прилог 7.2. [Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

1) ОПИС

Систем обезбеђења квалитета студената на Факултету за дипломатију и безбедност остварује се вршењем следећих активности:

- упис и селекција студената;
- утврђивање критеријума и праћење резултата оцењивања студената;
- анализа успешности и пролазности студената;
- заштита равноправности и права студената;
- праћење и подстицање организовања студената;
- детерминисање и предузимање мера у циљу побољшања квалитета студената на Факултету.

Пружање информација потенцијалним студентима

Кроз активну сарадњу са другим факултетима, институтима и привредом Факултет добија информације о образовном профилу и квалитету потенцијалних студената. Кроз учешће наставног кадра Факултета у догађајима везаним за поље дипломатије и безбедности, сарадњу са великим спектром института, факултета и привредом, интересовање за мастер студије на студијском програму Дипломатија и безбедност се повећава. Коегзистенција разних релација позитивно утиче на квалитет уписаних студената, квалитет извођења наставе и општи успех студената на мастер студијама. Организација заједничких активности, обухвата: стручне праксе, зимске и летње школе, предавања и слично.

Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама путем веб сајта www.diplomatija.com.

Селекција студената

Упис и селекција студената врши се у складу са законом прописаном процедуром. При томе се вреднују резултати постигнути у претходном школовању током кога се проверавају и склоност и мотивација за студирањем. Услови уписа на студије, критеријуми за упис и процедура формирања ранг листе дефинисани су Правилником о условима и поступку уписа студената на студијске програме Факултета.

Правилником су прецизирани:

- услови уписа и начин рангирања кандидата;
- мерила за утврђивање редоследа кандидата;
- поступак спровођења конкурса;
- начин и рокови за подношење жалбе на утврђени редослед.

Процедура пријема студената се спроводи по следећем корацима:

- ПРЕТПРИЈАВА. На веб сајту www.diplomatija.com, преко странице *on-line пријава* студенти се пријављују за упис на факултет. Када попуне пријаву добијају број који представља њихово корисничко име за логовање на апликацију, а за лозинку користе свој ЈМБГ.
- ПРИЈАВА. Електронска потврда пријаве учешћа.
- ПРИЈЕМНИ ИСПИТ. Пријемни испит обавља се на један од следећих начина: форма интервјуа на српском језику (само на катедри за Продукцију драмских и аудиовизуелних уметности и медија од школске 2020/2021, тест интелигенције и логичког расуђивања.
- ПОТПИСИВАЊЕ ПРЕДУГОВОРА. Кандидат може да потпише предуговор од

тренутка када положи пријемни испит до попуњавања уписних квота. Уплатом 10% школарине и потписивањем предуговора кандидатима се гарантује место за упис на Факултет.

- **КОНАЧНЕ РАНГ ЛИСТЕ.** На основу резултата пријемног испита и успеха из средње школе објављује се коначна ранг листа на сајту Факултета.

- **УПИС.** Приликом уписа потребно је доставити диплому о завршеним основним академским студијама, 2 слике 3.5 x 4.5 цм, доказ о уплати школарине и уписног материјала и извод из матичне књиге рођених.

Број студената који се уписује усклађен је са кадровским, просторним и техничко-технолошким могућностима Факултета.

Једнакост и равноправност

Факултет обезбеђује услове студирања свим студентима, укључујући и особе из осетљивих друштвених група. Поштује се и гарантује једнакост и равноправност свих студената по свим основама без обзира на расу, боју коже, пол, сексуалну оријентацију, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање. Зарад остварења ових права обезбеђени су: материјално-технички услови за извођење наставе; индивидуални приступ у раду наставног и ваннаставног особља у случајевима када је то потребно.

Инфраструктура за студенте (клуб, студентска служба и библиотека) испуњава захтеве који важе за све високошколске институције у земљи.

Обавеза праћења наставе

Сваки наставник дужан је да први час у семестру посвети упознавању студената са начином стицања поена из предиспитних и испитних обавеза у оквиру свог предмета. У посматраном процесу, важну улогу има и страница предмета уз помоћ које се студенти унапред упознају са обавезом праћења наставе, начином испитивања и оцењивања, (пред)испитним обавезама и садржајем силабуса, по сваком предмету, појединачно.

Праћење наставе је важан критеријум за формирање оцене, па се на тај начин студенти мотивишу да редовно долазе на наставу. Кроз редовно присуство и активност на часу се може остварити 10% од укупног броја бодова на основу којих се формира коначна оцена (10 од укупно 100 бодова). Наставници су дужни да на сваком часу воде евиденцију о присутним студентима и да на захтев управе доставе податке о посећености наставе. У ситуацији када су студенти у дужем периоду спречени да долазе на наставу (запослени, боравак у иностранству и слично), студентима је на располагању платформа за подршку запосленим студентима преко које могу преузети видео записе предавања и вежби.

Правилник о оцењивању

Оцењивање студената је на основу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Приликом оцењивања наставници су обавезни да се коректно и професионално понашају, а и поступају у складу са принципима објективност и јавности. Методе оцењивања усклађене су са циљевима, садржајима и обимом студијских програма. Оне се систематски анализирају, оцењују и усавршавају. Овде се строго води брига о: 1) прилагодљивости методе оцењивања садржају и исходу предмета студирања, 2) самосталности и способности студената да примени стечено знање у теорији и пракси, али и 3) континуираности процеса оцењивања.

Анализа и унапређење система оцењивања

У оквиру студијских програма систематски се прати пролазност и успешност студената на испитима и предузимају корективне мере у случајевима појаве одступања. У дистрибуцији оцена није дозвољено појављивање сувише високих или ниских оцена ни неравномеран распоред у дужем

периоду. При томе мора бити задовољен гаусов распоред за период од три узастопна испитна рока. Уколико просечна оцена на појединим предметима сувише одступа од унапред дефинисаног распона просечне оцене, наставник има обавезу да осмисли и предложи унапређења наставе и система оцењивања на предмету како би се превазишло одступање које је настало.

Континуирано се прати систем и резултат оцењивања на свим предметима, а предлози унапређења система оцењивања се иницирају како од стране управе, тако и од стране наставника и студената. Информације добијене кроз директну комуникацију са студентима и кроз студентске анкете омогућавају да се начин испитивања и систем оцењивања унапређују.

Професионално понашање и оцењивање

Наставници су дужни да на професионалан начин организују испите и врше оцењивање студената на предметима.

Важно је истаћи професионални и хумани приступ наставника посебно у ситуацијама када су студенти погођени одређеним инвалидитетом, језичком баријером или другим привременим и хроничним ограничењима. У тим случајевима се начин испитивања прилагођава појединцима, односно интензивира се консултативни рад, како би студент могао да савлада прописано градиво и постигне очекивани резултат.

Провера оцена студената

Студенти имају право да у периоду од годину дана након полагања неког дела испита погледају свој тест и уложе приговор уколико закључе да је дошло до грешке у оцењивању. То се односи како на писане, тако и на електронске тестове.

Након колоквијума или испита наставници су дужни да у кратком року објаве резултате на страницама предмета. Истог момента студенти могу преузети резултате и проверити их. Тако студенти могу указати на евентуалне неправилности у броју унетих бодова или формираној оцени. У испитним роковима наставници имају обавезу да објаве прелиминарни списак резултата и дефинишу период у којем ће студенти моћи да провере остварене бодове. Након тога се електронски записници закључавају и архивирају.

Провера пролазности

У оквиру студијских програма и појединачних предмета системски се прати и проверава пролазност студената. Уколико је је пролазност већа или мања од унапред дефинисаног распона за период од три узастопна испитна рока, предлажу се и спроводе корективне акције како би се унапредили исходи полагања испита и формирања оцене.

Организовање студената

Студентски парламент је орган Факултета преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе у високошколској установи у којој су уписани, у складу са Законом, Статутом и Правилником о раду студентског парламента. Студентски парламент има своје представнике у раду НН Већа и Савета Факултета које бира на својим седницама. Студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета. Поред редовне наставе, студенти иницирају и организовање различитих трибина, манифестација и других активности где могу испољити своје различите таленте и потребе. Студентски парламент такође има и своје канцеларије за састанке и студентске активности.

2) SWOT анализа

CHAGE:

- Добро уређен систем пријема студената (+++)

- Постојање наставног кадра са педагошким искуством (+++)
- Доступност информација (+++)
- Успостављена добра комуникација руководства Факултета са студентском популацијом (+++)
- Постојање различитих облика удруживања студената (++)
- Традиција евалуације рада наставника од стране студената (+++)
- Традиција изласка у сусрет потребама и захтевима студената (+)
- Критеријуми оцењивања студената (++)
- Пролазност студената (++)

СЛАБОСТИ:

- Током релевантног периода евалуације Факултета су уписивали студенти са релативно слаби предзнањима (+)
- У последњим годинама повећан је број запослених студената (+++)
- Осипање броја студената на вишим годинама студија (++)

ШАНСЕ:

- Добра сарадња са средњим школама (+++)
- Повећање заинтересованости средњошколаца за студије на Факултету (+++)
- Повезивање Факултета са сродним универзитетима и факултетима у земљи иностранству (++)
- Могућност међународне размене студената (++)
- Сарадња са локалном самоуправом (+)

ОПАСНОСТИ:

- Положај образовања и вредносни систем у земљи (+++)
- Неповољна економска и демографска кретања (+++)
- Растући број нестандартних радних уговора за младе који ступају на тржиште рада(+++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (+++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

SWOT анализа квалитета студената је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Контрола квалитета и критеријума оцењивања

Активности у оквиру предложене мере 1:

- 1) Праћење и контрола критеријума оцењивања студената, односно објективности и принципијелности наставника у процесу оцењивања
- 2) Наставити са усклађивањем метода оцењивања са исходима студијског програма
 - a. Усклађивање наставног садржаја са начином испитивања и оценом знања студената
 - b. Повећати број часова менторског рада
- 3) Организовање допунске наставе за студенте и индивидуални приступ у раду са студентима који се суочавају са баријером у учењу и полагању испита

Мера 2: Подстицање квалитетних студената других факултета да упишу мастер студије на студијском програму МАС Корпоративна безбедност

Активности у оквиру предложене мере 2:

- 15) Привлачење студената кроз организовање догађаја, такмичења и других манифестација

- 1) Медијско наступање професора који су признати у струци
- 2) Промоција вредности Факултета
- 3) Организовање стручних предавања у сарадњи са партнерским организацијама која би држали професори Факултета
- 4) Учешће Факултета на сајмовима привреде, образовања.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. [Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

Табела 8.2. [Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

Табела 8.3. [Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

Прилог 8.1. [Правилник о процедури пријема студената](#)

Прилог 8.2. [Правилник о оцењивању](#)

Прилог 8.3. [Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

1) ОПИС

Факултет обезбеђује студентима уџбенике и наставне материјале неопходне за праћење наставе на студијском програму МАС Корпоративна безбедности, који су унапред познати и објављени на време, у потребној количини да се обезбеди нормално одвијање наставног процеса. Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и помоћним наставним материјалима, при чему је значајан број предмета покривен уџбеницима и монографијама чији су аутори наставници запослени на Факултету.

Правилником о уџбеницима и другим наставним средствима се утврђује и уређује поступак избора и издавања уџбеника и наставних материјала, затим врста, обим, тираж, цена, садржај, рецензија, лекторисање и технички квалитет свих публикација у издању Факултета, као и научног часописа *Дипломатија и безбедност*. У складу са Правилником, координатор за издавачку делатност Факултета систематично прати, оцењује квалитет уџбеника са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандарде бивају побољшани или повучени из наставе на студијском програму МАС Корпоративна безбедност и замењени квалитетнијим.

Библиотека Факултета се налази у згради Факултета у Београду, Милорада Екмечића бр. 2 и снабдевена је са преко 3000 страних и домаћих издања из дипломатије и безбедности, менаџмента и бизниса, економије, хуманистичких наука и других релевантних области. Такође, Библиотека располаже свим до сада објављеним мастер радовима, а библиотечка грађа својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном процесу на студијском програму МАС Корпоративна безбедности и научноистраживачком раду.

У Библиотеци је обезбеђен приступ Кобсону, који пружа увид у фонд домаћих и страних издања. Факултет располаже рачунарском учионицом која има приступ интернету, као и свом информатичком опремом, која је неопходна за студирање и научноистраживачки рад. У правилним временским размацима се врши обука наставног особља и студената у циљу ефективног коришћења Библиотеке и осталих информационалних ресурса. Поред студената, библиотечки материјал могу да користе сви запослени и пензионисани наставници и сарадници Факултета, као и особе изван Факултета. По својој функцији, Библиотека Факултета за дипломатију и безбедност обавља следеће послове:

1. пријем,
2. инвентарисање,
3. каталогизација,
4. класификовање,
5. чување,
6. заштите и давања на коришћење библиотечног материјала,
7. пружање информације,
8. као и све остале библиотечке послове у складу са Законом.

Особље које је запослено у Библиотеци по својој стручној квалификацији одговара националним и европским стандардима за пружање квалитетних услуга. У Библиотеци тренутно ради 1 библиотекар. Руководство Факултета систематично прати и оцењује компетентност и мотивисаност особља за подршку у Библиотеци, читаоници и рачунарској учионици.

Радно време Библиотеке је од 8 до 20 часова, сваког радног дана у недељи и суботом од 9 до 15 часова. У летњим месецима оно се прилагођава радном времену Факултета. Простор Библиотеке, кога чине читаоница и магацин књига, архивског и осталог материјала, смештен је у

одговарајућем делу зграде, модерно је опремљен и пружа свим корисницима адекватне услове за рад. Коришћење библиотечких ресурса уређено је [Правилником о раду Библиотеке](#).

Управа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Обезбеђено је испуњење стандарда по ком библиотека располаже са најмање 1,000 библиотечких јединица из области из које изводи наставни процес на студијском програму МАС Корпоративна безбедности.

Преко огласних табли и веб-страница студенти су упознати са начином рада у Библиотеци. Факултет обезбеђује студентима и неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Приступ интернету је сталан у читаоници.

По резултатима периодичне евалуације, квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, Факултет је на задовољавајућем нивоу.

2) SWOT анализа студијског програма МАС Корпоративна безбедности

СНАГЕ:

- Постојање општег акта – Правилника о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности у складу са којим се поступа (+++)
- Адекватност услова за рад (простор, радно време) (+++)
- Постојање значајног броја уџбеника чији су аутори наставници Факултета (+++)
- Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа) (++)
- Број и стручна спрема запослених у Библиотеци (++)
- Богат и добро структуриран библиотечки фонд (+++)
- Намера руководства Факултета ка формирању квалитетне колекције књига и периодике (+++)
- Посвећеност послу запослених у Библиотеци (+++)
- Обезбеђена покривеност предмета уџбеницима и помоћним училима (++)
- Добра сарадња са издавачким кућама у земљи и иностранству (++)
- Добра сарадња са Националном библиотеком (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољно материјалних средстава за потребе Библиотеке (+++)
- Мањак читаоничког простора (++)

ШАНСЕ:

- Чвршћа сарадња са библиотечким јединицама других високошколских институција у земљи и иностранству (+++)
- Донаторски програми и пројектне активности Факултета (++)
- Подршка иновацијама у погледу увођења нових колекција, сервиса и технологија (++)

ОПАСНОСТИ:

- Смањена заинтересованост младих за коришћење библиотечког фонда (+++)
- Проблеми у примени Закона о библиотечкој делатности (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

SWOT анализа квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса је указала на одређене слабости и на основу тога иницирано је усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Подстицање студената за коришћење библиотеке и рачунарског центра Факултета

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Промовисање рада Библиотеке и рачунарске читаонице међу студентском популацијом
- 2) Укључивање студената у рад Библиотеке и рачунарске учионице
- 3) Едуковање студената о коришћењу и начину претраге фонда
- 4) Проширење читаонице

Мера 2: Побољшање обима, структуре и квалитета фонда библиотеке

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Обезбеђење средстава за куповину нових библиотечких јединица
- 2) Израда дугорочног плана развоја библиотечке делатности Факултета
- 3) Куповина права на коришћење стручне литературе са Интернета
- 4) Периодична евалуација квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса
Унапређење квалитета уџбеника

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. [Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

Табела 9.2. [Попис информатичких ресурса](#)

Прилог 9.1. [Општи акт о уџбеницима](#)

Прилог 9.2. [Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

Прилог 9.3. [Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

1) ОПИС

Органи управљања и пословођења на Факултету

Савет је орган управљања *Факултетом*. Савет има 7 чланова и то 3 представника оснивача и један представник студента. Надлежност Савета је регулисана *Статутом Факултета* у складу са Законом о високом образовању.

Надлежност Савета као органа управљања:

- доноси Статут *Факултета* на предлог стручног органа;
- бира и разрешава органе пословођења;
- одлучује по жалби против првостепених одлука органа пословођења;
- доноси финансијски план;
- усваја извештај о пословању и годишњи обрачун на предлог стручног органа;
- усваја план коришћења средстава за инвестиције;
- даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
- даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
- доноси одлуку о висини школарине за студије које организује Факултет;
- подноси оснивачима извештај о пословању једанпут годишње;
- доноси одлуке о оснивању, статусним променама, промени назива и седишта високошколских јединица у саставу Факултета;
- доноси одлуке о оснивању и укидању организационих јединица чији је оснивач Факултет, као и о оснивању високошколских јединица изван свога седишта;
- врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета;
- доноси општи акт о дисциплинској одговорности студената;
- доноси и друге акте и обавља друге послове у складу са Законом и Статутом.

Савет разрешава орган пословођења најкасније у року од 30 дана од дана сазнања за не поступање по правоснажном акту инспектора прописан Законом о високом образовању. Савет доноси одлуку већином гласова укупног броја чланова Савета.

Председник НН Већа је Декан Факултета. Декан Факултета представља и заступа Факултет са неограниченим овлашћењима. Надлежности Декана су:

1. врши надзор, даје правац и промовише ефикасан рад Факултета;
2. води Факултет, тако што идентификује предности, слабости, изазове, могућности и развија стратегију, кроз одређену визију, старајући се да је Факултет аплицира у целисти;
3. надгледа целокупни рад Факултета и свих департамана, студијских програма и служби са циљем синхронизације Факултета;
4. промовише и иницира факултетску улогу у побољшању економске ситуације, истраживања и развоја глобалне конкурентности студената и универзитетске заједнице;
5. омогућава ефективно партнерство и комуникацију између свих руководиоца у циљу стратешког развоја Факултета;
6. иновације и развој академских програма у складу са стандардима акредитације, а у складу са законима и прописима;
7. управља финансијама, како би се остварила визија и мисија Факултета;
8. утврђује финансијске потребе, обуставља или елиминише академске програме, спроводи смањење радне снаге и утврђује стандарде за пријем студената, попусте за студенте,

- ослобађање од плаћања и друга питања везана за плаћања;
9. креира и спроводи инвестициону политику;
 10. запошљавање и ангажовање наставника, сарадника и административног кадра;
 11. одлучује о појединима правима, обавезама и одговорностима запослених, закључивању уговора о раду, доноси решења из радних односа радника и решења по захтевима студената везана за статусна питања;
 12. доноси одлуке о именовану, престанку и разрешењу продекана, руководиоца департмана, института, избора секретара и других носиоца функција;
 13. именује чланове сталних и повремених комисија;
 14. доноси Правилник о зарадама и додатним ангажовањима на Факултету;
 15. даје предлог за избор и разрешење руководиоца студијских програма;
 16. доноси одлуку о пријему ваннаставног особља;
 17. представља Факултет у јавним пословима;
 18. обавља промоцију мастер кандидата;
 19. стара се о спровођењу одлука Савета;
 20. одлучује и доноси хитне одлуке ради евентуалног спречавања и угрожавања имовине и интегритета Факултета, а све у циљу рада и развоја Факултета. Одлуке верификује Савет.

Систематско праћење и оцењивање рада управљачког и ненаставног особља

Факултет систематски прати и оцењује организацију и управљање установом и предузима мере за њихово унапређење. У том смислу, вреднује се рад управљачког и ненаставног особља, али и предузимају мере за унапређење квалитета њиховог рада.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења.

Однос ваннаставног особља према студентима и наставном особљу, студенти и наставно особље су оцењивали кроз следеће констатације: Професионалност у послу, Љубазност у послу, Квалитет услуге. Такође се ради и само евалуација ваннаставног особља

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља

Универзитет је услове и поступак за заснивање радног односа дефинисао Статуом, Правилником о раду, организацији и систематизацији радних места ненаставног особља на Факултету, у складу са Законом о раду.

Квалитет ненаставног особља

Ненаставно особље на Факултету својим радом индиректно обезбеђује реализацију студијских програма и основних циљева Факултета. Факултет је, у потребном броју, обезбедио стручан, квалитетан и професионалан ненаставни кадар за успешну реализацију студијских програма у седишту Факултета и у високошколским јединицама.

Подршка ненаставног особља студијским програмима на Факултету је задовољавајућа. Библиотекарски, књижничарски послови, послови студентске службе, послови информатичког администратора и финансијске службе су ефикасно организовани.

Квалитет ненаставног и управљачког особља се огледа и у континуираном усавршавању кроз различите опште и стручне обуке, семинаре, тренинге као и кроз сарадњу са другим високошколским установама у земљи и свету.

2) SWOT анализа студијског програма MAC Корпоративна безбедност

СНАГЕ:

- Организациона структура и надлежности органа управљања су јасно дефинисани

(+++)

- Рад стручних служби је јасно и добро дефинисан (+++)
- Обезбеђен је добар информациони систем и комуникација између органа управљања и органа пословођења на Факултету
- Врши се редовна евалуација рада органа управљања и стручних служби од стране студената, наставног особља и ненаставног особља (+++)
- Институционални оквир Факултета усклађен је са позитивним законским прописима (++)
- Рад на усавршавању свих запослених на Факултету (++)

СЛАБОСТИ:

- Рад органа управљања и стручних служби није довољно координисан унутар организационе структуре Факултета (+++)
- Недовољно развијен тимски рад на Факултету (++)
- Пропусти у раду нису адекватно санкционисани од стране органа управљања (++)
- Постоји простор за још бољи рад студентске службе, али и осталих пратећих служби на Факултету (++)

ШАНСЕ:

- Јасно утврђена својинска основа и статус Факултета (+++)
- Сарадња са Универзитетима и факултетима из иностранства - коришћење њихових позитивних искустава у организацији и управљању (++)
- Конкуренција са осталим високошколским установама у земљи (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Ограничене законске могућности за санкционисање кршења радних обавеза и радне дисциплине (++)
- Законски оквир земље који усложњава процедуре и успорава рад администрације (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

Мера 1: Подизање квалитета организације и координације рада на Факултету

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Доношење нових интерних прописа у циљу подизања квалитета организације и координације рада на Факултету
- 2) Развијање тимског начина рада на Факултету (вршење обука, *team-building*)
- 3) Рад на новим информатичким алатима и другим управљачким полугама ради постизања што боље координације унутар организационе структуре Факултета
- 4) Едукација запослених у Студентској служби
- 5) Обезбеђење материјалне подршке ради унапређења рада пратећих служби на Факултету
- 6) Растеређење наставног особља ваннаставним обавезама

Мера 2: Унапређење система евалуације квалитета управљања и ненаставне подршке на Факултету

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Ревизија постојећег система евалуације квалитета управљања и ненаставне подршке на Факултету
- 2) Увођење система мониторинга над радом свих организационих ентитета Факултета

- 3) Вршење корективних мера у односу на уочене пропусте у раду организационих ентитета Факултета
- 4) Санкционисање неодговорног односа према раду у складу са Законом о раду

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. [Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Прилог 10.1. [Шематска организациона структура високошколске установе](#)

Прилог 10.2. [Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

1) ОПИС

Факултет поседује одговарајуће просторне капацитете за несметано одвијање наставе и других својих делатности у складу са стандардима високо образовног система у земљи. Факултет располаже са преко потребним бројем m^2 површине укључујући амфитеатре, учioniце, лабораторије, организационе јединице и службе.

Имајући у виду стандард, по коме је потребно обезбедити захтев да укупна бруто квадратура у односу на укупан број студената не сме да буде мања од $2 m^2$ по студенту, може се извести закључак да је Факултет премашио задате норме.

У свим активностима Факултета приметно је коришћење информационе технологије како у наставном процесу студијског програма МАС Корпоративна безбедности, тако и у раду ненаставног особља.

Факултет поседује адекватну и савремену техничку и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на студијском програму МАС Корпоративна безбедности. Руководство Факултета континуирано прати и усклађује просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса студијског програма МАС Корпоративна безбедности и бројем студената. Сва опрема је у власништву Факултета, што се може видети у пословним књигама или листи основних средстава Факултета.

Запосленима и студентима обезбеђен је несметан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно образовне, истраживачке и оперативне сврхе. Као што се могло видети, Факултет поседује своју е-mail адресу, као и своју Интернет страницу. Веб-сајт се редовно ажурира и осим података о Факултету и запосленима, садржи и актуелне податке као што су:

- курикулуму студијског програма;
- силабусу свих наставних предмета;
- распореду часова;
- резултатима испита;
- вестима о дешавањима везаним за студијски програм МАС Корпоративна безбедности и Факултет;
- осталим подацима потребним студентима,

Веб-сајт је уређен тако да сваки наставни предмет има своју страницу на којој се студенти могу редовно информисати и преузимати адекватне садржаје са њих. Поред запослених, сваки студент на првој години студија добија бесплатан е-mail, на своје име, који може користити сходно својим потребама.

Све пратеће службе Факултета опремљене су рачунарима, штампачима и осталом потребном опремом:

- студентска служба има 5 рачунара умрежена и са подршком програма за вођење евиденције везане за послове студентске службе (у овој бази података унесени су сви студенти који су тренутно на студијама на Факултету).
- финансијско-рачуноводствена служба има 3 рачунара од којих је један умрежен са студентском службом, а намењени су и поседују програме за обраду и реализацију свих послова везаних за ову службу;
- административно-управна служба броји 2 рачунара, који су, такође, умрежени и повезани сталном везом са Интернетом.

Студентска служба и финансијско - рачуноводствена служба су, као важни управљачки подсистеми, обезбеђени посебним софтвером којим се обезбеђује заштита података од корисника

на мрежи. Приступ поверљивим подацима је одобрен само одређеним лицима и рачунарима у систему.

Факултет промовише дисиминацију наставних и ненаставних материјала у електронском и мултимедијалном облику. За ту намену студентима, наставном и ненаставном особљу на располагању су:

- коришћење рачунарског центра, читаонице, библиотеке, инфо-пултова опремљених савременим техничким и осталим уређајима, који студентима и особљу омогућава рад на рачунарима и коришћење услуга рачунарског центра, преузимање материјала (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање ЦД и ДВД материјала);
- 20 рачунара за потребе библиотеке и читаонице;

2) SWOT анализа студијског програма MAC Корпоративна безбедности

СНАГЕ:

- Створени су просторни и технички услови за научно-истраживачки рад (+++)
- Усклађени просторни капацитети са укупним бројем студената (+++)
- Амфитеатар и слушаонице имају инсталирану опрему за одржавање најзахтевнијих мултимедијалних презентација (+++)
- Обезбеђени су комплети преносне опреме за мултимедијалне презентације (видео-бим, лаптоп, звучници) (+++)
- Обезбеђена је бежична Интернет веза-линк којој је могуће приступити из свих делова Факултета (+++)
- Студентима је обезбеђен простор за рад студентског парламента, али и за одређене слободне активности (++)
- Обезбеђен простор за наставно особље Факултета (+++)

СЛАБОСТИ:

- Квалитативна структура опреме, учила и софтвера (++)
- Неадекватан прилаз главној згради са другог улаза у улици Милорада Екмечића (++)
- Недостатак довољно паркинг простора у (+)

ШАНСЕ:

- Европске интеграције Србије и могућност учествовања у донаторским пројектима (+++)
- Сарадња са високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++)
- Добре везе са привредним друштвима (++)
- Још веће учешће у развојним програмима и пројектима у земљи и иностранству (++)
- Добри односи са градском општином Савски Венац (++)

ОПАСНОСТИ:

- Лоша економска ситуација у земљи (+++)
- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Нелојална конкуренција са другим високо образовним институцијама у земљи (+++)
- Затвореност надлежних министарстава у земљи у погледу сарадње са приватним факултетима и Универзитетима (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

SWOT анализа квалитета простора и опреме је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следеће мере и активности за унапређење квалитета:

Мера: Наставак процеса подизања квалитета простора и опреме у складу са растом и развојем Факултета

Активности у оквиру мере :

- 1) Наставак проширења простора Факултета
- 2) Обезбеђење кабинета за сво наставно особље Факултета
- 3) Увођење савремене информатичке опреме, учила и софтвера
- 4) Решавање проблема прилазишта и паркинг простора у ул. Милорада Екмечића
- 5) Учешће у донаторским и развојним програмима или пројектима
- 6) Иницирање нових и унапређење постојећих партнерстава са субјектима из земљи и иностранства
- 7) Учешће Факултета на сајмовима привреде, технике, образовања

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. [Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

Табела 11.2. [Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

Табела 11.3. [Наставно-научне и стручне базе](#)

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

1) ОПИС

Факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставног процеса студијског програма МАС Корпоративна безбедности, научно-истраживачких пројеката и других пословних активности. На оперативном нивоу рада, Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава чиме обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Поред тога, обезбеђена је и јавност извора финансирања, као и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја Савет Факултета.

Финансијска средства која је Факултет остваривао у посматраном периоду рада долазила су, махом, из следећих извора финансирања:

- средства која је обезбедио оснивач;
- школарине студената за студијски програм МАС Корпоративна безбедности;
- остваривањем програма научних истраживања која се реализују по уговорима чији је институционални носилац Факултет;
- средстава од продаје књига и уџбеника,
- других извора, у складу са законом.

Посматрана пропорција указује на висок степен зависности од висине и обима прилива финансијских средстава на основу школарине студената студијског програма МАС Корпоративна безбедности. Ова околност је важан фактор ризика у пословању Факултета.

Начин трошења финансијских средстава је транспарентан и јаван. На почетку сваке нове школске године, Декан Факултета подноси Савету *Извештај о раду* и *Финансијски извештај Факултета за претходну академску годину*. Након тога, Савет усваја *Финансијски план* и *План рада за наредну академску годину*.

2) SWOT анализа студијског програма МАС Корпоративна безбедност

СНАГЕ:

- Простор и опрема у сопственом власништву (+++)
- Квалитетан кадровски потенцијал за пружање разних видова услуга трећим лицима (пројектне, истраживачко-развојне, едукативне и сл.) (+++)
- Реноме Факултета у одређеним сегментима тржишта рада (++)
- Стабилност финансирања Факултета (++)
- Квалитет простора и опреме у смислу могућности пружања услуга по тржишним принципима пословања (++)

СЛАБОСТИ:

- Нееластичност у финансирању, јер постоје мале могућности проширења извора финансирања (+++)
- Високи фиксни трошкови пословања (+++)
- Самостално финансирање одређених научноистраживачких пројеката (+)
- Самостално финансирање развоја људских потенцијала (усавршавање наставног особља у иностранству) (+)

ШАНСЕ:

- Европске интеграције Србије и могућност учествовања у донаторским пројектима (+++)
- Повећање интересовања средњошколаца за студије на Факултету (+++)
- Повезаност са привредним друштвима (++)
- Развојни програми и пројекти у земљи и иностранству (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Недовољан обим привредних активности које ограничавају тражњу за дипломцима (+++)
- Ниска платежна моћ становништва (+++)
- Нелојална конкуренција са другим високо образовним институцијама у земљи (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12:

SWOT анализа испуњености Стандарда 12 је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета финансирања

Мера 1: Повећање броја студената на Факултету

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Утврђивање Маркетинг плана Факултета (посете средњим школама и промоција Факултета, привлачење средњошколаца кроз организовање изложби, такмичења и других манифестација)
- 2) Промоција вредности Факултета
- 3) Акредитација нових студијских програма
- 4) Константно осавременавање студијских програма

Мера 2: Обезбеђивање додатних извора финансирања

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Израда вишегодишњег плана финансирања Факултета
- 2) Учешће у донаторским и развојним програмима и пројектима
- 3) Креирање сопствених развојних програма и пројеката
- 4) Смањење фиксних трошкова пословања Факултета
- 5) Иницирање нових и унапређење постојећих партнерстава са привредним субјектима у земљи и иностранству
- 6) Комерцијално пружање услуга привреди

Показатељи и прилози за стандард 12:

Прилог 12.1. [Финансијски план](#)

Прилог 12.2. [Финансијски извештај за претходну календарску годину](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

1) ОПИС

Сходно стратешким интересима и програмским опредељењем да је „студент у центру учења“, учешће студената у процесу самовредновања и провери квалитета је од круцијалне важности за студијски програм МАС Корпоративна безбедности. Улога студентске популације у посматраним процесима је регулисана свим стратешким и оперативним документима Факултета.

Представници студената

Студентски парламент је конституисан Статутом као посебан орган Факултета. Начин и поступак избора чланова Студентског парламента, начин рада, доношење одлука и закључака уређени су Правилником о организовању и раду студентског парламента. Студентски парламент чине представници свих уписаних студената по студијским програмима и годинама студија – по три студента на сваком студијском програму по години студија. Њихов мандат траје годину дана. Избор чланова студентског парламента одржава се сваке године у октобру месецу, тајним и непосредним гласањем.

Студентски парламент има своје представнике у раду НН Већа и Савета Факултета које бира на својим седницама. Студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета Факултета. Преко Парламента студенти остварују своја права и штите своје интересе, у складу са Законом, Статутом и другим општим актима Факултета. Студентски парламент има надлежности у области заштите права и интереса студената, у области обезбеђења и контроле квалитета високог образовања на Факултету, у области развоја студијских програма, наставе и побољшања услова студирања и унапређења студентског стандарда.

Изражавање мишљења

Од стране најважнијих управних и пословодних органа Факултета студенти се позивају да дају мишљење о стратегији, стандардима, резултатима самовредновања, као и осталим поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет рада Факултета. То исто важи и за процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развоја метода оцењивања. Важно опредељење руководства Факултета је да учешће и активности студената у осигурању квалитета почивају на отвореној, искреној и конструктивној комуникацији и (само)критици. Идеја је да се стално врше промене на боље како у погледу рада високошколске установе, тако и самих студената.

Студентска анкета

Један од значајних видова улоге студената у процесу самовредновања и провери квалитета представља студентска анкета. Анкета је анонимног карактера и конципирана је тако да садржи затворена и отворена питања, остављајући простор сваком студенту да исказе лични став. Анкета се ради електронским путем и представља обавезу свих студената који пријављују испит у првом року након летњег семестра. Важан принцип који се примењује у овом процесу је да се анкетираној особи увек даје могућност за:

- исказивање личног става;
- критички и самокритички осврт;
- давање идеја и одређених сугестија;
- покретање иницијатива и сл.

Као што је већ указано, у процесу анкетирања студената вреднују се два важна сегмента рада Факултета:

1. вредновање педагошког рада наставног особља;
2. оцењивање стандарда квалитета наставног процеса, садржаја градива и временског ангажовања студената израженим у ЕСПБ-у.

Поред студентске анкете, Комисија за обезбеђење квалитета у чијем саставу се налазе и представници студената, делегирани од стране Студентског парламента, као стандард у овом процесу увели су и квалитативну технику самовредновања и провере квалитета у виду Фокус група. Фокус групе спроводе се на сваке две године. Њихова организација поверена је студентима члановима Комисије за обезбеђење квалитета уз поштовање унапред утврђених правила и начела које се морају испоштовати.

Процес организације фокус група састоји се из следећих активности:

- Реализовање радионице која је посвећена припреми фокус група ради ваљаног одвијања посматраног процеса.
- Мапирања учесника, где се, у сарадњи са Студентским парламентом, врши одабир студената из II, III, IV и V године студија, са свих студијских програма.
- Непосредног рада фокус група, при чему свака фокус група оцењује референтни студијски програм.
- Реализовања радионице корективних акција, чији је циљ креирање и усаглашавање акционих планова сваког студијског програма у складу са резултатима фокус група.
- Обезбеђења мониторинга посматраног процеса - по један продекан, са сваког студијског програма одговоран је за праћење примене акционог плана у пракси.
- Обраде података и сачињавање извештаја, који садржи и део са препорукама за побољшање наставног процеса и рада самих наставника и студената.
- Достављања Извештаја председнику, Декану, Савету Факултета и Комисији за обезбеђење квалитета.
- Омогућавање увида у Извештај свим студентима Факултета.

Приликом организације и припреме фокус група Студентски парламент је дужан да испоштује следећа начела:

- Начело *студијског програма* – сваки студијски програм мора бити пропорционално заступљен бројем студената по студијском програму.
- Начело *година студија* – свака година студија мора бити заступљена са истим бројем студената по години студија.
- Начело *присутности* – испитаници морају имати најмање 6 бодова из сегмента оцењивања присутности и активности на часу за већину предмета на години студија;
- Начело *успеха на студијама* – у евалуацији морају учествовати и студенти са добрим и лошим просеком
- Критеријум *објективности и озбиљности испитаника* – испитаници морају показати критички став, реалност и „зрелост“ или озбиљност током процеса евалуације.

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета утврдила је 5 кључних области процене ради унапређења квалитета наставног процеса. У питању је оцена:

1. *Садржаја студијског програма* у оквиру кога је евалуирана: а) структура студијског програма – предмети; б) актуелност садржаја у односу на потребе тржишта; в) уџбеничка литература, било у односу *штампана vs. електронска* форма, било кроз додатне наставне материјале (странице предмета).
2. *Методологија рада* у смислу оцене:
 - Излагања наставника и асистената (занимљивост излагања материје, објашњавање кључних појмова, интеракција са студентима).
 - Предиспитне обавезе (колоквијуми, семинари, писмено *vs.* усмено полагање,

бодовање и сл.).

- Консултације/индивидуалног рада са студентима.
- 3. *Однос са студентима*, где се оцењује: коректна комуникација (е-комуникација, усмена комуникација, предавања и вежбе)
- 4. *Логистика наставног процеса*, при чему се евалуира:
 - Рад декана и продекана
 - Рад студентског сервиса
 - Рад библиотеке и читаонице
 - Функционисање и коришћење услуга Центра за развој каријере.
- 5. *Исход студирања* у смислу оцене конкурентности студената/дипломаца на тржишту рада и утисака које имају након обављене праксе.

На основу резултата фокус група реализованих 2017. и 2019. године, могу се извести следећи сумарни закључци:

- Рад наставног особља је добар. Корекције се морају вршити само у малом броју појединачних случајева.
- Литература је добила похвале од студената. Треба размишљати о „ширем“ коришћењу преведених књига са познатих светских универзитета или факултета.
- Постојање електронских страница предмета је изузетно похваљено од стране студената. Странице су ажурне, јасне и прегледне.
- Потребно је интензивирати учење другог страног језика на већини студијских програма.
- Консултације и индивидуални рад су посебно похваљени од стране студената.
- Организација стручне праксе на Факултету је веома добро оцењена у свим спроведеним фокус групама.
- Студенти су похвалили праксу организације гостујућих предавања, уз напомену да би требало да их буде још више.
- У важним сегментима евалуације као што је *однос са студентима* и *логистика наставног процеса* (библиотека/читаоница, студентски сервис, однос са продеканима и деканима) запажени су само позитивни ставови испитаника. Ипак, студенти истичу да неке ваннаставне садржаје треба интензивирати и више промовисати, уз сугестију да је неопходно оснивање Центра за развој каријере.

Врло је важно истаћи озбиљан, реалан и добронамеран став испитаника. Треба истаћи да се руководство Факултета у значајној мери ослања(ло) на закључке посматраног начина евалуације у процесу акредитације и (ре)успостављања система наставног и ненаставног процеса, као и обезбеђења општих услова рада и студирања на Факултету током периода којим се бави овај Извештај.

Перманентно осмишљавање

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета посвећена је перманентном осмишљавању и унапређењу квалитета свих процеса у оквиру установе.

2) SWOT анализа студијског програма MAC Корпоративна безбедности

СНАГЕ:

- Већ створена традиција да студенти учествују у процесу самовредновања и провере квалитета студијског програма MAC Корпоративна безбедности (+++)
- Посматрани процес почива на отвореној, искреној и конструктивној критици, у циљу промена на боље (+++)

- Обезбеђено је учешће студената у органима управљања и пословођења Факултета (++)
- Проактивно учешће студената у раду Комисије за обезбеђење квалитета Факултета (++)
- Развијена методологија прикупљања и обраде података анонимним путем (постојање софтвера за обраду података) (+++)
- Мотивисаност студената да учествују у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета (++)
- Створени су материјални услови за рад Студентског парламента (++)
- Сатисфакција студената учешћем у процесу доношења одлука на Факултету (++)
- Стручност студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (++)
- Рад Студентског парламента (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољна заступљеност студената из радног односа у квалитативној евалуацији (++)
- Релативно кратко трајање мандата учешћа студената у органима пословођења Факултета (++)
- Нејасно дефинисан систем финансирања студентског парламента (++)
- Несразмерно учешће студената из радног односа у процесу доношења одлука (++)

ШАНСЕ:

- Постојање и рад школских парламената (+++)
- Сарадња студентске организације са другим организацијама сличне врсте у земљи и иностранству (++)
- Институционални оквир који подстиче учешће студената у посматраним процесима (++)
- Стварање климе за активније учешће студената у раду високошколских институција (++)
- Изградња капацитета студената кроз активно учешће у европским пројектима (+)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Неповећење у објективност рада и самовредновање приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Замирање привредних активности које води драстичном смањењу броја студената (+)
- Економски и демографски трендови (++)
- Растућа незаинтересованост омладинске популације за учествовање у процесима институционалног одлучивања (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

SWOT анализа улоге студената у самовредновању и провери квалитета је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Образовање студената за самостално и квалитетно учешће у процесу самовредновања и провере квалитета Факултета

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Организовање трибина на факултету са запосленим студентима о значају система квалитета у образовном процесу

- 2) Вршење обука на факултету са запосленим студентима за самосталну евалуацију наставног процеса
- 3) Организовање радионица на тему мерења исхода студирања са запосленим студентима

Мера 2: Подстицање активности Студентског парламента

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Дефинисање годишњег буџета за рад студентског парламента
- 2) Подстицање вршњачког образовања
- 3) Подстицање организовања фокус група од стране Студентског парламента ради самовредновања и провере квалитета Факултета унутар студентске популације запослених судената

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1. [Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична проверка квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

1) ОПИС

Постизање квалитета представља процес непрекидног усавршавања наставно-образовног, научно-истраживачког и педагошког рада, односно константне управљачке акције која је усмерена ка побољшању свих аспеката деловања департмана за студијски програм МАС Корпоративна безбедност, а посебно у сегменту пружања и оцењивања знања студената, које би требало да је засновано на синтези теорије и праксе из одређене научне области. У суштини, виђење квалитета на Факултету може се сублимирати у следећих десет тачака:

1. Потребне и захтеви студената су наш примарни интерес.
2. Савремени наставни садржај студијског програма МАС Корпоративна безбедности обезбеђују квалитетно образовање.
3. Подизање квалитета је наше трајно опредељење.
4. Стална обука, перманентно учење и научно – истраживачки рад запослених су наша свакодневна обавеза.
5. Запослени су дужни да примењују прописане стандарде квалитета у циљу свеукупног развоја Факултета.
6. Задовољство студената, њихових родитеља, привреде и запослених су гаранција нашег континуираног напретка.
7. Квалитетни услови за студирање, адекватан простор, савремена опрема, акредитовани студијски програми и квалитетан наставни кадар воде задовољству послодаваца и квалитету стечених диплома.
8. Развијање и одржавање партнерских односа са домаћим и страним академским установама доприноси расту нашег угледа у земљи и свету.
9. Поштовање релевантне законске регулативе.
10. Радимо у служби општег интереса и очувања животне средине.

Рад Факултета на студијском програму МАС Корпоративна безбедност је усмерен ка обезбеђивању и спровођењу општеприхваћених стандарда и поступака за оцењивање квалитета. У свакој школској години обавља се периодично самовредновање и провера нивоа квалитета у циљу оцене реализације Стратегије за обезбеђење квалитета у пракси. Руководство Факултета обезбеђује и материјалне (пред)услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Самовредновање се спроводи најмање једном у три године, иако се тежи да се свака школска година искористи као шанса за унапређење рада. Важну улогу у посматраном процесу игра и студентска популација. Учешће студената у процесу самовредновања Факултета се огледа у томе што се врши оцењивање:

- стандарда квалитета наставног процеса студијски програм МАС Корпоративна безбедност;
- квалитета студијских програма и наставног градива;
- резултата наставног процеса студијски програм МАС Корпоративна безбедност;
- научно-истраживачког рада наставног особља;
- рада административног особља;
- руководеће структуре департмана и Факултета;
- материјално-техничких, социјално-психолошких и осталих фактора који утичу на квалитет студирања, живота и рада департмана и Факултета.

Факултет настоји да обезбеди повратну информацију од послодаваца, са тржишта рада, од бивших студената и других о компетенцијама дипломираних студената студијског програма МАС

Корпоративна безбедност. Такође, важан сегмент спољњег прстена евалуације чини испитивање ставова представника пословног окружења. Анкетирање студената који су дипломирали одвија се једанпут годишње, и то пре преузимања дипломе. У процесу одржавања односа са бившим студентима важну улогу игра *ALUMNI* Факултета. Факултет обезбеђује упоређивање са домаћим и страним високошколским установама путем редовног праћења рада оних високошколских установа у свету и нарочито у окружењу које имају сличне студијске програме МАС Корпоративна безбедности и настоји да успостави сарадњу са њима.

Са резултатима самовредновања Факултет упознаје све кључне припаднике заинтересованих страна посматраног процеса студијског програма МАС Корпоративна безбедности:

- наставнике и сараднике преко пословодних и стручних органа;
- студенте преко Студентског парламента;
- јавност преко веб-сајта Факултета ;
- надлежне државне органе преко веб-сајта Факултета и посебних извештаја који се достављају у поступку редовне контроле и (ре)акредитације.

2) SWOT анализа студијски програм МАС Корпоративна безбедност

ШАНГЕ:

- Чврста решеност руководства Факултета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедности (++++)
- Доследно спровођење Методологије за праћење и унапређење система квалитета у пракси (++++)
- Реализоване активности евалуације различитих димензија рада Факултета (++)
- Изграђена организациона структура за систем обезбеђења квалитета (++)
- Бројни подаци и извештаји о евалуацији наставног процеса, студијског програма МАС Корпоративна безбедности и општих услова рада на Факултету (++)

СЛАБОСТИ:

- Неразумевање свих актера значаја процеса провере квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедности (++++)
- Непостојање система *benchmarking-a* са другим високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++++)
- Недовољна заинтересованост ширег круга студената за ангажман у систему обезбеђења квалитета (++++)
- Недостатак стручности студената за квалитетно учење у посматраним процесима (++++)
- Недостатак искуства у процесу очувања и унапређења квалитета рада Факултета (+ +)

ШАНСЕ:

- Јасна решеност надлежних државних органа за примену посматраног начина рада високошколских установа у земљи (++++)
- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране националног савета и ЕУ (++)
- Сарадња са другим високо образовним институцијама у земљи и иностранству (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (++++)
- Интровертност привредних субјеката (++++)

- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (++)
- Немогућност добијања података значајних за процену и унапређење квалитета од појединих институција (Национална служба за запошљавање и сл.) (+)
- Економска криза у земљи (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

SWOT анализа систематског праћење и периодичне провере квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедност је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Укључивање актера „спољног прстена“ евалуације у процес самовредновања студијског програма МАС Корпоративна безбедност

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Промоција идеје о значају процеса провере квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедност на Факултету
- 2) Укључивање субјеката пословног сектора у различите аспекте рада Факултета
- 3) Одржавање семинара и стручних обука из релевантних области студијског програма МАС Корпоративна безбедност за запослене у пословном сектору
- 4) Организовање разговора са дипломцима о значају система квалитета у образовном процесу
- 5) Редовно праћење професионалног успеха бивших студената студијског програма МАС Корпоративна безбедност
- 6) Анкетирање свршених студената о новим потребним знањима за обављање професионалне праксе
- 7) Унапређење комуникације са надлежним институцијама за спољашњу проверу квалитета

Мера 2: Подизање капацитета интерних евалуатора на студијском програму МАС Корпоративна безбедност

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Организовање трибина о значају система квалитета у образовном процесу
- 2) Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета студијског програма МАС Корпоративна безбедност
- 3) Развијање механизма „кластеризације“ у поступку вредновања студијског програма МАС Корпоративна безбедност
- 4) Подстицање учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране националног савета и ЕУ
- 5) Развијање система *benchmarking*-а са другим високообразовним институцијама у земљи и иностранству

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

1) ОПИС

Факултет не изводи наставу на докторским студијама.

Показатељи и прилози за стандард 15:

Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,

Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе

Прилог 15.1 Правилник докторских студија

Прилог 15.2 Извод из Статута који регулише докторске студије

Прилог 15.3 Правилник о раду докторске школе

Прилог 15.4 Правилник о избору ментора

Прилог 15.5 Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта